

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА
ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА
СРЕДА НА ОБЩИНА
АСЕНОВГРАД

2018-2027г.

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД.....	7
I.ВЪВЕДЕНИЕ.....	7
II.НОРМАТИВНА УРЕДБА ПО ОКОЛНА СРЕДА.....	8
III.ОБХВАТ И ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА.....	17
IV.АНАЛИЗ НА СРЕДАТА И ТЕНДЕНЦИИ.....	18
IV.1. ПРИРОДНО-ГЕОГРАФСКИ И ТЕРИТОРИАЛНО-АДМИНИСТРАТИВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ.....	18
IV.1.1. ГЕОГРАФСКО МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ.....	18
IV.1.2. РЕЛЕФНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РАЙОНА.....	18
IV.1.3. КЛИМАТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РАЙОНА.....	20
IV.1.4 НАСЕЛЕНИЕ И НАСЕЛЕНИ МЕСТА.....	31
IV.2. АНАЛИЗ НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА.....	33
IV.2.1. АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ.....	33
IV.2.1.1. ОПИСАНИЕ И ОЦЕНКА НА РАЙОНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАВ.....	33
IV.2.1.2. СЪСТОЯНИЕ НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ.....	35
IV.2.1.3. ГЛАВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ЕМИСИИ, ПРИЧИНИТЕЛИ НА ЗАМЪРСЯВАНЕТО.....	41
IV.2.1.3.1. ЕМИСИИ ОТ БИТОВО ОТОПЛЕНИЕ.....	41
IV.2.1.3.2. ЕМИСИИ ОТ ТРАНСПОРТ.....	43
IV.2.1.3.4 ЕМИСИИ ОТ ПРОМИШЛЕНОСТ.....	47
IV.2.1.3.5. ЕМИСИИ ОТ НЕПРИЯТНИ МИРИЗМИ.....	48
IV.2.2. ВОДИ.....	49
IV.2.2.1. ОПИСАНИЕ НА РАЙОНА ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ.....	49
IV.2.2.2. РЕКИ И ЕЗЕРА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА – ПРОЕКТНА КАТЕГОРИЯ, ЗАМЪРСЯВАНЕ НАД ПДК ПО ВИДОВЕ ЗАМЪРСЯВАЩИ ВЕЩЕСТВА И ПОКАЗАТЕЛИ.....	50
IV.2.2.3. ХИМИЧНО И ЕКОЛОГИЧНО СЪСТОЯНИЕ НА ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ.....	53
IV.2.2.4. ПОДЗЕМНИ ВОДИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА.....	56
IV.2.2.4. 1. ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДНИ ТЕЛА.....	57
IV.2.2.5. МИНЕРАЛНИ ВОДИ.....	61
IV.2.2.6. ПИТЕЙНИ ВОДИ – КОЛИЧЕСТВЕНИ И КАЧЕСТВЕНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ.....	62
IV.2.2.7. КАНАЛИЗАЦИОННА СИСТЕМА И СТЕПЕН НА ИЗГРАДЕНОСТ.....	63
IV.2.2.8. ВОДОСНАБДИТЕЛНА СИСТЕМА И СТЕПЕН НА ИЗГРАДЕНОСТ.....	64
IV.2.2.9. ИЗТОЧНИЦИ НА ЗАМЪРСЯВАНЕ И ПСОВ.....	64
IV.2.3. ОТПАДЪЦИ.....	68
IV.2.3.1. ДАННИ ЗА ОТПАДЪЦИТЕ.....	68
IV.2.3.2. БИТОВИ ОТПАДЪЦИ.....	69
IV.2.3.3. ОПАСНИ ОТПАДЪЦИ.....	71
IV.2.3.4. СТРОИТЕЛНИ ОТПАДЪЦИ.....	72

IV.2.3.5. ПРОИЗВОДСТВЕНИ ОТПАДЪЦИ	73
IV.2.3.6. ОБХВАНАТИ НАСЕЛЕНИ МЕСТА ОТ ОБЩИНСКАТА СИСТЕМА ЗА СМЕТОСЪБИРАНЕ И СМЕТОИЗВОЗВАНЕ И ЧЕСТОТА ЗА СЪБИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ В ГРАНИЦИТЕ НА ОБЩИНАТА	74
IV.2.3.7. ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ И ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА БИТОВИ ОТПАДЪЦИ.....	75
IV.2.3.8. СТАРИ ЗАМЪРСЯВАНИЯ С БИТОВИ И ДРУГИ ОТПАДЪЦИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА.....	79
IV.2.3.9. РИСКОВЕ ЗА ЗАМЪРСЯВАНЕ ОТ ДЕПОНИРАНЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ	80
IV.2.4. ПОЧВИ И НАРУШЕНИ ТЕРЕНИ	81
IV.2.4.1. ЗЕМИ И ПОЧВИ.....	81
IV.2.4.2. ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ПОЧВИТЕ В ОБЩИНА АСЕНОВГРАД	83
IV.2.4.2.1 ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ПОЧВАТА С ТЕЖКИ МЕТАЛИ И МЕТАЛОИДИ	84
IV.2.4.2.2 ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ПОЧВАТА С ТЕЖКИ УСТОЙЧИВИ ОРГАНИЧНИ ЗАМЪРТЕЛИ (УОЗ) ВКЛ. НЕФТОПРОДУКТИ И ПЕСТИЦИДИ	84
IV.2.4.2.3. ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ПОЧВИТЕ С НИТРАТИ	85
IV.2.4.3. ЕРОЗИЯ НА ПОЧВИТЕ	86
IV.2.4.3.1. ВОДОПЛОЩНА ЕРОЗИЯ	86
IV.2.4.3.2. ВЕТРОВА ЕРОЗИЯ	87
IV.2.4.4. ВКИСЛЯВАНЕ НА ПОЧВИТЕ.....	87
IV.2.4.5. ЗАСОЛЯВАНЕ НА ПОЧВИТЕ	87
IV.2.4.6. СВЛАЧИЩА.....	87
IV.2.4.7. ПОЧВЕНО ЗАПЕЧАТВАНЕ	88
IV.2.5. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ, ГОРИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ.....	89
IV.2.5.1. ГОРИ И ГОРСКО СТОПАНСТВО	89
IV.2.5.2. ОПИСАНИЕ НА ДЪРВЕСНИТЕ И НЕДЪРВЕСНИТЕ РЕСУРСИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА АСЕНОВГРАД.....	91
IV.2.5.3. ЗАЛЕСЯВАНЕ.....	92
IV.2.5.4. СТРАНИЧНИ ПОЛЗВАНИЯ НА ГОРСКИЯ ФОНД	93
IV.2.5.5. ОБЕКТИ НА ЛОВЕН ТУРИЗЪМ.....	94
IV.2.5.6. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ	95
IV.2.5.6.1. ЗАЩИТЕНИ МЕСТНОСТИ.....	95
IV.2.5.6.2 ПРИДОНИ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ.....	106
ПРИРОДНА ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТ /ПЗ/ „ПЕЩЕРАТА ГАРГИНА ДУПКА“	106
IV.2.5.6.3. РЕЗЕРВАТИ.....	108
IV.2.5.7. ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА	110
IV.2.5.7. БИЛКИ С ТЪРГОВСКОВСКО ЗНАЧЕНИЕ, НАХОДИЩА, ИЗПОЛЗВАНЕ	126
IV.2.6. ШУМ	130
IV.2.6.1. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ШУМА ВЪРХУ ЧОВЕКА	130
IV.2.6.2. ИЗТОЧНИЦИ НА ШУМ	132

IV.2.6.2.1. ИЗТОЧНИЦИ НА ШУМ ОТ ТРАНСПОРТ	132
IV.2.6.2.2. ИЗТОЧНИЦИ НА ШУМ ОТ БИТОВ ХАРАКТЕР.....	134
IV.2.6.2.3. ИНДУСТРИАЛЕН ШУМ.....	134
IV.2.6.2.4. АНАЛИЗ НА ПРИЧИНИТЕ ЗА НИВОТО НА АКУСТИЧНО НАТОВАРВАНЕ НА СРЕДАТА	135
IV.2.6.2.5 ХИМИКАЛИ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ	136
IV.2.7. ЗЕЛЕНА ПЛОЩИ	137
IV.2.7.1. ЗЕЛЕНИ ПЛОЩИ В НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА	138
IV.3. ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ	141
IV.3.1. РАЗВИТИЕ НА ОТДЕЛНИТЕ ОТРАСЛИ В ОБЩИНАТА	141
IV.3.2. СЪСТОЯНИЕ НА ИНФРАСТРУКТУРАТА	144
IV.3.2.1. ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА	144
IV.3.2.1. ВОДОСНАБДИТЕЛНА И КАНАЛИЗАЦИОННА ИНФРАСТРУКТУРА	146
IV.3.2.2. ЕНЕРГИЙНА ИНФРАСТРУКТУРА.....	148
IV.3.2.3. КОМУНИКАЦИОННА ИНФРАСТРУКТУРА	149
IV.4. ФИНАНСОВИ ФАКТОРИ	149
IV.4.1. ИКОНОМИЧЕСКИ ИНСТРУМЕНТИ	149
IV.4.2. ОБЩИНСКИ БЮДЖЕТ	151
IV.5. ДЕМОГРАФСКИ ФАКТОРИ	153
IV.5.1. НАСЕЛЕНИЕ НА ОБЩИНА АСЕНОВГРАД	153
IV.5.2. РАЖДАЕМОСТ	155
IV.5.3. СМЪРНОСТ	156
IV.5.4. МИГРАЦИЯ НА НАСЕЛЕНИЕТО	157
IV.5.5. ЗАБОЛЕВАЕМОСТ НА НАСЕЛЕНИЕТО	158
IV.5.6. ВЪЗРАСТОВА СТРУКТУРА НА НАСЕЛЕНИЕТО	158
IV.6. СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ.....	159
IV.6.1. СРЕДНО-ГОДИШЕН ДОХОД НА ЧОВЕК ОТ НАСЕЛЕНИЕТО	159
IV.7. УПРАВЛЕНЧЕСКИ ФАКТОРИ.....	163
IV.7.1. ОТГОВОРНОСТИ И ЗАДАЧИ	163
IV.7.2. СЪТРУДНИЧЕСТВО.....	169
IV.7.2.1. ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ И СЪТРУДНИЧЕСТВО С РЕГИОНАЛНИ ОРГАНИ НА ЦЕНТРАЛНИ ВЕДОМСТВА ОТ КОМПЕТЕНЦИИТЕ, НА КОИТО СА ВЪПРОСИ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	169
IV.7.2.2. СЪТРУДНИЧЕСТВО В РАЗГЛЕЖДАНАТА ОБЛАСТ СЪС СЪСЕДНИ ОБЩИНИ	169
IV.7.2.3 УСЛУГИ ПРЕДОСТАВЯНЕ ОТ ОБЩИНАТА И НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА, СВЪРЗАНИ С ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА – ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТ И СТАТУТ.....	170
IV.7.2.3 ОБЩИНСКИ НАРЕДБИ.....	170
IV.7.2.4 ИНФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА	172
V. СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ /SWOT АНАЛИЗ/	173

VI. ВИЗИЯ НА ОБЩИНАТА	177
VII. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ	179
VIII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ.....	181
IX. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА	191
IX.1. МОНИТОРИНГ, КОНТРОЛ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	191
IX.2. КОНТРОЛ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА	191
IX.3. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПРОГРАМАТА	191
IX.4. ИНФОРМАЦИЯ НА РИОСВ И ОБЩЕСТВЕННОСТТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА.....	192
X. СПИСЪК НА ПУБЛИКАЦИИТЕ, ДОКУМЕНТИТЕ, ПРОУЧВАНИЯТА И Т.Н., ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ПРОГРАМАТА.	192

Използвани съкращения

АВ	Атмосферен въздух
БЕК	Биологични елементи за качество
БО	Битово отопление
ВТ	Водни тела
ГМО	Генно модифицирани организми
ДБТ	Дирекция „Бюро по труда“
ДГС	Държавно горско стопанство
ЕС	Европейски съюз
ЕСТЕ	Европейска система за търговия с квоти
ЗБР	Закон за биологично разнообразие
ЗВ	Закон за водите
ЗЗТ	Закон за защитени територии
ЗЛР	Закон за лечебни растения
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗОПОЕЩ	Закон за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети
ЗП	Закон за почвите
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗЧАВ	Закон за чистотата на атмосферния въздух
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИБР	Източнобеломорски район
ИВТ	Изкуствени водни тела
ИЕО	Индивидуални емисионни ограничения
КАВ	Качество на атмосферния въздух
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторни превозни средства
НИМХ	Национален институт по метеорологич и хидрология
НОЧЗ	Норма за опазване на човешкото здраве
НСЗИ	Националната схема за зелени инвестиции
НСИ	Национален статистически институт
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
ООН	Организация на обединените нации
ОПООС	Общинска програма за опазване на околната среда
ОПОС	Оперативна програма „Околна Среда“
ОПУО	Общинска програма за управление на отпадъците
ПБВ	Питейно-битово водоснабдяване
ПДК	Пределно допустими концентрации
ПВТ	Повърхностно водно тяло
ПМ	Пункт за мониторинг
ПР	Промисленост
ПС	Прагова стойност
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУРБ	План за управление на речните басейни
РДВ	Рамкова директива за водите

РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда
РОУКАВ	Райони за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух
РС	Референтни стойности
СГК	Средногодишна концентрация
СГС-СКОС	средно годишните стойности на стандартите за качество на околната среда
СДК	Средноденонощна концентрация
СМ	Средномесечна концентрация
СМВТ	Силно модифицирани водни тела
СО	Строителни отпадъци
СПИ	Собствени периодични измервания
ТР	Транспорт
ФПЧ	Фини прахови частици
ЦН	Целева норма

УВОД

Опазването на околната среда е сред най-важните приоритети на съвременното общество. За опазване на природните богатства на страната и осигуряване на здравословна околна среда за живот, труд и отдих на населението е необходимо да се провежда целенасочена и комплексна екологична политика на държавата. Нейните задължителни елементи са изграждането и усъвършенстването на законодателството и нормативната уредба и наличието на институции, осигуряващи постоянен контрол и оценка на състоянието на околната среда, вземане на управленчески решения и тяхната реализация.

Законовите разпоредби в сферата на опазването на околната среда имат многопосочен характер, поради което те са практически ефективни само когато са подкрепени с конкретни форми на реализация. Една от тези конкретни форми е изготвянето на програма за опазване на околната среда, приложима на место ниво, като се интегрират икономическите и социалните цели при планиране на дейностите в тази област.

За начало в създаването на Общинските програми за опазване на околната среда (ОПООС) се счита Първата конференция на министрите по околна среда през 1991г., на която е взето общо решение да се създаде Обща програма за опазване на околната среда за страните в Европа, която да послужи като рамка за по-добра координация на усилията за възстановяване и опазване на околната среда на национално и международно ниво.

Концепцията за устойчиво развитие, приета от ООН за околна среда и развитие, в Рио де Жанейро през 1992г., формулира новите принципи за организиране на дейностите в обществото. Приетият план за действие на ООН „Дневен ред 21“, отрежда много важна роля на местните власти в процеса на вземане на решения за околната среда – те са най-близо до хората, най-близо до проблемите и в много случай най-близо до решенията.

Определенията дадени в справочната литература описват програмата, като изложение на основните цели и задачи на дадена организация в определена област. В много случаи понятието „програма“ се отъждествява с план за работа, план за действие. В този смисъл общинските програми за опазване на околната среда, би могло да се дефинират, като целенасочено планиране на дейностите в областта на околната среда за определен период от време и следва да се считат като инструмент за постигане на подобрения в областта на околната среда.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Общинската програма за опазване на околната среда (ОПООС) на Община Асеновград е разработена на основание чл. 79, ал. 1 и ал. 2 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС). Програмата се разработва за периода 2018-2027г, обхващайки всички дейности, които произтичат като задължение на общините по опазване на околната среда.

Основните задачи, които се поставят с програмата, са свързани с настоящи проблеми, по опазването на околната среда, бъдещи мероприятия за намаляване на вредните последици от човешката дейност, както и изготвяне на план за действие, съдържащ схеми и организация на изпълнение, източници на финансиране и др., което ще доведе до едно дългосрочно планиране.

При разработването на програмата са спазени методическите указания на Министерство на околната среда и водите (МОСВ), относно структурата и съдържанието на общинските програми за околна среда.

Принципното право за приемане на стратегии, прогнози, програми и планове по въпроси от местно значение, включително опазване на околната среда, е дадено на Общинските съвети с чл. 21, т.12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА). Програмата е периодичен и отворен документ, който може да бъде допълван съобразно настъпилите промени в приоритетите на общината, в националното законодателство или други фактори.

Програмата е изготвена с цел да се открийт приоритетите на общината в областта на околната среда, за да се набележат ефективни мерки за решаване на съществуващите екологични проблеми, да се насърчи използването на природните ресурси на територията на общината за икономически потенциал и да се аргументират проектите, които ще бъдат предложени за финансиране от фондовете на Европейския съюз (ЕС).

II. НОРМАТИВНА УРЕДБА ПО ОКОЛНА СРЕДА

В процеса на хармонизация на националното законодателство с европейското екологично право, през последните години Министерство на околната среда и водите в сътрудничество с други министерства е разработило редица нормативни документи, хармонизиращи българското законодателство със съответните актове на законодателството на ЕС. Изготвените нормативни актове, съгласно ранга си са приети от Народното събрание на Министерски съвет на Р.България. Във всички нормативни актове, приети през последните години, специално внимание се обръща на определянето на компетенциите, правата и задълженията на администрацията на централно, регионално и местно ниво за прилагането и налагането на изискванията, произтичащи от постиженията на правото на ЕС.

Законодателството по опазване на околната среда в България може условно да се раздели на общо (хоризонтално) и секторно (вертикално) законодателство.

Към хоризонталното законодателство могат да се отнесат Законът за опазване на околната среда (ЗООС), който с подзаконовите нормативни актове, е основен гарант за постигане на екологичните цели за устойчиво развитие. Той ревизира системата от екологични стандарти и въвежда принципите „Замърсителя плаща“, „Правото на обществеността да бъде информирано“ и „Превенция на замърсяването“.

Вертикалното законодателство обхваща секторите: Води; Въздух; Природа; Почви; Климат; Отпадъци и Превантивна дейност.

За целите на настоящата разработка са разгледани нормативните актове и документи, имащи отношение към Програмата, които са разгледани в секторите „въздух“, „води“,

„природа“, „почви“, „отпадъци“, „климат“, „шум“, „радиация“ и „превантивна дейност“, налични на официалната интернет страница на Министерство на околната среда и водите (МОСВ)-<http://www.moew.government.bg/bg/vuzduh/kachestvo-na-atmosferniya-vuzduh/normativni-aktove/>

На национално ниво са приети и действат следните законодателни документи:

1. ЗАКОНИ

ЗАКОН ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА /ЗООС/ - ДВ., бр.91/25.09.2012 г., посл. изм. и доп. ДВ., бр.53 от 26 юни 2018г.

Законът за опазване на околната среда е Рамковият закон за екологично законодателство в България, които урежда принципни общи постановки (ОВОС, интегрирано предотвратяване и контрол на замърсяването, право на обществен достъп до екологична информация, икономически регулатори и др.) и специални секторни изисквания към компонентите на околната среда (води, въздух, почви и др.).

С този закон се уреждат обществените отношения свързани с опазване на околната среда за сегашните и бъдещите поколения и защита здравето на хората, съхраняване на биологичното разнообразие, опазване и ползването на компонентите на околната среда, контрол и управление на факторите увреждащи околната среда и източниците на замърсяване; предотвратяване и ограничаване на замърсяването. Създаване и функциониране на Национална система за мониторинг на околната среда; стратегиите, програмите и планове за опазване на околната среда; събирането и достъпа до информация за околната среда; правата и задълженията на държавата, общините, юридическите и физическите лица по опазване на околната среда.

За прилагане на ефективни мерки за опазване на околната среда, ЗООС залага на спазването на принципите за устойчиво развитие, предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве; предимство на предотвратяване на замърсяването пред последващо отстраняване на вредите, причинени от него; участие на обществеността и прозрачност в процеса на вземане на решения в областта на околната среда; информиране на гражданите за състоянието на околната среда; замърсителя плаща; съхранение, развитие и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие; възстановяване и подобряване на качеството на околната среда в замърсените и увредени райони; предотвратяване замърсяването и увреждането на чисти райони и на други неблагоприятни въздействия върху тях; интегриране на политики по опазване на околната среда в секторните и регионалните политики за развитие на икономиката и обществените отношения; достъп до правосъдие по въпроси, отнасящи се до околната среда.

Съгласно чл.79 ал. 1 от ЗООС, кметовете на общините разработват програми за опазване на околната среда в съответствие с указания на Министъра на околната среда и водите.

Съгласно ал. (2), програмите по ал. (1) обхващат период на изпълнение не по-малък от 3 години.

(3) Териториалните административни звена към съответните министерства и държавни агенции, които събират и разполагат с информация за околната среда, подпомагат разработването на програми чрез участие на своите експерти и предоставяне на информация. При разработването, попълването и актуализирането на програмите се привличат и представителите на неправителствени организации, на фирми и на браншови организации.

(4) Програмите се приемат от общинските съвети, които контролират изпълнението им.

(5) Кметът на общината ежегодно внася в общинския съвет отчет за изпълнението на програмата за околна среда, а при необходимост – и предложения за нейното допълване и актуализиране.

(б) Отчетите по ал. 5 се представят за информация в РИОСВ.

ЗАКОН ЗА ЧИСТОТАТА НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ /ЗЧАВ/ (обн. ДВ., бр. 45 от 28.05.1996г., изм. и доп., бр.85 от 24 октомври 2017г.)

Основният нормативен документ за опазване на атмосферата е Законът за чистотата на атмосферния въздух. Законът цели да защити здравето на хората и на тяхното потомство, животните и растенията, техните съобщества и местообитания, природните и културни ценности от вредни въздействия, както и да предотврати настъпването на опасности и щети за обществото при изменение качеството на атмосферния въздух в резултат от различни дейности. Със закона се урежда определянето на показатели и норми за качеството на атмосферния въздух; ограничаването на емисиите; правата и задълженията на държавните и общинските органи, на юридическите и физическите лица по контрола; управлението и поддържането на качеството на атмосферния въздух; изискванията за качеството на течните горива, в това число контролът за спазване на изискванията за качеството на течните горива при пускането им на пазара, и тяхното разпространение, транспортиране и използване; ограниченията в емисиите на серен диоксид при използването на течни горива, ограниченията за допустимо съържание на петролните деривати и начинът на тяхното изгаряне от плавателни средства, които се намират в пристанищата на Република България в българския участък на р. Дунав, вътрешните морски води, териториалното море и в изключителната икономическа зона.

Съгласно разпоредбите на чл. 27 (1) (Изм. – Дв, бр.27 от 2000 г., бр.91 от 2002 г.) в случаите, когато в даден район общата маса на емисиите довежда до превишаване на нормите на вредните вещества (замърсители) в атмосферния въздух и на нормите за отлагания, кметовете на общините разработват и общинските съвети приемат програми за намаляване нивата на замърсителите и за достигане на утвърдените норми по чл. 6 в установените за целта срокове, които са задължителни за изпълнение.

ЗАКОН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ /ЗУО/ (обн. ДВ бр. 53 от 13 юли 2012г., изм. и доп. бр. 53 от 26 юни 2018г.)

Закона за управление на отпадъците е основния документ, който регламентира мерки и контрола за защита на околната среда и човешкото здраве чрез предотвратяване или намаляване на вредното въздействие от образуването и управлението на отпадъците, както и чрез намаляване на цялостното въздействие от използването на ресурси и чрез повишаване ефективността на това използване.

Със закона се определят изисквания към продуктите, които в процеса на тяхното производство или след крайната им употреба образуват опасни и/или масово разпространени отпадъци, както и изискванията за разширена отговорност на производителите на тези продукти с цел насърчаване на повторната употреба, предотвратяването, рециклирането и друг вид оползотворяване на образуваните отпадъци. Управлението на отпадъците има за цел да се предотврати или намали вредното им въздействие върху човешкото здраве и околната среда и се осъществява в съответствие с изискванията на нормативните актове.

ЗАКОН ЗА ВОДИТЕ /ЗВ/ (обн. ДВ, бр. 67 от 27.07.1999г. изм. и доп. бр.55 от 3 юли 2018г.)

Закона за водите е рамковия закон, който урежда собствеността и управлението на водите на територията на Р.България, като общонационален неделим природен ресурс и собствеността на водостопанските системи и съоръжения. Целта на закона е да осигури интегрирано управление на водите в интерес на обществото и за опазване на здравето на населението, като създаде условия за:

- намаляване на замърсяването на водите;
- опазване на повърхностните и подземните води и водите на Черно море;
- прекратяване на замърсяването на морската среда с естествени или синтетични вещества;
- намаляване на заустванията, емисиите и изпускането на приоритетни вещества;
- предотвратяване или намаляване на вредните последици за човешкия живот и здраве, околната среда, културното наследство и стопанската дейност, свързани с вредното въздействие на водите.

ЗАКОН ЗА ПОЧВИТЕ /ЗП/ (обн. ДВ, бр. 89 от 06.11.2007г., изм. ДВ, бр. 58 от 18 юли 2017г.)

Закона за почвите урежда обществените отношения, свързани с опазване на почвите и техните функции, както и тяхното устойчиво ползване и трайно възстановяване като компонент на околната среда. Почвите са национално богатство, ограничен, незаменим и практически невъзстановим природен ресурс и опазването им е приоритет и задължение на държавните и общинските органи и на физически и юридически лица. Целите на закона са:

- предотвратяване увреждането на почвите и нарушаването на техните функции;
- трайно запазване на функциите на почвите;
- възстановяване на нарушените функции на почвите.

ЗАКОН ЗА ОТГОВОРНОСТТА ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И ОТСТРАНЯВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНИ ЩЕТИ /ЗОПОЕЩ/ (Обн. Дв, бр. 43 от 29.04.2008г., изм. бр. 58 от 18.07.2017г.)

Закона урежда отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети при спазване на принципа „замърсителя плаща“ и на принципа на устойчивото развитие. Със закона се определят:

- екологичните щети и непосредствената заплаха за възникването на такива щети;
- правомощията на органите на изпълнителната власт и правата и задълженията на операторите;
- процедури за избор и осъществяване на превантивни и оздравителни мерки, в т.ч. консултации с обществеността;
- изискванията за сътрудничество и обмен на информация по отношение на екологичните щети с други държави и с Европейската комисия.

ЗАКОН ЗА ОПАЗВАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ (Обн. ДВ, бр.35 от 24 април 2006г., изм. и доп. ДВ бр. 17 от 23 февруари 2018г.)

Закона за опазване на земеделските земи урежда опазването от увреждане, възстановяването и подобряването на плодородието на земеделските земи, вкл. условията и редът за промяна на тяхното предназначение.

Със закона се регламентира Предназначението на земеделските земи производство на растителна продукция и паща на добитък по начин, неувреждащ почвеното плодородие и здравето; Промяната на предназначението на земеделските земи, което се допуска само по изключение при доказана нужда и при условия и по ред, определени със закона и т.н

ЗАКОН ЗА ЗАЩИТА НА РАСТЕНИЯТА (Обн. ДВ., бр.61 от 25.07.2014г., изм. и доп. ДВ, бр. 17 от 23 февруари 2018г.)

Закона за защита на растенията урежда отношенията, свързани със:

- фитосанитарни мерки Международната конвенция по растителна защита, одобрена от Конференцията на Международната организация по земеделие и прехранване – ноември 1997 г.
- опазването на растенията и растителните продукти от икономически важни вредители;
- наблюдението, диагностиката, прогнозата и сигнализацията в растителната защита;
- интегрираното производство на растения и растителни продукти и контрола върху интегрираното производство;
- фитосанитарния контрол върху растенията и растителните продукти и защитните мерки срещу въвеждането в страната на карантинни вредители по растенията и растителните продукти, и защитните мерки срещу тяхното разпространение в страната съгласно изискванията на Директива 2000/29/ЕО на Съвета от 8 май 2000 г. относно защитните мерки срещу въвеждането в Общността на вредители по растенията или растителните продукти и срещу тяхното разпространение в Общността;
- мерките по прилагане на Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета (ОВ, L 309/1 от 24 ноември 2009 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 1107/2009";

- изискванията към продуктите за растителна защита с цел защита на здравето на хората и животните и опазване на околната среда, биологичното им изпитване, тяхната употреба съгласно изискванията на Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за действие на Общността за постигане на устойчива употреба на пестициди (ОВ, L 309/71 от 24 ноември 2009 г.), наричана по-нататък "Директива 2009/128/ЕО", и контрола върху производството, пускането на пазара, търговията, преупаковането и употребата им;
- изискванията за извършване на специализирани растителнозащитни услуги и последващия контрол върху тях;
- мерките по прилагане на Регламент (ЕО) № 2003/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. относно торовете, наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 2003/2003";
- изискванията към торовете, подобрителите на почвата, биологично активните вещества и хранителните субстрати и контрола при производството, пускането на пазара и употребата им;

ЗАКОН ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА (изм.и доп. ДВ. бр.15 от 16 февруари 2018г.)

Законът за ограничаване изменението на климата урежда обществените отношения свързани със: провеждането на държавна политика по ограничаване изменението на климата; прилагане на механизмите за изпълнение на задълженията на Република България по Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата (ратифицирана със закон – ДВ, бр. 28 от 1995г.) (ДВ, бр. 68 от 2005г.) (РКОНИК) и Протокола от Киото към Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата (ратифицирана със закон – ДВ, бр. 72 от 2002г.) (ДВ, бр. 68 от 2005г.) (Протокола от Киото); функциониране на Националната схема за зелени инвестиции (НСЗИ); Функционирането на Националната система за инвентаризации на емисии на вредни вещества и парникови газове в атмосферата; прилагането на Европейската схема за търговия с емисии (ЕСТЕ); Администрирането на Националния регистър за търговия с квоти за емисии на парникови газове (НРТКЕПГ); мерките за намаляване емисиите на парниковите газове от използваните течни и енергия за транспорта; изпълнение на задълженията, произтичащи от Решение №406/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г., относно усилията на държавите членки за намаляване на техните парникови газове, необходими за изпълнение на ангажиментите на Общността за намаляване на емисиите на парникови газове до 2020г. Функционирането на Схема за доброволно намаляване на емисиите (СДНЕ).

Законът има за цел чрез предприемането на национални мерки и въвеждането на европейски и международни механизми да гарантира намаляване на емисиите на парникови газове като основен елемент в политиката по ограничаване изменението на климата и да осигури дългосрочно планиране на мерки за адаптация към климатичните промени.

ЗАКОН ЗА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ /ЗБР/ (Обн. ДВ. Бр.77 от 9.08.2002г., изм. и доп. ДВ бр. 76 от 19.09.2017г.)

Законът за биологичното разнообразие урежда отношенията между държавата, общините, юридическите и физическите лица по опазването и устойчивото ползване на биологичното разнообразие в Република България. Биологичното разнообразие е многообразието на всички живи организми във всички форми на тяхната естествена организация, техните съобщества и местообитания, на екосистемите и процесите, които протичат в тях. Биологичното разнообразие е неразделна част от националното богатство и опазването му е приоритет и задължение за държавните и общинските органи и гражданите.

Със закона се цели:

- опазването на представителни за Република България и за Европа типове природни местообитания и местообитания на застрашени, редки и ендемични растителни, животински и гъбни видове в рамките на Национална екологична мрежа;
- опазването на защитените растителни, животински и гъбни видове от флората, фауната и микотата на Република България, както и на тези, които са обект на ползване и търговия;
- опазването на генетичните ресурси и разнообразието на растителни и животински видове извън естествената им среда;
- регулиране на въвеждането на неместни и повторното въвеждане на местни растителни и животински видове в природата;
- регулиране на търговията с екземпляри от застрашени видове от дивата флора и фауна;
- опазването на вековни и забележителни дървета.

ЗАКОН ЗА ЛЕЧЕБНИТЕ РАСТЕНИЯ /ЗЛР/ (Обн. ДВ, бр. 29 от 07.04.2000 г, изм. и доп. ДВ бр.96 от 1 декември 2017г.)

Законът урежда управлението на дейностите по опазване и устойчиво ползване на лечебните растения, включително събирането и изкупуването на получаваните от тях билки. Разпоредбите на закона се прилагат за лечебните растения по списък съгласно приложението, независимо от собствеността им.

ЗАКОН ЗА ГЕНЕТИЧНО МОДИФИЦИРАНИ ОРГАНИЗМИ (Обн. ДВ, бр. 27 от 29.03.2005г., изм. и доп. ДВ бр. 58 от 18.07.2017г., в сила от 18.07.2017г.)

Със закона се уреждат обществените отношения, свързани със:

- работата с генетично модифицирани организми (ГМО) в контролирани условия;
- освобождаване на ГМО в околната среда;
- пускането на пазара на ГМО или комбинация от тях като продукти или съставка на продукти;
- пренасянето на ГМО;
- вноса, износа и транзита на ГМО;
- контрола на горепосочените дейности.

ЗАКОН ЗА ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ /ЗЗТ/ (Обн. ДВ. бр. 133 от 11.11.1998г., изм. и доп. ДВ бр.96 от 1 декември 2017г.)

Със закона се уреждат категориите защитени територии, тяхното предназначение и режим на опазване и ползване, обявяване и управление. Законът цели опазването и съхраняването на защитените територии като национално и общочовешко богатство и достояние и като специална форма на опазване на родната природа, способстващи за развитието на културата и науката и за благополучието на обществото.

ЗАКОН ЗА ЛОВА И ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА (Обн. ДВ., бр.78 от 26.09.2000г., изм. и доп. ДВ бр. 17 от 23 февруари 2018г.)

Законът урежда отношенията, свързани със собствеността, опазването и стопанисването на дивеча, организацията на ловното стопанство, правото на лов и търговията с дивеч и дивечови продукти.

ЗАКОН ЗА РИБАРСТВОТО И АКВАКУЛТУРИТЕ (Обн. ДВ, бр. 41 от 24.04.2001г. изм и доп. ДВ бр.55 от 3 юли 2018г.)

С този закон се уреждат отношенията, свързани със собствеността, организацията, управлението, ползването и опазването на рибните ресурси във водите на Република България, търговията с риба и други водни организми. Законът има за цел да осигури:

- устойчиво развитие на рибните ресурси, възстановяване и опазване на биологичното равновесие и обогатяване на разнообразието на рибните ресурси във водните екосистеми;
- развитие на стопанския и любителския риболов и аквакултурите;
- прилагане на правилата за отговорен риболов;
- повишаване потреблението на риба и рибни продукти в страната.

ЗАКОН ЗА ЗАЩИТА ОТ ШУМА В ОКОЛНАТА СРЕДА (Обн. Дв, бр. 74 от 13.09.2005г., изм. и доп. бр. 12 от 3.02.2017г.)

Със закона се урежда:

- оценката, управлението и контрола на шума в околната среда, причинен от автомобилния, железопътния, въздушния и водния транспорт, както и от промишлените инсталации и съоръжения, включително за категориите промишлени дейности по приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда, и от локални източници на шум;
- определянето на степента на шумовото натоварване в околната среда чрез измерване, оценка и картографиране на шумовите нива в околната среда и разработването на стратегически карти за шум;
- акустичното планиране чрез разработването на плановете за действие въз основа на резултатите от картографирането с оглед предотвратяване и намаляване на шума в околната среда, най-вече в случаи, при които превишаването на стойностите на даден показател за шум може да предизвика вредно въздействие върху здравето на хората, или за запазване стойностите на показателите за шума в околната среда в районите, в които стойностите не са надвишени;
- достъпа и предоставянето на информация на обществеността за шума в околната среда и неговото въздействие;
- компетенциите на държавните органи и органите на местното самоуправление, правата и задълженията на юридическите лица и едноличните търговци, свързани с оценката, управлението и контрола на шума в околната среда.

ЗАКОН ЗА ЗАЩИТА ОТ ВРЕДНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ХИМИЧНИТЕ ВЕЩЕСТВА И СМЕСИ (Обн. ДВ, бр. 10 от 4 февруари 2000г., изм. ДВ. бр.53 от 26 юни 2018г.)

Със закона се урежда:

- правата и задълженията на физическите и юридическите лица, които произвеждат, пускат на пазара, употребяват, съхраняват, изнасят химични вещества в самостоятелен вид, в смеси или в изделия и смеси с цел защита на човешкото здраве.
- Правомощията на държавните органи, осъществяващи контрол върху производството, пускането на пазара, употребата, съхранението и износа на химични вещества в самостоятелен вид, в смеси или в изделия и смеси.

2. НАРЕДБИ**2.1. СЕКТОР „КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ“**

- Наредба № 7 за оценка и управление качеството на атмосферния въздух (ДВ бр. 45/1999год., в сила от 1.01.2000 г.);
- Наредба № 11 от 14 май 2007 г. за норми за арсен, кадмий, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух (Обн. ДВ. бр.42 от 29 Май 2007г.);
- Наредба за изменение и допълнение на Наредба №11 за норми за арсен, кадмий, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух (ДВ, бр. 42 от 2007г., обн. ДВ бр. 25 от 24.03.2017г., в сила от 24.03.2017г.)
- Наредба № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (Обн. ДВ. бр.58 от 30 юли 2010г);
- Наредба за изменение и допълнение на № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (Обн. ДВ бр.58 от 30 юли 2010г, Обн. ДВ, бр. 48 от 16.06.2017г., в сила от 16.06.2017г.)
- Наредба № 14 от 23.09.1997 г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места (Обн. бр.42 от 29.05.2007г., в сила от 01.01.2008г.)

2.2. СЕКТОР „ВОДИ“

- Наредба за нормите на водопотребление (Приета с ПМС № 371 от 22.12.2016 г., обн., ДВ, бр. 103 от 27.12.2016 г., в сила от 27.12.2016 г.)
- Наредба №1 от 10.10.2007г. за проучване, ползване и опазване на подземните води (Обн. ДВ, бр. 102 от 23.12.2016г., в сила от 23.12.2016г.)
- Наредба №1 от 11.04.2011г. за мониторинг на водите (Обн. ДВ, бр. 20 от 15.03.2016г., в сила от 15.03.2016г.)
- Наредба №2 от 13.09.2007г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници (Обн. ДВ, бр.97 от 9.12.2011);
- Наредба №3 от 16.10.2000г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителни зони около водоизточници и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточници на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.
- Наредба №4 от 20.10.2000г. за качеството на водите за рибовъдство и развъждане на черупкови организми;
- Наредба №4-Н от 14.09.2012г. за характеристиките на повърхностните води (Обн. Дв. бр. 79 от 23.09.2014г.)
- Наредба №5 от 30.05.2008г. за управление на водите за къпане (изм. и доп. бр. 5 от 18.01.2013г.)
- Наредба №6 от 9.11.2000г. за емисионни норми за допустимо съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти (обн. ДВ, бр. 24 от 23.03.2004г.)
- Наредба № 7 от 14.11.2000 г. за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места (Обн. ДВ, бр. 98 от 1.12.2000 г.)
- Наредба №9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (изм. и доп. бр. 102 от 12.12.2014г.);
- Наредба №12 от 18.06.2002г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване (Обн. ДВ, бр. 15 от 21.02.2012г.)
- Наредба №18 от 27.05.2009г. за качеството на водите за напояване на земеделски култури (Обн. ДВ, бр. 43 от 09.06.2009г. в сила от 09.06.2009г.)
- Наредба за реда и начина за оползотворяването на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието.
- Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители (Приета с ПМС № 256 от 1.11.2010 г., изм. и доп., бр. 97 от 11.12.2015 г., в сила от 11.12.2015 г.);
- Наредба за ползването на повърхностните води (Приета с ПМС № 352 от 14.12.2016 г., обн., ДВ, бр. 100 от 16.12.2016 г.);
- Наредба №37 от 10.11.2008г. за ползването на язовирите – държавна собственост, в рибостопанско отношение за извършването на стопански, любителски риболов и аквакултури в обектите – държавна собственост по чл. 3, ал. 1 от Закона за рибовъдството и аквакултурите (обн. ДВ, бр. 16 от 19.02.2013г.)

2.3. СЕКТОР „БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ“

- Наредба № 2 от 20.01.2004 г. за правилата и изискванията за събиране на билки и генетичен материал от лечебни растения.
- Наредба № 3 от 31.10.2008 г. за маркирането и етикетването на екземпляри от видовете съгласно регламент 338/97 за опазване на видовете от дива фауна и флора чрез регулиране на търговията с тях;
- Наредба № 4 от 8 юли 2003 г. за условията и реда за издаване на разрешителни за въвеждане на неместни или повторно въвеждане на местни животински и растителни видове в природата (Обн. ДВ, бр. 29 от 30 март 2018г.);
- Наредба № 5 от 1.08.2003 г. за условията и реда за разработване на планове за действие за растителни и животински видове (Обн. ДВ, бр. 73 от 19.08.2003г.)
- Наредба № 5 от 19.07.2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят билкозаготвителните пунктове и складовете за билки (обн., дв. бр. 85 от 28.09.2004 г.);
- Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони;

2.4. СЕКТОР „ПОЧВИ“

- Наредба №26 за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт;
- Наредба № 3 от 1 август 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите;
- Наредба №4 от 12 януари 2009г. за мониторинг на почвите;
- Наредба за инвентаризация, проучвания на площи със замърсена почва, необходимите възстановителни мерки, както и поддържането на реализираните възстановителни мерки
- Наредба за реда и начина за инвентаризация, проучвания, извършване и поддържане на необходимите възстановителни мероприятия на площи с увредени площи;

2.5. СЕКТОР „ОТПАДЪЦИ“

- Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградими отпадъци (приета с ПМС №20 от 25.01.2017г.);
- Наредба за батерии и акумулатори и за негодните за употреба батерии и акумулатори (приета с ПМС №351 от 27.12.2012г.);
- Наредба за управление на строителни отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали (приета с ПМС №277 от 5.11.2012г.);
- Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени отпадъци и опасни отпадъци (приета с ПМС №53 от 1999г.);
- Наредба за опаковки и отпадъци от опаковки;
- Наредба №2 за класификация на отпадъците от 23.07.2017г.
- Наредба №7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци;
- Наредба №6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци;
- Наредба за излезли от употреба моторни превозни средства (приета с ПМС №11 от 15.01.2013г.);
- Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води, чрез употребата им в земеделието (приета с ПМС № 201 от 4.08.2016г.);
- Наредба за отработени масла и отпадъчни нефтопродукти (приета с ПМС №352 от 27.12.2012г.);
- Наредба за излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (приета с ПМС №256 от 13.11.2013г.);
- Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми (приета с ПМС №221 от 14.09.2012г.)

2.6. СЕКТОР ШУМ

- Наредба №6 за показателите на шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт;
- Наредба за съществени изисквания и оценяване съответствието на машини и съоръжения, които работят на открито;

2.7. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ

- Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (приета с ПМС №59 от 07.03.2003г.)
- Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (обн. ДВ, бр. 12 от 12.02.2016г., в сила от 12.02.2016г.);
- Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни

III. ОБХВАТ И ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Общинската програма за опазване на околната среда на Община Асеновград се разработва за териториалния обхват на цялата община, обхващайки времевия период 2018 -2027 г.

ОПООС е динамичен и отворен документ. Тя ще бъде периодично допълвана и/или променяна съобразно настъпилите промени в приоритетите на общината, в националното законодателството и други фактори със стратегическо значение.

Програмата е разработена по метода на стратегическото планиране, с което е формирана адекватна екологична политика и визия за общината.

Общата дългосрочна генерална стратегическа цел е: *”Поддържане и подобряване на качеството на живот на населението в общината, чрез осигуряване на здравословна и благоприятна околна среда и запазване на богатото природно наследство, чрез устойчиво управление на околната среда”.*

Реализирането на основната цел на програмата, следва да стане, чрез рационално съхранение на природните богатства и осигуряване на здравословна среда на жителите и гостите на община Асеновград.

За изпълнението на основната цел, общинската програма за опазване на околната среда си поставя за изпълнение и следите подцели:

- да идентифицира и анализира проблемите в областта на околната среда на територията на община Асеновград, да установи причините и да предложи решения и действия за тяхното преодоляване;
- да насърчи и обезпечи разумното използване на територията на общината за развитие на икономическия потенциал;
- да открие приоритетите в разглежданата област;
- да обедини усилията на общинските органи, държавните институции, населението, НПО и бизнеса на територията на общината за решаване на съществуващите проблеми;
- да аргументира мерките и проектите на общината, които тя ще предложи за финансиране;
- да използва оптимално ограничените финансови и човешки ресурси, като ги съсредоточи за решаване на най-приоритетните проблеми.

IV. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА И ТЕНДЕНЦИИ

IV.1. ПРИРОДНО-ГЕОГРАФСКИ И ТЕРИТОРИАЛНО-АДМИНИСТРАТИВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

IV.1.1. Географско местоположение

Община Асеновград е разположена в южната част на Пловдивска област и граничи с общините - Пловдив, Садово, Първомай, Лъки, Куклен, Родопи, Черноочене - (Кърджалийска област), Чепеларе и Баните, (Смолянска област).

Общината е разположена в дефилето на река Чепеларска и нейния изход от Родопите към Тракийската низина. Поради тази причина Община Асеновград се явява естествена връзка между Централна България, Централните Родопи и Беломорието. През нейната територия преминава един от важните транспортни коридори: Пловдив – Смолян – Златоград - Гърция.

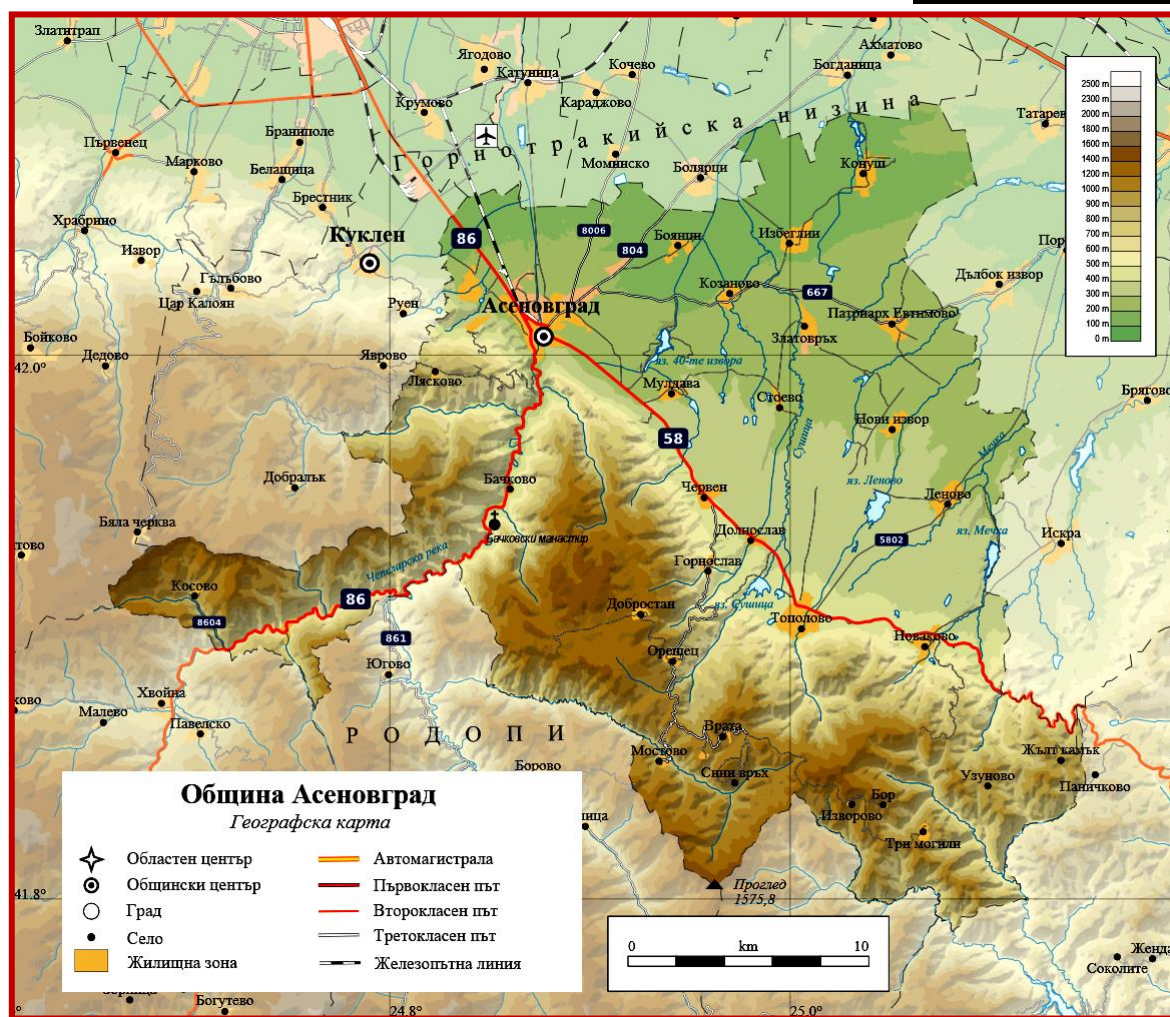
На север покрива малка част от Тракийската низина, на юг обхваща обширни площи от Родопите, поради което значителна част от терена е силно пресечен и наклонен. Територията е 615 кв.км., представлявайки 10.3 % от територията на Пловдивска област и 0.55% от територията на страната.

Общинския център – гр. Асеновград е най-големият град в Родопите и втори по големина в Пловдивска област. Той е разположен в подножието на планината около 220 м. надморска височина и отстои на 19 км от Пловдив, на 85 км от Смолян и на около 180 км от София.

IV.1.2. Релефна характеристика на района

Във физикогеографско отношение територията на община Асеновград се намира изцяло в Южнобългарската физикогеографска провинция, попадайки частично в нейните области Тракийско-Странджанска и Рило-Родопска, с под-областите им Горнотракийска, Среднородопска и Източнородопска. Последните се включват в територията на общината с части от три свои физико-географски района, съответно Пазарджишко-Пловдивски, Чернатишко-Преспански и Горноардински. В рамките на този изключително пъстър физикогеографски комплекс територията на общината заема 615 км² площ, разположена между 160 и 1575 m н.в. Естественият релеф в извънпланинската част на общината е антропогенно променен и има значителна техногенна натовареност (фигура № IV.1.2.1)

ФИГУРА №IV.1.2.1

Пазарджишко-Пловдивският район има западно-източно простиране по течението на р. Марица. Осевата му, типично низинна част от двете страни на реката е почти идеално заравнена земя, с много слаб наклон на изток (под 1°). Хипсометричните граници, в които е обособен районът, са между 150 и 300 м н.в. Хоризонталното разчленение на релефа е от 0 до $0,4 \text{ км/км}^2$ на север и до 2 км/км^2 на юг, а вертикалното - между 0 и 5 м/км^2 , което говори за незначителната контрастност и подчертано еднообразие на района в морфографско отношение.

Чернатишко-Преспанският район включва някои от големите Родопски ридове, части от които попадат в обхвата на община Асеновград - напр. Добростанският, Белочерковският (като част от Чернатица), Синивръшкият. На север, към Горнотракийската низина районът е ограничен от стръмния разседен северен родопски склон. От височинните планински пояси най-добре е застъпен среднопланинският, със силно изразена морфографска контрастност - дълбочината на ерозионно разчленение достига до $400\text{-}500 \text{ м/км}^2$, а гъстотата – до $2,5\text{-}3,0 \text{ км/км}^2$. Долинната мрежа е дълбоко вкопана, склоновете са с големи наклони и размери.

Горноардинският район застъпва относително по-малка територия в югоизточната част на общината. Релефът тук е подчертано ерозионно-денудационен, с гъста и дълбока речно-долинна мрежа. Средната дълбочина на разчленение е между 200 и 400 м/км², гъстотата на речната мрежа е между 1,5 и 3,0 км/км². От височинните пояси преобладаващ е нископланинският, но значително присъствие има и хълмистият.

Тези характеристики на местния релеф имат важно значение за формиране на локалния климат и неговото влияние върху качеството на атмосферния въздух. При повишаване на надморската височина настъпват изменения в параметрите на всички климатични елементи и това дава траен отпечатък на времето и климата в планинската част от територията на общината. Температурата на въздуха се понижава, относителната влажност, облачността и валежите нарастват, продължителността на слънчевото греење намалява и т.н.

В низинната част от територията на общината са налице съществени морфоложки предпоставки за задържане на студени въздушни маси и формиране на устойчива стратификация на атмосферата, с температурни инверсии, висок процент на „тихо“ и ниска степен на проветривост. При тихо време това се случва и в дълбоките долинни понижения на планинската част. Като част от Пловдивско-Пазарджишкото поле, низинната територия на Асеновградска община има сравнително благоприятни морфографски параметри с малък коефициент на орографска затвореност. Независимо от това, изследванията показват, че тук също възникват инверсии и съпътстващите ги явления.

IV.1.3. Климатична характеристика на района

Макроклиматично положение и общи циркулационни фактори

Територията на община Асеновград попада изцяло в междинната от трите климатични зони на страната – преходно-континенталната, в близост до границата ѝ с континентално-средиземноморската зона (фигура №IV.1.3.1). В обхвата на преходно-континенталната зона общинската територия е разположена в границите на две климатични под-зони: „Горнотракийска низина“ и „Западни Родопи“. Това разположение на общината спрямо основните климатични единици на страната определя характерния климатичен облик, както и особеностите в различните части на нейната територия.

ФИГУРА № IV.1.3.1

Картосхема на част от климатичните зони и под-зони в България (територията на община Асеновград попада в Б.8 и Б.9):

- А – Умерено-континентална зона
Б – Преходноконтинентална зона
 Б.8. – под-зона „Горнотракийска низина“
 Б.9. – под-зона „Западни Родопи“
В – Континентално-средиземноморска зона

Макро-климатичното положение на този район обуславя като негов най-общ климатичен белег преходността между умерено-континенталния и континентално-средиземноморския климат. Той се характеризира с топло, до горещо лято и относително по-мека зима (януарска изотерма около 0°C), с по-малка годишна амплитуда на температурата (около 21°C), в сравнение с умерено-континенталната зона, с два максимума на валежите – късно-есенен (основен) и пролетен (вторичен) и с ежегодна, но неустойчива снежна покривка.

Параметрите на местния климат зависят и от характера на атмосферната циркулация в обхвата на общия атмосферен пренос. Този пренос, чрез системата на основните барични центрове, обуславя придвижването на различни въздушни маси към територията на страната, и съответно на района. От важно значение в тази система са баричните центрове Исландски и Западно-средиземноморски минимум, както и Азорски, и Източноевропейски максимум. Излъчването от Исландския минимум на Атлантически циклони е целогодишно, но особено силно изразено е влиянието им към края на пролетта и началото на лятото. Тогава настъпващите хладни въздушни маси са неустойчиви, с голям вертикален температурен градиент и мощни конвективни движения, предизвикващи значителни извалявания. Средиземноморските циклони, свързани основно със Западносредиземноморския минимум, се образуват най-често през студеното полугодие, с максимум от ноември-декември до януари, обуславяйки съответни вторични валежни максимуми по територията на района. Планинската част от тази територия може да оказва съществено влияние и местно модифициране на характеристиките на въздушните потоци, редуцирайки, регенерирайки, или изменяйки техните скорости и направления на движение.

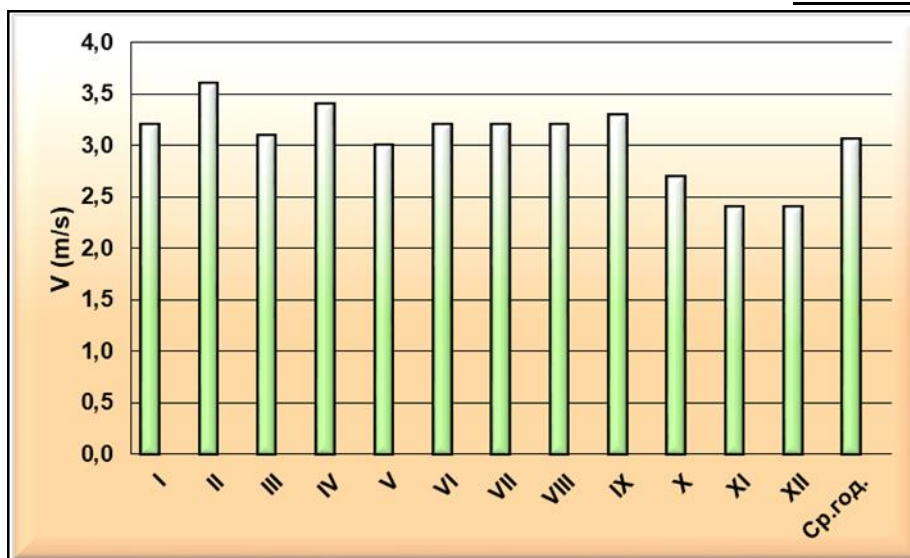
Местни климатични фактори на въздушната среда

Изложените по долу-данни и анализи се отнасят за най-урбанизираната част от територията на общината – Асеновград. Източник на данните са официално

публикуваните справочници на НИМХ-БАН за многогодишни наблюдателни периоди, както и някои допълнителни интернет източници.

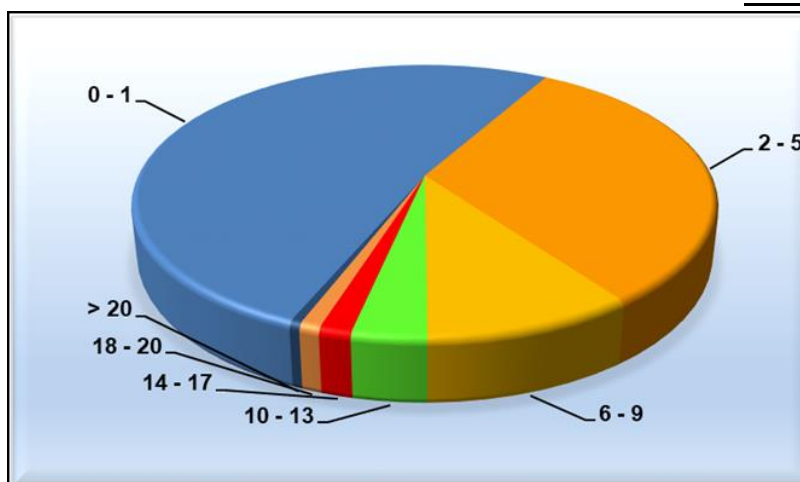
Средната годишна скорост на вятъра в ст. Асеновград е 3,1 m/s. Годишната ѝ амплитуда е сравнително слабо изразена - около 1,2 m/s. Средната месечна скорост е най-висока през февруари – 3,6 m/s, и най-ниска – от октомври до декември – 2,4÷2,7 m/s (фигура № IV.1.3.2.). Най-висок относителен дял през годината имат слабите ветрове със скорост под 1,9 m/s, както и тези, със скорост от 2 до 5,9 m/s. Те представляват съответно по около 52% и 32% от всички случаи с вятър. На трето място - с 9,9%, се нареждат ветровете със скорост от 6 до 9,9 m/s. Всички останали ветрове, със скорост над 9,9 m/s, представляват само около 6,3% от всички случаи с вятър (фигура № IV.1.3.3). Процентът на случаите с тихо време е умерено висок – около 34%, при 66% случаи с вятър.

ФИГУРА № IV.1.3.2.

Годишен ход на скоростта на вятъра (V), ст. Асеновград

ФИГУРА № IV.1.3.3

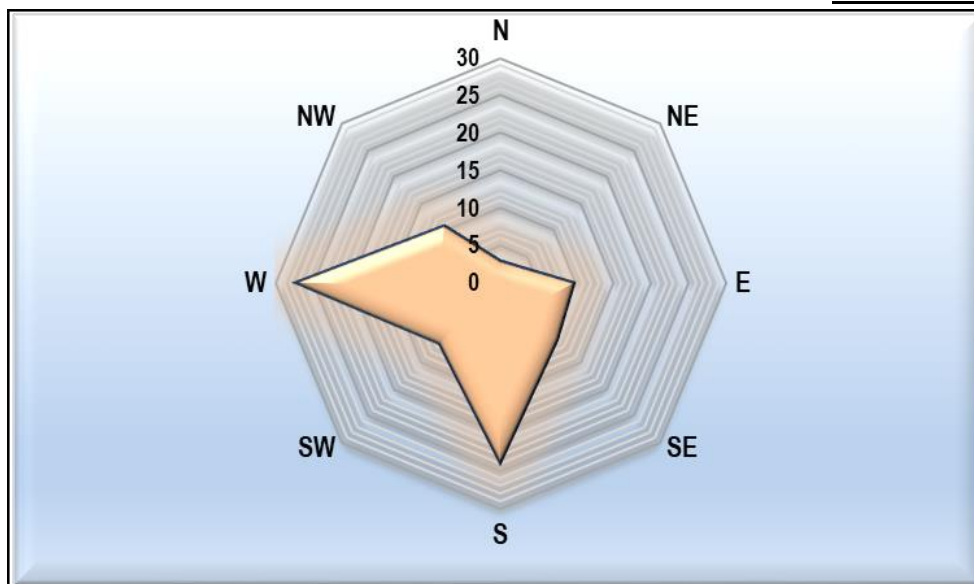

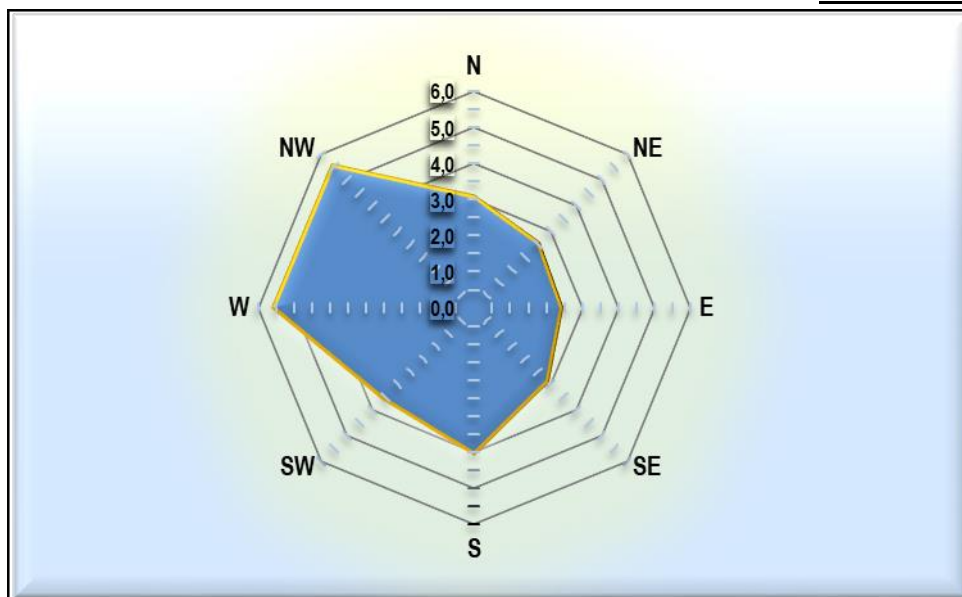
Честота (%) на вятъра по скорост в градации (m/s) (ст.Асеновград):

0-1; 2-5; 6-9; 10-13; 14-17; 18-20; >20

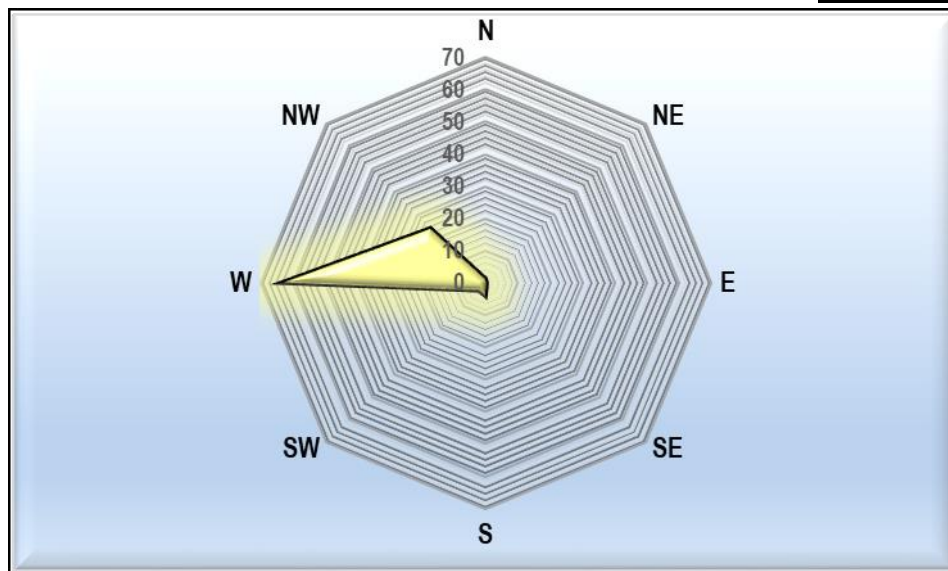
Средната годишна посока на вятъра има най-висока честота от запад (27,3%), следвана от юг – 24%, от югозапад – 11,5%, северозапад и югоизток – съответно по 10,7%, от изток – 9,8%. Посоките североизток и север са представени с честота съответно по 3,1% и 2,9% (фигура № IV.1.3.4). По-силните ветрове духат от запад и северозапад – средна годишна скорост 5,6 m/s, следвани от тези, от юг – 4,0 m/s, и от югозапад – 3,5 m/s. От останалите посоки скоростта на вятъра е от 2,4 до 3,1 m/s средно годишно (фигура № IV.1.3.5). Най-силните ветрове (≥ 14 m/s) духат най-често от запад 64,6% и северозапад – 24,2%. От останалите посоки честотата на силните ветрове варира от 0,3 % (изток) до около 4,6% (юг (фигура № IV.1.3.6).

Веднъж годишно може да се прояви вятър със скорост 23 m/s, веднъж на 5 години – със скорост 28 m/s, веднъж на 10 години – със скорост 30 m/s, и т.н., а на 100 години – с 39 m/s (фигура № IV.1.3.7).

ФИГУРА № IV.1.3.4**Средна годишна честота (%) на вятъра по посока, ст. Асеновград**

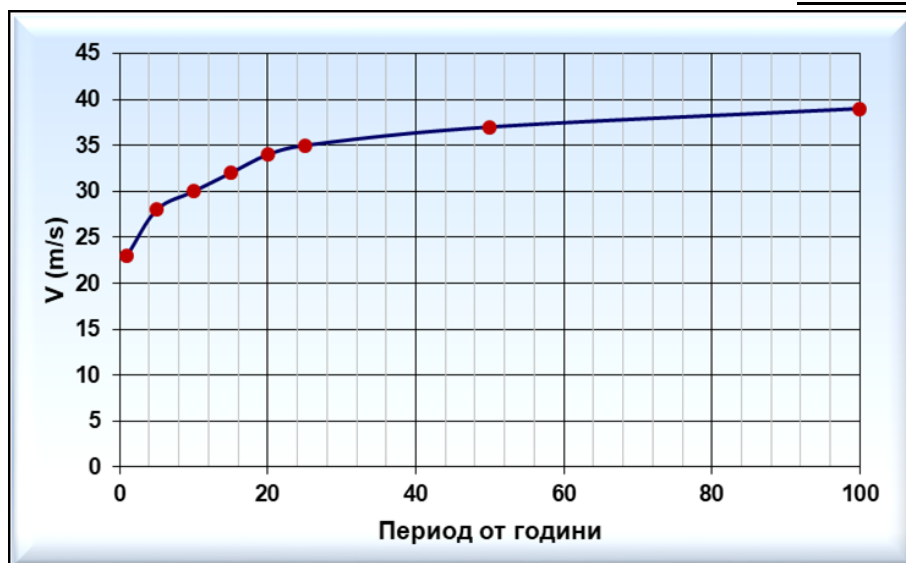
ФИГУРА № IV.1.3.5.

Средна годишна скорост (m/s) на вятъра по посока, ст. Асеновград

ФИГУРА № IV.1.3.6

Честота (%) на силните ветрове по посока, ст. Асеновград

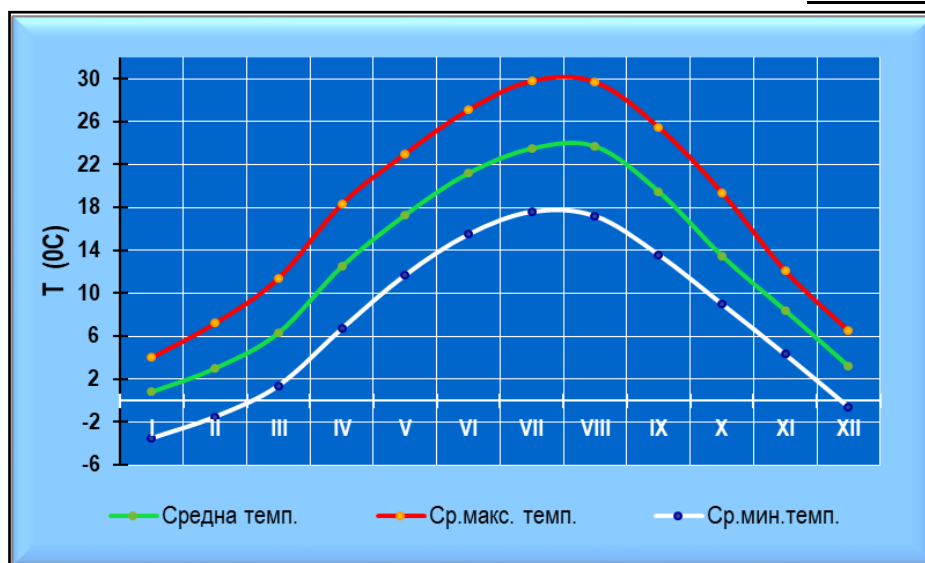
ФИГУРА № IV.1.3.7

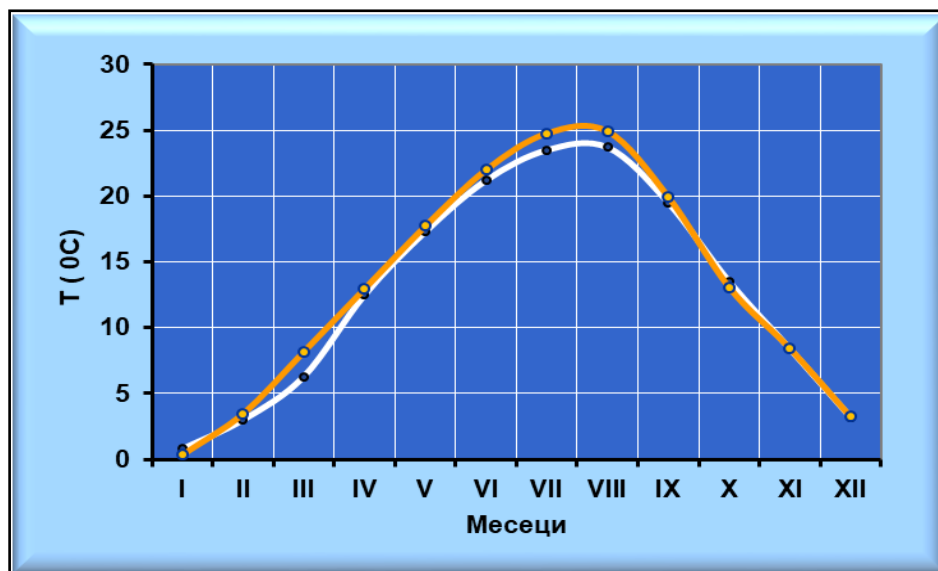

Максимална скорост на вятъра (V), възможна 1 път на определен период от години

Температурата на въздуха в Асеновград има средна годишна стойност $12,7^{\circ}\text{C}$. Характеризира се с добре изразен годишен ход, с максимум през август ($23,7^{\circ}\text{C}$) и минимум през януари (около $0,8^{\circ}\text{C}$) (фигура № IV.1.3.8). Максималната температура следва същия годишен ход, но стойностите ѝ са по-високи спрямо средните с около $3\div 4^{\circ}\text{C}$ през зимата, с около $4\div 6^{\circ}\text{C}$ през пролетта и есента, и с около 6°C през лятото. При абсолютните максимални температури разликата спрямо средните е около 15°C средно годишно. Абсолютният максимум е $40,9^{\circ}\text{C}$. Минималните температури също следват годишния ход на средните, но са по-ниски и от тях с около 4°C през зимата, с около $4\div 6^{\circ}\text{C}$ през пролетта и есента, и с около $5,5\div 6,5^{\circ}\text{C}$ през лятото. Абсолютният минимум за периода е $-23,7^{\circ}\text{C}$.

ФИГУРА № IV.1.3.8

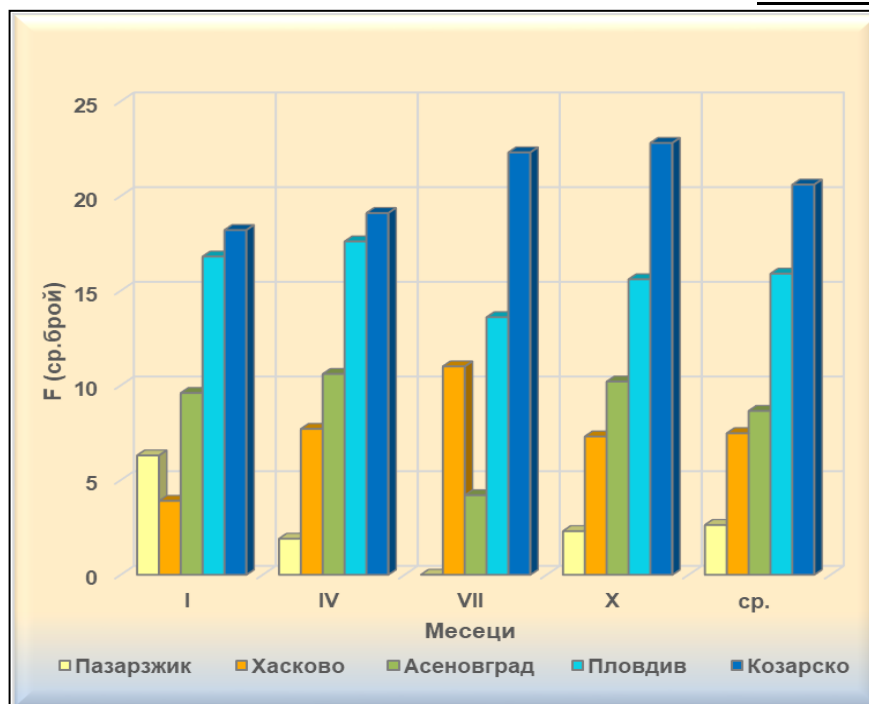
ФИГУРА № IV.1.3.9

Годишен ход на температурата на въздуха (Т) в ст. Асеновград
(1931-1970: бяло; 2008-2017:оранж.)

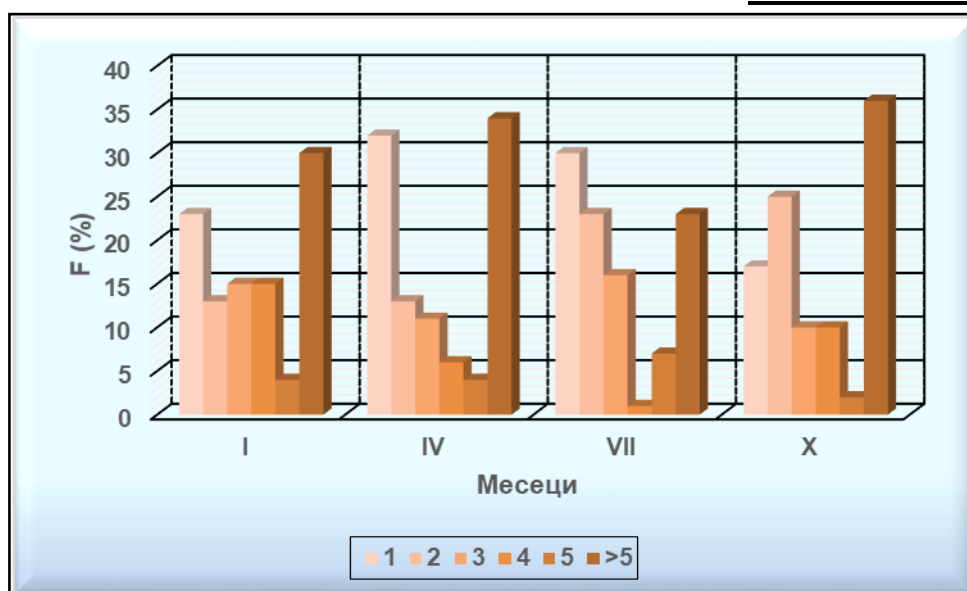
По данни за последния 10-годишен период (2008÷2017 г.) средната годишна температура на въздуха е по-висока с 0,5 °С спрямо тази, за по-ранен 40-годишен наблюдателен период (1931÷1970) (фигура № IV.1.3.9). През някои отделни месеци и периоди от годината тази разлика е по-висока. Така напр., през летния период тя е средно 1,1 °С, а през март е 1,9 °С.

Температурните инверсии в Асеновградската община се формират най-често в ниската част от територията ѝ, като част от процеса, засягащ Тракийската низина. Местните физикогеографски особености на Асеновградския локалитет го поставят в умерено благоприятно положение, в сравнение с други части на низината. Това се вижда на фигура № IV.1.3.10, представяща честотата на приземните термични инверсии в Асеновград и още няколко сравнително близко разположени станции. В Асеновград най-голям брой инверсии се наблюдава през пролетния сезон (представен от м. април) – 11 случая, следван от есента и зимата (съответно октомври и януари) – с по 10 случая, и най-малко – през лятото (юли) – 4 случая.

От фигура №IV.1.3.11 се вижда, че инверсии с продължителност над 5 денонощия е много често срещано явление в района.

ФИГУРА № IV.1.3.10

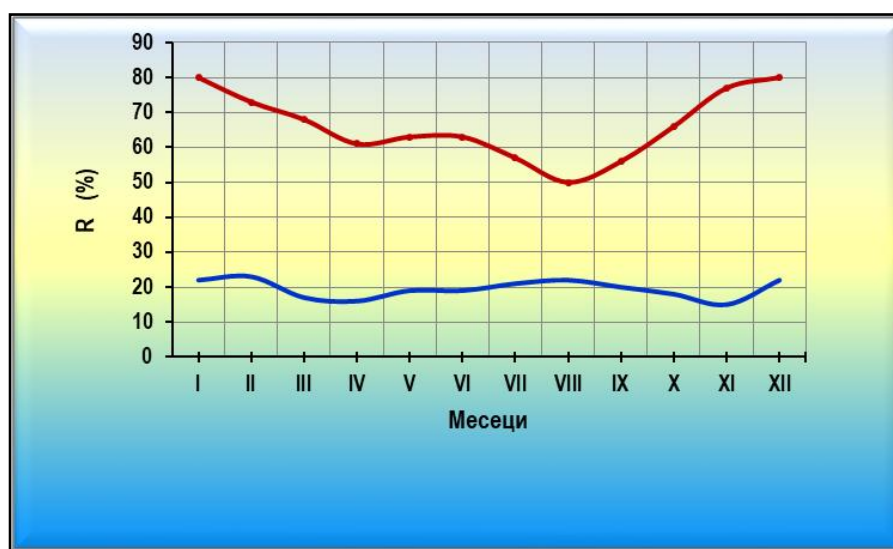
Честота (F) на приземните термични инверсии по данни за минималните денонощни температури на въздуха

ФИГУРА № IV.1.3.11

Честота (F) на приземните термични инверсии според продължителността им (от 1 до >5 денонощия) (по данни за ст. Пловдив)

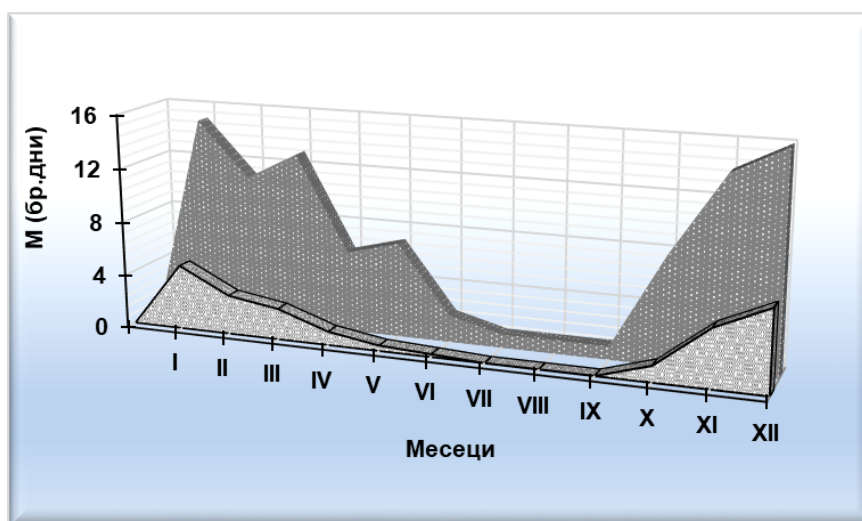
Валежно-влажностни фактори

Влажността на въздуха в станция Асеновград е 66% средно годишно, с най-високи стойности през декември и януари (80%) и най-ниски стойности – през август (50%) (фигура № IV.1.3.12). Абсолютната минимална влажност е от 15% през ноември до 23% през февруари, а максималната влажност е над 90%.

ФИГУРА № IV.1.3.12

Годишен ход на средната (в червено) и абсолютната минимална (в синьо) месечна относителна влажност (R) в ст. Асеновград

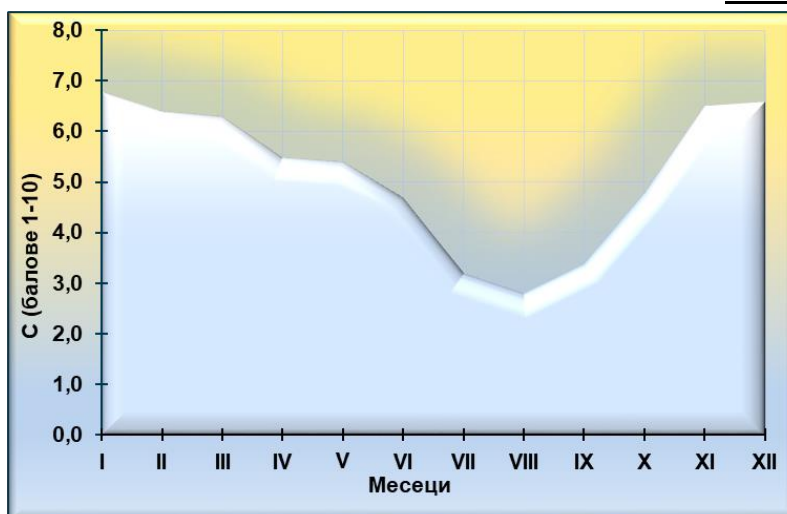
Мъгли. Асеновград е локалитет с умерен брой на дни с мъгла – около 23 дена годишно. Те са разпределени неравномерно през година, с по-висок брой от ноември до януари – от 4 до 6 дена месечно. През периода февруари – април броят на дни с мъгла намалява от 2,9 до 1, а от май до септември това явление почти напълно отсъства. (фигура № IV.1.3.13). Максималният годишен брой на дни с мъгла е 53, с максимален месечен брой от 15-16 дена през декември и януари, следван от март – 13 дена, и февруари – 11 дена. Тези стойности са съпоставими със стойностите на други, близко разположени станции. Така напр. в Козарско максималният годишен брой на дни с мъгла е 51, в Садово – 50, в Пазарджик -52. В същото време, обаче, в Пловдив максималният брой на дни с мъгла е 59, а в Първомай – 76. Относително по-ниският брой на дните с мъгла в Асеновград вероятно се дължи на специфични морфографски и ветрови параметри на района, напр. присъствието на локални ветрови течения, насочени по долината на р. Асеница, по-голямата надморска височина, проявата на фьон през студеното полугодие, по-периферното положение в обсега на Тракийската низина и др., и заслужава по-нататъшно изследователско внимание.

ФИГУРА № IV.1.3.13

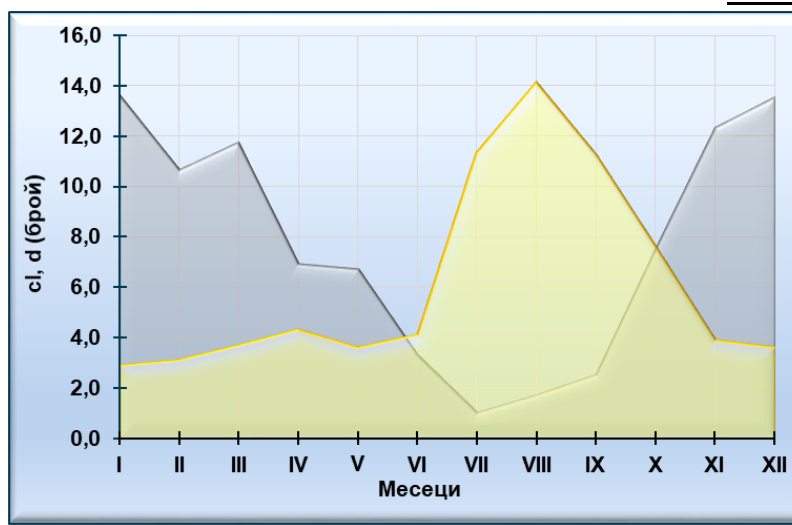
Годишен ход на средния (в по-светло) и максималния (в по-тъмно) месечен брой на дни с мъгла (M), ст.Асеновград

Облачност. Средната годишна обща облачност в Асеновград е 5,2 бала, с по-значителни стойности през периода ноември – март, с около 6,5 бала. Най-ниски са нейните стойности през август – 2,8 бала (фигура № IV.1.3.14).

Годишният брой на мрачните дни в Асеновград е 91, с максимум през януари – около 14 дни, и минимум през юли и август – 1÷2 дни. Ясните дни през годината са общо 73, с противоположен годишен ход спрямо този, на мрачните дни. Максимумът се наблюдава през август – около 14 дни, а минимумът – през януари-февруари – около 3 дни средно месечно (фигура № IV.1.3.15).

ФИГУРА № IV.1.3.14

Годишен ход на средната месечна облачност (C), ст. Асеновград

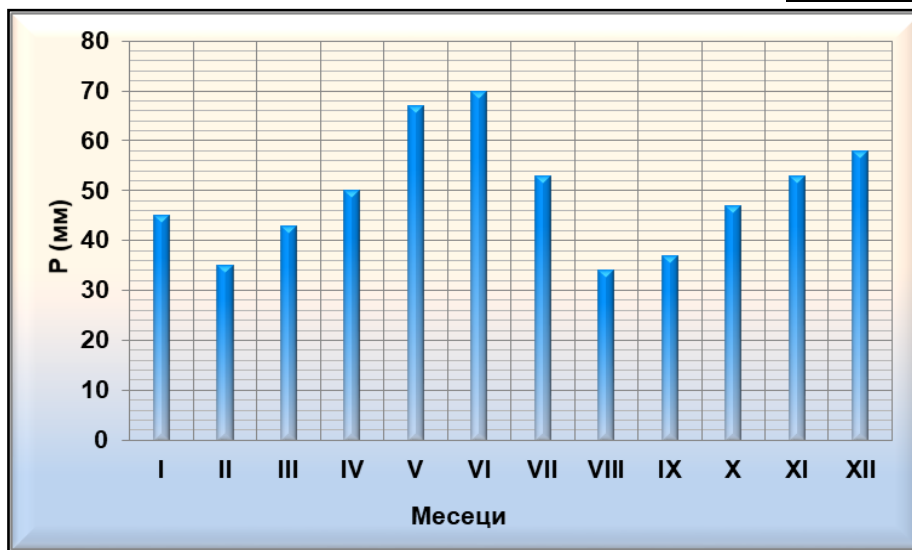
ФИГУРА № IV.1.3.15

Годишен ход на ясни дни (cl, в жълто) и мрачните дни (d, в сиво), ст. Асеновград

Валежи. Годишната валежна сума в Асеновград е 593 мм. Вътрешногодишното ѝ разпределение се характеризира с два максимума (главен през май и юни, и вторичен през ноември и декември) и два минимума (основен през август-септември и вторичен през февруари). В сезонно отношение най-висока е валежната сума през пролетта – 160 мм, следвана от лятото – 157 мм (поради високата валежна сума през юни) и есента, и зимата – с по 138 мм валежно количество. Ако годишният ход на валежите се разгледа по месеци, то тогава диференциацията на валежните количества нараства, като максималните валежни суми се регистрират през юни и май – съответно по 70 мм и 68 мм, и през ноември и декември – с по 53 и 58 мм. Минималните валежни количества са двойно по-малки (фигура №IV.1.3.16). През месеца с максимално валежно количество – юни, най-голяма повтаряемост (34%) има валеж от групата 61÷80 mm. Този годишен режим на валежите отразява преходното положение на територията на общината спрямо представените тук климатични зони на страната, обединявайки черти и на преходно-континенталната климатична зона – с късно пролетен валежен максимум, и на континентално-средиземноморската климатична зона (с късно-есенен валежен максимум). Най-нови научни изследвания установяват тенденция на увеличаване на септемврийските валежи, обусловени от активизиране на средиземноморския циклогенез.

Средният максимален денонощен валеж в Асеновград е 26 мм (през юни), а абсолютният максимален денонощен валеж е достигнал 98 мм (през м. август, 1984 г.), надвишавайки почти 3 пъти средната месечна валежна сума за август (34 mm).

ФИГУРА № IV.1.3.16

Годишен ход на месечните валежни суми (P), ст. Асеновград

IV.1.4 Население и населени места

На територията на община Асеновград са разположение общо 28 населени места в т.ч. гр. Асеновград, кв. Долни Воден, кв. Горни Воден и селата Бачково, Бор, Боянци, Врата, Сини връх, Горнослав, Долнослав, Добростан, Жълт Камък, Златовръх, Избеглии, Козаново, Конуш, Леново, Лясково, Мостово, Мулдава, Нареченски бани, Новаково, Нови извор, Орешец, Патриарх Евтимово, Стоево, Тополово, Три могили, Узуново и Червен.

Текущата демографска ситуация в общината се характеризира с продължаващо намаляване и застаряване на населението и задържащо се високо равнище на общата смъртност. В резултат на демографските и емиграционните процеси в края на 2017 г. изчисленото постоянно население на община Асеновград е 61 334 лица, или малко над 9,15% от населението на област Пловдив. В общинския център град Асеновград в края на 2017 г. живеят общо 49 042 лица, а останалото население в размер на 12 292 души живеят в 28 села.

Към 2017 г. населението на Област Пловдив и Община Асеновград е представено в таблица № IV.1.4.1, а населението под, над и във трудоспособна възраст е представено в таблица IV.1.4.2.

ТАБЛИЦА № IV.1.4.1

Население на Област Пловдив и Община Асеновград по населени места и пол към 31.12.2017г.

	<i>Общо</i>			<i>В градове</i>			<i>В села</i>		
	<i>всичко</i>	<i>мъже</i>	<i>жени</i>	<i>всичко</i>	<i>мъже</i>	<i>жени</i>	<i>всичко</i>	<i>мъже</i>	<i>жени</i>
Област Пловдив	669 796	322 158	347 638	505 310	241 147	264 163	164 486	81 011	83 475
Община Асеновград	61 334	29 573	31 761	49 042	23 565	25 477	12 292	6 008	6 284

Източник: НСИ, 2018г

ТАБЛИЦА № IV.1.4.2

Население на община Асеновград и град Асеновград под, във и над трудоспособна възраст към 31.12.2017г.

Възрастови групи	<i>общо</i>			<i>в т.ч. градовете</i>		
	<i>всичко</i>	<i>мъже</i>	<i>жени</i>	<i>всичко</i>	<i>мъже</i>	<i>жени</i>
общо	61 334	29 573	31 761	49 042	23 565	25 477
Под трудоспособна възраст	8 885	4 543	4 342	7 411	3 821	3 590
В трудоспособна възраст	37 1621	19 294	17 868	30 338	15 546	14 792
Над трудоспособна възраст	15 287	5 736	9 551	11 293	4 198	7 095

Източник: НСИ, 2018г

Към 2017г. населението на община Асеновград по населени места и пол е представено в таблица IV.1.4.3

ТАБЛИЦА № IV.1.4.3

<i>№</i>	<i>населено място</i>	<i>мъже</i>	<i>жени</i>	<i>общо</i>
1	Асеновград	23565	25477	49042
2	с. Бачково	144	167	311
3	с. Бор	8	4	12
4	с. Боянци	740	786	1526
5	с. Врата	10	11	21
6	с. Сини връх	7	4	11
7	с. Горнослав	44	45	89
8	с. Долнослав	134	128	268
9	с. Добростан	17	23	40
10	с. Жълт камък	46	47	93
11	с. Златовръх	250	260	510
12	с. Избеглии	393	422	815
13	с. Козаново	277	302	579
14	с. Конуш	314	334	648
15	с. Леново	152	164	316

16	с. Лясково	15	15	30
17	с. Мостово	21	29	50
18	с. Мулдава	672	698	1370
19	с. Нареченски бани	319	335	654
20	с. Новаково	160	178	338
21	с. Нови извор	145	137	282
22	с. Орешец	19	22	41
23	с. Патриарх Евтимово	156	171	327
24	с. Стоево	322	323	645
25	с. Тополово	1258	1293	2551
26	с. Три могили	18	12	30
27	с. Узуново	5	5	10
28	с. Червен	103	102	105

Източник: Инфостат, НСИ, 2018

IV.2. АНАЛИЗ НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Целта на настоящият раздел е да се определи и анализира съществуващото състояние на околната среда (по компоненти и фактори), което има съществено значение за разработването и по-нататъшното прилагане на програмата за опазване на околната среда.

Състояние на околната среда по компоненти и фактори – атмосферен въздух, води, почви, защитени територии и биоразнообразие, шум, зелени площи и т.н. (в т.ч. и източници на замърсяване) е представено като отделни подточки. Анализи на текущото състояние на компонентите и факторите на околната среда е представено по-долу, както следва:

IV.2.1. АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ

IV.2.1.1. Описание и оценка на района за управление на КАВ

Съгласно изискванията на националното и европейско законодателство територията на България е разделена на шест района и агломерации (с население над 250 000 души) за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ) и тяхната категоризация в зависимост от степента на замърсяване (фигура № IV.2.1.1.1).

ФИГУРА №IV.2.1.1.1

Карта на райони за оценка и управление качеството на атмосферния въздух –
източник ИАОС

Съгласно Заповед № РД 969/21.12.2013г. на Министъра на околната среда и водите за определяне на райони за оценка и управление на атмосферния въздух (РОУКАВ), на зоните, в които са превишени нормите с допустимите отклонения, Община Асеновград е включена в район за оценка и управление на КАВ “Агломерация - Пловдив”, в която са регистрирани превишения на нормите по показател фини прахови частици (ФПЧ₁₀) и кадмий (Cd).

На територията на гр. Асеновград е разположен един ръчен пункт за мониторинг „Кметство“ кв. Долни Воден, разположен в квартал Долни Воден, отговарящ на условията за градски фонов пункт за ФПЧ₁₀. Разположен е в централната градска част, в зона с предимно жилищни сгради, тип ниско строителство и незначителен автомобилен трафик. Съгласно класификацията по чл. 10, ал. 3 от Наредба №7 от 1999г., за оценка и управление на КАВ, ПМ „Кметство“ кв. Долни Воден е градски фонов пункт, разположен в застроената част на града, без преобладаващо влияние на емисиите от производствени и други дейности (Фигура № IV.2.1.1.2 -№ IV.2.1.1.3).

ФИГУРА № IV.2.1.1.2**Илюстрация 1****ФИГУРА №IV.2.1.1.3****Илюстрация 2**

IV.2.1.2. Състояние на атмосферния въздух

Качеството на атмосферния въздух (КАВ) се оценява чрез норми и пределно допустими концентрации (ПДК), т.е. определени пределни нива на основните замърсители в атмосферния въздух, регистрирани за определен период от време (1 час, 8 часа, 24 часа, 1 година), установени с цел избягване, предотвратяване или ограничаване на вредни въздействия върху здравето на населението и/или околната среда, като тези нива е

следвало да бъдат постигнати в определен за целта срок, след което да не бъдат превишавани.

Концентрацията на даден атмосферен замърсител, определена като средногодишна, средно денонощна или максимално еднократна (за период от време 1 час), при която съществува риск за здравето на хората при кратковременна експозиция и се налага да се предприемат спешни мерки, се определя като алармен праг.

Наредба №12/15.07.2010 г. за норми на серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух, издадена от Министъра на околната среда и водите и Министъра на здравеопазването, в сила от 30.07.2010 г. (Обн. ДВ. бр.58 от 30 Юли 2010 г.) определя следните норми за опазване на човешкото здраве и съответните оценъчни прагове по отношение показателя „ФПЧ₁₀“:

ТАБЛИЦА № IV.2.1.2.1

Норми за опазване на човешкото здраве и оценъчни прагове за замърсителя ФПЧ ₁₀		
Фини прахови частици – ФПЧ ₁₀	Период на осредняване	Стойност
Средноденонощна норма за опазване на човешкото здраве (СД НОЧЗ)	24 часа	Прагова стойност от 50 µg/m ³ ФПЧ ₁₀ , която да не бъде превишавана повече от 35 пъти в рамките на една календарна година
Средногодишна норма за опазване на човешкото здраве (СГ НОЧЗ)	Една календарна година	40 µg/m ³ ФПЧ ₁₀
Горен оценъчен праг (ГОП) на СДК на ФПЧ ₁₀	24 часа	35 µg/m ³ ФПЧ ₁₀ , която да не бъде превишавана повече от 35 пъти в рамките на една календарна година
Долен оценъчен праг (ДОП) на СДК на ФПЧ ₁₀	24 часа	25 µg/m ³ ФПЧ ₁₀ , която да не бъде превишавана повече от 35 пъти в рамките на една календарна година
Горен оценъчен праг (ГОП) на СГК на ФПЧ ₁₀	Една календарна година	28 µg/m ³ ФПЧ ₁₀
Долен оценъчен праг (ДОП) на СГК на ФПЧ ₁₀	Една календарна година	20 µg/m ³ ФПЧ ₁₀

Наредба № 11 от 14 май 2007 г. за норми за арсен, кадмий, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух издадена от Министъра на околната среда и водите и Министъра на здравеопазването, в сила от 01.01.2008 г. (Обн. ДВ. бр.42 от 29 Май 2007 г.) определя следните целеви норми за нивата (концентрациите) на кадмий в атмосферния въздух:

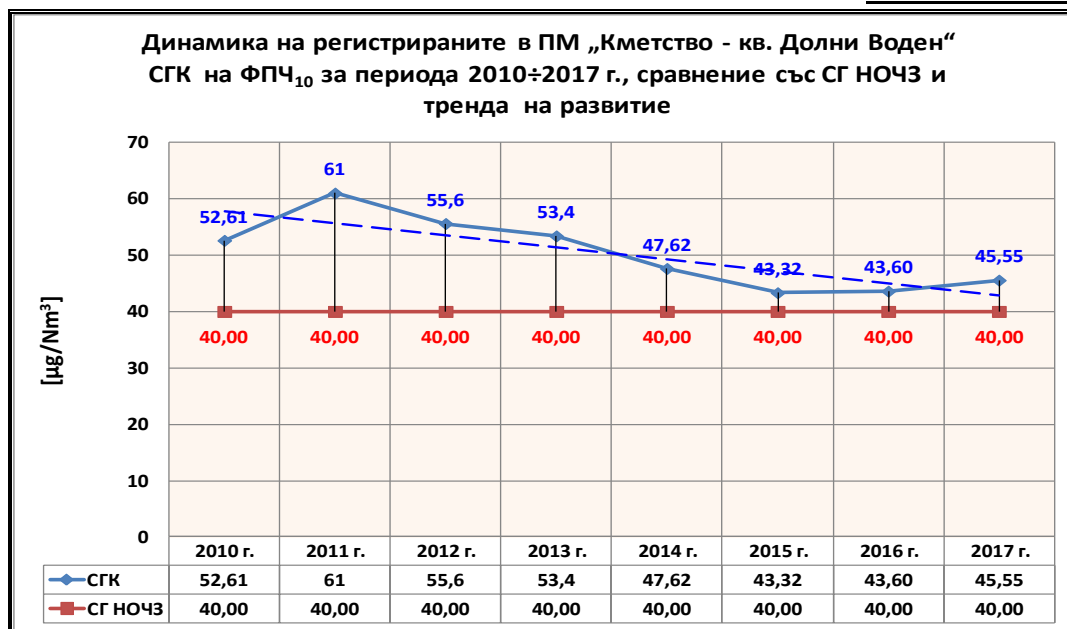
ТАБЛИЦА № IV.2.1.2.2

Целева норма за нивата (концентрациите) на кадмий в атмосферния въздух		
Кадмий (Cd)	Период на осредняване	Оценъчен праг
Целева норма (ЦН)	Една календарна година	5 ng/m ³ за общото съдържание на Cd във фракцията на ФПЧ ₁₀ , осреднено за една календарна година
Горен оценъчен праг (ГОП) на ЦН	Една календарна година	3 ng/m ³ (60% от ЦН) за общото съдържание на Cd във фракцията на ФПЧ ₁₀ , осреднено за една календарна година
Долен оценъчен праг (ДОП) на ЦН	Една календарна година	2 ng/m ³ (40% от ЦН) за общото съдържание на Cd във фракцията на ФПЧ ₁₀ , осреднено за една календарна година

За характеристика на състоянието на атмосферния въздух са ползвани данни и информация от РИОСВ-Пловдив, ИАОС, Община Асеновград и публична информация на съответните институции и ведомства.

По-долу в табличен и графичен вид са представени обобщени данни от регистрираните нива на ФПЧ₁₀ и „кадмий“ в ПМ „Кметство – кв. Долни Воден“. Последните показват картината на замърсяване с фини прахови частици (ФПЧ₁₀) и кадмий (Cd) на атмосферния въздух за периода 2010 ÷ 2017

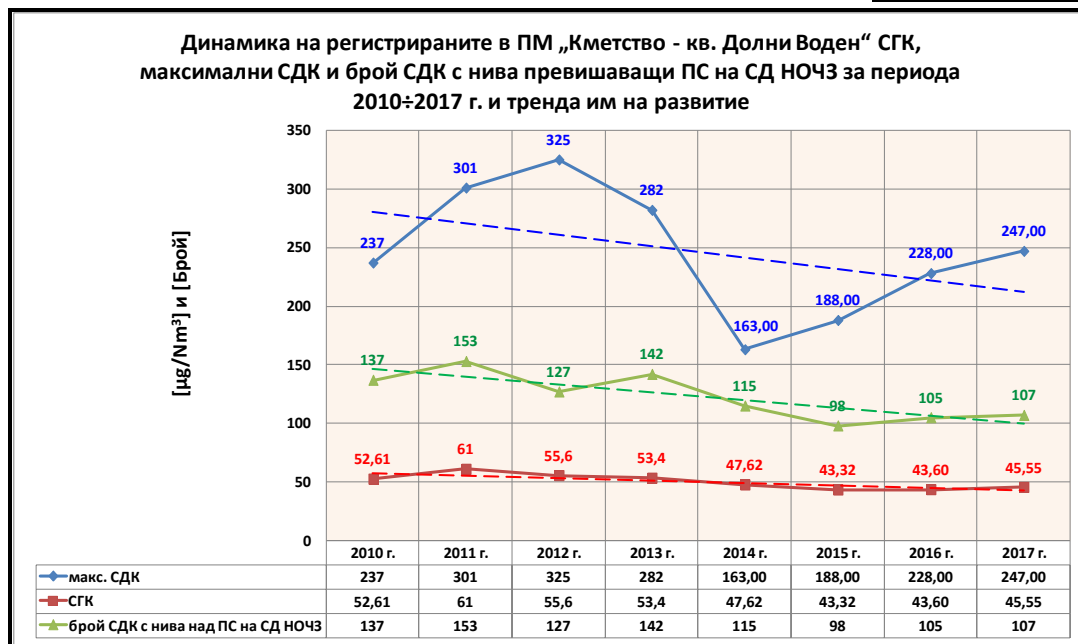
ФИГУРА № IV.2.1.2.1

ФИГУРА № IV.2.1.2.2

ФИГУРА № IV.2.1.2.3

ФИГУРА IV.2.1.2.4

ФИГУРА № IV.2.1.2.5

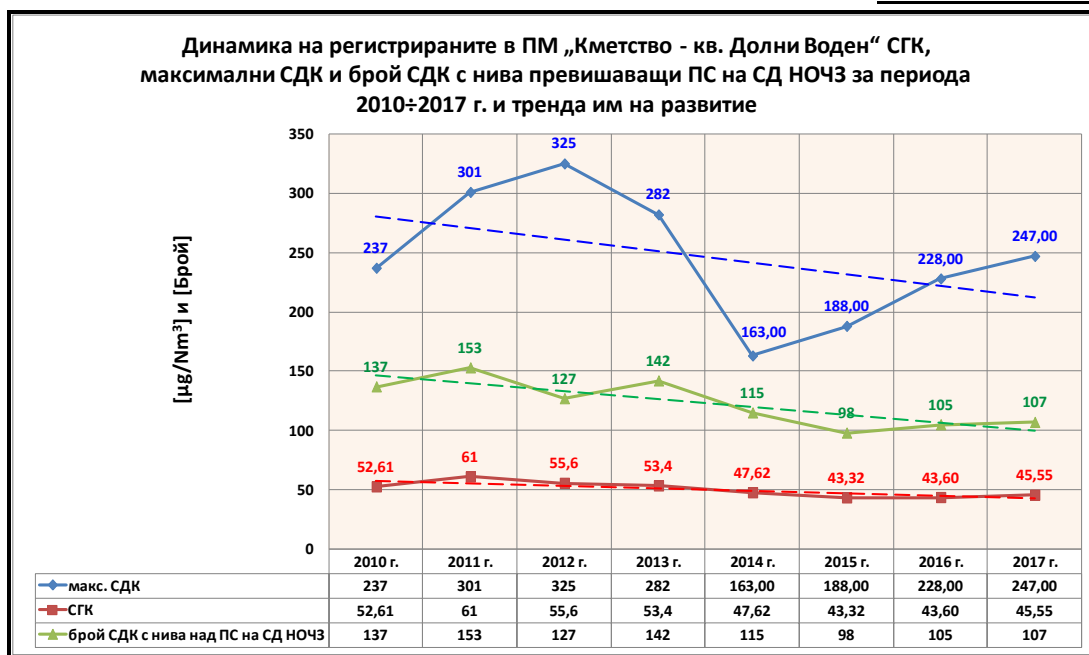

ТАБЛИЦА № IV.2.1.2.2**Параметри характеризиращи КАВ по отношение показателя ФПЧ₁₀**

Година	Максимална СМК за годината [µg/Nm ³]	Максимална СДК за годината [µg/Nm ³]	ПС на СД НОЧЗ [µg/Nm ³]	брой СДК с нива над ПС на СД НОЧЗ	Нормативно допустим брой	СГК [µg/Nm ³]	СГ НОЧЗ [µg/Nm ³]
2010 г.	114,91	237	50	137	35	52,61	40
2011 г.	129,7	301	50	153	35	61	40
2012 г.	119,7	325	50	127	35	55,6	40
2013 г.	116,5	282	50	142	35	53,4	40
2014 г.	99,00	163,00	50	115	35	47,62	40
2015 г.	76,19	188,00	50	98	35	43,32	40
2016 г.	98,71	228,00	50	105	35	43,60	40
2017 г.	102,84	247,00	50	107	35	45,55	40

От представените с фигури № IV.2.1.2.1÷ IV.2.1.2.5 и таблица № IV.2.1.2.2 данни за регистрираните нива на средноденонощните концентрации (СДК), средномесечни концентрации (СМ) и средногодишни концентрации (СГК) на ФПЧ₁₀ и СГК на Cd за анализирания период: 2010÷2017г., влияние оказват годишните сезони върху регистрираните концентрации на ФПЧ₁₀. Това влияние е продиктувано веднъж от промяна характеристиката на климатичните елементи: преобладаващи посока и скорост на вятъра, температура на въздуха и температурни инверсии и втори път от промяна в интензитета на работа на отделните групи източници – битово отопление „БО“, транспорт - „ТР“ и промишленост - „ПР“.

През студеното полугодие, влиянието е свързано с въздействието на емисиите от битовото отопление върху КАВ най-вече по отношение на ФПЧ₁₀ и в по-незначителна степен по отношение на „кадмий“.

В топлото полугодие и особено през най-интензивната част от летния курортен сезон – м. Юли и Август, въздействието на автомобилния транспорт и движението на МПС по уличната мрежа на град Асеновград и общината достига своя максимум и води до сравнително високи нива на ФПЧ₁₀. Регистрираните през м. Юли и Август СМК и СДК са малко по-високи от тези регистрирани през останалата част от топлото полугодие. Освен това през топлото полугодие действащите елементи на климата са благоприятни за разсейване и изнасяне на замърсителите от атмосферния басейн на територията на общината.

През студеното полугодие (месеците от първото и четвъртото тримесечие) разликата в нивата на регистрираните средно месечни концентрации на ФПЧ₁₀ с тези

регистрирани през четирите най-топли месеца са между 2÷3 пъти по-високи за съответните години. Зависимостта е постоянна и е характерна за целия период 2010 ÷ 2017 г.

Регистрираните данни в ПМ „Кметство – кв. Долни Воден“ показват, че основния брой СДК на ФПЧ₁₀ с нива превишаващи ПС на СД НОЧЗ е регистриран през студеното полугодие - между 93,3÷98%.

IV.2.1.3. Главни източници на емисии, причинители на замърсяването

Както в цялата страна, така и в Община Асеновград източниците на ФПЧ₁₀ могат да се дефинират в три относително самостоятелни групи:

- Битово отопление („БО“);
- Транспорт („ТР“);
- Промисленост („ПР“).

От технологична гледна точка обаче, и в трите групи основният източник на атмосферни замърсители, в това число и на ФПЧ₁₀, са различните видове горивни процеси с използването на разнообразни видове горива и различни режими на водене на горивния процес. В общия случай, от технологична гледна точка, най-лошо организирания горивен процес протича в различните видове домашни печки и камини и това води до увеличено генериране на замърсители. Това се потвърждава и от непрекъснатия мониторинг на КАВ, според който основният брой случаи на превишаване на нормата за опазване на човешкото здраве (НОЧЗ) за ФПЧ₁₀ се регистрира най-често през отоплителния сезон.

Замърсяването с кадмий също е свързано с горивните процеси, но в много по-ниска степен. В района на Асеновград основите източници на емисии от кадмий в атмосферния въздух са различните производствени процеси, свързани с преработката на оловно-цинкови руди до получаване на крайни продукти като цинк, олово и др.

IV.2.1.3.1. Емисии от битово отопление

За оценяване емисиите от битовото отопление на дадено населено място е необходимо да се разполага с точна информация за броя на домакинствата, тяхното разпределение по жилищни квартали и комплекси, начина на отопление и консумацията на течни, газообразни и твърди горива (дърва, въглища, брикети) от всяко домакинство. С такава информация, не разполага нито една община в България, тъй като няма изградена единна система за инвентаризация както на горивата, ползвани от населението за отопление и други битови нужди, така и на използваните индивидуални горивни уредби, в това число и Община Асеновград.

От друга страна, най-точната статистика в това отношение се води от НСИ, който ежегодно отчита разхода на горива и енергия от 100 среднестатистически домакинства към 2017 г. Според НСИ, след 2005 г. консумацията на електроенергия от домакинствата непрекъснато нараства и към 2017 г. това нарастване е около 55%. Увеличението на разхода на дърва от населението се увеличава по-плавно, но през последните две години увеличението е рязко и достига около 100% спрямо 2005 г. Обратно, консумацията на течни горива плавно намалява, докато консумацията на въглища се запазва относително постоянна с тенденция към намаляване.

По данни на НСИ, през 2017 г. средната консумация на дърва от 100 домакинства е била 229.4 тона, а на въглища 18 тона. Очевидно е, че приложени към конкретно домакинство тези данни няма да бъдат коректни. Но приложени като средна стойност за едно домакинство от голямо населено място, те максимално ще се доближат до реалната средна консумация на твърди горива от населението. Тази констатация се отнася с пълна сила и за Асеновград с население от 49510 жители и около 22046 домакинства. При използването на такива статистически данни отпада необходимостта от конкретни данни за броя домакинства, използващи други видове енергия (електроенергия, природен газ, пропан-бутан).

В актуализацията на **общинската програмата за намаляване на нивата на замърсителите и достигане на утвърдените норми в атмосферния въздух в община Асеновград за период 2020-2024г.** са определени емисиите на FPCH_{10} от битовото отопление, според които източниците в община Асеновград са разделени на два типа. Първият тип включва 10 села (всички села в Община Асеновград), в това число и 4 села, разположени в околностите на Асеновград на разстояние не повече от 10 km. При оценка на емисиите в програмата от битовото отопление на Община Асеновград са включени град Асеновград и 11 населени места, които са разположени в близост до общинския център и са с по-значително население. При моделирането в програмата за КАВ с дискретно рецептори са обхванати 4 от тях. Данните за всички населени места включени в моделиране са представени в **общинската програмата за намаляване на нивата на замърсителите и достигане на утвърдените норми в атмосферния въздух в община Асеновград за период 2020-2024г.**

От друга страна в община Асеновград липсва инфраструктура за централизирано отопление. Важните енергийни източници са въглищата, дървата и електрическата енергия. Проблемите на енергийно ефективното потребление в обществения сектор на община Асеновград са свързани с физически амортизирания сграден фонд. По-голяма част от сградите са без топлоизолация. Отоплителните и електрическите инсталации са морално и технически остарели и следователно генерират повишено количество на емисии. В условия на липса на централна топлофикация в гр. Асеновград, голяма част от обществените и административните сгради се отопляват с локални котелни инсталации на твърдо гориво (дърва и въглища). По данни на Община Асеновград, броя на общинските сгради е 34. От тях 18 са газифицирани, 9 се отопляват с твърди горива, 4 с дизелово гориво и 3 с електроенергия.

В повечето случаи, поради лоши топлотехнически характеристики на сградите и неефективните отоплителни инсталации, разходът на твърдо и течено гориво е висок в сравнение с подобни сгради с добри сградни енергийни характеристики. С различния статус на енергийните характеристики на обществените сгради се обясняват и големите разлики се обясняват и големите разлики в потреблението на горива в различни сгради.

IV.2.1.3.2. Емисии от транспорт

Транспортния сектор оказва значително въздействие върху всички компоненти на околната среда с емисиите на вредни вещества от моторните превозни средства – въглероден оксид и въглероден диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, летливи органични съединения и др.

По данни на КАТ към 1.07.2016 г. в България най-висок е дела на автомобилите на 20 и повече години (43.4%), следван от автомобилите на възраст между 15 -20 години (27.9%), като най-малка относителна част се пада на моторните превозни средства на възраст до 5 г. - едва 3.8%. Технически остарелите и амортизирани МПС способстват за замърсяване на атмосферния въздух, като описаната по-горе статистика за възрастовия състав на автомобилите важи с пълни сили както за България като цяло, така и за община Асеновград.

Известно е, че основен принос към емисиите от ФПЧ₁₀, формирани при работата на двигателите с вътрешно горене имат и автомобилите, използващи дизелово гориво. Към настоящият момент у нас алтернативните (екологичните) начини за задвижване заемат незначителен относителен дял. Добре известно е, че дизеловите двигатели предизвикват така наречената димност в отработените газове, което се дължи на по-високото съдържание на сажди. В град Асеновград, която е в унисон с общата картина в старната, преобладават дизеловите автомобили, които генерират повече емисии на прах, отколкото автомобилите на бензин и газ.

Въпреки, че в развитите страни автотранспорта има най-голям дял в замърсяването на въздуха, в България и в частност Асеновград, с най-висок относителен дял си остава битовото отопление (през отоплителния сезон), следвано от автотранспортът, който заема второ място (и първо място в периода извън отоплителния сезон).

В населените места автотранспортът представлява непрекъснато действащ източник на ФПЧ (широка фракция, в това число с аеродинамичен диаметър около и под 10 микрона). Неговата интензивност е пропорционална на автомобилния трафик и следва неговите изменения – сезонни и денонощни. По тази причина в големите населени места с интензивен градски трафик максималната концентрация на ФПЧ₁₀ в атмосферния въздух обикновено съвпада с часовете на пиков трафик. През нощните часове неговото влияние върху КАВ силно намалява до пренебрежимо ниски нива. Основните механизми, по които автотранспортът генерира частици в атмосферния въздух могат да се разделят на три, а именно:

- **Горивен процес в двигателя** – поради непълното изгаряне на тежките компоненти в горивото се образуват сажди, които през изпускателната система на автомобила се изхвърлят в атмосферата. Доколкото бензина и газовите горива не съдържат тежки въглеводороди, изгарянето им в двигателите с вътрешно горене обикновено не е съпроводено с отделяне на сажди. По тази причина се приема, че работата на бензиновите двигатели не води до образуване на сажди. Изключение правят силно износени бензинови двигатели, при които в горивната камера прониква смазочно масло. Изгарянето на дизелово гориво обаче в много случаи води до генериране на сажди. Този процес е особено силен, когато към горивните камери се подава силно обогатена на гориво смес (процес на ускоряване).

- **Процеси на механично триене** – това са процесите на триене на автомобилните гуми в пътното платно и триене между спирачните накладки на спирачната уредба. Независимо, че тези процеси протичат реално, относителният им дял при формиране на емисиите от ФПЧ₁₀ може да се приеме за пренебрежимо малък.

- **Суспендирането на прах от пътните платна** – това е основния механизъм, по който автотранспортът предизвиква вторично замърсяване с ФПЧ₁₀. Предизвиква се едновременно от два фактора: предаване на кинетична енергия на частиците върху пътното платно от въртящите се автомобилни гуми и завихряне на вече придобилите енергия частици в аеродинамичната джак на движещия се автомобил.

Основните причини за замърсяването на пътните платна с частици могат да се класифицират като естествени (природни) и антропогенни (предизвикани от различни видове човешка дейност).

Антропогенните причини за замърсяване на атмосферния въздух, чрез пътния нанос в община Асеновград са твърде много на брой, и тук ще бъдат посочени само някои от тях (фигури № 2.1.3.2.1 - 2.1.3.2.4), а именно.

- Директно разсипване на различни строителни материали (пясък, инертни материали) и разтвори (вар, хоросан, бетон) върху пътните платна от транспортните
- Зимно опесъчаване на пътищата;
- Изкопни работи на строителни обекти;
- Натрупване на пътен нанос до бордюрите;
- Лошо състояние на паркингите и тротоарите;
- Паркиране в зелени площи;

ФИГУРА № 2.1.3.2.1

Илюстрация 1

ФИГУРА № 2.1.3.2.2

Илюстрация 2

ФИГУРА № 2.1.3.2.3**Илюстрация №3****ФИГУРА № 2.1.3.2.4****Илюстрация №4**

Представените илюстрации от гр. Асеновград показват няколко от многото възможни пътища за попадане на почва, кал, тиня, остатъци от строителни материали, разтвори и др. върху пътните платна. Ако многобройните източници за това не бъдат силно

намалени или ликвидирани, върху пътните платна системно ще се поддържат високи нива на наноса и следователно, високо ниво на емисии от прах, в това число и на ФПЧ_{10} и съответно влошено КАВ с високи СДК на ФПЧ_{10} с нива превишаващи ПС на СД НОЧЗ.

От друга страна уличната мрежа на Асеновград е с обща дължина около 105 km. О тях около 94 km са с трайна настилка (асфалт, бетон, паваж), с трошенокаменна настилка около 6 km, и без настилка около 5 km. Състоянието на улиците с трайна настилка може да се оцени като добро, носещите улици в ЦГЧ като незадоволително. Подобна за не до там доброто състояние на пътната настилка е констатацията и за състоянието на тротоарите в много части на града, а на някои места, такава липсва.

Специално внимание следва да се обърне по местата с натрупан пътен нанос, които водят до увеличаване нивата на ФПЧ, като бул. „България“, ул. 6-ти Януари“, ул. Цар Иван Асен II“, ул. Христо Ботев“, ул. „Васил Левски“ и ул. „Индустиална“

За подобряване на КАВ, следва да се обърне внимание и на ускорена рехабилитация на уличните настилки и тротоарите на всички преки улици на бул. „България“, ул. „6-ти Януари“ и ул. цар Иван Шишман“.

IV.2.1.3.4 Емисии от промишленост

На територията на община Асеновград развиват дейност предприятия от почти всички отрасли на икономиката. Общината е специализирана в няколко индустриални направления, които се основават главно на използването на местната суровинна база.

- Химическа промишленост;
- Лека промишленост;
- Хранително-вкусовата промишленост;
- Строителство;
- Дървообработващата промишленост и др.

През последните години най-голям е броя на фирмите, които са ангажирани с търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети. На второ място е преработващата промишленост. На следващо място е хотелиерството и ресторантьорството. Добре са представени още: строителството, транспорта, складирането и пощите, както и професионалните дейности и научните изследвания. Не е малък и броя на предприятията в хуманното здравеопазване и социалната работа.

В непосредствена близост до северната граница на община Асеновград и самия град Асеновград (съответно на 3650 m от кв. „Долни Воден“ и на 5100 m от жк „Запад“, са ситuirани две големи промишлени предприятия – „КЦМ“ АД (крупно металургично предприятие с три обособени производства: „Обособено цинково производство“, „Обособено оловно производство“ и „Обособено производство на благородни метали и сплави“. Притежава КР №1.НЗ-ИО-А0/2017 г.) и „АГРИЯ“ АД (химическо предприятие

за синтез на дитиокарбамати и аминиране на органични киселини. Притежава КР №23-НО-ИО-А3/2017 г.).

Влиянието на промишлените източници върху концентрациите на замърсители в атмосферния въздух в община Асеновград може да се определи като локално и слабо, дори при отчитане на търговските и комуналните дейности, които са свързани с промишлеността и икономиката. Причини за слабото влияние на промишлеността върху качеството на атмосферния въздух произхожда от факта, че в основната си част промишлените инсталации са газифицирани и използват ефективно и екологично гориво - природен газ, което е свързано с формиране на незначителни емисии на FPCH_{10} и липса на емисии на Cd.

По отношение на неорганизираните източници на емисии, на територията на град Асеновград и прилежащата му територия от Община Асеновград функционират пет бетонови центрове и три трошачно сортировъчни инсталации (в това число с промивни инсталации). Те са разположени основно в Промислена зона „Север“ на град Асеновград.

При проверки на експерти от страна на РИОСВ Пловдив през 2017г. във всички обекти подлежащи на контрол, се наблюдава спазване на изискванията на ЗООС, ЗЧАВ и подзаконовите нормативни актове.

IV.2.1.3.5. Емисии от неприятни миризми

Емисиите на миризми не винаги могат да бъдат предотвратени, дори при най-добрите условия за управлението им. Независимо от обема на емисиите, дали те причиняват вреда или неудобство зависи от конкретните местни условия.

В РИОСВ Пловдив, за предходната година (2017г.) и до този момент не са постъпвали сигнали и жалби за неприятни миризми на територията на община Асеновград. При проверки на експерти на РИОСВ Пловдив в производствените фирми на територията на община Асеновград, не са констатирани източници на неприятни миризми.

Изводи и препоръки за развитие

- Регистрираният през 2017 г. брой на СДК на FPCH_{10} с нива, превишаващи ПС на СД НОЧЗ нараства в сравнение с 2015 и 2016 г. и е три пъти по-висок от нормативно допустимия – 35.
- През 2017 г. регистрираната максимална СДК превишава ПС на СД НОЧЗ близо пет пъти.
- През 2017 г. е регистрирана средно тримесечна концентрация с ниво $102,84 \mu\text{g}/\text{Nm}^3$, която е най-висока за последните 4 години.;
- През последните три години от изследвания период 2010÷2017 г. регистрираните СГК доказано нарастват непрекъснато макар и с малко.

- Очертава се сезонна зависимост в разпределението на СДК;
- От 2013 г. до настоящия момент, регистрираните СГК на „кадмий“ бележат непрекъснато понижаване, като ясно е очертана устойчивата и стабилна тенденция на стръмно понижаване на нивата и установяването им под нивото на ПС на ЦН.
- Основните източници на замърсяване, спрямо дяловото им разпределение към общата картина на замърсяване, се подреждат в средния приоритетен ред - „битовото отопление“, „транспорт“ и „промишленост“.
- Община Асеновград следва да обърне внимание на атмосферното замърсяване, което се получава в резултат от образувания пътен нанос.

IV.2.2. ВОДИ

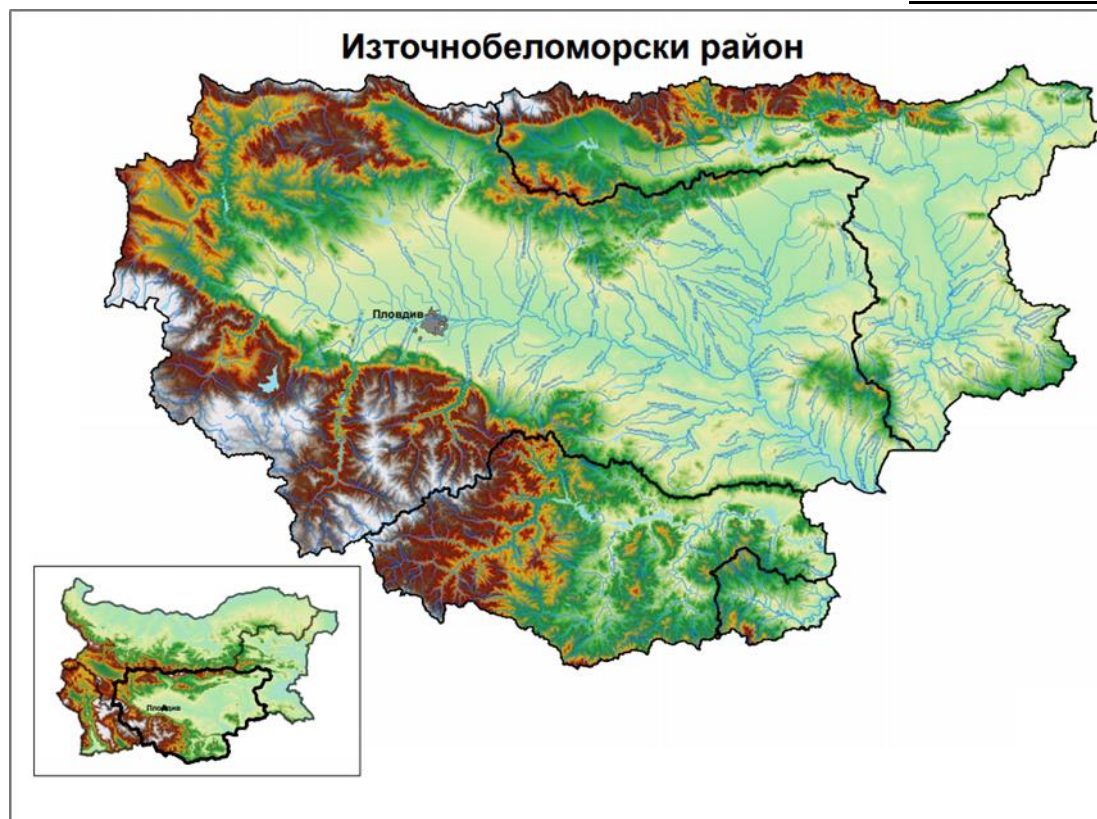
IV.2.2.1. Описание на района за басейново управление на водите

В Р. България управлението на водните басейни се извършва от четирите Басейнови Дирекции, част от държавната администрация на Министерство на околната среда и водите (МОСВ).

Управлението на водните басейни в Община Асеновград се извършва от Басейнова Дирекция за управление на водите - Източнобеломорски район /ИБР/ с административен център гр. Пловдив (фигура IV.2.2.1.1).

Източнобеломорски район за басейново управление заема централните части на Южна България и обхваща водосборите на реките Марица, Тунджа, Арда и Бяла река. Те формират началото си на Българска територия, след което напускат самостоятелно границите на страната и преминават в Република Турция и Република Гърция. Всички основни реки в ИБР са част от международния речен басейн на река Марица, която се влива в Егейско море.

На територията на община Асеновград, басейновата дирекция извършва контрол върху нивото и качеството на водите течащи през нейната територията, в което се включват реките Чепеларска, Черкезица, Чинардере (Тополовска), Сушица, Мечка, Луковица и Леденица, вкл. и язовирите - яз. 40-те извора, яз. Мечка и яз. Сушица.

ФИГУРА IV.2.2.1.1

Карта на район за басейново управление – източник ПУРБ ИБР „2016-2021г.“

IV.2.2.2. Реки и езера на територията на общината – проектна категория, замърсяване над ПДК по видове замърсяващи вещества и показатели

Водните обекти на територията на община Асеновград се отнасят към две категории повърхностни води – „река“ и „езеро“. Към категория „река“ се отнасят речните водни тела и язовирите, образувани през преграждане на река, която над язовира формира самостоятелно водно тяло. Към категория „езеро“ се отнасят естествените езера и язовири (водоеми), които са изкуствено създадени извън съществуващия водосбор на реката (изкуствени водни тела - ИВТ) или са разположени в началото на реките и над тях не е обособено самостоятелно водно тяло.

На база на тези показатели на територията на Община Асеновград са идентифицирани два от общо пет повърхностни водни тела, категория „река“ (таблица IV.2.2.2.1).

ТАБЛИЦА № IV.2.2.2.1

<i>№</i>	<i>Тип</i>	<i>Име на типа</i>	<i>Водосбор</i>
1	R3	Планински реки	р. Чепеларска, р. Сушица, р. Луковица р. Чинардере (Тополовска)

			р.Леденица
2	R3	Полупланински	р. Чепеларска р. Черкезица Р. Мечка Р. Чинардере

Източник: БДИБР

Повърхностният отток на територията на общината се формира от дъждовни води и в малка степен от топенето на снеговете. Честите и продължителни летни засушавания и високите изпарения през летния период водят до пресъхване на малките притоци, а по-големите реки силно намаляват водните си количества.

- **р. Чепеларска** – с официално име река Асеница е десен приток на р. Марица, преминавайки през общините Асеновград, Садово и Родопи. Дължината и е 86 км. Отводнява източните склонове на рида Чернатица, северозападните части на Преспанския дял и рида Добростан на Западни Родопи. Чепеларска река води началото си от 1550 м. надморска височина в к.к. „Пампорово“. От извора си до с. Хвойна тече на север, след това до с. Бачково на североизток, а след село Бачково и до устието си отново на север. От извора до гр. Асеновград, протича в тясна долина, по която има две малки долинни разширения – в районите на гр.Чепеларе и с. Хвойна. Влива се от дясно в река Марица на 148 м.н.в. на 2.5 км южно от с. Рогош, общ. Марица;
- **р. Сушица** – е десен приток на река Юговска река, преминавайки през общините Асеновград и Лъки с дължината и е 24 км. Отводнява крайните северозападни склонове на Преспанския дял и югозападните склонове на Доброостанския рид и Западните Родопи. Река Сушица води началото си от 1425 н.м.в. от западното подножие на връх Сини връх. Тече в посока запад-северозапад в тясна и дълбока долина с множество скални венци, корнизи и пещери. Влива се от дясно в река Юговска река на 556 м.н.в. на 1,7 км югоизточно от с. Югово.
- **р. Луковица** – е ляв приток на Чепеларска река, преминавайки през територията на общините Асеновград и Куклен с дължина 23 км. Отводнява крайните североизточни части на рида Чернатица в Западните Родопи. Реката извира от летовището „Бяла Черква “ на 1625 м.н.в.в рида Чернатица в Западните Родопи под името Студенетска река. В горното си течение протича на североизток, а след устието си на Копривска река – на изток. Долината на р. Луковица и долините на нейните притоци са дълбоки и трудно проходими. Влива се от ляво в Чепеларска река на 310 м.н.в. между Бачково и Асеновград.
- **р. Чинардере** – е ляв приток на р. Мечка от басейна на река Марица, преминавайки през Общините Асеновград и Първомай. Дължината и е 31 км. Отводнява крайните североизточни разклонения на рида Доброостан в Западните

Родопи и западната част на Хасковската хълмиста област. Река Чинардере извира 1195 м.н.в. от северното подножие на Сини връх, в най-източната част на рида Добростан в Западните Родопи. До с. Тополово тече на север в дълбока и залесена долина с много голям надлъжен наклон. След селото завива на североизток, навлиза в западната част на Хасковската хълмиста област и долината ѝ се разширява. След село Нови извор продължава на североизток през Горнотракийската низина и на 900 m североизточно от село Поройна се влива отляво в река Мечка, на 171 m н.в.

- **р. Мечка** – е десен приток на р. Марица, преминавайки през общините Асеновград и Първомай с дължина 43 км. Отводнява крайните североизточни разклонения на Преспанския дял на Западните Родопи и западната част на Хасковската хълмиста област. Река Мечка води началото си под името Банска река от 954 m н.в., от северното подножие на връх Самантепе в най-североизточната част на Преспанския дял на Западни Родопи, западно от с. Узуново, общ. Асеновград. Тече в северна посока като до шосето Асеновград – Кърджали, където напуска планината, долината ѝ е дълбока и залесена. След това навлиза в западната част на Хасковската хълмиста област, като долината става плитка и се разширява. Преди село Поройна навлиза в Горнотракийската низина и завива на североизток, като в този си участък коритото ѝ навсякъде е коригирано с водозащитни диги. Влива се отдясно в река Марица на 117 m н.в., на 1,8 km североизточно от квартал „Любеново“ на град Първомай.

На територията на община Асеновград в рамките на посочените по-горе типове реки са определени и 9 водни тела /ВТ/ от категория „река“ (таблица IV.2.2.2.2)

ТАБЛИЦА IV.2.2.2.2

№	Код на водното тяло	Описание на водното тяло
1	BG3MA300R056	Река Мечка долно течение и приток;
2	BG3MA300R057	Река Чинардере от язовир Леново до вливане в р.Мечка;
3	BG3MA300R059	р. Чинардере от извори до ПБВ;
4	BG3MA300R060	Река Мечка горно течение до вливане на Чинардере;
5	BG3MA300R072	Река Черкезица;
6	BG3MA500R103	Река Чепеларска от гр.Асеновград до устие и Крумовски колектор
7	BG3MA500R104	Река Чепеларска от река Юговска до гр.Асеновград и р.Луковица;
8	BG3MA500R106	Река Сушица
9	BG3MA500R112	Леденица ПБВ с. Косово;

Източник: ПУРБ ИБР 2016-2021г.

Що се отнася до типа езера за територията на Община Асеновград в ПУРБ на ИБР 2016-2021г. е определен само един - язовири. Съгласно ПУРБ, всяко езеро (язовир) с площ по-малко от 500 ха се определя като самостоятелно водно тяло. В ИБР типологията на категория „езера“ е извършена по система „Б“, която използва списък от задължителни фактори, чийто стойности за разлика от типология система „А“ не са строго фиксирани.

Типологията на повърхностните води, категория „езера“ е направена въз основата на следите показатели: екорегия, надморска височина, максимална дълбочина, средна дълбочина, площ на водната повърхност, геология, време на престой и смесване.

На база на посочените по-горе характеристики в ИБР са определени 5 типа повърхностни води, категория „езера“, като за територията на Община Асеновград е определен един тип, представен в таблица IV.2.2.2.3

ТАБЛИЦА № IV.2.2.2.3

<i>Код</i>	<i>Име на типа</i>	<i>Язовири</i>
L17	Малки и средни равнинни язовири	яз. 40-те извора, яз. Мечка, яз. Сушица

Източник: ПУРБ на ИБР 2016-2021г.

IV.2.2.3. Химично и екологично състояние на повърхностни води

Химично състояние

При определяне на химичното състояние на повърхностните водни тела се прилагат изискванията на Директива 2013/39/ЕС, транспонирана в Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители от 2010г. Химичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в два класа – добро и лошо, които се изобразяват съответно със син и червен цвят. Тези водни тела, които отговарят на средногодишните стойности на стандартите за качество на околната среда (СГС-СКОС) са в добро състояние, а за водните тела, в които се констатира превишаване на СГС-СКОС са определени в лошо състояние. Във водните тела, в които не се извършва мониторинг на приоритетни вещества поради липсата на идентифициран натиск, химичното състояние е определено като „неизвестно“.

Причините за големия брой водни тела в неизвестно състояние както за територията на община Асеновград, така и за територията на цялата Басейнова дирекция са следните:

- липсата на установен натиск от емисии на приоритетни вещества и проведен мониторинг;

- в програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностните води в периода на първия ПУРБ е планиран анализ на всички 33 приоритетни вещества, но за 5 от тях не са разработени методики за лабораторен анализ и не е проведен мониторинг.

Екологично състояние

Оценката на екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела се извършва по класификационна система за биологични и физико-химични елементи за качество, и стандарти за качество на околната среда за химични елементи и специфични замърсители, включени в Наредба № Н-4 от 14.09.2012г. за характеризирание на повърхностните води. Екологичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в пет класа: отлично, добро, умерено, лошо и много лошо.

Съгласно данни от актуализацията на плана за управление на речните басейни, химичното и екологичното състояние на повърхностните водните тела на територията на община Асеновград е както следва.

ТАБЛИЦА IV.2.2.3.1

№	Код на ВТ	Водно тяло	СМ/И ВТ	Биологични елементи	ФХ елементи	Екологично състояние/потенциал	Химично състояние
1	BG3MA300R056	Река Мечка долно течение и приток;		умерено		умерено	неизвестно
2	BG3MA300R057	Река Чинардере от язовир Леново до вливане в р.Мечка;		Лошо	Умерено БПК, NH ₄ , NO ₃ , NO ₂ , Нобщ, PO ₄ , Робщ	Лошо	Неизвестно
3	BG3MA300R059	р. Чинардере от извори до ПБВ;			Добро	Добро	Добро
4	BG3MA300R060	Река Мечка горно течение до вливане на Чинардере;		Добро		Добро	неизвестно
5	BG3MA300R072	Река Черкезица;	СМ	Умерено	Умерено БПК, NH ₄ , NO ₃ , NO ₂ , Нобщ, PO ₄ ,	Умерено	добро

					Робщ		
6	BG3MA500R103	Река Чепеларска от гр.Асеновград до устие и Крумовски колектор	СМ	Лошо	Умерено NO2, Нобщ, РО4, Робщ, Zn, Мп	Лошо	Лошо Cd, Рb
7	BG3MA500R104	Река Чепеларска от река Юговска до гр.Асеновград и р.Луковица;		Добро	Умерено Робщ	Умерено	Добро
8	BG3MA500R106	Река Сушица		Отлично		Отлично	неизвестно
9	BG3MA500R112	Леденица ПБВ с. Косово;			Добро	Добро	Неизвестно
10	BG3MA300L061	яз. Мечка	СМ	Много лошо Хлорофил А	Умерено БПК, Робщ	неизвестно	Неизвестно
11	BG3MA300L073	яз. 40-те извора	СМ	Много лошо Хлорофил А	Умерено NH4, Робщ	умерено	Неизвестно
12	BG3MA300L074	яз. Сушица	СМ	Умерено Хлорофил А	Добро	Умерено	Неизвестно

*Забележка: СМ – силно модифицирано водно тяло

Част от повърхностните водни тела на територията на общината са определени като силномодифицирани. Съгласно параграф 3.1.1. от ръководство №4 от общата стратегия за прилагане на Рамковата Директива за водите /РДВ/, като силно модифицирани водни тела се отнасят тези, които са:

- силно променени от човешката дейност;
- устойчиво (съществено) променени по своя характер;
- обозначено според чл. 4(3) от РДВ

Като цяло **силномодифицираните водни тела (СМВТ)** са силно изменени спрямо естественото им състояние водни обекти или част от тях в резултат на човешка дейност с цел защита от наводнения, водоползване, отводняване на земи или друга икономически или социално значима дейност и чието възстановяване в естествено

състояние е необосновано, защото е непропорционално скъпо или би повлияло на икономическите дейности и околната среда. За община Асеновград са идентифицирани 5 (пет) СМВТ, представени в таблицата по-горе (таблица IV.2.2.3.1)

По отношение на състоянието на водите на територията на община Асеновград, може да се каже, че по-голямата част от тях се намират в добро химично и екологично състояние с изключение на следните участъци, определени в лошо състояние:

- ВТ с код **BG3MA300R057 „Река Чинардере от язовир Леново до вливане в р.Мечка“** - водното тяло е в лошо екологично състояние по биологични елементи за качество (БЕК) - дънна макробезгръбначна фауна и умерено състояние по физико-химични елементи за качество: БПК, амониев азот, азот нитратен, азот нитритен, общ азот, ортофосфати и общ фосфор. Лошото състояние се дължи на заустване на битово-фекални и промишлени отпадъчни води.
- ВТ с код **BG3MA500R103 „Река Чепеларска от гр.Асеновград до устие и Крумовски колектор“** - лошото екологично и химично състояние се дължи на заустване на промишлени и битови отпадъчни води от гр. Асеновград и други населени места. При извършваните анализи за химично състояние (приоритетни вещества) се констатира превишаване на средно годишните стойности на стандартите за качество на околната среда (СГССКОС) по показателите- кадмий и олово, което определя и лошото химично състояние на водното тяло. В пункта на р.Чепеларска преди вливане в р.Марица се установява превишаване на СКОС по манган, кадмий и олово. Измерената средногодишна стойност за показател манган е 114 µg, цинк 64 µg, кадмий 1,97 µg и олово 3,87 µg. През 2017г. не се наблюдава подобряване на екологичното и химичното състояние на водното тяло.

IV.2.2.4. Подземни води на територията на общината

В Източнобеломорския район за басейново управление са определени общо 41 подземни водни тела въз основа на следните критерии: местоположение, граници, площ; геоложки особености и възраст, тип на водоносния хоризонт и степен на водообилност, групирани в 6 водоносни хоризонта: **неоген-кватернер, неоген, палеоген-неоген, креда, триас и протерозой.**

За територията на община Асеновград са определени 4 подземни водни тела със следните кодове

- **BG3G00000NQ018**-Порови води в Неоген - Кватернер - Пазарджик - Пловдивския район.
- **BG3G00000Pt041** - Карстови води - Централно Родопски масив.
- **BG3G000PtPg049** - Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс.
- **BG3G00000Pt050** - Пукнатинни води - Централно Родопски комплекс.

Като Приложение №1 към настоящата програма е представен картен материал, визуализиращ съответните ГИС –слоеве на подземните водни тела на територията на община Асеновград.

Националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните водни тела на територията на РИОСВ Пловдив през 2017г. включва 27 хидрогеоложки пункта, като за територията на община Асеновград е включен един пункт за мониторинг на подземно водно тяло BG3G00000Pt041 /Карстови води - Централно Родопски масив:

- код на пункт за мониторинг **BG3G00000PtMP076** - Извор "Клувията", с. Бачково, общ. Асеновград

IV.2.2.4. 1. Оценка на състоянието на подземните водни тела

Подземните води се оценяват въз основа на информация, която ИОАС изпраща до Басейнова Дирекция „Източнобеломорски район“. Пробите се анализират в ИАОС – регионална лаборатория - Пловдив, Регионална лаборатория – Смолян, ограничен брой проби в Регионална лаборатория – Варна и Лаборатория Централен офис – София. За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализиране, както следва:

- 1.) I група – основни-физико-химични показатели** - разтворен кислород, рН, електропроводимост, нитратни йони, амониеви йони, температура, перманганатна окисляемост, обща твърдост, калций, магнезий, хлориди, натрий, калий, сулфати, хидрокарбонати, карбонати, сух остатък – анализират се всички показатели във всички пунктовете за подземни води сезонно (четири пъти в годината) или на полугодие (два пъти годишно – в пет мониторингови пункта).
- 2.) II група - допълнителни физико-химични показатели** – нитритни йони, фосфати, желязо (общо), манган – анализират се всички или отделни показатели във всички мониторингови пунктове сезонно (четири пъти в годината) или на полугодие (два пъти годишно).
- 3.) III група – метали и металоиди** – олово, кадмий, арсен, живак, мед, цинк, никел, хром (общ), хром – тривалентен, хром – шествалентен, обща α – активност, обща β – активност, естествен уран, радий R226 – анализират се всички или отделни показатели във всички мониторингови пунктове веднъж годишно през трето тримесечие, а в четири мониторингови пункта, в които са фиксирани съдържания на радиоактивни компоненти над стандарт съгласно Наредба № 1/2007г. за проучване, ползване и опазване на подземните води – тези показатели се анализират четири пъти в годината.
- 4.) IV група – органични вещества** – четири пъти в годината е предвидено да се извършват анализи на трихлоретилен и тетрачлоретилен (в мониторингови пунктове при гр. Пловдив - ТК №1-"Мовенди" и ПС-ПБВ) и пестициди (DDT/DDD/DDE, пропазин, хептахлор, пендиметалин, хлорпирифос-етил) - в мониторингови пунктове при гр. Пловдив (ШК 1 – КЦМ, ПС-ПБВ и ТК №1-

"Мовенди"), с. Белозем, с. Куртово Конаре, с. Браниполе, с. Триводици, с. Царимир, гр. Първомай, с. Труд, с. Православен.

За оценка на химичното състояние на ПВТ в настоящият анализ са използвани данни от изпълнения през 2017г. мониторинг на химичното състояние на подземните водни тела. Оценката на химичното състояние на ПВТ е извършена съгласно подход за оценка на химичното състояние на подземните водни тела и е дадена в две категории – добро и лошо. Подходът е разработен в съответствие с изискванията на Директива 2000/60/ЕС, Директива 2006/118/ЕО за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване, Наредба № 1 за проучване, ползване и опазване на подземните води, Ръководство № 18 за състоянието на подземните води и оценка на тенденциите, Ръководство №17 за предотвратяване или ограничаване на преките и непреките отвеждания, и Ръководството за докладване по РДВ през 2016 г.

Получените резултатите са сравнени със стандарт за качество съгласно Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. (ДВ, бр. 87 от 2007г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 102 от 23 декември 2016 г.) за проучване, ползване и опазване на подземните води и с референтни стойности (РС) (определени по реда на чл. 118б от Закона за водите) на отделните показатели.

Резултатът от извършената обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на община Асеновград през 2017г. е представено в следващата таблица IV.2.2.4. 1.

ТАБЛИЦА №IV.2.2.4. 1.

№	Код на ПВТ	Име на ПВТ	Вещества или показатели на замърсяване	Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - Средногодишни концентрации (2017 год.) над Стандарт за качество на питейни води	Обща оценка на химичното на ПВТ
1	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер - Пазарджик - Пловдивския район	Фосфати (mg/l)	0,723	Лошо
			Обща алфаактивност (Bq/l)	0,853 - 0,933	
			Естествен уран (mg/l)	0,185 - 0,207	
2	BG3G00000Pt041	Карстови води - Централно Родопски			добро

		масив			
3	BG3G000PtPg049	Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Пловдив. Оценката е извършена по данни от мониторингови пунктове на територията на области Кърджали, Смолян и Хасково за 2016г., които не показват отклонение за наблюдаваните показатели		добро
4	BG3G00000Pt050	Пукнатинни води - Централно Родопски комплекс			добро

1.) Подземно водно тяло BG3G00000NQ018 /Порови води в Неоген - Кватернер - Пазарджик - Пловдивския район/ - разкрива се на повърхността обикновено по периферията на Пазарджик – Пловдивското поле, заляга под кватернерните отложения. ПВТ е разположено в централната част на разглеждания район и има обща площ – 4013,81 кв.км. Водоносния хоризонт е изграден от глини, песъкливи глини, глинести пясъци, чакъли, конгломерати, брекчи, брекчо-конгломерати, алевролити. От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2017 год. се констатира следното:

а.) Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – не се фиксират концентрации на РС (2017 год.) над стандарт. Показателя обща α -активност има концентрации на РС много близка до стандарт (0,5 Bq/l) - 0,495 Bq/l, като съдържанията се движат в рамките от 0,04 Bq/l до 0,933 Bq/l в отделните пунктове за мониторинг от националната мониторингова мрежа за подземни води. Влошено е качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване – превишен е стандарта за качество на питейните води за показателите: - фосфати в МП при с. Православен. - обща алфа-активност - във всички проби в МП при с. Православен, гр. Първомай и еднократно в МП при с. Белозем; - естествен уран - в една проба в МП при с. Православен и гр. Първомай.

Съгласно данни от Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ с извършения мониторинг на подземни води през 2017г. е констатирано следното:

- При проведен собствен мониторинг от ВиК-Пловдив се наблюдават превишения по радиоактивни показатели съгласно стандарти от Приложение № 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. както следва:

- ПС "Първомай-нова" ТК12: обща α -активност 0,841 Bq/l. - ПС "Караджалово" ТК №1: обща α -активност 0,826 Bq/l; Обща индикативна доза 0,118 mSv/year.

- По данни от проведен собствен и допълнителен мониторинг на територията на гр. Пловдив са измерени стойности над стандарт (50 $\mu\text{g/l}$) за показателя нефтопродукти. Пробите са взети от сондажи с издадени разрешителни за водовземане от подземни води с цели на водовземането: напояване на земеделски култури (оросяване на зелени площи), измиване на автомобили, хигиенизиране на площадки и други цели,. Концентрациите с превишения за нефтопродукти се движат в диапазона от 150 $\mu\text{g/l}$ до 320 $\mu\text{g/l}$.

б). Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - средногодишни концентрации (2017 год.) над стандарт за качество на питейни води:

1. Фосфати – средногодишна концентрация 0,723 mg/l (стандарт – 0,5 mg/l) в МП при с. Православен;
2. Обща α -активност – средногодишни концентрации над стандарт за качество на питейни води се констатира в МП при гр. Първомай (0,853 Bq/l) и с. Православен (0,933 Bq/l).
3. Естествен уран – средногодишни концентрации над стандарт за качество на питейни води се констатира в МП при гр. Първомай (0,207 mg/l) и с. Православен (0,185 mg/l).

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G00000NQ018 през 2017г. е „лошо” - показатели на замърсяване са фосфати, обща α активност, естествен уран, с което се потвърждава оценката през 2016 г.

2.) Подземно водно тяло BG3G00000Pt041 /Карстови води - Централно Родопски масив/. Обхваща карстов масив Перушица, Огняново, Михалковски карстов басейн, Куклен. Добростански карстов басейн, карстов басейн Лъки-Хвойна, разположено е по северната периферия на Западни Родопи и част от Централни Родопи. Цялото ПВТ има площ – 552,77 кв.км. Подхранването е от инфилтриралите се валежи там, където мраморите се разкриват на повърхността, от подземния поток в алувиалните отложения (там където алувия заляга върху мраморите). В мониторингови пунктове при с. Бачково (Извор "Клувията"), гр. Лъки (Извор „Горанска падина”) и с. Триводици (Извори "Триводици") от извършените наблюдения върху химичното състояние не се фиксират концентрации над РС (2017 год.) над стандарт и средногодишни концентрации (2017 год.) над стандарт за качество на питейни води.

На базата на посочените резултати е определено „добро” химично състояние на ПВТ BG3G00000Pt041 на територията на РИОСВ-Пловдив през 2017г., което е констатирано и през 2016г.

5.) Подземно водно тяло BG3G000PtP049 /Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс/ Това голямо по площ ПВТ заема най-югоизточните части на разглеждания район. Водоносният хоризонт е изграден от риолити, андезити, пирокластични риодацити, туфи, туфити, туфозни пясъчници и алевролити, варовици - кавернозни, варовити пясъчници, мергели, конгломерати, пясъчници, глини, гнайсошисти, гранитизирани гнайси, гранитогнайси, гнайси, мигматити, шисти амфиболити, мрамори, калкошисти. Цялото ПВТ има площ – 6593,09 кв.км.

ПВТ няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води, както и черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ-Пловдив. Оценката е извършена по данни от мониторингови пунктове на територията на области Кърджали, Смолян и Хасково за 2016г., които не показват отклонение за наблюдаваните показатели и определят добро състояние на водното тяло.

6.) Подземно водно тяло BG3G00000Pt050 Пукнатинни води - Централно Родопски комплекс - ПВТ заема най-югозападните части на разглеждания район. Водоносният хоризонт е изграден от гнайсошисти, гранитизирани биотитови и двуслюдени гнайси, мигматити, шисти, калкошисти, прослойки мрамори. Цялото ПВТ има площ – 1658,61 кв.км. В мониторингов пункт при с. Ситово (Извор) от извършените наблюдения върху химичното състояние не се фиксират концентрации на РС (2017 год.) над стандарт и над РС и средногодишни концентрации (2017 год.) над стандарт за качество на питейни води и над РС. Общата оценка определя „добро” химично състояние на ПВТ BG3G00000Pt050 на територията на РИОСВ-Пловдив през 2017г., което е констатирано и през 2016 г.

Съгласно ПУРБ 2016-2021г., всички подземни водни тела са оценени в добро количествено състояние.

IV.2.2.5. Минерални води

Разкрити минерални води в община Асеновград има в с. Нареченски бани и с. Леново. В с. Нареченски бани, минералната вода е известна с това, че съдържа радон, който е с лечебна радиоактивност. Има три минерални извора, всички в близост до главния път, с температура на водата между 21,5 и 29 °C, които биват:

- „Очното изворче“ – водата с най-слаба радиоактивност и с най-ниска температура - 21,5 градуса. Подходяща е за пиене, профилактика и лечение на очни заболявания и венците на зъбите. Намира се в западния край на курорта Нареченски бани и е изведена в открити чешми, които са денонощно достъпни.
- „Бански извор“ – основната минерална вода, със средна радиоактивност. Използва се предимно за лечение чрез балнеопроцедури и като питейна в лечебни дози.

- „Соленото изворче“ – е с най-силна радиоактивност и най-малък дебит. Подходяща е за балнеолечение на някои заболявания на нервната система, сърдечно-съдови, на опорно-двигателния апарат, ендокринно-обменни и др

Вода от „Бански извор“ и „Соленото изворче“ е изведена в чешми на открито и в закрито помещение в парка на курорта в близост до центъра на с. Нареченски бани.

Общият дебит на водата от трите извора е 300 л в минута или 432 куб. м за денонощие.

IV.2.2.6. Питейни води – количествени и качествени характеристики

Оценката на състоянието на повърхностните питейни водни тела се извършва в зависимост от категорията на водоизточниците в тях. Категорията на водоизточниците се определя на базата на резултатите от извършвания мониторинг и нормите в Приложение 1 на Наредба № 12 от 2002 г. за оценка на качеството на повърхностните води за питейни и битови цели. Съгласно тази наредба водоизточниците се класифицират в три категории в зависимост от качеството на водите – А1, А2, А3, като А1 е за най-доброто качество. Във втория ПУРБ на ИБР за повърхностните питейни водни тела са приложени критерии за групиране с цел оптимизиране на мониторинга и достоверно използване на резултатите при оценката на състоянието.

В резултат на този процес са обособени 2 групи водни тела:

- ВТ, които се наблюдават самостоятелно (резултатите от мониторинга не могат да бъдат прехвърляни към други водни тела). Те са избрани по следните критерии:
 - има установени точкови източници на натиск;
 - разположени са в непосредствена близост до значими източници на дифузен натиск;
 - представляват водохранилища (питейни язовири);
 - водоснабдяват големи населени места (>30000 жители);
 - принадлежат към равнинни типове реки, тип R14 Суб-средиземноморски (пресъхващи) реки или дебитът на ПБВ силно варира през годишните сезони и се наблюдават случаи на пресъхване;
 - попадат в категория А3 или излизат извън категориите на Наредба 12.
- ВТ, които се обособяват в групи, в рамките на които се избират представителни водни тела, провежда се мониторинг на ротационен принцип в периода на ПУРБ и резултатите се използват за оценка на състоянието на всички тела от групата. При определяне на групите са използвани следните критерии:
 - обща типология;
 - речни басейни / подбасейни;
 - наличие и характер на дифузен натиск (селско и горско стопанство, въздушни емисии).

Съгласно ПУРБ 2016-2021г., за района на Басейновата дирекция, в регистъра на зоните за защита на повърхностни води, предназначени за ПБВ са включени 63 зони, които съвпадат с границите и броя на водните тела, в които има водоизточници за ПБВ. Информацията за броя на повърхностните води, предназначени за ПБВ за община Асеновград е представена в таблична форма и съдържат име и код на водното тяло, речен басейн, категория на водоизточника и състояние на ВТ. (Таблица № IV.2.2.6.1)

Таблица № IV.2.2.6.1

№	Име на ВТ	Код на ВТ	Категория на водоизточник	Състояние на ВТ	Речен басейн
1	р. Чинардере от извори до ПБВ	BG3MA300R059	A2	A2	Марица
2	р. Леденица ПБВ с. Косово	BG3MA500R112	A1	A1	Марица

ПУРБ 2016-2021, ИБР

Съгласно ПУРБ, в регистъра на зоните за защита на подземни води, предназначени за ПБВ са включени всички 41 подземни водни тела на територията на ИБР, поради използването им за водоснабдяване с питейна цел.

IV.2.2.7. Канализационна система и степен на изграденост

Канализационните мрежи в населените места в Общината е изключително важна с оглед на перспективата те да се превърнат евентуално в зони за живеене, а населението да работи в Асеновград, Пловдив и близките промишлени и обслужващи зони.

Канализационната мрежа на община Асеновград се обслужва от „ВиК” ЕООД –област Пловдив. Към настоящият момент канализационна система за отвеждане на отпадъчните води има изградена само в гр. Асеновград. Съществуващата канализационна система е от смесен тип, като степента на изграденост е 79.3%. Независимо, че този процент е по-високо с около 10 пункта в сравнение с останалите населени места в Областта, в селата на община Асеновград все още няма изградена канализационна мрежа. В перспектива се предвижда канализация да бъде изградена във всички населени места в Общината. В най-малките селища като Нови извор, Добростан, Орешец, Мостово, Три могили, Горнослав и Лясково, общината не предвижда изграждане на канализационни мрежи.

Като цяло въпросът е не само отпадните води да бъдат изведени от населените места, но и да бъдат пречиствани, тъй като са сериозен източник, който замърсява водите на реките, а от там и почвите. Очевидна е нуждата от изграждане и поддържане на пречиствателна система за отпадните води, която да обхваща всички източници. Към

настоящия момент се работи по изграждането на пречиствателна станция, която да обслужва гр. Асеновград.

По "Проект за рехабилитация на водоснабдителната и канализационната мрежа с изграждане на ПСОВ за гр. Асеновград, България" е изградена над 90% от заложената в проекта водоснабдителна и канализационна мрежа и Пречиствателна станция за отпадни води с което е извършен ремонт на улици и тротоарни настилки по трасетата на преминаващата ВиК инфраструктура. Общо изпълнените дейности в рамките на проекта възлизат на 21 695 м изпълнена канализация, 7601 м изпълнен водопровод, 99 943 кв.м асфалтирани настилки и 1936 кв.м. тротоарни настилки.

Отпадъчната вода от канализационната мрежа в източната индустриална мрежа на гр. Асеновград не е включена за отвеждане в изграждащата се ГПСОВ на гр. Асеновград. В тази връзка община Асеновград, предвижда отпадъчната вода от канализационната мрежа в източната индустриална част на града да се отвежда до ЛПСОВ, септични ями и/или периодично до ГПСОВ на гр. Асеновград.

IV.2.2.8. Водоснабдителна система и степен на изграденост

Водоснабдителните мрежи в Общината изпълняват жизненоважни функции за населението, производството и за други дейности свързани с комплексното обслужване. Поради тези причини общинското ръководство полага особени грижи за развитието, поддържането и разширяването на водоснабдителната система. Основната функция на тази система е да удовлетвори нуждите на жителите на Общината от вода. Водоснабдяването на населението в Общината е 99,9%. За питейни нужди на населението се подават 221,1 л/сек. вода общо за всички населени места. Дължината на изградените съществуващи водопроводи възлиза на 203,8 км. Тя представлява 74% от дължината на цялата улична мрежа на всички населени места. Дължината на изградените външни водопроводни мрежи възлиза на 100 км.

Основният физически проблем с водопотреблението е свързан с лошото състояние на тръбопроводите, което води до големи загуби на вода. Изключително амортизираните етернитови тръби създават предпоставки за чести аварии, както в междуселищните проводи, така и в селищните водопроводни мрежи изградени основно през 60-те години на миналия век.

IV.2.2.9. Източници на замърсяване и ПСОВ

Качеството на водите е най-значителния индикатор за въздействието на човешката дейност върху естествената водна среда. Основните източници на замърсявания на водите, от които идват и съответните проблеми са земеделието, промишлеността, транспорта и населените места, като голяма част от тези замърсявания постоянно се изпускат в повърхностните и подземни води. Състоянието на водните тела се определя в зависимост от следните категории значими натоварвания:

- Значими точкови източници на замърсяване на повърхностните води;
- Значими дифузни източници на замърсяване на повърхностните води;
- Значими водовземания от повърхностните води;
- Други въздействия върху повърхностните води - морфологични изменения и регулиране на оттока

Основен замърсител на повърхностните водни обекти на територията на Община Асеновград са канализационните системи на населените места, в които няма изградени селищни ПСОВ, както и липсата на цялостна изградена канализационна мрежа в селата. Липсата на канализационни мрежи води до отвеждане на отпадъчните води в земните пластове или заустват в прилежащи отводнителни канали, дерета и реки. В канализационната мрежа на селищата без пречиствателни станции заустват и производствените отпадъчни води от предприятията с изградени локални пречиствателни съоръжения. По-голяма част от обектите на територията на общината притежават разрешително за заустване на отпадъчните води или Комплексно разрешително, в които са определени индивидуални емисионни ограничения /ИЕО/, на които следва да отговарят формираните от дейността отпадъчни води, преди да се заустват в повърхностни водни обекти.

Съгласно данни от публичния регистър на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води за територията на община Асеновград по-големите обекти, източници на отпадъчни производствени води, които имат изградени ЛПСОВ и пречиствателни съоръжения са:

- ЕТ „Бонитрекс – Н.Бойчев “– обект „Млекопреработвателно предприятие“ с. Долнослав. Изградена е и работи пречиствателна станция за пречистване на производствени и битови води на млекопреработвателното предприятие в с. Долнослав със средства по ОП за развитие на селските райони /ОП ПРСР/.
- „Рила милк“ ЕООД - за подобряване пречиствателния ефект е извършено разширение и реконструкция на ЛПСОВ на обект „Млекопреработвателно предприятие“ в с. Ленново, общ. Асеновград. Към настоящият момент не е установено превишаване на ИЕО. Обекта притежава разрешение за заустване на отпадъчни води във воден обект в р. Чатрачково дере, поречие на р. Марица, издадено от БДИБР.
- „Цех за преработка на плодове, зеленчуци и гъби“ в с. Мулдава. Притежава разрешение за заустване на отпадъчни промишлени води в дере, вливащо се в язовир „40-те язовира“, издадено от БДИБР от 2012г.
- „Търговски комплекс с бензиностанция, АГСС и заведение за хранене“ в кв. Долни Воден, местността „Бахчалъка“. Обекта притежава разрешение за заустване на отпадъчни води в отводнителен канал, поречие на р. Марица, издадено от БДИБР от 2014г.

Друг източник на замърсяване с отпадни води са действащите животновъдни стопанства и комплекси, които отвеждат отпадъчните си води в септични ями. Съгласно публикуваната информация на интернет страницата на РИОСВ Пловдив и

МОСВ (<http://registers.moew.government.bg/ovos>) за последните 4 години (2014-2018г.) са постъпили следните инвестиционни предложения (ИП) за животновъдни обекти в района на община Асеновград:

- „Краси 70“ ЕООД – животновъден обект в с. Косово, общ. Асеновград, обл. Пловдив.
- „Животновъден обект – ферма за 50 броя крави“ в с. Стоево, местността „Кардашим воденица“, общ. Асеновград. Водите от санитарно-битовите помещения се отвеждат към безотточна водооплътна яма.
- ЕТ „Урожай 64 – Петър Желязков“, с. Червен гр. Асеновград, обл. Пловдив – модулна мандра и модулна тронажорна. Двата потока (битови и промишлени) отпадъчни води се заустват в обща водооплътна изгребна яма.
- Животновъден обект – ферма с капацитет 80 бр. говеда в с. Стоево, общ. Асеновград, обл. Пловдив. Заустването на отпадъчните води се извършва във водооплътна яма.
- „Агрикълчър Къмпани“ ООД – животновъден обект за отглеждане на 6800 броя патки в землището на с. Боянци, общ. Асеновград. Формираните от дейността в обекта отпадъчни води се отвеждат до водооплътна изгребна яма.
- „РИНС“ ЕООД“, с. Леново, общ. Асеновград – ферма за отглеждане на патици. Отпадъчните битово-фекални води се отвеждат до водооплътна септична яма.
- „Животновъдна ферма за вързано отглеждане на телета за угодяване“ в с. Конуш, общ. Асеновград, обл. Пловдив – изпозват се две водооплътни ями – за течната тор от говедата и за битовите води.
- Кравеферма за отглеждане на 50 броя крави в с. Мулдава, общ. Асеновград, обл. Пловдив. Санитарно-битовите отпадъчни води се заустват във водооплътна яма.
- Овцеферма за 100 броя животни в кв. Долни Воден, общ. Асеновград. Битовите отпадъчни води се заустват във водооплътна яма и се извозват до пречиствателна станция на база сключен договор със специализирана фирма
- Овцеферма в с. Добростан, общ. Асеновград, обл. Пловдив. Битовите отпадъчни води се заустват във водооплътна яма и се извозват до пречиствателна станция на база сключен договор с оторизирана фирма.
- Кравеферма за млекодайни крави в землището на с. Мулдава, общ. Асеновград, обл. Пловдив. Заустване на отпадните води се осъществява в септична, водооплътна яма.
- Овчарник за 150 бр. овце в землището на с. Долнослав, общ. Асеновград. Заустване на отпадните води от битово - фекален характер - във водооплътна септична яма.

Като цяло факторите „транспорт“ и „земеделие“ нямат такова значително въздействие върху качеството на водите на територията на общината, както факторите „промишленост“ и „населени места“.

През 2017г. в община Асеновград продължи реализацията на: **"Проект за рехабилитация на водоснабдителната и канализационната мрежа с изграждане на**

ПСОВ за гр.Асеновград, България", осъществен със съдействието на ОП „Околна среда 2014-2020г”.

Проект за рехабилитация на водоснабдителната и канализационната мрежа с изграждане на ПСОВ за гр.Асеновград е разработен с оглед преодоляване на проблемите, свързани със съществуващата инфраструктура за питейни и отпадъчни води на територията на гр. Асеновград и осигуряване на екологосъобразно пречистване и заустване на битовите отпадъчни води.

Основните дейности, предвидени в рамките на проекта са следните:

1. Рехабилитация на водопроводна мрежа с изтекъл експлоатационен срок, която се намира в едно трасе с канализационната мрежа обект на подмяна.
2. Рехабилитация на смесената канализационна мрежа с изтекъл експлоатационен срок. Разширяване на съществуващата мрежа към предложената площадка на бъдещата пречиствателна станция за отпадъчни води в комбинация със затварянето на съществуващите зауствания на отпадъчни води в реката и подмяната/рехабилитацията и разширението на съществуващите колектори в градската област според бъдещите хидравлични нужди.
3. Изграждане на ПСОВ, с механично и биологично стъпало и степен на пречистване, удовлетворяваща изисквания на Директива 91/271/ЕИО, вкл. довеждаща техническа инфраструктура.

В резултат на гореизброените, с изпълнението на проекта ще бъде постигнато подобряване на качеството на живот на населението на територията на гр. Асеновград, преодоляване на здравно-екологичните рискове и предоставянето на качествени екологични услуги на гражданите, като основна целева група.

Очакваният брой население, което ще се обслужва от рехабилитираната водоснабдителна инфраструктура е 2 645 постоянни жители. Очакваният брой на населението, което ще се обслужва от рехабилитираната смесена система, е 49 172 постоянни жители, а пречиствателната станция ще обслужва 65 500 еж.

Изводи и препоръки за развитие

- По-голямата от повърхностните водни тела на територията на общината се намират в добро химично и екологично състояние с изключение на участъци - ВТ с код BG3MA300R057 „Река Чинардере от язовир Леново до вливане в р.Мечка и ВТ с код BG3MA500R103 „Река Чепеларска от гр.Асеновград до устие и Крумовски колектор, за които през 2017г. е констатирано, че не отговарят на средногодишните стойности на стандартите за качество на околната среда (СГС-СКОС);
- За 2017г. едно подземнов водно тяло /BG3G00000NQ018 Порови води в Неоген - Кватернер - Пазарджик - Пловдивския район/ е определено в лошо екологично състояние.

- Основен замърсител на повърхностните водни обекти на територията на Община Асеновград са канализационните системи на населените места, в които няма изградени селищни ПСОВ, както и липсата на цялостна изградена канализационна мрежа в селата.
- Тъй като основните замърсители в отпадъчните води на територията на общината са органичните вещества, изграждането на необходимите пречиствателни съоръжения и поддържането в изправност е от особена важност за опазване на водите от замърсяване. Това ще доведе до елиминиране на заустването на непречистени отпадъчни води.
- В много от населените места на общината се планира реконструкция и доизграждане на канализационни мрежи, в резултат на което ще се ликвидира отвеждането на отпадъчните води в земните пластове. Към настоящият момент Община Асеновград е стартирала проект за рехабилитация на водоснабдителната и канализационната мрежа с изграждане на ПСОВ за гр.Асеновград, които следва да бъде осъществен със съдействието на ОП „Околна среда 2014-2020г”.
- Необходимо е в община Асеновград да бъде планирана подмяна на част от водопроводната мрежа от страна на ВиК-Пловдив ЕООД с цел да се минимизират загубите на питейна вода;

IV.2.3. ОТПАДЪЦИ

IV.2.3.1. Данни за отпадъците

Община Асеновград има изготвена, приета и влязла в сила Програма по управление на отпадъците за периода 2016-2020 г. (ОПУО). Програмата е разработена на основание чл. 52 от ЗУО и в съответствие с Методически указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците, утвърдени със Заповед №РД211/31.03.2015 г. на Министъра на околната среда и водите. Програмата отговаря на структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците 2014-2020г.

Основната цел на Общинската програма за управление на отпадъците е да се постигне високо ниво на защита на околната среда в община Асеновград, чрез законово регламентирано, екологосъобразно и ефективно управление на отпадъците

Съгласно ОПУО, генерираните отпадъци на територията на община Асеновград са основно неопасни битови отпадъци. Генерират се също така и смесени неопасни отпадъци от домакинствата, растителни отпадъци от поддържане на зелените площи, парковете, градините, строителните отпадъци от ремонтната и строителната дейност, които са разгледани по-долу в настоящият раздел.

Според анализите, основните източници на отпадъци в общината са гражданите, домакинствата, частните фирми, училищата, строителството, животинските ферми, ресторантите, увеселителните заведения и болничните заведения. Най - голямото количество са битовите отпадъци, които се получават от жизнената дейност на хората

по домовете, държавните и общинските сгради. Към тях се приравняват и отпадъците от търговските обекти, предприятията, обектите за отдих и забавления, които нямат характер на опасни отпадъци и в същото време тяхното количество и състав няма да попречи на третирането им съвместно с битовите.

IV.2.3.2. Битови отпадъци

Дефиниции, съгласно ЗУО:

По смисъла на ЗУО "Битови отпадъци" са "отпадъци от домакинствата" и "подобни на отпадъците от домакинствата". Към тях се приравняват и отпадъци от търговски обекти и съпътстващи производството занаятчийски дейности, обекти за отдих и забавления, когато нямат характер на опасни отпадъци и в същото време тяхното количество или състав няма да попречи на третирането им съвместно с битовите. Количеството на образуваните битови отпадъци е променлива величина, която е функция от броя на населението, начина и стандарта на живот на населението, населеното място и степента му на благоустрояване, годишния сезон и др.

В община Асеновград най-голямо количество битови отпадъци, се получават в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, държавните и общинските сгради. Към тях се приравняват и отпадъците от търговските обекти, занаятчийските дейности, обектите за отдих и забавление, които нямат характер на опасни и в същото време тяхното количество или състав няма да попречи на третирането им съвместно с битовите.

Количеството на събраните отпадъците през последните години е изготвено на база предоставена информация от община Асеновград и данни от програмата за управление на отпадъците на община Асеновград (Таблица № IV.2.3.2.1).

ТАБЛИЦА № IV.2.3.2.1

	2012	2013	2014	2015	2016
мярка	тона	тона	тона	тона	тона
Община Асеновград	15 246	13707	21 298.26	19 938.86	20 619

Източник: Община Асеновград

През 2015г. в Община Асеновград е проведен и морфологичен анализ за състава и количествата на генерираните битови отпадъци. Анализът е извършен съгласно Методиката за определяне на морфологичен състав на битови отпадъци, утвърден от МОСВ през 2012.

Съгласно изискванията на методиката, морфологичният анализ за състава на битовите отпадъци, обхваща четирите годишни сезони, резултатите от които са представени в следващите две таблица:

ТАБЛИЦА № IV.2.3.2.2

Среднопретеглен резултат					
	пролет	лято	есен	зима	средно
Хранителни	8,2%	10,2%	5,1%	7,2%	7,7%

Хартия и картон	11,0%	3,9%	4,5%	4,2%	5,9%
Пластмаса	16,0%	2,4%	12,2%	6,2%	9,2%
Текстил	3,6%	1,1%	0,4%	1,9%	1,7%
Гума	0,0%	0,6%	0,0%	0,0%	0,2%
Кожа	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%	0,1%
Градински	5,6%	17,4%	46,8%	37,8%	26,9%
Дървесни	1,3%	0,7%	0,3%	3,9%	1,6%
Стъкло	8,7%	7,5%	2,6%	4,6%	5,9%
Метали	1,4%	1,7%	0,8%	1,5%	1,3%
Инертни- едри	44,2%	54,5%	27,2%	32,3%	39,5%
Опасни	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

ТАБЛИЦА № IV.2.3.2.3

МОРФОЛОГИЧЕН СЪСТАВ		
ПО ФРАКЦИИ		
ГЕНЕРИРАНО ОБЩО КОЛИЧЕСТВО В ТОНА/ГОДИНА		
		19 939
	СР. %	ТОНА/ГОД.
ХРАНИТЕЛНИ	7,7%	1531
ХАРТИЯ И КАРТОН	5,9%	1179
ПЛАСТМАСА	9,2%	1836
ТЕКСТИЛ	1,7%	349
ГУМА	0,2%	32
КОЖА	0,1%	18
ГРАДИНСКИ	26,9%	5361
ДЪРВЕСНИ	1,6%	311
СТЪКЛО	5,9%	1169
МЕТАЛИ	1,3%	269
ИНЕРТНИ- ЕДРИ	39,5%	7885
ОПАСНИ	0,0%	0
ОБЩО:	100,00%	19939

Резултатите от горните таблица, позволяват да се направят някои от следните изводи:

- С най-голям дял от общото количество битови отпадъци в общината са фракциите: инертни, градински, пластмаса, хранителни, стъкло, хартия и картон;
- За хранителните отпадъци е на лице изразена характерна сезонна зависимост, като максимален процент се генерира през сезон лято, достигащ до 10% от общата проба, отчетен в селата от община Асеновград.
- Делът на отпадъците от хартия и картон е сравнително равномерно

- разпределен през сезоните, с най-висок процент през пролетта в централната градска част.
- Пластмасовите отпадъци от опаковки са ценен ресурс и неговата събираемост е от изключително значение. Най-голямо количество отпадъци са отчетени през пролетта в централната градска част.
 - Отпадъците от стъкло, се генерират предимно през пролетта, в най-големи количества в кварталите с ниско застрояване.

IV.2.3.3. Опасни отпадъци

“Опасни отпадъци” са тези отпадъци, чийто състав, количество и свойства създават риск за човешкото здраве и околната среда и са определени като такива от Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане и Наредба № 2/2014 г. за класификация на отпадъците. Този вид отпадъци се образуват най-вече в промишлените предприятия, но също така и в някои заведения от здравната сфера, а частично и в битовия сектор. Към тях спадат отработени масла и нефтопродукти, негодни за употреба батерии и акумулатори, медицински отпадъци и др.

Фирмите, притежаващи разрешение/регистрационен документ по чл.35 от ЗУО, представят в ИАОС годишни отчети за образуваните опасни отпадъци. Опасните отпадъци от фирмите се събират и съхраняват разделно в закрити складове и се предават за третиране на физически или юридически лица притежаващи съответното разрешение по чл.35 от ЗУО или Комплексно разрешително, въз основа на писмен договор. Потокът опасни отпадъци се контролира от действащата нормативна уредба у нас, като най-голям дял в общото количество имат отработени моторни и смазочни масла и нефтопродукти, негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА), както и излезли от употреба флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак.

Отпадъци от хуманното здравеопазване

Медицинските отпадъци имат някои по специфични характеристики и изискват специално събиране и третиране. Болничния отпадък може да носи зарази, поради което следва да бъде отделен от другите смесени отпадъци за се избегне заплахата за общественото здраве. В този отпадък се включват превръзки, остатъци от лекарства и опаковки, лабораторни проби, използвани инструменти и системи, хирургически отпадъци и др. Дейностите по събиране и третиране на медицински отпадъци са записани в Наредба №1 от 09.02.2015г. за изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравните заведения (обн., ДВ, бр.13 от 17.02.2015г.). Съгласно чл.5 от Наредбата, лечебните заведения, притежатели на опасни отпадъци, с цел опазване на общественото здраве и околната среда са длъжни: да разделят отпадъците при източника на образуване по вид, състав и свойства; да спазват условията на съхраняване на отпадъците в съответствие с изискванията на наредбата; да опаковат и обозначават разделно събраните отпадъци; да транспортират отпадъците до мястото за предварително съхраняване на отпадъците; да третират самостоятелно и/или да предават за съхраняване, транспортиране и третиране

отпадъците само въз основа на сключен договор с лица, притежаващи съответния документ по чл.35 от ЗУО за извършване на дейности с отпадъци, класифицирани със съответния код, съгласно Наредба № 2 от 2014г. за класификация на отпадъците; да водят отчетност и да попълват идентификационен документ при предаването на опасните отпадъци, съгласно изискванията на Наредба № 1 от 2014г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри (ДВ, бр.51 от 2014г.); да спазват йерархията по управление на отпадъците по смисъла на чл.6 от ЗУО.

На територията на община Асеновград няма изградена инсталация или съоръжения за третиране на опасни болнични отпадъци. Генерираните в здравните заведения болнични отпадъци се предават за последващо обезвреждане на фирми, притежаващи разрешение по чл. 35, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО), съгласно сключен писмен Договор.

IV.2.3.4. Строителни отпадъци

“*Строителни отпадъци*” са отпадъците, получени в резултат на строителната дейност на строителни площадки, както и отпадъци от разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения. Състоят се главно от бетон, тухли, камъни, земни маси и керамика, изолации, дървесни материали и пластмаси, хидроизолации, керемиди и др.

Съгласно изискванията на Закона за управление на отпадъците, отговорността за управлението на строителните отпадъци (СО) е на притежателите им – лицата, при чиято дейност се образуват или лицата, в чието владение се намират тези отпадъци. Задължение на притежателите е да покрият разходите за управлението им и да организират извършването на дейностите с отпадъците в съответствие с нормативните изисквания.

Съгласно чл.4, ал.1 от Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали (приета с ПМС №277/05.11.2012г., и обн. в ДВ, бр.89/13.11.2012г.), преди започване на строително-монтажни работи и/или премахване на строеж, възложителят е отговорен за изготвянето на план за управление на строителни отпадъци по чл.11, ал.1 от ЗУО. Изискванията не се прилагат за: премахване на сгради с разгъната застроена площ (РЗП), по-малка от 100 m² ; реконструкция и основен ремонт на строежи с РЗП, по-малка от 500m² ; промяна предназначението на строежи с РЗП по-малка от 500 m² ; строеж на сгради с РЗП, по-малка от 300 m² и премахването на негодни за ползване или застрашаващи безопасността строежи, когато е наредено по спешност от компетентен орган.

Съгласно чл.11, ал. 4 от ЗУО, Плановете за управление на строителни отпадъци се одобряват:

1. за строежи, за които се изисква одобрен инвестиционен проект - като част от процедурата за съгласуване и одобряване на инвестиционни проекти по реда на глава осма, раздел II от Закона за устройство на територията от органа, отговорен за тяхното одобряване;
2. за обекти, за които не се изисква одобрен инвестиционен проект - от кмета на община или оправомощено от него длъжностно лице, на чиято територия се реализира

проектът.

Към момента на изготвяне на настоящата програма за територията на община Асеновград няма отредено специализирано депо за строителни отпадъци. Генерираните строителни отпадъци се депонират на регионалното депо, находящо се в гр. Асеновград, местността „Капсида“, на която има отредена клетка за инертни отпадъци. Основна част от генерираните строителни отпадъци са отпадъци от пътният сектор, и обикновено възникват в процеса на строителство, реконструкция и рехабилитация на пътища. Друг голям генератор на строителни отпадъци са индустриалните предприятия. Сравнително голям дял от строителните отпадъци, който постъпват за депониране на депото са възникнали в резултат от ново строителство на дадена сграда. Най-малко е количеството на отпадъците от ремонтната дейност.

IV.2.3.5. Производствени отпадъци

“Производствени отпадъци” са отпадъците, образувани в резултат на промишлената дейност на физическите и юридическите лица. Това са количества вещества (продукти, остатъци, суровини и материали), несъдържащи вредни замърсители, създаващи риск за здравето на хората и околната среда, които не могат да се използват в производството (поради липса на технологии или пазар), не могат да бъдат продадени и от които притежателят желае или е длъжен да се освободи. За тяхното отстраняване обикновено се грижат самите предприятия.

Изискванията за управление на производствените отпадъци са регламентирани в Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци, приета с ПМС № 53/1999 г. (ДВ, бр. 29 от 1999 г.). Неопасните отпадъци и тези с характер на битови отпадъци от производствените предприятия се депонират на „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Асеновград, Лъки, Куклен, Първомай и Садово“, притежаващо Комплексно разрешително № 451-Н0 / 2013г. г. от ИАОС, за което се води строга отчетност.

Третирането на производствените отпадъци се извършва по реда на Глава пета от Наредбата за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Асеновград.

Съществен дял от производствените отпадъци ще представляват отпадъците от пречиштането на отпадъчните води в бъдещата ПСОВ Асеновград.

Съгласно изчисленията за процеса, ПСОВ Асеновград ще генерира следните утайки.

ТАБЛИЦА №2.3.5.1

Описание	Образувана утайка	Съдържание на сухо вещество (СВ)	Обем на утайката
Единици	Kg СВ/d	(%)	m ³ /d
Първична утайка	1972	4.0	49
Излишна активна утайка	2436	0.74	331
Общо смесена	4408		381

Като избор на вариант за третиране на утайките най-подходящ технико-икономичен вариант ще се явява анаеробното разграждане, поради факта че ще се получава по-малко количество остатъчна утайка, а изгнилата е с много добро качество. Изборът на този вариант ще доведе допълнително до по-ниски разходи за депониране/оползотворяване на утайката.

IV.2.3.6. Обхванати населени места от общинската система за сметосъбиране и сметоизвозване и честота за събиране на отпадъците в границите на общината

Към настоящият момент битовите отпадъци, генерирани на територията на общината постъпват в Регионално депо за неопасни отпадъци - Асеновград.

В Община Асеновград, обхванатото население от системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване е 100%. Сметосъбирането и сметоизвозването за отпадъците, генерирани от граждани, физически и юридически лица обхваща гр. Асеновград и кв. Горни и Долни Воден, както и всички населени места от територията на общината и се извършва от „КМД“ ЕООД, съгласно договор от 18.06.2015г. между „КМД“ ЕООД и Община Асеновград за срок от 5 години.

Честотата на обслужване на съдовете за събиране на битови отпадъци и транспортирането им до съоръжения за последващо третиране се определя ежегодно със Заповед на Кмета на община Асеновград.

Периодичността на обслужване на съдовете за съхранение на смесени битови отпадъци за град Асеновград е ежедневно. В прилежащите индустриални зони на града, честотата на сметосъбиране касаещи юридически лица и еднолични търговци, се извършва съгласно подадена заявка /повикване/ от тях, а за селата от общината честотата на обслужване е съобразено финансовия ресурс от твърди битови отпадъци за съответните населени места. Селищата от Асеновградска община са разположени в равнинна, полуравнинна и планинска част. Това разнообразие е довело и до съответното разнообразие в използваната техника и технология за третиране на отпадъците. Битовите отпадъци се събират в различни по обем съдове. На места, където е подходящо, са поставени съдове от типа „мева“ – 120 л., „бобър“ – 1,1 куб.м., „мева“- 240 л. и „лодка“ – 4 куб.м. (за строителни отпадъци).

В парковите зони, зоните за отдих и тези с голям човекопоток като търговски улици, площи, гара, автогара и др. са монтирани кошчета за дребни отпадъци. За строителни отпадъци са осигурени специализирани открити съдове от типа „лодка“ – 4 куб.м., които са поставени на подходящи места, където се образуват строителни отпадъци. Производствени отпадъци се събират до местата на образуването им на територията на фирмите и организациите. Съдовете, в които те се събират са от същия вид, а понякога, в зависимост от характера на отпадъка, се ползват и нестандартни, оригинални съдове. Често срещана практика в гр. Асеновград е смесването на производствени с битови отпадъци особено там, където мястото на производството се намира в жилищната част на града /например: шивашки ателиета, сервизи и др./. Събирането на битовите отпадъци в специализирани съдове, товаренето на тези

отпадъци от съдовете /обслужването на съдовете/ и транспортирането им за депониране /крайна обработка/ се извършва централизирано.

IV.2.3.7. Оползотворяване и обезвреждане на битови отпадъци

Битовите отпадъци, събрани в общинската система за сметосъбиране и сметизвозване както беше вече посочено постъпват в Регионално депо - Асеновград.

От генерираните битови отпадъци в Община Асеновград се оползотворяват отпадъците, за които има въведена система за разделно събиране - това са отпадъците от опаковки. Община Асеновград не развива своя общинска система за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Общината е сключила договор с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки, обслужваща от Екоколект АД, който постъпват в сепарираща инсталация на регионално депо в с. Шишманци.

Генерираните неопасни отпадъци от територията на общината се депонират на Регионален център за управление на отпадъците за общините Асеновград, Първомай, Садово, Лъки и Куклен.

Регионалният център за обезвреждане на битови отпадъци, който е изграден на територията на община Асеновград, е един от обектите, включени в Националната програма за управление на дейностите по отпадъците (2009-2013). Допълнителното му включване в Националната програма е през 2010г. с решение на Министерския съвет, след като е установено, че Пловдивският завод за преработка на твърди битови отпадъци край с. Шишманци не разполага с капацитет за обезвреждане на отпадъците на тези пет общини. В тази връзка е отредена площадка за изграждане на регионалния център с площ 332 768 м² в местността „Капсида“, на мястото на старото сметище. Обектът е финансиран изцяло със средства от държавния бюджет.

ФИГУРА № IV.2.3.7.1.

За депото има издадено комплексно разрешително **Регистрационен номер на КР: №451-Н0/2013 г.** Оператор на инсталацията и притежател на КР е Община Асеновград. В депото е изградена и се експлоатира към момента само клетка №1 за неопасни отпадъци с ретенционен басейн, технологични пътища, площадка и навес за верижни машини, както и клетка №1 за инертни отпадъци с ретенционен басейн и технологични пътища.

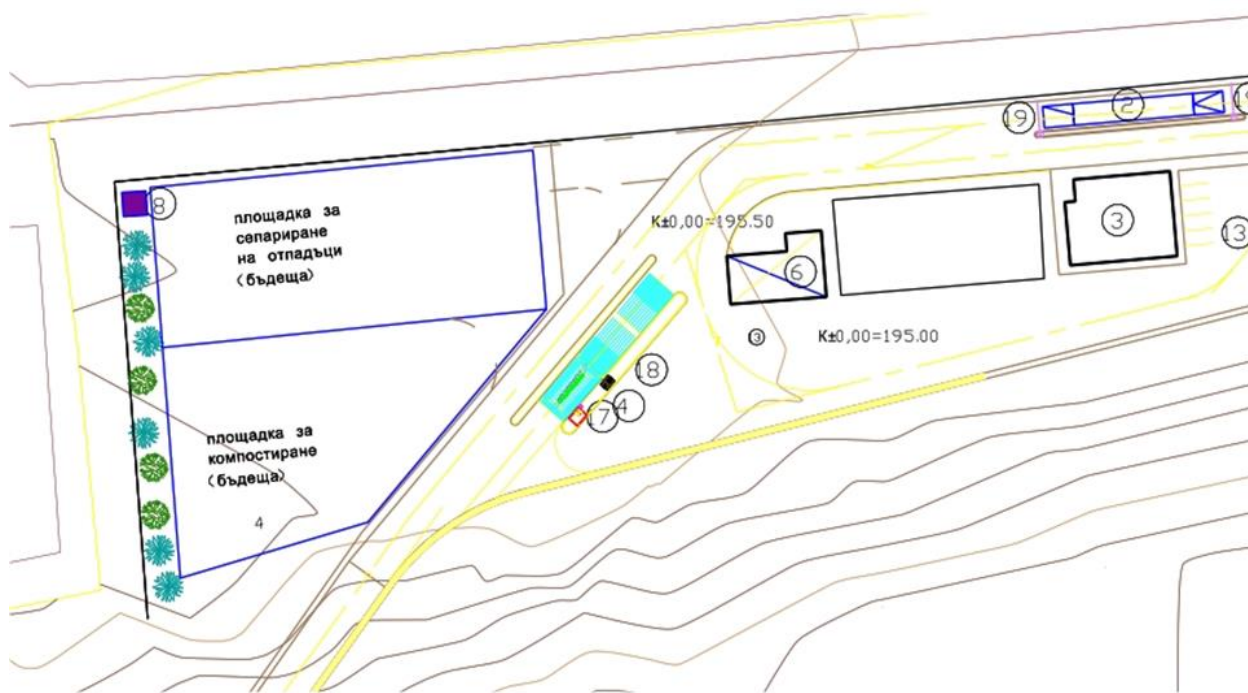
За осъществяване на дейността, Регионалният център е разпределен на зони, както следва:

1.) Приемна зона

В приемната зона са обособени:

- Зона за приемане на отпадъците с вход-изход, автовишка - за визуален контрол (или опробване) на постъпващите с автотранспорта отпадъци; вътрешен път за коли, транспортиращи отпадъци (сметовози);
- Административно-битова сграда (АБС) с контролно-пропускателен пункт (КПП) с пряк поглед към автокантара, с кабинет за управителя и стаи за ръководителя на депото и оператора на кантара, лаборатория, столова, санитарни помещения (съблекални, душеве и тоалетни за мъже и жени);
- Автокантар с бариери, разположени преди и след кантара, за регулиране на движението на влизащите и излизащи автомобили;
- Вход и вътрешен път до административната сграда и открития склад – предназначен за коли, доставящи строителни материали, както и за коли на персонала и гости;
- Навес за колесни машини – с две клетки, едната от които с канал за обслужване;
- Открит склад за материали;
- Автомивка и дезинфекционна вана – предназначени да осигурят измиването на напускащите площадката транспортни средства, разположени последователно на пътното платно за изход от обекта (за измиване е осигурена вода от собствен водоизточник като отпадъчните води след кало-маслоуловителя се насочват за дообработка в пречиствателни модули).

В рамките на тази приемна зона са предвидени площи за разполагане на бъдещи площадки за сепариране на отпадъци и за компостиране.

2.) Производствена зона

Това е зоната за осъществяване на основната дейност – депониране на отпадъци.

Проектирани са две технологични площадки за двата подобекта:

1. „Депо за неопасни отпадъци“ – I-ва клетка, ретензионен басейн, технологични пътища по короната на ограждащите диги, площадка и навес с две клетки за верижни машини;

2. „Депо за инертни отпадъци“ - I-ва клетка, ретензионен басейн, технологични пътища по короната на ограждащите диги, тръбопроводи и шахта от дренажната система на депото.

“Клетка 1 за твърди битови отпадъци (депо за неопасни отпадъци)” е със застроена площ $F=16\,394\text{ м}^2$, полезният и обем при височина на надграждане в Първи етап до K210- $V=150\,000\text{ м}^3$.

Ретензионен басейн за инфилтрат от депо за неопасни твърди битови отпадъци е със застроена площ от $2\,681\text{ м}^2$ и полезен обем от $2\,200\text{ м}^3$, който осигурява събирането на инфилтратата по време на интензивен валеж при 10 % обезпеченост. Същият е ситуиран в близост до клетките на депото за битови отпадъци.

Осъществяването на главния технологичен процес в инсталацията „Депо за неопасни отпадъци“ протича по следния начин:

Автомобилите с отпадъците преминават през електронния кантар за отчитане, измерване и проверка на постъпващите отпадъци, след което се отправят към депото. Преминали през приемната зона, те се отправят по вътрешните експлоатационни пътища към клетките за депониране на отпадъци. След като бъдат разтоварени в клетката, автомобилите се връщат по обратния път, преминават през автомивката и КПП за контролно измерване на автокантара.

Депонирането на отпадъците започва от най-ниската част на клетката, като за неопасните битови и промишлени отпадъци най-напред се оформя пласт от отпадъци върху дренажната мрежа, върху който пласт се движат автомобилите с отпадъци и уплътняващата машина. При първоначалното депониране на отпадъците се следи в първия слой да няма такива отпадъци, които биха могли да нарушат целостта на долния изолиращ екран, например метални предмети, дълги и остри предмети, строителни или промишлени отпадъци. За първоначално покриване площта на клетката с отпадъци транспортните машини се движат върху вече разтоварените неуплътнени отпадъци. Докато височината на този слой не достигне 1,0 m не се допуска уплътняването им с булдозер. Първоначалното запълване на клетката с отпадъци ще се извършва с депонирането на пласт от неуплътнени отпадъци с дебелина $d=1,0$ m , уплътнени отпадъци $d=1,30$ m и слой от земни маси 20 cm – кота $K=191,00$ m. Върху първия слой отпадъци се полагат основите на газовите кладенци. Компакторът разстила слоя отпадъци чрез пробутване до оформяне на пласт с мощност 25 cm, уплътняването на всеки слой от по 25 cm се извършва с компактора при 4-6 бр.проходки. Депонирането на отпадъците се изпълнява на работни хоризонти с мощност 4-5,0 m. Ежедневно се прави запръстяване на дневния работен участък с цел да се предотвратява разнасянето на леките фракции и привличане на птици.

След запълване на клетката до $K=191,00$ m следва депониране на отпадъци – насипване, разриване и уплътняване с компактор на слой с $d=1,80$ m и запръстяване със слой от земни 20 cm, депониране на отпадъци до работен хоризонт на $K=195,00$ m, на която се изпълнява берна с ширина 4,00 m. Запълването на Клетка № 1 се извършва по описания начин с последователно запълване на работни хоризонти на коти $K=200,00$ m; $K=205,00$ m; $K=210,00$ m; при запълването на Клетка № 1 се оформят два откоса като завършени - южен и източен с наклон 1:3 и другите два като работни с наклон 1:2. Чрез работните откоси Клетка № 1 ще се свърже с клетки № 2 и 3, които ще се изграждат в следващите етапи. По време на депонирането на отпадъците за по-лесно уплътняване, както и за намаляване на количеството на инфилтрат в утайника се предвижда оросяване на клетките в експлоатация - от помпената шахта КШ1, чрез помпа по напорен тръбопровод и подвижни крила с маркучи и оросители се извършва подаването на инфилтрат в отпадъчното тяло. Участъкът за оросяване (поле за оросяване) се избира от оператора на депото така, че да не бъде изложен на риск персоналът, работещ в момента; контролирането на подаването на инфилтрат за оросяване става по ниво в КШ1. При депонирането на отпадъците не се разрешава тяхното разслояване, т.е да не се изсипват от значителна височина, особено от горния ръб на клетките на депото при изпълнено надграждане до кота 195,00 (южен откос). Депонирането на отпадъците се изпълнява задължително чрез подхождане на авто-самосвалите през рамките. Не се допуска преминаването на механизация през дренажните тръбопроводи, както и през клетките, освен през рамките.

Последният уплътнен работен хоризонт от отпадъци оформя горната повърхност на депото, преди изпълнението на горния изолиращ екран и рекултивацията му - отпадъците се депонират с 0,50 m по-високо от проектните коти, тъй-като до

окончателното закриване на депото те ще се слегнат и ще достигнат работните коти. Насипването на отпадъците и особено окончателните коти на депониране ще се следят с инструменти от стабилизирани репер извън зоната на депониране - по този репер се следят и всички строителни и експлоатационни процеси.

За улавяне на образувания се сметищен газ над клетките с отпадъци се предвижда изграждане на газоотвеждаща система в процеса на запълване и крайна рекултивация. Тя ще се състои от хоризонтална и вертикална част. Газовите кладенци ще се изграждат успоредно със запълването на всяка клетка, а газоотвеждащата система – при оформянето на горния изолационен слой. За Клетка № 1 са предвидени два броя (по едни за всеки газов кладенец – ГК1 и ГК2) локални, тип отворени и пасивни, соларни, автоматични факелни устройства CF-5.

IV.2.3.8. Стари замърсявания с битови и други отпадъци на територията на общината

Към настоящия момент замърсена площадка се явява старото депо за твърди битови отпадъци в Община Асеновград, за който има изготвен работен проект за закриване и рекултивация. Проекта предвижда осъществяването на техническа и биологична рекултивация и следексплоатационни грижи. За техническата рекултивация на депото е предвидено изграждането на:

- Газов дренажен слой 0,50 м. от чакъл;
- Запечатващ слой от бентонитова хидроизолация;
- Хидроизолация (GCL's) – 3,5 кг/м² (при липсата на подходяща глина в района);
- Рекултивиращ слой с дебелина 1,0 м, който включва 0,70 м почвени материали и 0,30 м хумусни материали.

Съоръжения за управление на водите:

- Дренаж за улавяне на инфилтратата и шахта за съхранение до извозването му за третиране;
- Отводнителни канавки за повърхностни води и съоръженията (бет.шахти) за заустването им.
- Газови кладенци за изпускане на формирания биогаз.
- Съоръжения на мониторинговата система.

За биологичната рекултивация на обекта се предвижда настаняване на тревна растителност върху хумусните материали на техническата рекултивация и тригодишни грижи за поддържането ѝ.

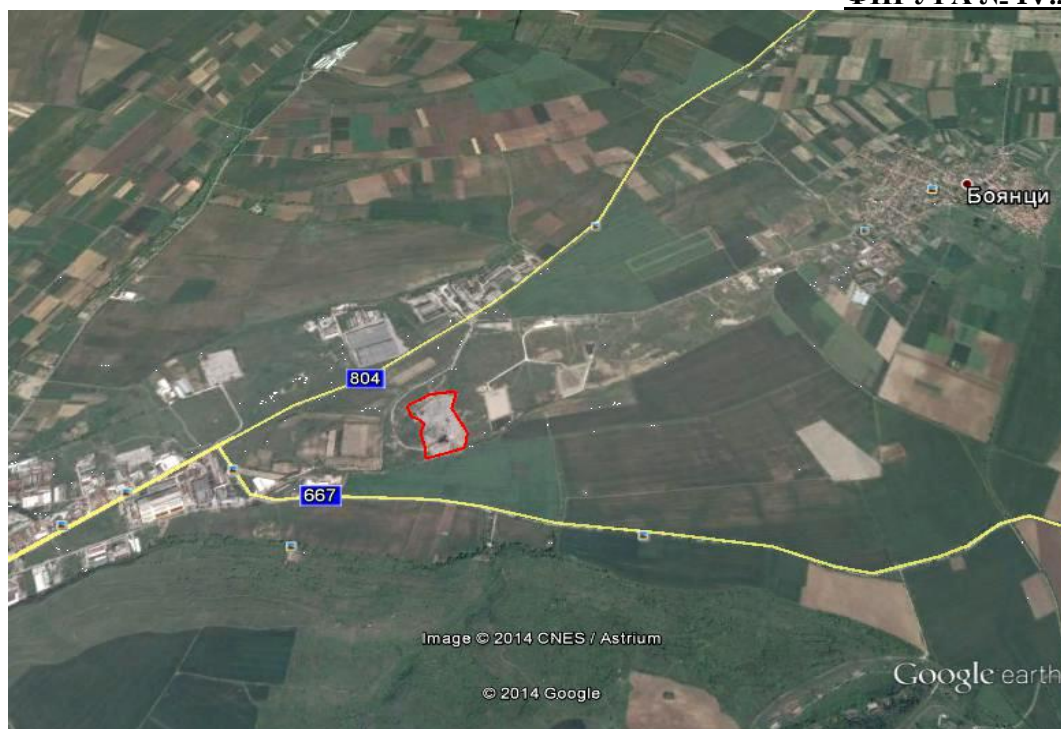
Площадката на старото сметище на община Асеновград е разположена на терен, отстоящ на около 3,5 км, североизточно от гр.Асеновград, на 2,5 км югозападно от с. Боянци, на 0,30 км (по права линия) южно от пътя Асеновград – с. Болярци (фигура № IV.2.3.8.1). До сметището има път за достъп с настилка с дължина около 0,45 км.

Площадката граничи на север с пътя за достъп, на юг със селскостопански път и напоителен канал, на изток – с площадката на новото регионално депо.

Отпадъците са разположени в западната част на котловината на бившата кариера за инертни материали "Капсидата" с коти дъно 190 – 191 и макс. коти натрупване 198 - 200. Котлованът представлява изкоп, успореден на пътя Асеновград – с. Боянци, с ширина 200 – 300 м и дълбочина 7,0-8,0 м. Експлоатацията на старото общинско депо е започнала преди повече от 30 год. и е прекратена след построяването на новото депо. На площадката са депонирани около 150 хил.м³ стари отпадъци, уплътнени и запръстени с обемно тегло 1,2 т/м³.

Новото регионално депо за неопасни отпадъци (РДНО), Асеновград, граничи с площадката на сметището и е разположено източно от него. В момента на РДНО са изградени следните зони: за приемане на новите отпадъци (сгради и електронна везна), клетки – по една за битови и строителни отпадъци, два ретензионни басейни за инфилтрат от двете клетки, пътна инфраструктура, система за рециркулация на инфилтратата в клетката за битови отпадъци.

ФИГУРА № IV.2.3.8.1

IV.2.3.9. Рискове за замърсяване от депонирането на отпадъците

Както бе посочено в предходната точка, Община Асеновград е предприела необходимите мерки за предотвратяване замърсяването на околната среда в резултат от депонирането на отпадъци със закриването на старото общинско депо. Успешното изпълнение на проекта за „Закриване и рекултивация на общинско депо за битови отпадъци на гр.Асеновград” и следексплоатационните грижи заложи в Плана за мониторинг, ще доведат до подобряване на параметрите на околната среда, запазване на екологичното равновесие и повишаване на екологичната културата на населението.

Ежегодно Общинска администрация извършва проверки за наличието на изхвърлени отпадъци на закритите сметища в населените места, както и за образувани нови такива. В по-голямата част от населените места замърсяване липсва, но има и такива, в които се образуват нови локални замърсявания. Предприемат се своевременни мерки за почистване на замърсяванията, както и за недопускането им.

В града локални замърсявания се срещат по-често в близост до вилните зони и крайпътни отбивки. Общинската администрация осъществяват контрол за поддържане на чистота в града и предотвратяване изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за целта места. На нарушителите се съставят Констативни протоколи с предписания за почистване и/или Актове за установяване на административно нарушение /АУАН/.

Тъй като населените места в Община Асеновград са много на брой, Общината не може да контролира пряко замърсяванията, а разчита единствено на кметовете на кметствата за справяне с тях. Ежегодно от общинска администрация се сформира комисия, която извършва проверки по всички населени места.

Изводи и препоръки за развитие

- В община Асеновград организираното сметосъбиране и сметоизвозване обхваща 100% от населението;
- Генерираните неопасни отпадъци от територията на общината се депонират на Регионален център за управление на отпадъците за общините Асеновград, Първомай, Садово, Лъки и Куклен.
- Общината следва да финализиране проекта за рекултивация на общинското депо за битови отпадъци в гр. Асеновград.
- Необходимо е да бъде усъвършенствана системата за разделно събиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки и да бъде изградена инсталация за предварително третиране, която да гарантира изпълнението на целите за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло;
- Необходимо е да бъде изградена инсталация за компостиране на територията на регионалното депо, която да гарантира изпълнението на целите за разделно събиране и оползотворяване на биоразградими отпадъци;
- Нужно е в общината да бъде повишена обществената информираност и ангажираност в разделното събиране на отпадъци от бита.

IV.2.4. ПОЧВИ И НАРУШЕНИ ТЕРЕНИ

IV.2.4.1. Земи и почви

Община Асеновград е разположена в южната част на област Пловдив, с площ от 665,391 km². Релефът на общината е твърде разнообразен – от равнинен в северната част, през хълмист в централната, източна и югоизточна част, до средно планински в

южната, което предопределя и разнообразната почвена покривка.

Съгласно данните от почвената карта на България, в разглеждания район са разпространени следните почви:

Алувиално-ливадни - заемат ивици в землищата на селищата Тополово, Леново и северно от Асеновград. Алувиално-ливадните почви имат лек, механичен състав. Те имат добра водопропускливост и влагоемкост. Притежават рохкав строеж, не са пластични, имат малко съпротивление при обработка и благоприятен въздушен режим. Тъй като върху тях виреят много добре зеленчуци, алувиално-ливадните почви са с ниско естествено плодородие, за повишаване, на което трябва да се приложат редица мероприятия - интензивно торене с органични и минерални торове.

Алувиално-ливадните почви са формирани върху алувиални отложения под въздействието на ливадна растителност и близки подпочвени води през зимно-пролетния период. Имат рохкав и добре аериран профил и хумусен хоризонт в различна степен хумусиран /средно 1-3%/, чиято мощност е обикновено между 10 и 40 см. Под него следват пластове от нанос, някои от които са повлияни от почвообразователния процес, но впоследствие заляти и погребани. Механичният състав е изключително разнообразен, но най-често песъчлив и глинестопесъчлив. Почвената реакция е в почти всички случаи неутрална до слабо алкална.

Канелено-горски почви - разпространени са в землищата на селата Червен, Долнослав, Горнослав, Новаково, Патриарх Евтимово. Наличните горски почви се отличават с понижено плодородие, което е най- високо сред типичните канелени почви.

Канелено-горските почви имат рязка диференциация между хумусния и илувиалния хоризонти. Хумусният е с мощност 25–40 см, има канелен цвят и сбит до плътен строеж. Илувиалният хоризонт е мощен (до 70–80 см), глинест, уплътнен, червеникаво-кафяв. Карбонатите са измити на дълбочина 80–100 см и реакцията на почвата е слабо кисела. Съдържанието на хумус в орницата е около 2 % и почвите са слабо запасени с азот и фосфор и добре с калий.

Физичните свойства на тези почви са неблагоприятни — слаба водопропускливост, при навлажняване набъбват, а при изсъхване се спичат, при обработка се къртят на твърди буци. Естественото им плодородие е слабо, но могат да се получават задоволителни добиви при добра агротехника. Тези почви са подходящи за отглеждане на полски култури, лозя, тютюн и трайни насаждения.

Кафяви горски почви - заемат почти изцяло землищата на селата Лясково, Бачково, Добростан, западно от Асеновград и покриват високите части на Родопите. Притежават лек механичен състав, имат рохкав строеж, малко съпротивление и се обработват лесно. Кафявите горски почви се отличават с ниско плодородие. Районът им е предимно животновъден (средна надморска височина 800-1000 до 2200 метра). Тези почви са богати на хумус — до 12%, но хумусното вещество не е много качествено — не е завършен процесът на хумификация. Реакцията е слабо кисела — рН 5,5-6. Средно

запасени са с усвоим азот и усвоим фосфор. На тях обикновено има горска растителност, рядко се използват за земеделие(най-често картофи).

В по-високите части на планините кафявите горски почви преминават в тъмноцветни горски и планинско-ливадни. На повърхността обикновено има до 5см горска постилка от мъртви органични остатъци, след което — 10 до 60см — хумусно-акумулативен хоризонт. Фрагментирани са — съдържат островърхи камъни в целия профил.

В по-равните места след прилагане на мероприятия могат да виреят ръж, пролетен ечемик и най-вече картофи.

Делувиални почви - тези почви са разпространени предимно в зоната на Родопската яка, в землището на село Тополово и на някои други места. Имат само един тънък повърхностен хоризонт –до 10см, след което има само слоеве, различаващи се по вида на фракцията. Те са със сиво-жълт цвят и са много плодородни (зеленчуци, ориз, коноп и други). Основните дейности за повишаване на плодородието им, освен торене, са насочени към предпазването им от заливане, заблатяване и засоляване. Алувият представлява материал, който се формира от постоянно течащи води. Той се натрупва по речната тераса като фин материал с богато органично и минерално съдържание, което му предава изключителна плодородност. Пример за такива почви са почвите, близко разположени по теченията на българските реки Искър, Марица, Струма, Тунджа. Характеризират се с дебел почвен хоризонт и високо съдържание на хумус.

Много са подходящи за отглеждане на трайни насаждения, овощия, лозя и най-вече тютюн.

IV.2.4.2. Замърсяване на почвите в община Асеновград

Почвата, като компонент на околната среда е незаменим, ограничен и практически невъзстановим природен ресурс, което налага опазването му от вредни въздействия и унищожаване, както и неговото устойчиво ползване. Най-разпространените видове увреждане на почвите са замърсяване с тежки метали и металоиди, нефтопродукти, различни форми на деградационни процеси като ерозия, киселяване и засоляване.

Оценка на състоянието на почвите се извършва в рамките на Националната система за мониторинг на почви, разработена и утвърдена от Министъра на околната среда и водите през 2004 година, изцяло съобразена с последните изисквания на Европейската комисия и Европейската агенция по околна среда, както и с националното законодателство, прието по-късно в периода 2007- 2009 година - Закон за почвите и Наредба №4 за мониторинг на почвите.

Програмата за мониторинг е организирана на 3 нива, както следва:

- **Наблюденията по I ниво (широкомащабен мониторинг)** се извършва в равномерна мрежа 16х16 км, и предоставят данни за оценка състоянието на почвите по следните показатели - 9 тежки метали и металоиди, общ азот, фосфор, органичен

въглерод, активна реакция на почвата (pH) електропроводимост, нитратен азот, общ въглерод и устойчиви органични замърсители -16 PАН, 6 РСВ, 15-хлор органични замърсители, обемна плътност. Периодичността на наблюдение - 5 години.

- **Наблюденията по II ниво** са ориентирани към регионални проявления на деградационни процеси – киселяване и засоляване. Процеси на ерозия - водоплощна и ветрова се наблюдават чрез специално разработени математически модели за оценка и прогноза. Почвеното запечатване се оценява на база статистически данни и картиране на земното покритие (проект Корин Земно покритие).
- **Наблюденията на III ниво** се идентифицират с т.н. локални почвени замърсявания, в рамките на който следва да се извършва инвентаризация на площи със замърсена почва. Инвентаризацията е все още частична и нерегулярна, на база на налични данни.

Съгласно утвърдената от Изпълнителния директор на ИАОС годишна програма за мониторинг на почви - II ниво, интензивен мониторинг, през 2017 г. е извършено наблюдение в 6 пункта от мониторинговата мрежа, единият от който в землището на с. Тополово, общ. Асеновград.

IV.2.4.2.1 Замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди

За тежки метали и металоиди, органични замърсители и нефтопродукти нормите са определени в три нива – предохранителни концентрации, максимално допустими концентрации и интервенционни концентрации, въз основа на оценка на риска за човешкото здраве и околната среда.

Съгласно утвърдената от изпълнителния Директор на ИАОС годишна програма за мониторинг на почви, почвените проби се пробонабират през есента на текущата година и се анализират до 31 март на следващата година. Данните на РИОСВ град Пловдив показват, че почвите в района са в добро екологично състояние по отношение на замърсяване с тежки метали и металоиди, непревишаващи максимално допустимите концентрации (МДК), определени с Наредба № 3 от 1 август за допустимо съдържание на вредни вещества в почвата.

IV.2.4.2.2 Замърсяване на почвата с тежки устойчиви органични замърсители (УОЗ) вкл. нефтопродукти и пестициди

Съгласно утвърдената от изпълнителния директор на ИАОС годишна програма за мониторинг на почви - I ниво, широкомащабен мониторинг през 2017 г. за територията на РИОСВ Пловдив е извършено наблюдение в 4 пункта от мониторинговата мрежа, единият от който се намира в землището на с. Бачково, общ. Асеновград.

Извършените наблюдения по почвен мониторинг I-во ниво по данни на РИОСВ град Пловдив показват след анализ на резултатите, че по отношение съдържанието на полициклични ароматни въглеводороди, полихлорирани бифенили и органохлорни пестициди не са установени превишаване на допустимите стойности.

Почвите в района са в добро екологично състояние по отношение на запасеност с

биогенни елементи /органично вещество, съдържание на тежки метали и металоиди и устойчиви органични замърсители (полиароматни въглеводороди, полихлорирани бифенили и хлорорганични пестициди). Основният натиск по отношение на запасеността на почвите с биогенни елементи идва от селското стопанство и по-специално от небалансираната употреба на торове.

Стойностите при наблюдаваните показатели са в рамките на средните за страната стойности. Не са отчетени замърсявания на почвите с устойчиви органични замърсители, което се дължи основно на промените в българското земеделие през последните години - намалена е употреба на химикали и торове. Не са констатирани и замърсяване на терени с нефтопродукти. Възможно е частично локално замърсяване с нефтопродукти в районите около пътни артерии, бензиностанции и други обекти намиращи се на територията на общината, но за това към момента все още няма данни

По отношение на продуктите за растителна защита, през последните години на територията на РИОСВ Пловдив са установени трайни положителни тенденции, касаещи цялостния процес на управление на складовете за излезли от употреба продукти за растителна защита /забранени, с изтекъл срок на годност и др. пестициди/.

На ежегоден контрол и мониторинг подлежат складове, в които залежават забранени и негодни за употреба продукти за биологична защита, като за територията на община Асеновград се намира един склад със следните характеристики.(таблица № IV.2.4.2.2)

ТАБЛИЦА № IV.2.4.2.2

Община	Населено място	Обект/склад ББ кубове	Общо количество в Б-Б кг (литър)		Състояние
			Твърди (кг)	Течни (л)	
Асеновград	с. Патриарх Евтимово	Склад депо	6800 0	800	Добро

Източник; РИОСВ Пловдив

Представител на РИОСВ съвместно с други институции извършват ежегодни проверки по отношение на състоянието на склада и количествата съхранявани в тях залежали и негодни за употреба пестициди. До този момент не са констатирани замърсявания на почвеният слой в прилежащата територия на склада.

IV.2.4.2.3. Замърсяване на почвите с нитрати

За повишаване на добивите от земеделска продукция при обработването на земеделските земи в района на общината се използват естествени и изкуствени торове. На територията на Община Асеновград се е наложила практиката за прилагане на добрите земеделски практики и използване на течна торова маса. Няма данни от Националната система за мониторинг на почви на почвени проби от района за замърсяване с нитрати вследствие предозирано и/или безконтролно наторяване на земеделски земи.

Въпреки това, тенденцията на нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност (строителни, битови, промишлени и селскостопански отпадъци) на територията на Община Асеновград все още съществува въпреки предприетите мерки и положените усилия от Общината. При извършване на проверките по чистотата на населените места от експертите на РИОСВ град Пловдив констатираните видове отпадъци са основно от битов характер, голям е процента и на строителните отпадъци, биоразградимите и животинска торова маса.

Въпреки усилията, които полагат общината, все още е недостатъчен контролът от тяхна страна за недопускане на замърсяване на почвите със смесени битови и строителни отпадъци.

IV.2.4.3. Ерозия на почвите

Ерозията е процес, който механично уврежда почвите, като унищожава хумусния слой, което води до намаляване на почвеното плодородие ежегодно. През 2017 г. не са финансирани проекти против ерозията и не са известни такива, които се изпълняват за територията на РИОСВ - Пловдив територия.

Наблюдението на интензитета и размера на площите, подложени на ерозия, се извършва от ИАОС към МОСВ.

IV.2.4.3.1. Водоплощна ерозия

Особеностите на района не благоприятстват ветровата ерозия, но създават условия за водоплощна ерозия. Наклони на терените в съчетание с големи обеми и интензивност на валежите при подходящи почвените условия благоприятстват интензивността на ерозията. Ерозирали терени в общината се наблюдават предимно в полупланинската част с наклони и обезлесени райони. Скоростта на ерозия е различна при различните типове растителна покривка. Човешката дейност много често усилва естествената ерозия. Видът на почвообработките и начина на трайно ползване на земята са основните фактори определящи на процеса на водоплощна ерозия ако се изключат природните и климатични фактори. Площите в Община Асеновград не се характеризират с висок ерозионен риск. Реални резултати за ограничаване на процеса се получават при извършване на залесяване и прилагане от земеделските производители противоерозионни дейности - агротехнически мероприятия, като подходящи почвообработки, засяване и поддържане на култури, имащи за цел нейното укрепване - постоянна тревна покривка и т.н.. Незасетите обработваеми земи са подложени на около 30 пъти по-интензивни ерозионни процеси в сравнение с почви под горска покривка. Широколистните насаждения в горския фонд, със своите водозадържащи функции имат изключителна роля за предотвратяване на ерозионните процеси.

За територията на РИОСВ Пловдив, като цяло няма налична информация за засегнатите площи, местоположението и развитието на ерозионните процеси.

IV.2.4.3.2. Ветрова ерозия

Друг деградационен процес на почвата е ветровата ерозия. В резултат на нея става отвявяне и насипване на почвени частици и растителни остатъци под въздействието на силни (над 10 m/s) ветрове. Климатичните и почвенни особености в общината, както и прилаганите земеделски практики определят слабият риск на засягане от ветрова ерозия.

IV.2.4.4. Вкисляване на почвите

Вкисляването на почвите се дължи на емисии от промишлени процеси, природни биохимични цикли, а за обработваемите почви - и от едностранчивото (без фосфор и калий) торене с азотни торове. За ограничаване на развитието на процеса на вкисляване при обработваемите почви е необходимо прилагане на подходящи модели на торене. При изоставените терени се налага ограничаване на процесите на ерозия, прилагане на стопански решения за увеличаване на почвеното плодородие и извършване на варуване, съобразно конкретните условия на засегнатите площи. До осемдесетте години на миналия век държавата предприемаше действия, чрез финансиране на мероприятия целящи намаляване и ограничаване на вкислените почви (варуване, гипсуване) на засегнатите райони и прилагане на подходящо екологосъобразно земеделие. Понастоящем тези мерки са силно ограничени.

По отношение на вкисляването на почвите за територията на РИОСВ Пловдив, пробонабране и анализ е извършен за 48 броя почвени проби в пунктове за мониторинг, вкл. в с.Тополово, общ. Асеновград. Пробонабирането се извършва от 4 точки в две дълбочини – 0 – 10 см и 10 – 20 см – веднъж годишно – есен. През 2017 г. не се изпълняват проекти и мероприятия за подобряване състоянието на установени засолени или вкислени почви.

IV.2.4.5. Засоляване на почвите

Засоляването на почвите е процес, при който се увеличава съдържанието на водноразтворимите соли и/или обменен натрий в почвите в количества, влияещи негативно на техните свойства, респективно на продуктивния им потенциал. Голяма част от засолените почви представляват изоставени земеделски ниви, които не се обработват, поради намаленото плодородие. Възстановяването им в обработваемия фонд на страната е възможно след корекция и извършване на химични мелиорации, съобразени с конкретните условия на всеки обект. Няма данни за засолени площи на територията на община Асеновград от Националната мрежа за почвен мониторинг.

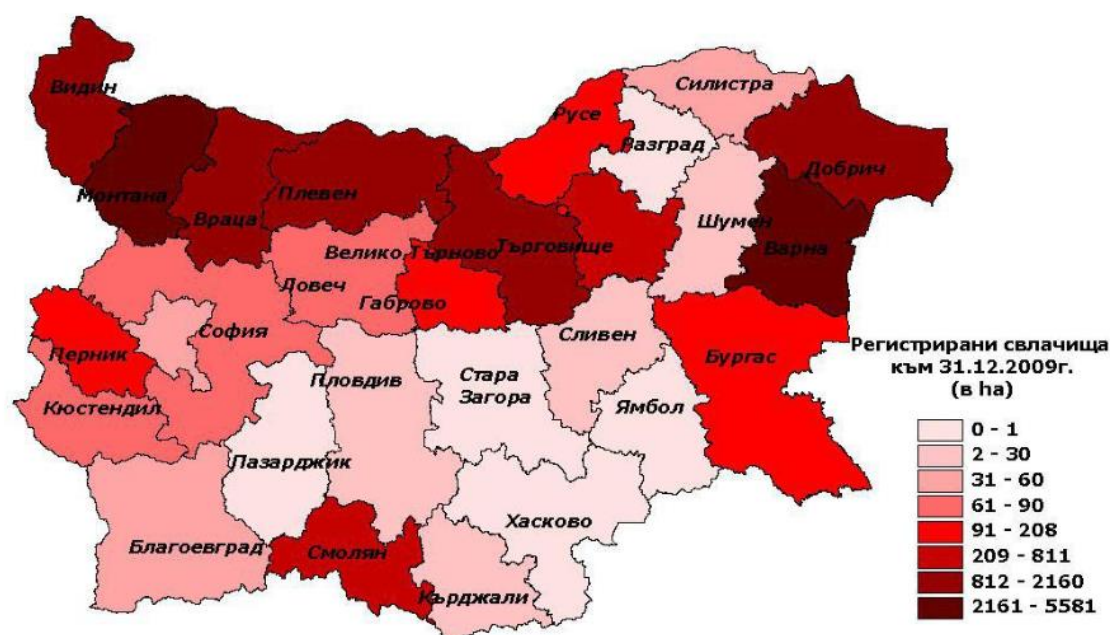
IV.2.4.6. Свлачища

Свлачищата нанасят щети върху инженерната инфраструктура и облика на територията във всички области в страната. Активизирането на свлачищата се обуславя от неблагоприятни природни явления като земетресения, движения на разломи, колебания

в нивата на подземни води и др. В отключването на свлачищните процеси въздействие може да окаже и човешката дейност – при извършване на дълбоки изкопи, прекарване на пътища, добив на полезни изкопаеми и др. Като цяло в България тенденцията е към увеличаване на свлачищните процеси, като те обикновено се засилват след снеготопене и обилни валежи.

Територията на община Асеновград не се отнася към териториите с регистриран нисък интензитет на свлачищни процеси. (фигура № IV.2.4.5.1)

ФИГУРА № IV.2.4.5.1

Източник: МРРБ

IV.2.4.7. Почвено запечатване

Почвеното запечатване през последните години се оценява като съществена, глобална заплаха за унищожаване на почвите. Това са почви, използвани и трайно застроени за селищно изграждане, промишлено и инфраструктурно строителство, търговски и транспортни участъци. Съгласно действащото законодателство превантивен инструмент за недопускане безвъзвратно отнемане на висококачествени земеделски и горски земи за други цели е въведената процедура по промяна на предназначението на земите от земеделския и горския фонд.

Данните от Националната система за мониторинг на почви показват, че за земите и почвите в Община Асеновград е запазена тенденцията за намаляване на замърсяването на земите и почвите. Това се дължи на провеждането от земеделските кооперации и арендатори на добри земеделски практики, правилната употреба на препаратите за растителна защита и опазване на почвата от химическо замърсяване и пестициди.

Почвите в района са в добро екологично състояние по отношение на запасеност с биогенни елементи /органично вещество, съдържание на тежки метали и металоиди и устойчиви органични замърсители (полиароматни въглеводороди, полихлорирани бифенили и хлорорганични пестициди).

Контролирани дейности по отношение на почвите са: стриктно прилагане на добри земеделски практики при обработването на земеделските земи, правилното съхранение и депониране на торвата маса от животновъдната дейност в съответствие с изискванията на екологичното законодателство; изпълнението на програмите за мониторинг на почвите на площадките на дружествата, които имат комплексно разрешително; анализ на състоянието на почвите в пунктовете от Националната система за мониторинг, правилното съхранение на залежали пестициди, недопускане на замърсяване и увреждане на почвите от стопанската и промишлена дейност на фирми и частни лица.

Изводи и препоръки за развитие:

- Град Асеновград и районът около него са антропогенизирани и съответно почвите и земите са повлияни от това, но следва да се отбележи, че почвите в района се намират в добро екологично състояние по отношение на запасеност с биогенни елементи /органично вещество, съдържание на тежки метали и металоиди и устойчиви органични замърсители;
- На територията на Община Асеновград се е наложила практиката за прилагане на добрите земеделски практики в следствие на което, почвите в района не замърсени с нитрати вследствие на предозирано и/или безконтролно наторяване на земеделски земи.
- Проблеми по отношение състоянието на почвите се явяват периодичните паления на стърнища, в резултат на което се нарушават почвените функции в най-плодородния (хумусен) слой и намаляват плодородието и самопочистващата способност на почвите;

IV.2.5. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ, ГОРИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

IV.2.5.1. Гори и горско стопанство

Управлението на горите в община Асеновград се извършва от държавно горско стопанство „Асеновград“, създадено през 1903 г. Държавно горско стопанство „Асеновград“ е териториално поделение към „Южноцентрално държавно предприятие-гр. Смолян“, създадено на основание Закона за горите през месец юни- 2011 г., със седалище и адрес на управление гр. Асеновград, общ. Асеновград, обл. Пловдив. ДГС „Асеновград“ се намира в югоизточната част на Пловдивска област, върху територията на общините Асеновград и Садово. На север граничи с ТП ДЛС „Тракия“; на изток с ТП ДГС „Първомай“; на юг с ТП ДЛС „Кормисош“, ТП ДГС „Славейно“, ТП ДГС

“Хвойна”; на югоизток с ТП ДГС “Кърджали”; на запад и северозапад с ТП ДГС “Пловдив”. Територията на ТП ДГС Асеновград обхваща горите и горските територии в землищата на гр. Асеновград и гр. Садово и селата Косово, Наречен, Бачково, Лясково, Горни Воден, Долни Воден, Мулдава, Козаново, Боянци, Златовръх, Избеглии, Конуш, Патриарх Евтимово, Нови извор, Стоево, Червен, Долнослав, Горнослав, Добростан, Орешец, Тополово, Новаково, Узуново, Три могили, Бор, Сини връх, Врата, Мостово, Чешнегирово, Поповица, Селци, Христо Милево, Богданица, Ахматово, Болярци, Катунца, Караджово, Моминско, Кочево. В административно отношение ДГС “Асеновград” се пречислява към Регионална дирекция по горите - гр. Пловдив. Площта на ДГС “Асеновград” е 29997,0 ха, от нея 26419,3 ха (88,1%) е залесена; 62,2 ха (0,2%) е незалесена, подлежаща на залесяване и 3515,5 ха (11,7%) е недървопроизводителна горска площ.

В релефно отношение ДГС “Асеновград” се намира в южната част на Горнотракийската низина, като на юг обхваща северните склонове на Родопите - северните дялове на Чернатица и Преспа. На север достига до река Марица. По-голямата част от стопанството има типичен планински характер - предимно нископланински и само в южните райони - среднопланински. Релефът е твърде разнообразен. Главни определящи била в района са следните: „Белочерковски връх – Черни връх - “Св. Илия” - м.”Пържинака” - м.”Баба” е най- мощното възвишение в района. Характеризира се с голямата си дължина и денивелация във височина (Белочерковски връх - 1646 м н.в.; най-високата точка е в отдел 174 д - 1600 м н.в.). От това било се спускат множество второстепенни била, по-големи от които са: Черни връх - м.”Добревица”; м.”Домът”; м.”Киселицата”; м.”Паржинака” ; м.”Живака” и други. Другото голямо било е м.”Червената стена” - м.”Безово” - м.”Гонда вода” - м.”Юрпанка” - водослива на река Асеница. Югозападно от гр.Асеновград релефът се определя от билото м.”Пещерка” (902 м н.в.) - м.”Равдин” - Асенова крепост. В югоизточната част на стопанството по посока към резервата “Червената стена” се спуска друго релефоопределящо било - вододелът на река Сушица и по-малките реки по най-северните склонове на Родопите, спускащи се към Тракийското поле. По него се намират: Черни връх, м.”Шилески камък”, хижа “Марциганица” и други. Билата са полегати, широки, заоблени - лесно проходими, доловете и реките дълбоко врязани, а склоновете към тях са много стръмни до урвести, което прави релефа трудно достъпен.

Според тектонското райониране на България – проф. Е. Бончев, районът на ДГС “Асеновград” попада в тектонска област Средногорие – поречието на река Марица, а по-голямата част в Родопската тектонска област. В района се срещат три основни типа скали – седиментни, метаморфни и вулканични. Пространственото им разпространение е дадено в приложената към проекта карта на геоложките формации. Характерът на основните скали оказват съществено влияние за формирането на почви с различен механичен състав и различна запасеност с хранителни вещества и минерални соли. Това разнообразие на почвите по типове и богатство, в комплекс с различните показатели на релефа, способстват за формирането на различни типове месторастения.

Преобладаващите надморски височини са от 600 м до 1100 м, а средната е 850 м н.в. Разпределението на дървопроизводителната площ на ТП ДГС Асеновград по средна надморска височина е дадено в следващата таблица **Таблица №IV.2.5.1.1**

ТАБЛИЦА №IV.2.5.1.1

Средна надморска височина	Площ в хектари /ха/	%
1- 300	2396,9	9,0
301- 600	4413,9	16,7
601- 900	10394,5	39,3
901- 1200	6632,7	25,1
1201- 1600	2643,5	9,9
Всичко	26481,5	100

Източник: Община Асеновград

Разпределение на дървопроизводителната площ на ТП ДГС Асеновград по наклон на терена в градуси и степен на наклона е дадено в **Таблица №IV.2.5.1.2.**

ТАБЛИЦА №IV.2.5.1.2

Степен на наклона	Площ в хектари /ха/	%
Равно 0-4	873,8	3,3
Полегато 5-10	907,2	3,4
Наклонено 11-20	3054,6	11,5
Стръмно 21-30	9756,3	36,9
Мн. стръмно над 30	11889,6	44,9
Общо	26481,5	100

Източник: Община Асеновград

IV.2.5.2. Описание на дървесните и недървесните ресурси на територията на община Асеновград

Съобразно надморската височина територията на Общината попада в долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори и в Среднопланинския пояс на горите от бук и иглолистни. В зависимост от местоположението, надморската височина и хидроложките условия, районът попада в следните подпояси:

- подпояс на крайречните и лонгозни гори горите по поречието на река Марица;
- подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори – отнесени са горите с надморска височина до около 500 метра;
- подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори - горите с надморска височина 500-700 метра;
- подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела – гори с надморска височина 700-1200 метра;
- подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч – отнесени са горите с надморска височина 1200 м и нагоре.

В подпояса на крайречните и лонгозни гори дървесната растителност е представена от клонове тополи И-214, Вернирубенс и естествени насаждения от бяла топола, както и създадени култури главно с брегозащитна цел. В подпояса на Равнинно-хълмистите дъбови гори и в подпояса на хълмисто- предпланинските смесени широколистни гори естествената дървесна растителност е главно от зимен дъб, благуи, келяв габър и други, които образуват чисти и смесени издънкови насаждения. След реконструкция и на голите площи са създадени култури от черен и бял бор и по-ограничено от акация. В подпояса на нископланинските гори от горун, бук и ела естествената растителност е главно от зимен дъб и бук, образувачи предимно чисти и смесени насаждения. На места след реконструкции и на голи площи са създадени култури от бял и черен бор. В подпояса на среднопланинските гори от бук, ела и смърч естествената растителност е представена от бял бор и бук, образувачи предимно чисти насаждения. В резултат на природните условия и човешката дейност в района се срещат естествено следните дървесни и храстови видове: бук, зимен дъб, благуи, бял бор, ела, черен бор, габър, трепетлика, явор, клен, шестил, бреза, липа, череша, мъждрян, воден габър, киселица, круша, тис, хвойна, дрян, глог, трънка, смрадлика, люляк, птиче грозде, терпентинов кукуч и други, както и изкуствено внесените дуглазка, кедър, И- 214, Вернирубенс и други.

IV.2.5.3. Залесяване

В общината са налице сравнително добри възможности за естествено възобновяване на основните за района на горското стопанството дървесни видове. В перспектива естественото възобновяване се запазва като основен метод за възобновяване. Залесяванията в района на държавно горско стопанството „Асеновград“ имат дългогодишна традиция. Сравнително по-масови залесявания започват след 1960 година. В резултат на широкомащабните залесителни мероприятия са създадени големи комплекси от иглолистни култури, които са преобразили облика на някогашните голи ерозирани терени или закелявели насаждения.

В района на дейност на ДГС-Асеновград начинът на възобновяване на зрелите насаждения е определен конкретно за всяко насаждение от държавните гори в зависимост от типа месторастене, възобновителната му способност, бъдещия целеви състав, водените до сега мероприятия и предвидените такива, и не на последно място целесъобразността от икономическа гледна точка. В горите с основно дървопроизводителни и средообразуващи функции, залесяването ще има предимно дървопроизводителна цел. В горите със специални функции, залесяването е проектирано с оглед увеличение защитно-водоохранните, водорегулиращите и здравно-украшните функции, както и естетичното оформяне на насажденията в зависимост от съответната им функция. Естественото възобновяване е възприето, като основен метод в зрелите насаждения от всички стопански класове и горите със специални функции. Издънково ще се възобновяват само акациеви и издънкови насаждения от нискостъблени стопански клас. Мероприятията по възобновяването и залесяването са проектирани съгласно установените типове горски месторастения. Взети са в предвид и насоките на стопанисване на отделните стопански класове, досегашния опит на

стопанството, указанията и насоките, дадени от НУГ при МЗГ. При избора на дървесните видове за залесяване са взети в предвид условията на месторастенето и определения бъдещ състав на конкретното насаждение, голина, сечище и пожарище, екологичната и стопанска цел на всеки подотдел. Дървесният вид за залесяване е указан в оптималния бъдещ състав за всяко едно насаждение. Проектираните залесявания са съобразени с оптималния бъдещ състав за типа горско месторастене, определен конкретно за всеки подотдел. Общо за ДГС “Асеновград” е предвидено да се залесят 75,5 ха, както следва :

ТАБЛИЦА № IV.2.5.3.1

Вид залесяване	Площ ха	%
След гола сеч	25,8 ха	34,2 %
Ново залесяване	49,7 ха	65,8 %
Всичко	75,5 ха	100,0 %

Източник: Община Асеновград

С бял бор е предвидено да се залесява върху 0,2 ха –пожарище в подотдел 153. С благуи е предвидено да се залесява върху 1,8 ха ново залесяване. С тополи е предвидено да се залесява върху площ от 61,8 ха (81,8%). Ще се залесява след извеждане на гола сеч в зрели тополови насаждения и ново залесяване на голини и сечища от 36,0 ха. От останалите широколистни дървесни видове, предвидени за залесяване, сравнително по-голямо участие има източния чинар – 11,7 ха (15,5%). Предвидено е да се извърши почвоподготовка ръчни тераси на 0,2 ха (0,3%) редуцирана площ. Те са предвидени на стръмни терени, на плитки и каменливи почви. Общата площ на механизирания почвоподготовка е 75,3 ха (99,7%). Тъй като на една голяма част от площите, върху които ще се създават горски култури (след гола сеч, ново залесяване) съществуват условия за буйно развитие на плевелна растителност, те трябва редовно да се окопават. Броят на ежегодните окопавания е в зависимост от количеството на появилата се плевелна растителност, но ориентировъчно едногодишните култури трябва да се окопават три пъти през вегетационния период, двугодишните - два пъти и тригодишните - един път.

IV.2.5.4. Странични ползвания на горския фонд

Паша се разрешава на добитък само в отделни насаждения в групата гори и земи с основно дървопроизводителни и средообразуващи функции. Съгласно изработените проекти за паша общо за стопанството, разрешената площ за паша на едър и дребен добитък е 12 768,0 ха. Върху тази площ могат да пашуват съответно 11 882 броя едър или 48 381 броя дребен добитък, или комбинация от тях. Блоковете за паша са направени по землища, като за всеки ГСУ е направен отделен проект за паша. Числеността на селскостопанските животни, допускани на паша в горите и земите от горския фонд, се определя според производителността, състоянието на пасищните участъци и тревната покривка при спазване на следните нормативи за:

- високостеблени гори - за глава едър добитък минимум 12 дка, а за овца или свиня - минимум 2,5 дка;
- издънкови гори - за глава едър добитък минимум 10 дка, а за овца или свиня - минимум 2 дка;
- високопланински и горски пасища - за глава едър добитък минимум 2 дка, а за овца или свиня - минимум 0,5 дка;
- в насаждения за гола сеч с последващо изкуствено възобновяване - за коза 12 дка.

Пашата на кози се допуска само със самостоятелни стада. Добив на сено не се предвижда от наличните поляни и ливади в горския фонд.

За добива на горски плодове, предвижданията за конкретни количества трудно могат да се направят, защото тяхното развитие, плодоносене и период на узряване зависи от конкретните климатични условия през отделните години, конкретни количества могат да се предвидят ако се разполага с данни за добивани количества през отделните години на минали периоди. В стопанството не разполагат с данни конкретно за отделните години, и е невъзможно да се предвидят добиви. Добив на горски плодове, лечебни растения и диворастящи гъби не се залага.

IV.2.5.5. Обекти на ловен туризъм

Животинският свят е богат на представители от разнообразна и интересна фауна гръбначни животни, което гарантира устойчивостта на следния туристически потенциал:

- **Риболовен туризъм** – наблюдават се: бабушка, речен кефал, червеноперка, лин, скобар, обикновена кротушка, бяла и черна мряна, обикновена каракуда, сребриста каракуда, шаран, сем. Щуки, сем. Сомови, сем. Бодлоперки и др.
- **Ловен туризъм** – има възможност за отстрел на елени, сърни, диви прасета, зайци, лисици и др.

Към Държавно лесничество има определени горски ловни резервати. На територията на Община Асеновград може да се срещне рядък и търсен за отстрел дивеч - сърни, елени, диви свине, лисици, язовци, вълци и др. Птичийт свят показва голямо разнообразие на видове. Едни от тях обитават горските масиви, а други полския район. Обект на лов са: яребици, фазани, пъдпъдци, гълъби, гургулици.

Общата ловностопанска площ в района на дейност на държавно горско стопанството „Асеновград“ е 72 561,9 ха, от които горска територия /ГТ/ – 25 872,7 ха и земеделска територия /ЗТ/- 46 679,2 ха. От общата площ 69 420,9 ха е дивечопригодна. Тази площ е разделена на ловностопански райони съгласно Заповеди на МЗГ РД 46-1464/14.08.2001 г. и РД 49-122/28.08.2002г. Дивечовъдният участък на ДГС-Асеновград е разделен на два ловностопански комплекса /ЛСК/ - “Тополово” и “40-те извора”, които от своя страна са разделени на ловища, според вида на обитаващия дивеч.

ЛСК “Тополово” с обща площ от 2 954,7 ха, от които 2 854,8 ха ГТ и 99,9 ха ЗТ е разделен на : ловище “Тополово”, ловище “Новаково” и ОП “Сини връх “

ЛСК - “40-те извора”- ловище “ Язовира” и ОП “ 40-те извора “ Ловностопанските райони са 34 и са разделени в две ловно рибарски дружества, както следва: ЛРД “ Сокол-Асеновград” – Асеновград с 27 ЛСР , а именно : Асеновград – I ; Асеновград – II; Асеновград – III; “ Бачково”; “Болярци“; Добростан”; “ Долни воден ; “ Долнослав”; Златовръх”; “Избегли”; “ Караджово”; “ Козаново”; “Конуш”; “ Кочево”; “Леново” ; “Мостово”; “ Нар.бани – I “; “ Нар.бани – II”; “ Новаково”; “Нови извор” ; “Орешец”; “Патриарх Евтимово”; “Садово”; “Топо-ловово”; “ Три могили”; “ Узуново”; “Червен” и ЛРД”Марица” гр. Първомай” със 7 ЛСР, а именно: “Ахматово”; “Богданица”; “Катуница”; “Хр.Милево”; “Поповица”, “Селци”; “Чешнегирово”.

IV.2.5.6. Защитени територии

Съгласно Закона за защитените територии /ЗЗТ/ и информация от публичния регистър на защитените територии и зони към ИАОС, в района на община Асеновград по категории се намират 12 защитени местности, 2 природни забележителности и 1 резерват, както следва:

IV.2.5.6.1. Защитени местности

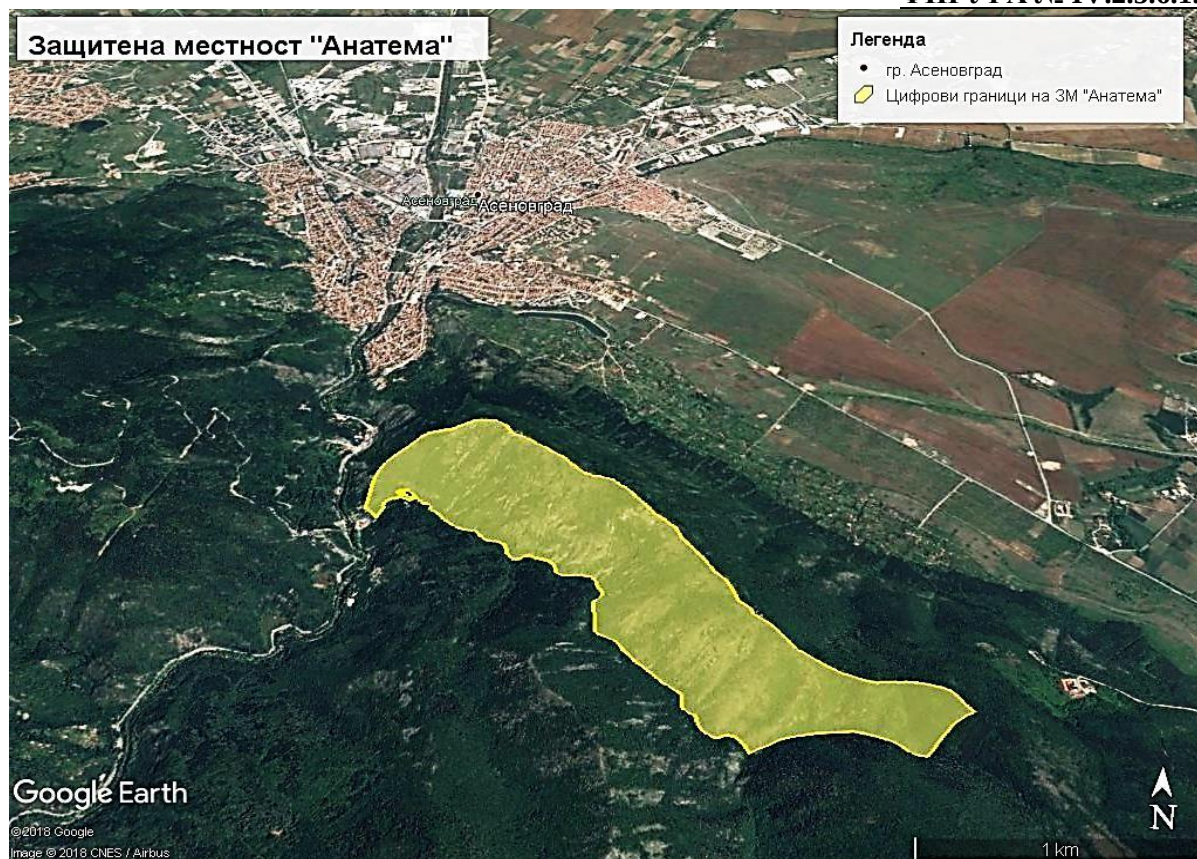
- **Защитена местност /ЗМ/ „Анатема”**

Обявена със Заповед № РД-1201/18.11.2004 г. на МОСВ, с цел опазване находища и местообитания на редки и защитени растителни и животински видове. Намира се в землището на гр. Асеновград, с обща площ 1218,585 дка. (фигура № 2.5.6.1.1)

На територията на защитената местност се намират находища и местообитания на редки и защитени растителни и животински видове, които са включени в Червната книга на България като: родопска и издънкова мерендера (*Merendera rhodopaea* *Merendera sobolifera*), гръцка ведрица (*Fritillaria graeca*), силивряк (*Haberlea rhodopensis*), лаврово бясно дърво (*Daphne laureola*) , стрибърниева айважива (*Alkanna stribrnyi*), халерово котенце (*Pulsatilla halleri*), стрибърниев карамфил (*Dianthus stribrnyi*), оливиеров минзухар (*Crocus olivieri*); белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), сокол скитник (*Falco peregrinus*), син и пъстър скален дрозд (*Monticola solitarius*, *M. saxatilis*), малък и голям ястреб (*Accipiter nisus*, *A. gentilis*), черен кълвач (*Dryocopus martius*), турска боа (*Eryx jaculus*).

Територията се стопанисва от ДГС – Асеновград, под контрола на РИОСВ – Пловдив

ФИГУРА № IV.2.5.6.1.1

*Цифровите граници са с актуален статус

- **Зашитена местност /ЗМ/ „Аязмото“**

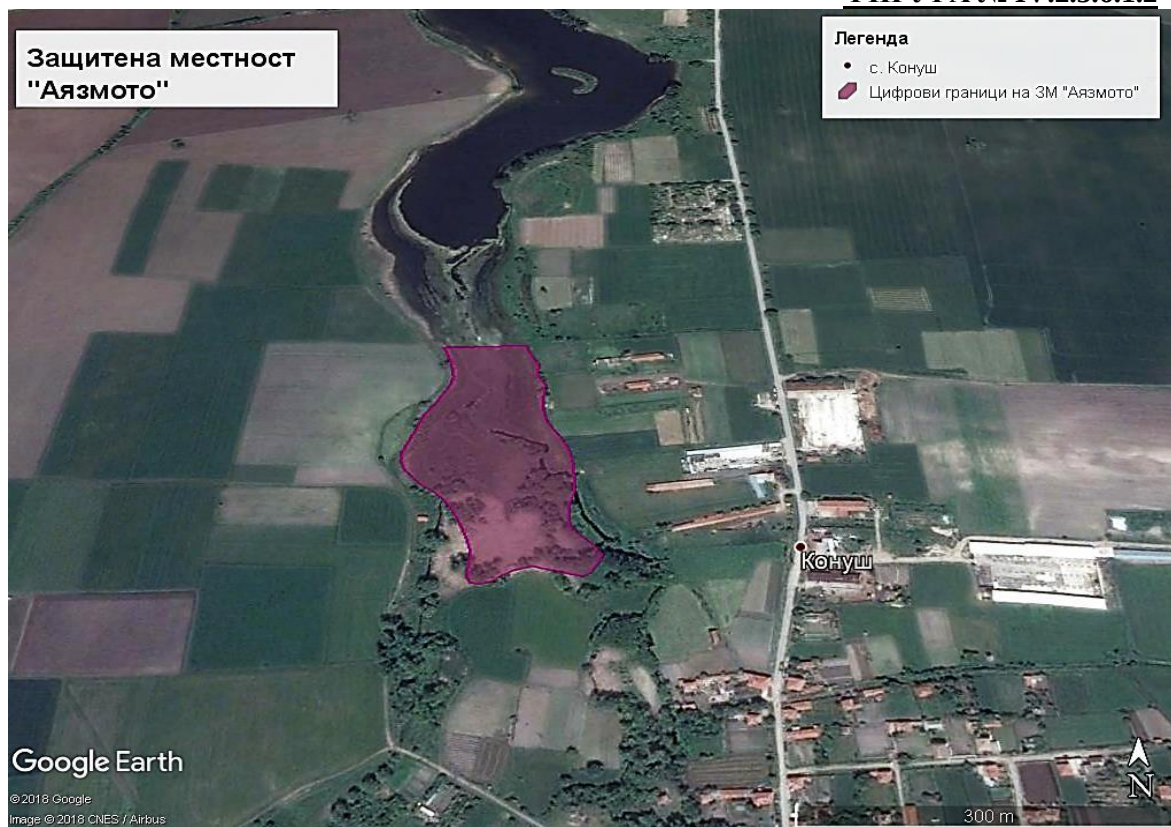
Обявена за зашита территория със Заповед № РД - 897/22.11.2001 г. на МОСВ с цел опазване на гнездова колония на малка бяла чапла и нощна чапла, с обща площ 37,131 дка. Намира се в землището на с. Конуш, общ. Асеновград (фигура № 2.5.6.1.2). ЗМ „Аязмото“ обхваща устието на язовир Конуш, който е разположен непосредствено до едноименното село, на 15 км североизточно от гр. Асеновград. През различните периоди на годината в язовир Конуш са установени 114 вида птици, от които 21 вида са включени в Червената книга на България (1985). От срещащите се видове, 42 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 3 вида, а като застрашени в Европа в категория SPEC2 са 9 вида, в SPEC3 - 31 вида.

Язовирът е място с международно значение за срещащия се редовно по време на миграция и през зимата малък корморан (*Phalacrocorax pygmeus*). Отделни двойки малки корморани се задържат тук до късно през пролетта, поради което е твърде вероятно те да останат да гнездят, ако не бъдат безпокоени и преследвани. Други два световно застрашени вида също се срещат в язовира – белооката потапница (*Aythya nyroca*) по време на миграция и къдроглавия пеликан (*Pelecanus crispus*) през зимата. В защитената территория се намира една от най-големите в страната гнездови колонии на нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*), смесена с малка бяла чапла (*Egretta garzetta*).

Язовир Конуш е едно от най-важните места в страната от значение за Европейския съюз за опазването на тези два вида.

Територията се стопанисва и охранява от община Асеновград под контрола на РИОСВ – Пловдив.

ФИГУРА № IV.2.5.6.1.2

**Цифровите граници са с актуален статус*

- **Зашитена местност /ЗМ/ Скалния комплекс „Караджов камък“**

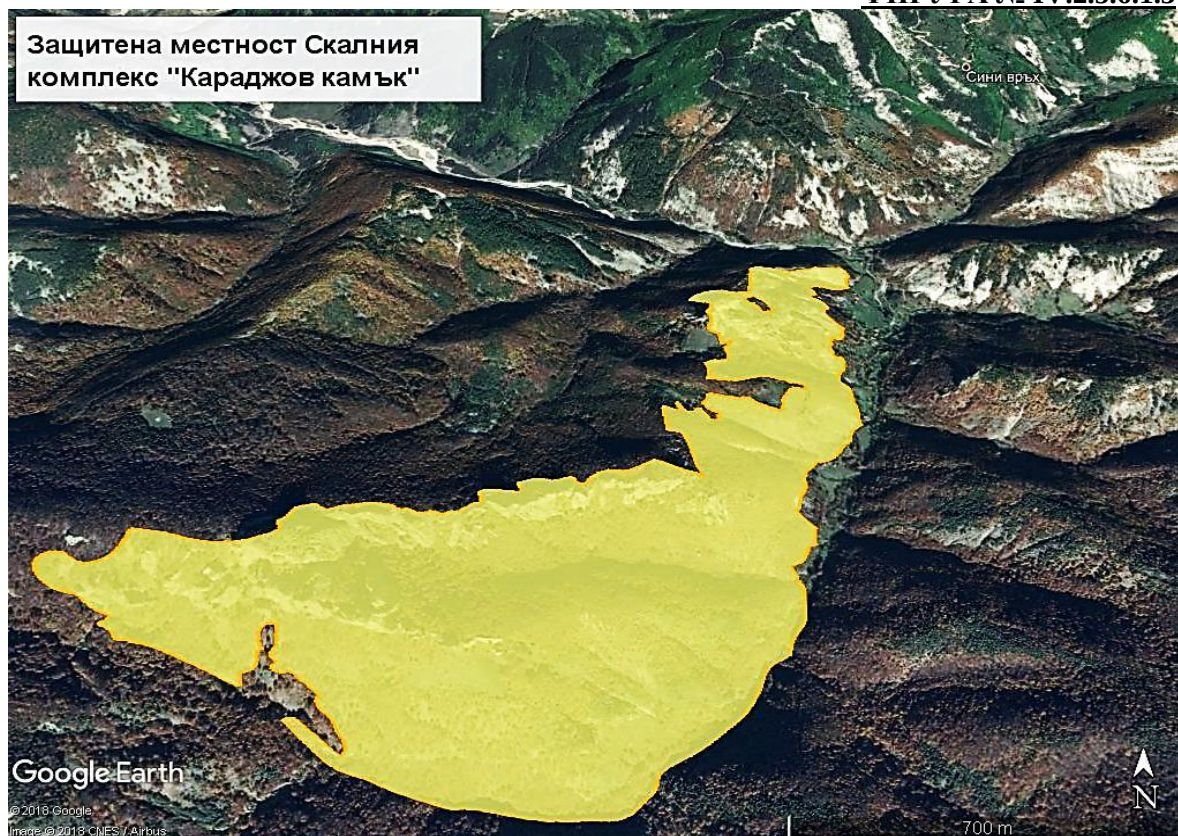
Обявена за защитена територия със Заповед № РД-1015/06.08.2003 на МОСВ, с цел опазване местообитания на защитени и редки видове животни. Намира се в землището на селата Мостово и Сини връх, община Асеновград, с обща площ 13311 дка. Със Заповед № РД-566/12.07.2007 г. на МОСВ площта на защитената местност е актуализирана на 1297,500 дка.

На територията му са разположени два скални комплекса Караджов камък и Хайдушки камък, които представляват поредица от скални отвеси на 1100-1500 м. н.в. с обща дължина около 2500 м и височина 40-50 м. Двата скални комплекса са разположени на разстояние около 600 м. един от друг. Караджов камък се намира в землището на с. Мостово, а Хайдушки камък попада в землището на с. Сини връх, западно от махала Ряката. Скалните феномени са изградени от вулкански туфи (вулканогенно-седиментни скали). В резултат на специфично изветряне на скалите са образувани живописни форми, които, в съчетание с гората, придават на местността твърде своеобразен облик. Тук е установено постоянно гнездене на черен щъркел, скален орел, белоопашат

мишелов, сокол-скитник, черношипа ветрушка, алпийски бързолет, червенокръста лястовица, скална лястовица, домашна червеноопашка, гарван-гробар, скалите се обитават и от дива коза, дива котка, вълк, кафява мечка, и др. защитени видове.

Обектът се стопанисва от ДГС – Асеновград в горскостопанско отношение и ДЛС „Кормисош” в ловностопанско отношение, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

ФИГУРА № IV.2.5.6.1.3

**Цифровите граници са с актуален статус*

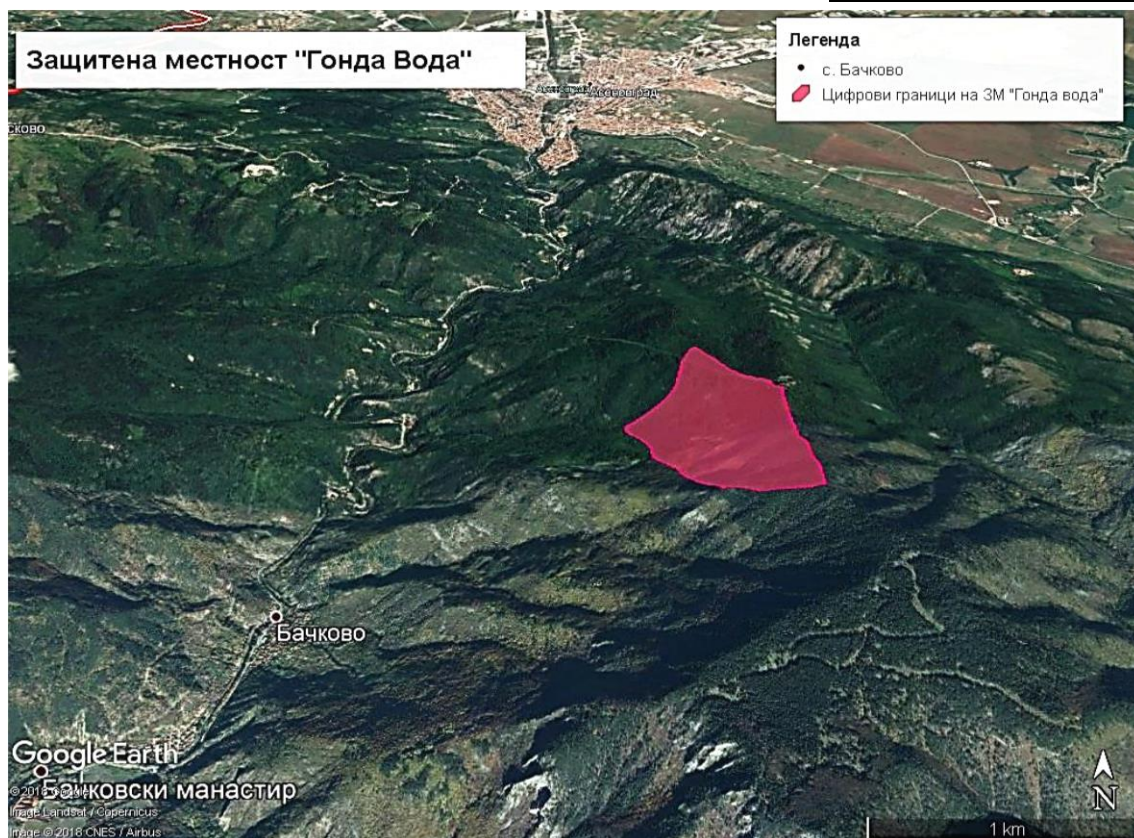
- **Защитена местност /ЗМ/ „Гонда Вода“**

Обявена със Заповед № 24/03.01.1970 г. на МГП за историческо място. Прекатегоризирано в защитена местност със Заповед № РД-328/31.03.2003 г. на МОСВ, с цел опазване на вековна гора от черен бор, с обща площ 741 дка.

Намира се в землището на с.Бачково, община Асеновград (фигура № 2.5.6.1.2). Със Заповед № РД-549/12.07.2007 г. на МОСВ площта на защитената местност е актуализирана на 746,001 дка.

Територията се стопанисва и се охранява от ДГС – Асеновград, под контрола на РИОСВ – Пловдив

ФИГУРА №IV.2.5.6.1.4

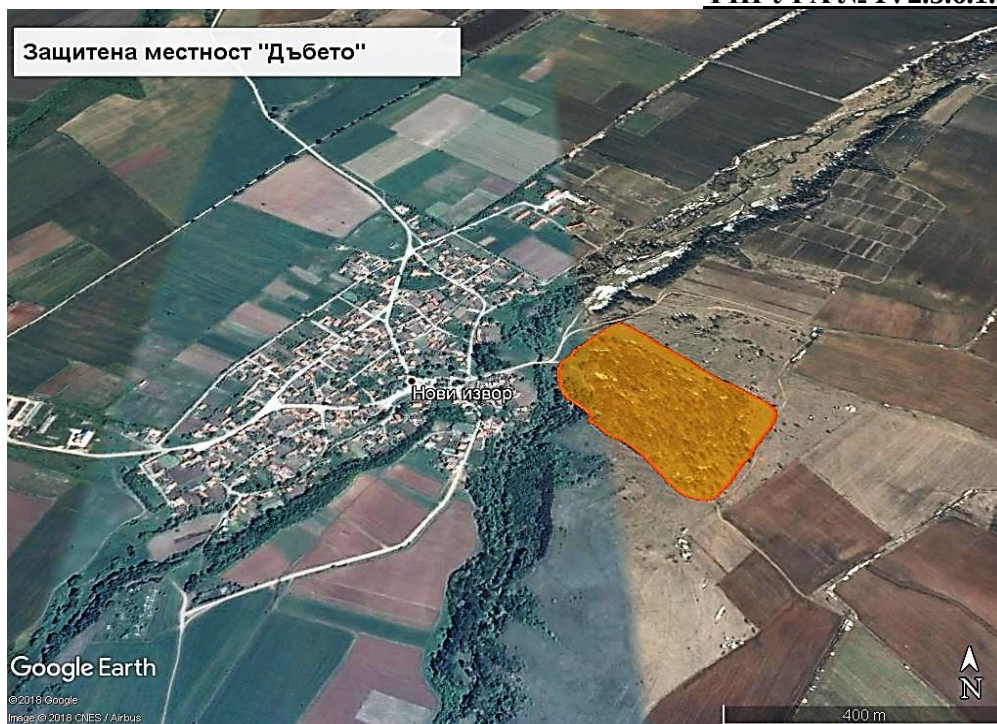
**Цифровите граници са с актуален статус*

- **Защитена местност /ЗМ/ Дъбето**

Обявена за защитена територия със Заповед № РД-650/23.11.2000 г. на МОСВ с цел опазване на вековна гора от благун (*Quercus frainetto*) и летен дъб (*Quercus robur*), с обща площ 103 дка. Със Заповед № РД-852/07.11.2006 г. площта на защитената територия е актуализирана от 103,00 дка на 103,383 дка. Намира се в землището на с. Нови извор, общ. Асеновград.

Стопанисва се и се охранява от ДГС - Асеновград под контрола на РИОСВ - Пловдив.

ФИГУРА № IV2.5.6.1.5

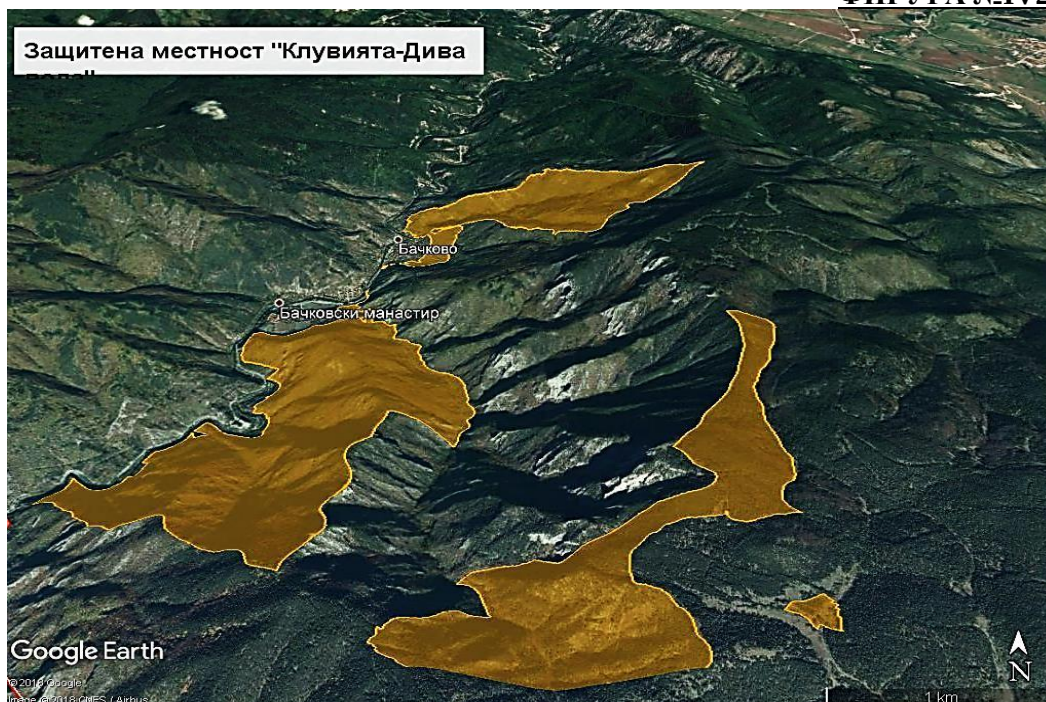

*Цифровите граници са с актуален статус

- **Защитена местност /ЗМ/ „Клувията – Дива вода“**

Със Заповед №РД-РД-780 от 16.10.2007 г. на МОСВ е прекатегоризирана буферната зона на резерват „Червената стена“ в защитена местност „Клувията – Дива вода“. Намира се в землището на с. Бачково и с. Добростан, общ. Асеновград (фигура №2.5.6.1.6).

ФИГУРА №IV2.5.6.1.6

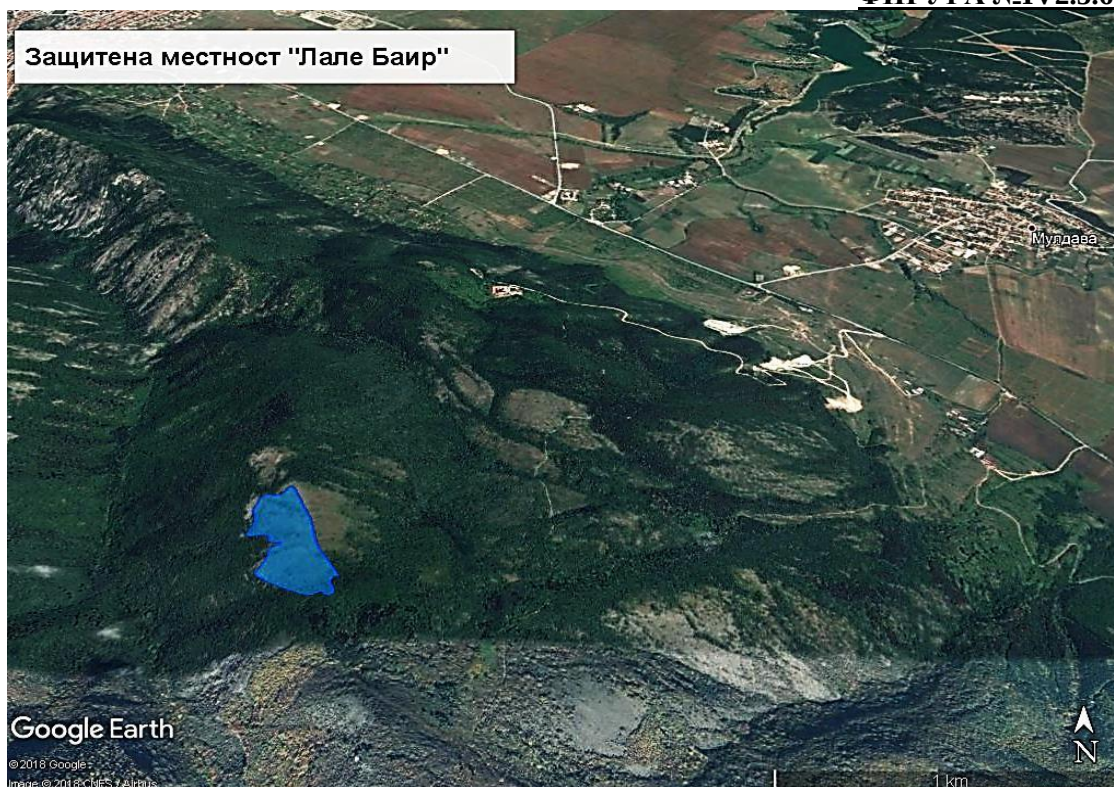
**Цифровите граници са с актуален статус*

- **Защитена местност /ЗМ/ Лале Баир**

Местността „Лале баир“ е обявена като природна забележителност със Заповед N 534 от 25.09.1978 г. на КОПС при МС, с цел запазването на естествено находище на българския ендемит и защитен растителен вид родопско лале (*Tulipa rhodopaea*) с площ 20 дка. Прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № РД-335/31.03.2003 г. на МОСВ. Намира се в местността „Лале баир“ в землището на гр. Асеновград. С цел ограничаване брането на родопското лале и увреждането му от животни защитената местност е оградена с метална мрежа. В територията около защитената местност, извън оградата е установена висока численост на родопско лале. В тези площи са установени и редица други редки и защитени видове – халерово котенце, стръбърниев карамфил, гръцка ведрица, лаврово бясно дърво и др., поради което със Заповед № РД-1344/21.12.2004 г. на МОСВ, територията на защитената местност е увеличена с 49,075 дка и общата ѝ площ в момента е 69,179 дка.

Територията се стопанисва и охранява от Държавно горско стопанство - Асеновград под контрола на РИОСВ - Пловдив.

ФИГУРА №IV2.5.6.1.7

**Цифровите граници са с актуален статус*

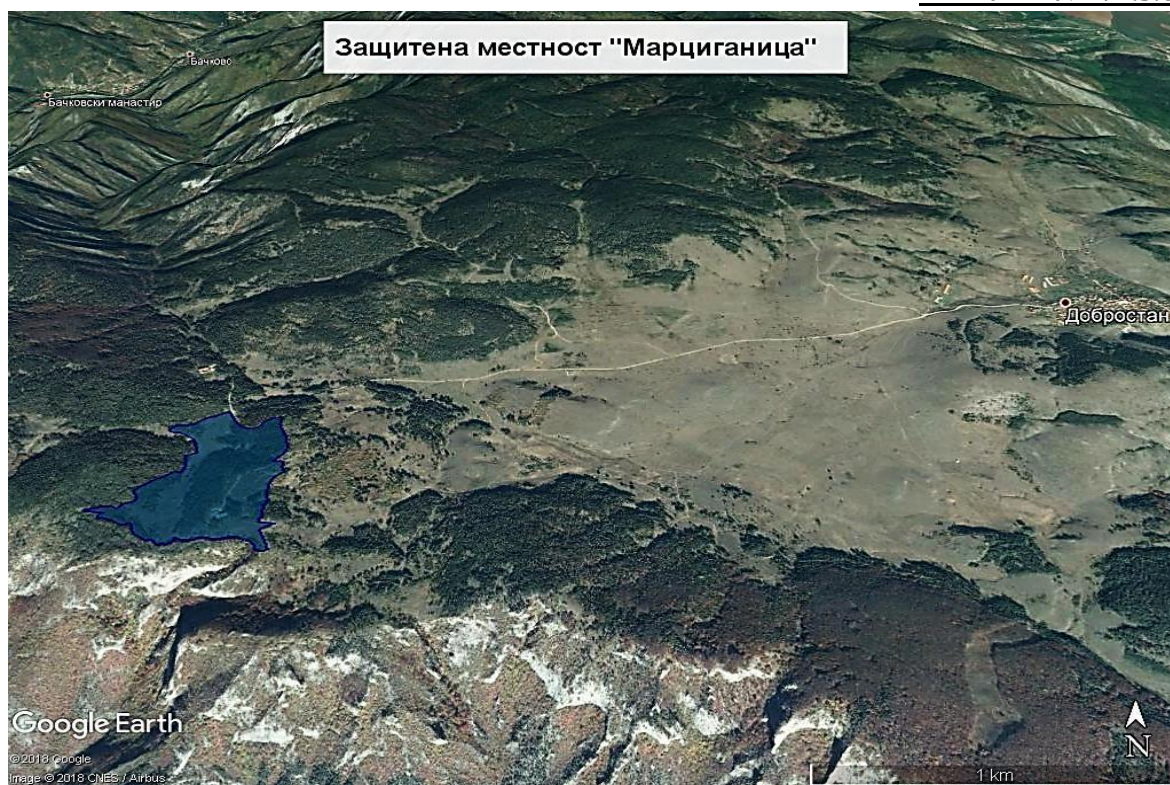
- **Защитена местност /ЗМ/ „Марциганица“**

Местността се намира в близост до х. „Марциганица“ и биосферния резерват „Червената стена“, в землището на с. Добростан, Община Асеновград (фигура

№2.5.6.1.8). Територията е обявена за защитена местност със Заповед № 55 / 29.01.1980 г. на КОПС при МС с цел да се запази характерен ландшафт на местността, ползваща се за отдих и туризъм с площ 275 дка. Защитената местност се стопанисва и охранява от ДГС - Асеновград под контрола на РИОСВ - Пловдив.

Дървесната растителност е с преобладаващ изкуствено залесителен характер, целящ постигането на декоративен ефект в околността на близкоразположената х. "Марциганица". Основните лесообразуващи видове са бял бор (*Pinus sylvestris*), черен бор (*Pinus nigra*), бреза (*Betula pendula*), обикновен габър (*Caprinus betulus*), шестил (*Acer platanoides*), ела (*Abies alba*) и сребриста липа (*Tilia tomentosa*). Поради високата плътност на дървесната растителност, храстите се срещат предимно в покрайнините на гората и включват само няколко таксона - обикновена хвойна (*Juniperus communis*), шипка (*Rosa canina*) и ива (*Salix caprea*)

ФИГУРА №IV2.5.6.1.8

*Цифровите граници са с актуален статус

- **Защитена местност /ЗМ/ Находище на Атинска Мерендера в район Горни Воден**

Обявена със Заповед №РД-416/30.05.2014 г. на МОСВ с цел опазване на растителен вид – атинска мерендера (*Merendera attica*) и неговото местообитание. Намира се в землището на гр. Асеновград, район „Горни воден, обл. Пловдив, с площ 36,263 дка. Атинската мерендера е един от най-редките и силно уязвими видове растения, разпространени в България. Това е вид с висока консервационна стойност, включен в Приложение № 3 на Закона за биологичното разнообразие, в Червена книга на Р

България, том 1 с категория “Критично Застрашен”, както и в Червения списък на застрашените растения на IUCN.

Видът е балкански ендемит и е изключително рядък. Географският му ареал е ограничен на територията на България и Гърция. У нас е известен от 2 находища – в землищата на с. Исперихово (област Пазарджик, Бесепарски хълмове, Тракийска низина) и с. Горни Воден, понастоящем квартал на гр. Асеновград (област Пловдив, склоновете на Средни Родопи).

Популацията в находището на атинската мерендера в землището на кв. Горни Воден наброява над 1000 фертилни индивида и има добър потенциал за размножаване.

Понастоящем популацията е в добро и стабилно състояние. Територията се стопанисва и охранява от Община – Асеновград, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

ФИГУРА №IV2.5.6.1.9

**Цифровите граници са с актуален статус*

- **Защитена местност /ЗМ/ „Находище на дървовидна хвойна“**

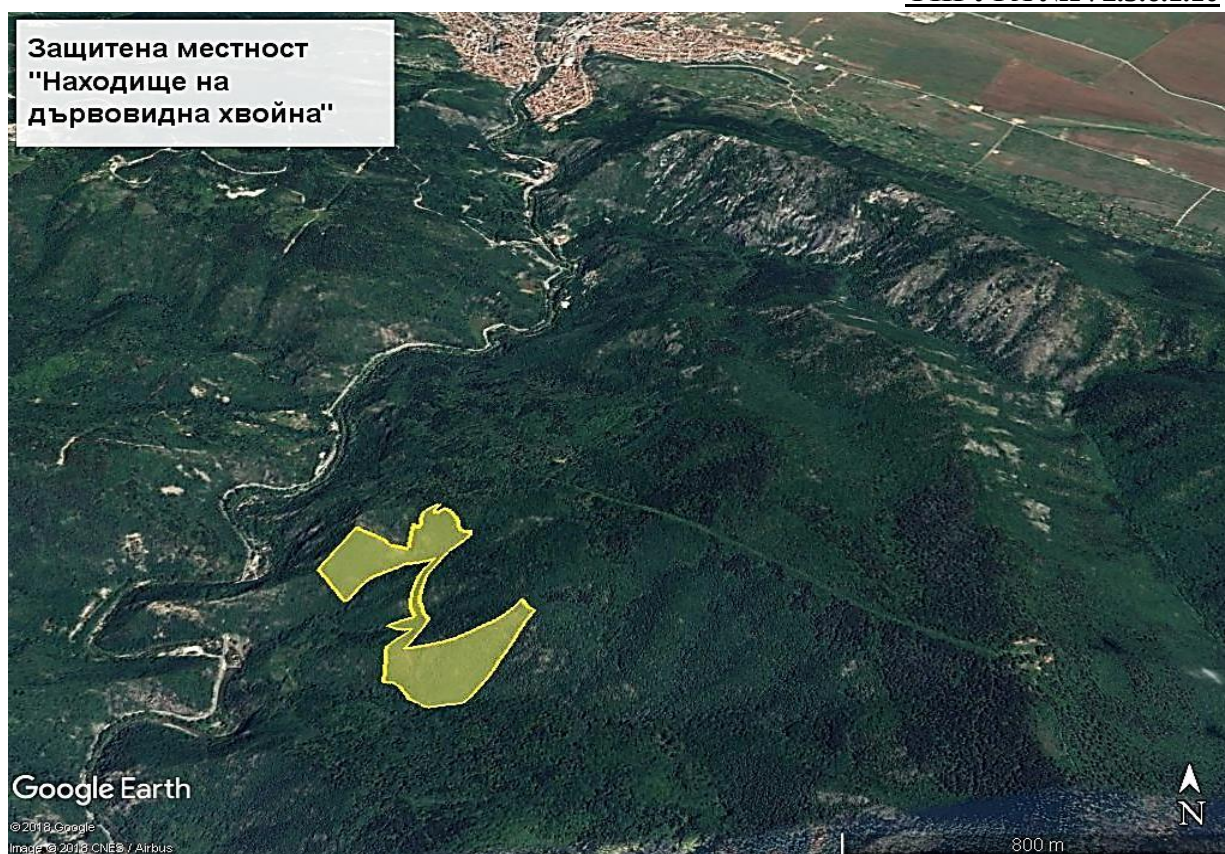
Обявена със Заповед №РД-1465/12.12.2003 г. на МОСВ, с цел опазване естествено находище на дървовидна хвойна (*Juniperus excelsa* Bieb), с обща площ – 132 дка. Намира се в землището на с. Бачково, община Асеновград. Със Заповед № РД-853/07.11.2006 г. площта на защитената територия е актуализирана от 132,000 дка на 132,003 дка.

Дървовидната хвойна е рядък и защитен от Закона за биологичното разнообразие вид. Той е терциерен реликт, представител на вечнозелената средиземноморска флора в България и е включен в Червената книга на България като застрашен от изчезване вид.

На територията на защитената местност дървовидната хвойна е разположена неравномерно из цялата територия – по единично или на групи. В границите на защитената територия се намират находища и на много други редки и защитени видове растения като: родопски силивряк (*Haberlea rhodopensis*), веленовски дебелец (*Sempervivium velenovskyi*), венерин косъм (*Adiantum capillus-veneris*), бодлив залист (*Ruscus aculeatus*), пистация (*Pistacia terebinthus*) и др.

Обектът се стопанисва от ДГС – Асеновград в горскостопанско отношение и ДЛС „Кормисош” в ловностопанско отношение, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

ФИГУРА №IV2.5.6.1.10

*Цифровите граници са с актуален статус

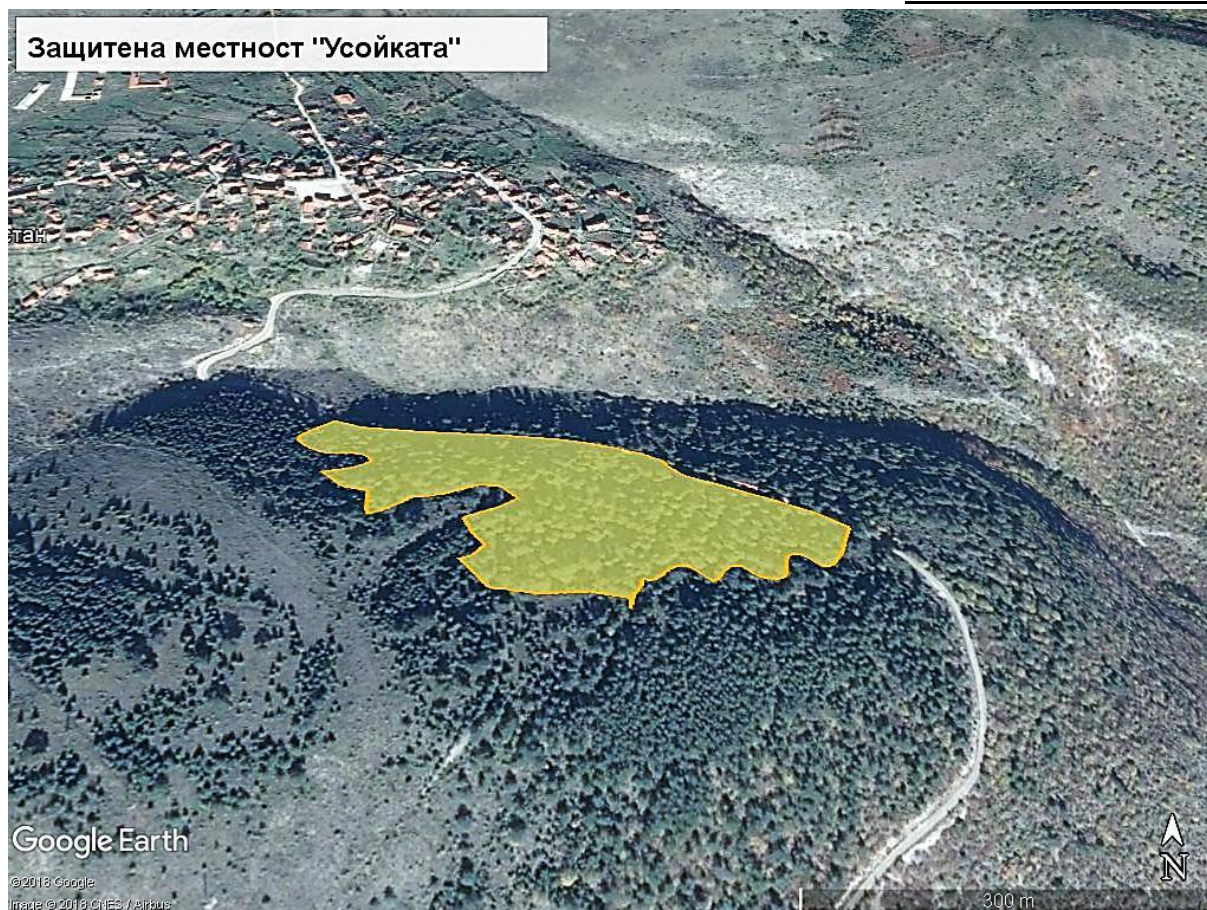
- **Защитена местност /ЗМ/ „Усойката“**

Естественото находище на черен бор в местността „Усойката” е обявено за природна забележителност със Заповед № 468 / 30.12.1977 г. на КОПС при МС с площ 40 дка, с цел запазването на едно от редките естествени находища на черен бор */Pinus nigra/* в Родопите на възраст над 200 години. Прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № РД-334/31.03.2003 г. на МОСВ. Намира се в местността „Усойката”, землище на с. Добростан, Община Асеновград. . Със Заповед № РД-541/12.07.2007 г. на МОСВ площта на защитената местност е актуализирана на 45,271 дка.

Територията се отнася към Родопския фитогеографски окръг. Дървесните видове са представени от два таксона - черен бор (*Pinus nigra*) и обикновен габър (*Carpinus betulus*). Храстите са ограничено представени - обикновена хвойна (*Juniperus communis*), космат зановец (*Chamaecytisus hirsutus*), бодлива шипка (*Rosa rosgosa*) и храстовидно развиваща се калина (*Viburnum opulus*).

Територията се стопанисва и охранява от ДГС - гр. Асеновград под контрола на РИОСВ - Пловдив.

ФИГУРА №IV2.5.6.1.11

**Цифровите граници са с актуален статус*

- **Защитена местност /ЗМ/ „Чинар дере“**

Защитената местност е обявена със Заповед № РД - 420/14.11.1995 год. на МОС с цел запазването на едно от последните естествени находища на източен чинар (*Platanus orientalis*) в България с площ 277 дка. Със Заповед № РД-941/28.12.2007 г. на МОСВ площта на защитената местност е актуализирана на 445,674 дка.

Територията е разположена по поречието на р. Тополовска с дължина 3 км и ширина от 30 до 100 м, източно от с. Тополово, Община Асеновград.

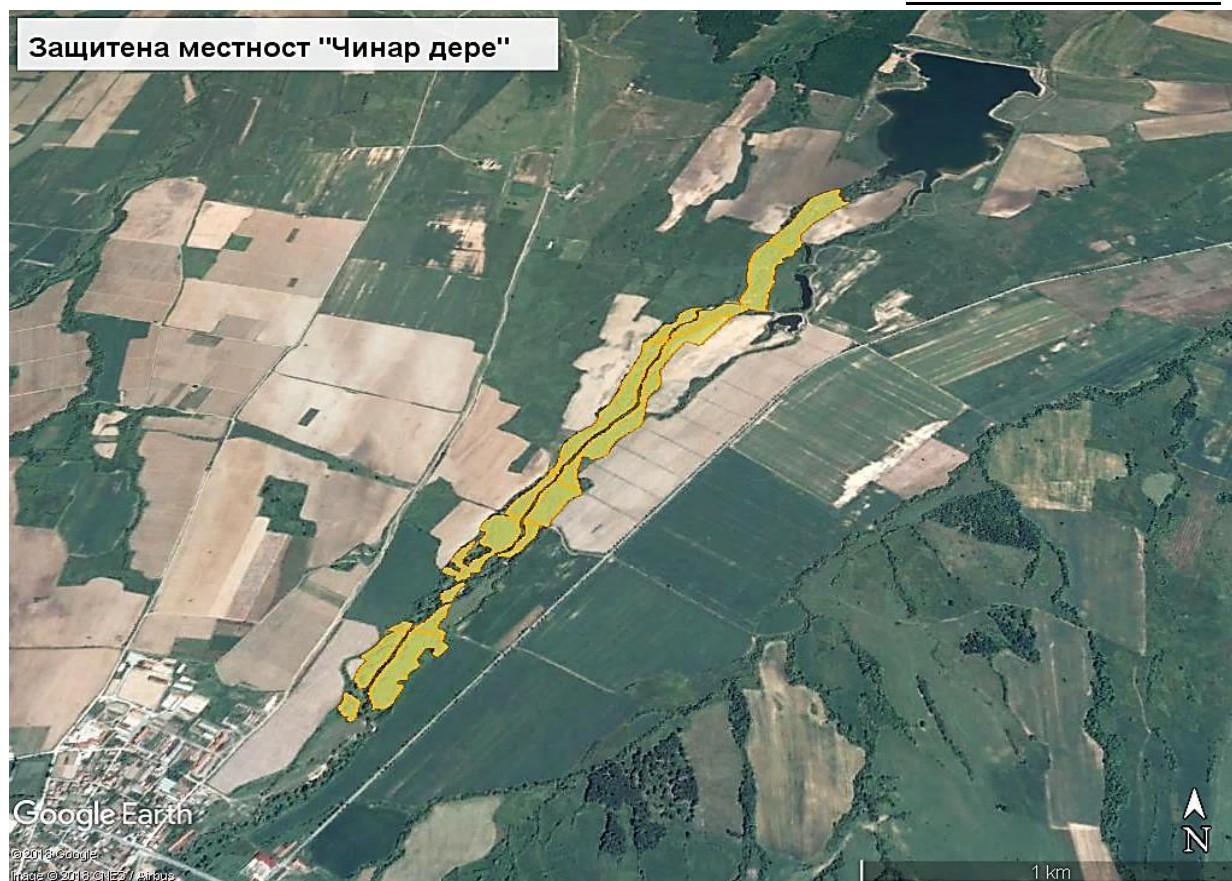
Естествената чинарова гора е от издънков тип с възраст на дърветата до 50 -70 години, единични и над 100 години и височина 17-20 м.

Доминиращият дървесен вид е източен чинар (*Platanus orientalis*). Съпътстващите дървесни видове: бяла върба (*Salix alba*), черен бяз (*Sambucus nigra*), бяла акация (*Robinia pseudoacacia*) - са представени от единични екземпляри.

Храстите - трънка (*Prunus spinosa*), къпина (р.*Rubus*), глог (*Crataegus monoginae*) и повет (*Clematis vitalba*) са разположени предимно в периферията на гората - по сухи и припечни местообитания.

Територията се стопанисва и охранява от ДГС „Асеновград“, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

ФИГУРА №IV.2.5.6.1.12

*Цифровите граници са с актуален статус

IV.2.5.6.2 Придони забележителности

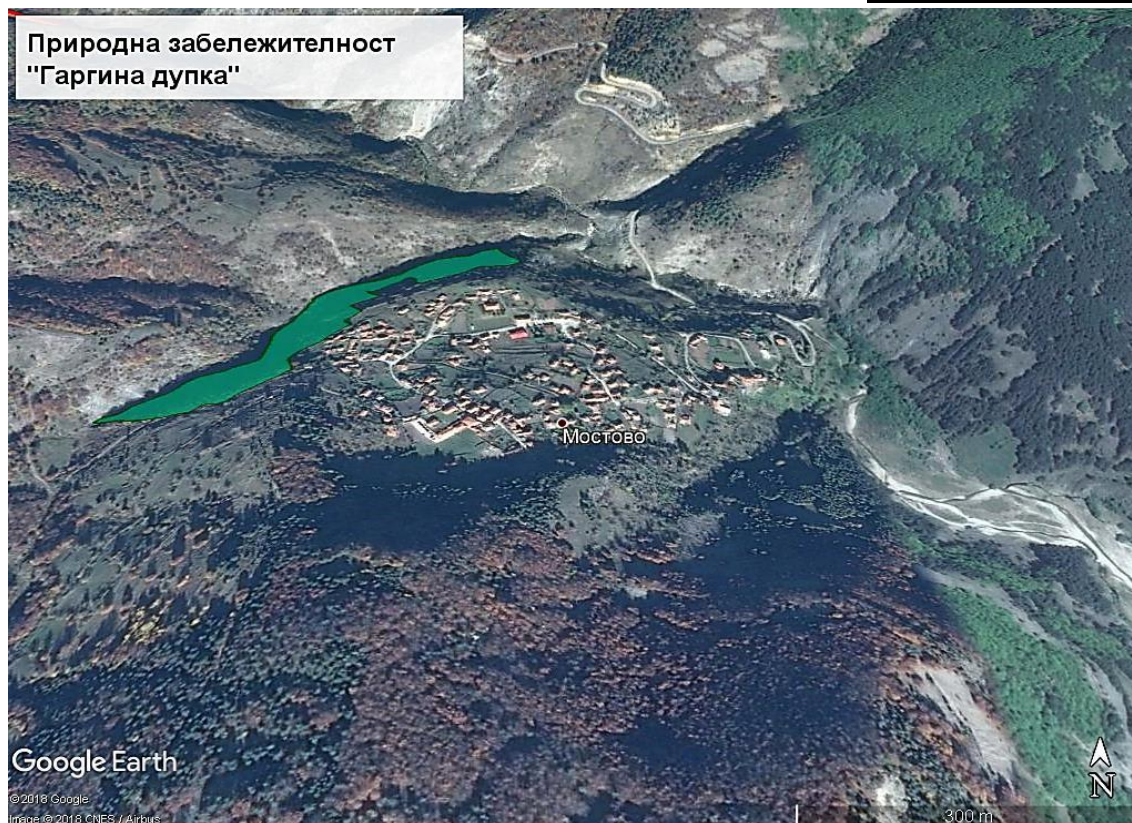
Природна забележителност /ПЗ/ „Пещерата Гаргина Дупка“

Обявена със Заповед № РД-1005 /04.08.2003 г. на МОСВ, с цел опазване местообитание на редки и защитени видове прилепи. Намира се в землището на с. Мостово, община Асеновград. Това е най-дългата пещера в подрайона на Мостово - Орешец, който е част от Добростанския пещерен район (524 м. дължина, денивелация 38 м.).

Пещерата е едно от най-важните убежища за зимуване и размножаване на прилепите в Западни Родопи. Обитава се от следните редки и защитени видове прилепи – голям и малък подковонос, голям нощник, остроух нощник, дългопръст нощник, пещерен дългокрил.

Имотът, върху който се намира пещерата е собственост на МЗГ и се стопанисва от ДГС - Асеновград, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

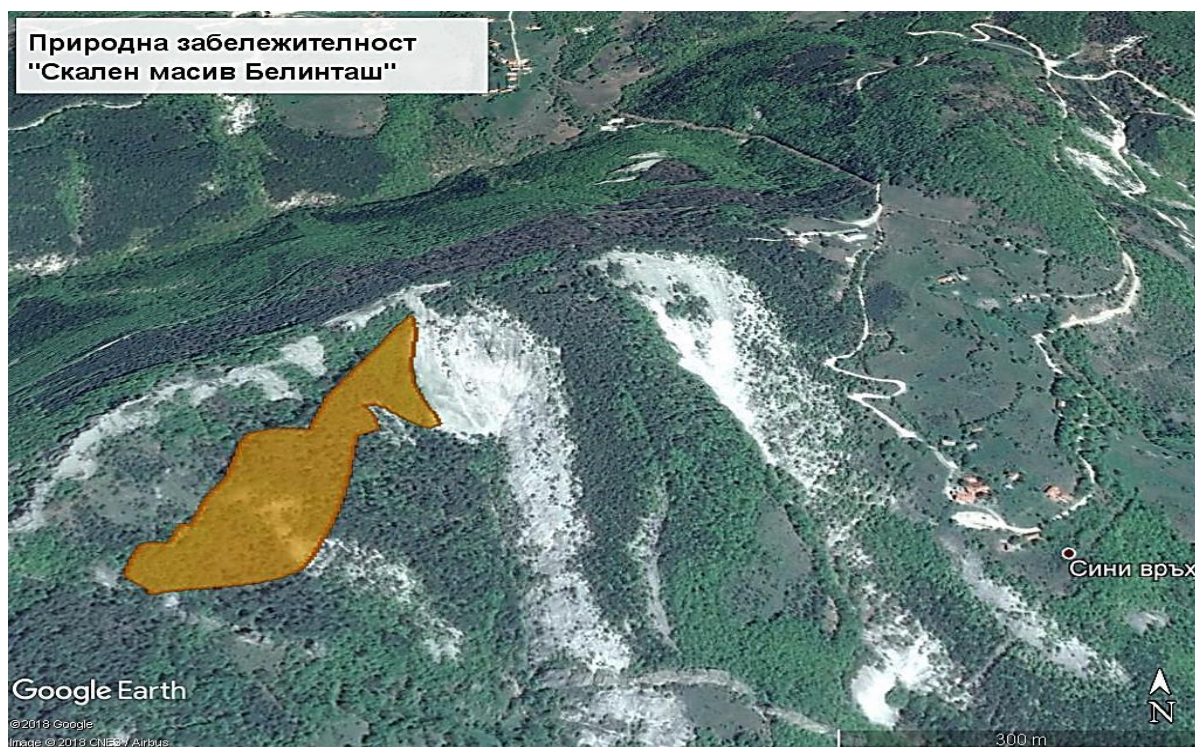
ФИГУРА №IV2.5.6.1.13

**Цифровите граници са с актуален статус*

- **Природна забележителност /ПЗ/, „Скален масив Белинташ“**

Обявена със Заповед № РД-1464/12.12.2003 г. на МОСВ, с цел запазване на забележително скално образование. Намира се в землището на с. Сини връх, община Асеновград, с обща площ 23 дка (фигура №2.5.6.1.11). Уникалният скален масив представлява място за почивка на едри грабливи птици и за гнездене на други редки и защитени видове птици - червенокръста лястовица, черношипа ветрушка, алпийски бързолет. Обектът се стопанисва от ДГС – Асеновград в горскостопанско отношение и ДЛС „Кормисош” в ловностопанско отношение, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

ФИГУРА №IV.2.5.6.1.14

**Цифровите граници са с актуален статус*

IV.2.5.6.3. Резервати

- **Резерват „Червената стена“**

Обявен за резерват през 1962 г. с последна заповед за актуализация площта на резервата № РД – 363/28.06.2016 г. на Министерство на околната среда. Общата му площ е 3043,53 ха, 22424,641 дка от които на територията на РИОСВ - Пловдив. Резерватът се намира на територията на община Асеновград, населени места с. Бачково, с. Добростан и с. Орешец и община Лъки, населено място с. Борово. Попада на територията на РИОСВ-Пловдив и РИОСВ-Смолян и ТП „ДГС Асеновград“ и „ДЛС Кормисош“. За резервата е издаден Акт с №1580 от 19.08.2016 г. за изключителна държавна собственост.

През 1977 г. е включен в списъка на биосферните резервати по програмата на ЮНЕСКО „Човекът и биосферата“. Според първоначалната концепция, биосферен резерват е строго охранявана територия с уникална флора и фауна, чиято основна цел е съхраняването на неповлияни от човешката дейност природни екосистеми, опазващи генетични ресурси и представляващи база за научни и образователни дейности.

През 1995 г. на Международната конференция организирана от Програмата „Човекът и биосферата“ (МАВ) в гр. Севиля, Испания се приема Севилска стратегия и нормативна рамка за биосферните резервати, очертаващи нови правила и норми за тези територии. Според Севилската стратегия тези места са пример за хармонично съжителство между човека и природата, демонстрирайки добри практики и политики, както в областта на

опазването на биологичното разнообразие и естествените екосистеми, така и в областта на устойчивото развитие на местните общности.

Съгласно Севилската стратегия в съвременните биосферни резервати/паркове освен зони за строга защита вече се обособяват и буферни зони, както и зони, в които се поощрява прилагането на устойчиви практики, гарантиращи икономическо развитие на съответните региони и опазване на природата в тях – наречени „преходни“ зони.

Международният консултативен комитет за Биосферните резервати „силно насърчава“ предлагането на нови номинации в съответствие със Севилската стратегия и Нормативната рамка за биосферните резервати и посочва резерват „Червената стена“, като една от териториите, които имат потенциал да покрият новите изисквания.

На заседанието на Националния комитет по Програмата „Човекът и биосферата“ на ЮНЕСКО, през март 2016 г. беше решено за резерват „Червената стена“ да бъде изготвена номинация, с която обектът да бъде номиниран, като един от първите биосферни резервати от нов тип на България.

С Решение №484, взето с Протокол №14/06.07.2016 г. Общински съвет – Асеновград дава съгласие територията на община Асеновград да се включи в биосферен парк „Червената стена“. В резултат на съвместните усилия на Министерство на околната среда и водите, Община Асеновград и РИОСВ-Пловдив за Червената стена е изготвен номинационен формуляр и внесен в Секретариата на Програмата.

В резултат на това, с решение на 29-та сесия на съвета на програмата „Човек и биосфера“, проведена в Централата на ЮНЕСКО в Париж от 12 до 15 юни 2017 г. Червената стена е одобрен от ЮНЕСКО като един от първите български биосферни паркове.

Територията на резервата попада върху един от десетте обявени за богати на ендемични видове райони в България, а също и Корине място „Добростан-Преспа“, орнитологично важни места – Защитена зона по Директива за дивите птици от екологичната мрежа Натура 2000 – „BG0002073 Добростан“ и в Защитена зона по Директива за хабитатите – „BG001031 Родопи-Средни“.

В резерват „Червената стена“ се срещат три основни типа екосистеми – „Горски“, „Тревишти“ и „Площи с разпокъсана растителност или без растителност“, като последните включват местообитания на открити скали с хазмофитна растителност. В горските екосистеми средообразуваща функция имат съобществата на черния и белия бор, на елата, както и на широколистни видове като воден габър, обикновен бук, горун, мъждрян, обикновен габър. Тревиштите екосистеми се характеризират с доминиране на съобществата на обикновената полевица и на сборната главица, заемащи заравнени билни части или образуващи ливади в откритите пространства сред горската растителност. В резултат на естествена сукцесия тези тревни площи ще се заемат от храстови и дървесни видове в бъдеще. Обликът на екосистемите, формирани върху оголени скални излази или плитки каменисти почви се определя от разредената тревиста растителност – сенколюбива или светлолюбива с преобладаване на видове,

устойчиви на засушаване и силно огряване през по-голямата част от вегетационния сезон.

Почти цялата площ на резервата (90.3%) е залесена. Делът на насажденията с естествен произход е 86.2% от общата площ, а горите с изкуствен произход (т.нар. горски култури), са с общ площен дял от 4.1%. Незалесената недървопроизводителна площ заема 296.1 ха или 9.7% от площта на биосферния резерват. В нея са включени 16.5 ха (0.6%) поляни, 40.9 ха (1.3%) голини с нелесопригодност над 65%, както и 3.1 ха автомобилен горски път, частично стабилизирани. В разпределението на залесената площ най-голям дял заемат широколистните гори с издънков произход, отнесени към групата за превръщане в семенни.

IV.2.5.7. Защитени зони на територията на общината

„Натура 2000“ представлява мрежа от защитени зони, намиращи се на територията на цяла Европа. Целта на „НАТУРА 2000“ е дългосрочно да се осигури защита на определени животински и растителни видове и техните местообитания. „Натура 2000“ включва защитени райони, определени съгласно Директивата за опазване на природните местообитания и Директивата за защита на дивите птици.

Защитените зони по „НАТУРА 2000“ за територията на община Асеновград са идентифицирани съгласно информация за координати на границите на защитените зони на официалната интернет страница на МОСВ. Използвани са също „НАТУРА 2000“ Стандартен формуляр за установените защитени зони на територията на общинските територии. В Приложение № 2 към настоящата програма е представен картен материал с ГИС –слоеве на границите на ЗЗ. На територията на община Асеновград защитени зони по „НАТУРА 2000“ са както следва.

ЗЗ „Добростан“ с код BG0002073 за опазване на дивите птици, обявена със Заповед №РД 528 от 26 май 2010г.

Защитената зона включва част от землищата на общините Асеновград, Куклен и Лъки от област Пловдив и общините Кърджали, Черноочене и Ардино от област Кърджали с обща площ 83 615,52 ха.

1.) Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона

2.) Предмет на опазване

Птици

Видове, включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир. 79/409/ЕЕС)

Земеродно рибарче	<i>Alcedo atthis</i>
Малък орел	<i>Hieraaetus pennatus</i>
Сив кълвач	<i>Picus canus</i>
Врабчова кукумявка	<i>Glaucidium passerinum</i>
Ливаден дърдавец	<i>Crex crex</i>
Глухар	<i>Tetrao urogallus</i>
Лещарка	<i>Bonasa bonasia</i>
Сокол скитник	<i>Falco peregrinus</i>
Пернатонога кукумявка	<i>Aegolius funereus</i>
Ястребов орел	<i>Hieraaetus fasciatus</i>
Козодой	<i>Caprimulgus europaeus</i>
Скален орел	<i>Aquila chrysaetos</i>
Малък креслив орел	<i>Aquila pomarina</i>
Орел змияр	<i>Circaetus gallicus</i>
Белоглав лешояд	<i>Gyps fulvus</i>
Осояд Pernis	<i>apivorus</i>
Бял щъркел	<i>Ciconia ciconia</i>
Черен щъркел	<i>Ciconia nigra</i>
Белошипа ветрушка	<i>Falco naumanni</i>
Червеногърба сврачка	<i>Lanius collurio</i>
Планински кеклик	<i>Alectoris graeca graeca</i>
Ловен сокол	<i>Falco cherrug</i>
Полубеловрата мухоловка	<i>Ficedula semitorquata</i>
Сирийски пъстър кълвач	<i>Dendrocopos syriacus</i>
Кръстат (царски) орел	<i>Aquila heliaca</i>
Белоопашат мишелов	<i>Buteo rufinus</i>
Градинска овесарка	<i>Emberiza hortulana</i>
Египетски лешояд	<i>Neophron percnopterus</i>
Ястребогушо коприварче	<i>Sylvia nisoria</i>
Горска чучулига	<i>Lullula arborea</i>

Късопръста чучулига	<i>Calandrella brachydactyla</i>
Белогръб кълвач	<i>Dendrocopos leucotos</i>
Среден пъстър кълвач	<i>Dendrocopos medius</i>
Черен кълвач	<i>Dryocopus martius</i>
Синявица	<i>Coracias garrulus</i>
Късопръст ястреб	<i>Accipiter brevipes</i>

Редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Прил. 2 Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир. 79/409/ЕЕС)

Обикновен пчелояд	<i>Merops apiaster</i>
Малък ястреб	<i>Accipiter nisus</i>
Обикновен мишелов	<i>Buteo buteo</i>
Речен дъждосвирец	<i>(Charadrius dubius</i>
Орко	<i>Falco subbuteo</i>
Черношипа ветрушка	<i>Falco tinnunculus</i>

33 „Река Мечка“ с код BG0000436 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, одобрена с Решение №122 от 2 март 2007г. на Министъра на околната среда и водите.

Защитената зона включва част от землищата на общините Асеновград и Първомай от област Пловдив с обща площ 3310,70 ха.

1.) Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

2.) Предмет на опазване

Природни местообитания

8230	Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите <i>Sedo-Scleranthion</i> или <i>Sedo albiVeronicion dillenii</i> Siliceous rock with pioneer vegetation of the <i>Sedo-Scleranthion</i> or of the <i>Sedo albi-Veronicion dillenii</i> ,
91AA *	Източни гори от космат дъб <i>Eastern white oak forests</i> ,
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори <i>Pannonian-Balkan turkey oak-sessile oak forests</i> ,

92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba* *Salix alba* and *Populus alba* galleries.

Бозайници	
Европейски вълк *	<i>Canis lupus</i>
Видра	<i>Lutra lutra</i>
Дългопръст нощник	<i>Myotis capaccinii</i>
Голям нощник	<i>Myotis myotis</i>
Южен подковонос	<i>Rhinolophus euryale</i>
Голям подковонос,	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
Малък подковонос	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
Пъстър пор.	<i>Vormela peregusna</i>
Земноводни и влечуги	
Червенокоремна бумка	<i>Bombina bombina</i>
Жълтокоремна бумка	<i>Bombina variegata</i>
Ивичест смок	<i>Elaphe quatuorlineata</i>
Обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis</i>
Шипобедрена костенурка	<i>Testudo graeca</i>
Шипоопашата костенурка	<i>Testudo hermanni</i>
Голям гребенест тритон.	<i>Triturus karelinii</i>
Риби	
Маришка мряна	<i>Barbus plebejus</i>
Европейска горчивка	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>
Безгръбначни	
Ручен рак	<i>Austropotamobius torrentium</i>
Бисерна мида	<i>Unio crassus</i>
Обикновен сечко	<i>Cerambyx cerdo</i>
Бръмбър рогащ	<i>Lucanus cervus</i>
Буков сечко	<i>Morimus funereus</i>
Алпийска розалия	<i>Rosalia alpina</i>

33 „Река Чая“ с код BG0000194 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, одобрена с Решение №122 от 2 март 2007г. на Министъра на околната среда и водите

Защитената зона включва част от землищата на община Асеновград, гр. Марица, гр. Родопи и гр. Садово от област Пловдив с обща площ от 650,20 ха.

1.) Цели на опазване

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона

2.)Предмет на опазване

Природни местообитания	
92A0	Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i> <i>Salix alba</i> and <i>Populus alba</i> <i>galleries</i>
92D0	Южни крайречни галерии и храсталаци (<i>Nerio-Tamaricetea</i> и <i>Securinegion tinctoriae</i>) <i>Southern riparian galleries and thickets (Nerio-Tamaricetea and Securinegion tinctoriae.)</i>
Бозайници	
Видра	<i>Lutra lutra</i>
Дългопръст нощник	<i>Myotis capaccinii</i>
Дългоух нощник	<i>Myotis capaccinii</i>
Лалугер	<i>Vormela peregusna</i>
Пъстър пор.	<i>Vormela peregusna</i>
Земноводни и влечуги	
Червенокоремна бумка	<i>Bombina bombina</i>
Жълтокоремна бумка	<i>Bombina variegata</i>
Обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis</i>
Голям гребенест тритон.	<i>Triturus karelinii</i>
Риби	
Маришка мряна	<i>Barbus plebejus</i>
Европейска горчивка	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>
Безгръбначни	
Бисерна мида	<i>Unio crassus</i>
Вертиго,	<i>Vertigo moulinsiana</i>
Вертиго	<i>Vertigo angustior</i>
Бръмбър рогащ	<i>Lucanus cervus</i>

33 „Река Черкезица“ с код BG0000437 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, одобрена с Решение №122 от 2 март 2007г. на Министъра на околната среда и водите

Защитената зона включва част от землищата на общините Асеновград и Садово от област Пловдив с обща площ от 144,75 ха.

1.) Цели на опазване

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона

2.) Предмет на опазване

Природни местообитания

92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba* *Salix alba and Populus alba galleries.*

Бозайници

Видра	<i>Lutra lutra</i>
Лалугер	<i>Vormela peregusna</i>
Пъстър пор.	<i>Vormela peregusna</i>

Земноводни и влечуги

Червенокоремна бумка	<i>Bombina bombina</i>
Ивичест смок	<i>Elaphe quatuorlineata</i>
Обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis</i>
Голям гребенест тритон	<i>Triturus karelinii</i>

Риб

Маришка мряна	<i>Barbus plebejus</i>
Европейска горчивка	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>

Безгръбначни

Бисерна мида	<i>Unio crassus</i>
--------------	---------------------

Офиогомфус	<i>Ophiogomphus cecilia</i>
Бръмбър рогащ	<i>Lucanus cervus</i>

33 „Река Ченардере“ с код BG0000438 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, одобрена с Решение №122 от 2 март 2007г. на Министъра на околната среда и водите

Защитената зона включва част от землищата на община Асеновград и Първомай от област Пловдив с обща площ от 1155,56 ха.

1.) Цели на опазване

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона

2.) Предмет на опазване

Природни местообитания

91AA *	Източни гори от космат дъб <i>Eastern white oak forests</i> ,
91F0	Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmion minoris</i>) <i>Riparian mixed forest of Quercus robur, Ulmus laevis and Ulmus minor, Fraxinus excelsior or Fraxinus angustifolia along the great rivers (Ulmion minoris)</i> ,
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори <i>Pannonian-Balkanic turkey oak-sessile oak forests</i>
92C0	Гори от <i>Platanus orientalis</i> <i>Platanus orientalis</i> and <i>Liquidambar orientalis</i> woods (<i>Platanion orient</i>)

Бозайници

Европейски вълк *	<i>Canis lupus</i>
Видра	<i>Lutra lutra</i>
Пъстър пор.	<i>Vormela peregusna</i>

Земноводни и влечуги

Червенокоремна бумка	<i>Bombina bombina</i>
Жълтокоремна бумка	<i>Bombina variegata</i>
Ивичест смок	<i>Elaphe quatuorlineata</i>
Обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis</i>
Шипобедрена костенурка	<i>Testudo graeca</i>
Шипоопашата костенурка	<i>Testudo hermanni</i>
Голям гребенест тритон.	<i>Triturus karelinii</i>
Риби	
Маришка мряна	<i>Barbus plebejus</i>
Безгръбначни	
Ручен рак	<i>Austropotamobius torrentium</i>
Бисерна мида	<i>Unio crassus</i>
Обикновен сечко	<i>Cerambyx cerdo</i>
Бръмбър рогач	<i>Lucanus cervus</i>
Буков сечко	<i>Morimus funereus</i>
Алпийска розалия	<i>Rosalia alpina</i>

33 „Родопи-Западни“ с код BG0001030 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, одобрена с Решение №661 от 16 октомври 2007г. на Министъра на околната среда и водите

Защитената зона попада в част от землищата на общините Асеновград, Кричим, Родопи от област Пловдив, Смолян, Борино, Доспат, Девин, Рудозем, Чепеларе от област Смолян, Батак, Пещера, Брацигово, Велинград и Ракитово от област Пазарджик и Сатовча, Банско, Гърмен, Хаджидимово от област Благоевград с обща площ от 271909,22 ха

1.) Цели на опазване

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

2.) Предмет на опазване

Природни местообитания

91E0*	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Pandion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) <i>Alluvial forests with Alnus glutinosa and Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)</i> ,
3260	Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculon fluitantis</i> и <i>Callitricho-Batrachion</i> <i>Water courses of plain to montane levels with the Ranunculon fluitantis and Callitricho-Batrachion vegetation</i> ,
4060	Алпийски и бореални ерикоидни съобщества <i>Alpine and Boreal heaths</i>
5130	Съобщества на <i>Juniperus communis</i> върху варовик <i>Juniperus communis formations on heaths or calcareous grasslands</i>
5210	Храсталаци с <i>Juniperus spp.</i> <i>Arborescent matorral with Juniperus spp.</i>
6110*	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от <i>Alyso-Sedion albi</i> <i>Rupicolous calcareous or basophilic grasslands of the Alyso-Sedion albi</i>
6210*	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*важни местообитания на орхидеи) <i>Semi-natural dry grasslands and scrubland facies on calcareous substrates (Festuco Brometalia) (*important orchid sites)</i>
6220*	Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас <i>Thero-Brachypodietea</i> <i>Pseudo-steppe with grasses and annuals of the Thero-Brachypodietea</i> ,
6230 *	Богати на видове картълони съобщества върху силикатен терен в планините <i>Species-rich Nardus grasslands, on siliceous substrates in mountain areas (and submountain areas, in Continental Europe)</i> ,
6430	Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс <i>Hydrophilous tall herb fringe communities of plains and of the montane to alpine levels</i> ,
6510	Низинни сенокосни ливади <i>Lowland hay meadows (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)</i>
6520	Планински сенокосни ливади <i>Mountain hay meadows</i>
7140	Преходни блата и плаващи подвижни торфища <i>Transition mires and quaking bogs</i>
8210	Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове <i>Calcareous rocky slopes with chasmophytic vegetation</i>
8220	Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове <i>Siliceous rocky slopes with chasmophytic vegetation</i>
8230	Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите <i>Sedo-Scleranthion</i> или <i>Sedo albi-Veronicion dillenii</i> <i>Siliceous rock with pioneer vegetation of the Sedo-Scleranthion or of the Sedo albi-Veronicion dillenii</i>
8310	Неблагоустроени пещери <i>Caves not open to the public</i>
9110	Букови гори от типа <i>Luzulo-Fagetum</i> <i>Luzulo-Fagetum beech forests</i>
9130	Букови гори от типа <i>Asperulo-Fagetum</i> <i>Asperulo-Fagetum beech forests</i>

9150	Термофилни букови гори (<i>Cephalanthero-Fagion</i>) <i>Medio-European limestone beech forests of the Cephalanthero-Fagion</i>
9170	Дъбово-габъррови гори от типа <i>Galio-Carpinetum</i> <i>Galio-Carpinetum oak-hornbeam forests</i>
9180 *	Смесени гори от съюза <i>Tilio-Acerion</i> върху сипеи и стръмни склонове <i>Tilio-Acerion forest of slopes, screes and ravines,</i>
9270	Гръцки букови гори с <i>Abies borisii-regis</i> <i>Hellenic beech forests with Abies borisii-regis,</i>
9410	Ацидофилни гори от <i>Picea</i> в планинския до алпийския пояс (<i>Vaccinio-Piceetea</i>) <i>Acidophilous Picea forests of the montane to alpine levels (Vaccinio-Piceetea)</i>
9530*	Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор (Sub-) <i>Mediterranean pine forest with endemic black pines,</i>
9560*	Ендемични гори от <i>Juniperus spp.</i> <i>Endemic forests with Juniperus spp,</i>
40B0	Родопски съобщества на <i>Potentilla fruticosa</i> <i>Rhodope Potentilla fruticosa thickets,</i>
62A0	Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества <i>Eastern sub-mediterranean dry grasslands (Scorzoneralia villosae),</i>
62D0	Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества <i>Oro-Moesian acidophilous grasslands,</i>
91AA*	Източни гори от космат дъб <i>Eastern white oak forests,</i>
91BA	Мизийски гори от обикновена ела <i>Moesian silver fir forests,</i>
91CA	Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори <i>Rhodopide and Balkan range Scots pine forests,</i>
91D0 *	Мочурни гори <i>Bog woodland,</i>
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори <i>Pannonian-Balkan turkey oak-sessile oak forests,</i>
91W0	Мизийски букови гори <i>Moesian beech forests</i>
91Z0	Мизийски гори от сребролистна липа <i>Moesian silver lime woods</i>
92A0	Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i> <i>Salix alba and Populus alba galleries,</i>
92C0	Гори от <i>Platanus orientalis</i> <i>Platanus orientalis and Liquidambar orientalis woods (Platanion orientalis)</i>
95A0	Гори от бяла и черна мура <i>High oro-Mediterranean pine forests</i>

Бозайници

Широкоух прилеп	<i>Barbastella barbastellus</i>
Европейски вълк	<i>Canis lupus</i>
Видра	<i>Lutra lutra</i>
Дългокрил прилеп	<i>Miniopterus schreibersi</i>

Дългоух нощник	<i>Myotis bechsteini</i>
Остроух нощник	<i>Myotis blythii</i>
Дългопръст нощник	<i>Myotis capaccinii</i>
Трицветен нощник	<i>Myotis emarginatus</i>
Голям нощник	<i>Myotis myotis</i>
Средиземноморски подковонос	<i>Rhinolophus blasii</i>
Южен подковонос	<i>Rhinolophus euryale</i>
Голям подковонос	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
Малък подковонос	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
Подковонос на Мехели	<i>Rhinolophus mehelyi</i>
Дива коза	<i>Rupicapra rupicapra balcanica</i>
Лалугер	<i>Spermophilus citellus</i>
Кафява мечка *	<i>Ursus arctos</i>
Пъстър пор.	<i>Vormela peregusn</i>

Земноводни и влечуги

Жълтокоремна бумка	<i>Bombina variegata</i>
Обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis</i>
Шипобедрена костенурка	<i>Testudo graeca</i>
Шипоопашата костенурка	<i>Testudo hermanni</i>
Голям гребенест тритон.	<i>Triturus karelinii</i>

Риби

Маришка мряна	<i>Barbus plebejus</i>
Европейска горчивка	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>

Безгръбначни

Ручен рак	<i>Austropotamobius torrentium</i>
Бисерна мида	<i>Unio crassus</i>
Обикновен паракалоптенус	<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>
Одонтоподизма	<i>Odontopodisma rubripes</i>
Кордулегастер	<i>Cordulegaster heros</i>
Торбогнездница	<i>Dioszeghyana schmidtii Eriogaster catax</i>
Еуфидриас	<i>Euphydrias aurinia</i>
Полиоматус	<i>Callimorpha quadripunctaria*</i> , <i>Polyommatus eroides</i>
Обикновен сечко	<i>Cerambyx cerdo</i>
Бръмбър рогач	<i>Lucanus cervus</i>
Буков сечко	<i>Morimus funereus</i>

Осмодерма	<i>Osmoderma eremita</i>
Алпийска розаля	* <i>Rosalia alpina</i>

Растения

Червено усойниче	<i>Echium russicum</i>
Блатно петльово перо	<i>Buxbaumia viridis Drepanocladus vernicosus Gladiolus palustris</i>
Карпатска тоция	<i>Tozzia carpathica</i>

33 „Средно Родопи“ с код BG0001031 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, одобрена с Решение №661 от 16 октомври 2007г. на Министъра на околната среда и водите

Защитената зона обхваща част от землищата на общините Асеновград, Куклен, Лъки, Първомай от област Пловдив, Смолян, Баните, Чепеларе от област Смолян, Хасково, Димитровград, Минерални бани от област Хасково и Кърджали, Черноочене, Ардино от област Кърджали с обща площ 154845,53 ха.

1.) Цели на опазване

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

2.) Предмет на опазване

Природни местообитания

6510	Низинни сенокосни ливади <i>Lowland hay meadows (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)</i>
6520	Планински сенокосни ливади <i>Mountain hay meadows</i>
7140	Преходни блата и плаващи подвижни торфища <i>Transition mires and quaking bogs</i>
7220*	Извори с твърда вода с туфести формации (<i>Cratoneurion</i>) <i>Petrifying springs with tufa formation (Cratoneurion)</i>
7230	Алкални блата <i>Alkaline fens</i>
8210	Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове <i>Calcareous rocky</i>

slopes with chasmophytic vegetation

8220	Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове <i>Siliceous rocky slopes with chasmophytic vegetation</i>
8230	Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите <i>Sedo-Scleranthion</i> или <i>Sedo albi-Veronicion dillenii</i> <i>Siliceous rock with pioneer vegetation of the Sedo-Scleranthion or of the Sedo albi-Veronicion dillenii</i>
8310	Неблагоустроени пещери <i>Caves not open to the public</i>
9110	Букови гори от типа <i>Luzulo-Fagetum</i> <i>Luzulo-Fagetum beech forests</i> ,
9130	Букови гори от типа <i>Asperulo-Fagetum</i> <i>Asperulo-Fagetum beech forests</i>
9150	Термофилни букови гори (<i>Cephalanthero-Fagion</i>) <i>Medio-European limestone beech forests of the Cephalanthero-Fagion</i>
9170	Дъбово-габъррови гори от типа <i>Galio-Carpinetum</i> <i>Galio-Carpinetum oak-hornbeam forests</i>
9180 *	Смесени гори от съюза <i>Tilio-Acerion</i> върху сипеи и стръмни склонове <i>Tilio-Acerion forest of slopes, screes and ravines</i>
9270	Гръцки букови гори с <i>Abies borisii-regis</i> <i>Hellenic beech forests with Abies borisii-regis</i>
9410	Ацидофилни гори от <i>Picea</i> в планинския до алпийския пояс (<i>Vaccinio-Piceetea</i>) <i>Acidophilous Picea forests of the montane to alpine levels (Vaccinio-Piceetea)</i>
9530 *	Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор (<i>Sub-</i>) <i>Mediterranean pine forest with endemic black pines</i>
62A0	Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества <i>Eastern sub-mediterranean dry grasslands (Scorzonera villosa)</i>
62D0	Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества <i>Oro-Moesian acidophilous grasslands</i>
91AA *	Източни гори от космат дъб <i>Eastern white oak forests</i>
91BA	Мизийски гори от обикновена ела <i>Moesian silver fir forests</i>
91CA	Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори <i>Rhodopide and Balkan range Scots pine forests</i>
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори <i>Pannonian-Balkan turkey oak-sessile oak forests</i>
91W0	Мизийски букови гори <i>Moesian beech forests</i>
91Z0	Мизийски гори от сребролистна липа <i>Moesian silver lime woods *</i> ,
92A0	Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i> <i>Salix alba and Populus alba galleries</i>
92C0	Гори от <i>Platanus orientalis</i> <i>Platanus orientalis and Liquidambar orientalis woods (Platanion orientalis)</i>
91E0 *	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae</i>) <i>Alluvial forests with Alnus glutinosa and Fraxinus</i>

excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)

3260	Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fluitantis</i> и <i>Callitricho-Batrachion</i> Water courses of plain to montane levels with the <i>Ranunculion fluitantis</i> and <i>Callitricho-Batrachion</i> vegetation
4060	Алпийски и бореални ерикоидни съобщества <i>Alpine and Boreal heaths</i>
4090	Ендемични оро-средиземноморски съобщества от ниски бодливи храстчета <i>Endemic oro-Mediterranean heaths with gorse</i>
5130	Съобщества на <i>Juniperus communis</i> върху варовик <i>Juniperus communis formations on heaths or calcareous grasslands</i>
5210	Храсталаци с <i>Juniperus</i> spp. <i>Arborescent matorral with Juniperus spp.</i>
6110 *	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от <i>Alysso-Sedion albi</i> <i>Rupicolous calcareous or basophilic grasslands of the Alysso-Sedion albi</i>
6210 *	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик(<i>Festuco-Brometalia</i>) (*важни местообитания на орхидеи) <i>Semi-natural dry grasslands and scrubland facies on calcareous substrates (Festuco Brometalia)(*important orchid sites)</i>
6230 *	Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините <i>Species-rich Nardus grasslands, on siliceous substrates in mountain areas (and submountain areas, in Continental Europe)</i>
6430	Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс <i>Hydrophilous tall herb fringe communities of plains and of the montane to alpine levels</i>

Бозайници

Голям подковонос	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
Малък подковонос	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
Подковонос на Мехели	<i>Rhinolophus mehelyi</i>
Дива коза	<i>Rupicapra rupicapra balcanica</i>
Лалугер	<i>Spermophilus citellus</i>
Кафява мечка	<i>Ursus arctos</i>
Пъстър пор	<i>Vormela peregusna</i>
Широкоух прилеп	<i>Barbastella barbastellus</i>
Европейски вълк *	<i>Canis lupus</i>
Видра	<i>Lutra lutra</i>
Дългокрил прилеп	<i>Miniopterus schreibersi</i>
Дългоух нощник	<i>Myotis bechsteini</i>
Остроух нощник	<i>Myotis blythii</i>
Дългопръст нощник	<i>Myotis capaccinii</i>
Трицветен нощник	<i>Myotis emarginatus</i>
Голям нощник	<i>Myotis myotis</i>

Средиземноморски подковонос	<i>Rhinolophus blasii</i>
Южен подковонос.	<i>Rhinolophus euryale</i>

Земноводни и влечуги

Жълтокоремна бумка	<i>Bombina variegata</i>
Ивичест смок	<i>Elaphe quatuorlinea</i>
Леопардов смок,	<i>Elaphe situla</i>
Обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis</i>
Шипобедрена костенурка	<i>Testudo graeca</i>
Шипоопашата костенурка	<i>Testudo hermanni</i>
Голям гребенест тритон.	<i>Triturus karelinii</i>

Риби

Маришка мряна	<i>Barbus plebejus</i>
Европейска горчивка	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>
Балкански щипок	<i>Sabanejewia aurata.</i>

Безгръбначни

Ручен рак	<i>Austropotamobius torrentium</i>
Бисерна мида	<i>Unio crassus</i>
Обикновен паракалоптенус	<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>
Еуфидриас	<i>Euphydrias aurinia</i>
Макулинеа	<i>Callimorpha quadripunctaria</i> * <i>Maculinea nausithous</i>
Торбогнездница	<i>Dioszeghyana schmidtii</i> <i>Eriogaster catax</i>
Полиоматус	<i>Callimorpha quadripunctaria</i> *, <i>Polyommatus eroides</i>
Обикновен сечко	<i>Cerambyx cerdo</i>
Бръмбар рогач	<i>Lucanus cervus</i>
Буков сечко,	<i>Morimus funereus</i>
Алпийска розалиа *,	<i>Rosalia alpina</i>

Растения

Венерино пантофче	<i>Cypripedium calceolus</i>
Калописијева дактилориза	<i>Dactylorhiza kalopissii</i>

33 „Язовир Конуш“ с код BG0002015 за опазване на дивите птици, обявена със Заповед №РД-367 от 16 юни 2008г.

Защитената зона включва част от землището на община Асеновград с обща площ от 37,68 ха.

1.) Цели за опазване

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

2.) Предмет на опазване

<i>Птици</i>	
<i>Видове, включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир. 79/409/ЕЕС)</i>	
Земеродно рибарче	<i>Alcedo atthis</i>
Ръждива чапла	<i>Ardea purpurea</i>
Малък горски водобегач	<i>Tringa glareola</i>
Черночела сврачка	<i>Lanius minor</i>
Червеногърба сврачка	<i>Lanius collurio</i>
Синявица	<i>Coracias garrulus</i>
Къдроглав пеликан	<i>Pelecanus crispus</i>
Блатна сова	<i>Asio flammeus</i>
Поеен лебед	<i>Cygnus cygnus</i>
Тръстиков блатар	<i>Circus aeruginosus</i>
Белоока потапница	<i>Aythya nyroca</i>
Блестящ ибис	<i>Plegadis falcinellus</i>
Голяма бяла чапла	<i>Egretta alba</i>
Малка бяла чапла	<i>Egretta garzetta</i>
Нощна чапла	<i>Nycticorax nycticorax</i>
Малък воден бик	<i>Ixobrychus minutus</i>
Голям воден бик	<i>Botaurus stellaris</i>
Бойник	<i>Philomachus pugnax</i>
Малък корморан	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>

Орел рибар	<i>Pandion haliaetus</i>
Ястребов орел	<i>Hieraetus fasciatus</i>

Редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Прил. 2 Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир. 79/409/ЕЕС)

Черноврат гмурец	<i>Podiceps nigricollis</i>
Лиска	<i>Fulica atra</i>
Шилоопашата патица	<i>Anas acuta</i>
Сива чапла	<i>Ardea cinerea</i>
Белокрила рибарка	<i>Chlidonias leucopterus</i>
Ням лебед	<i>Cygnus olor</i>
Късокрил кюкавец	<i>Actitis hypoleucos</i>
Зеленоножка	<i>Gallinula chloropus</i>
Жълтокрака чайка	<i>Larus cachinnans</i>
Речна чайка	<i>Larus ridibundus</i>
Голям гмурец	<i>Podiceps cristatus</i>
Малък гмурец	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
Малък зеленоног водобегач	Малък зеленоног водобегач
Черноопашат крайбрежан бекас	<i>Limosa limosa</i>
Зимно бърне	<i>Anas crecca</i>
Голям горски водобегач	<i>Tringa ochropus</i>
Фиш	<i>Anas penelope</i>
Зеленоглава патица	<i>Anas platyrhynchos</i>
Лятно бърне	<i>Anas querquedula</i>
Клопач	<i>Anas clypeata</i>
Обикновен пчелояд	<i>Merops apiaster</i>
Средна бекасица	<i>Gallinago gallinago</i>
Крещалец	<i>Rallus aquaticus</i>
Голяма белочела гъска	<i>Anser albifrons</i>
Бял ангъч	<i>Tadorna tadorna</i>
Голям корморан	<i>Phalacrocorax carbo</i>
Речен дъждосвирец	<i>Charadrius dubius</i>
Обикновена калугерица	<i>Vanellus vanellus</i>

IV.2.5.7. Билки с търговско значение, находища, използване

Билките, още наричани лечебни растения и лечебни треви, обхващат голяма група растения, които се използват в медицинската и ветеринарномедицинската практика за профилактика и лечение на болести.

Макар и в малки количества, билките съдържат лекарствено-активни вещества, които благотворно влияят на човешкия организъм. Наред с тях съдържат и придружаващи

вещества, които могат да подсилят ефекта на лечебното вещество или да окажат вредно влияние.

Във връзка с това е необходимо да бъдат опазени, както самите лечебни растения, така и техните естествени находища. За опазването им е приет Закон за лечебните растения, който цели, чрез контролирано и организирано използване на лечебните ресурси да се следи за тяхното състояние и количество. В обхвата на Закона е включен списък с лечебните растения, които подлежат на контрол и опазване.

Находищата на лечебните растения се определят от почвените (типовете месторастения) и климатичните условия, наличието на естествена и изкуствена хидрогравска мрежа, надморската височина, наклона на терена, и други биотични и абиотични фактори. Абиотичните фактори са свързани с ползването от горския фонд (сечите), залесяванията, прокарване на нови горски пътища, пашата от дребен и едър домашен добитък, построяването на изкуствени водоеми, сезонното събиране на билки, цвят, горски плодове, добив на сено и др., които в своята съвкупност дават пряко или косвено отражение върху популациите от лечебни растения.

Ежегодно със своя заповед Министъра на околната среда и водите определя специален режим на опазване и ползване на лечебните растения. Последната Заповед от №244/30.04.2018г. забранява събирането на листо-стъблена маса от блатно кокиче от определени местообитания, които не попадат на територията на Община Асеновград.

На основание чл. 10, ал. 1,2 и 3 от Закона за лечебните растения (ЗЛР), Министъра на околната среда и води издава и ежегодно заповед за определяне на допустимите количества билки за събиране (които са извън териториите на националните паркове) и забрана за събиране на определен вид билки от естествените им находища. Последната Заповед №РД56/01.02.2018г., определя събирането и забраната на следните билки:

Допустими за събиране количества билки (кг сухо тегло) от естествените находища, извън територията на националните паркове на следните видове лечебни растения.

- Божур червен (*Paeonia peregrine* Mill);
- Зърнастец елшовиден (*Frangula alnus* Mill);
- Иглика лечебна (*Primula veris* L.)
- Катраника, пелин бял (*Artemisia alba* Turra)
- Лазаркия, еньовче ароматно (*Galium odoratum* (L) Scop.)
- Лудо биле, старо биле (*Atropa belladonna* L.)
- Ранилист лечебен (*Betonica officinalis* L.)
- Решетка безстъблена (*Carlina acanthifolia* All)
- Тлъстиковка лютива, жълто прозориче (*Sedum acre* L.)
- Трън кисел (*Berberies vulgaris* L.)
- Шапиче (*Alchemilla vulgaris compleh*)

За района на област Пловдив за гореописаните билки се разрешава събирането в следните количества:

- 1.) Божур червен (*Paeonia peregrine* Mill) – 200 кг цвят; 50 кг грудка;
- 2.) Зърнастец елшовиден (*Frangula alnus* Mill) – 200 кг кори
- 3.) Иглика лечебна (*Primula veris* L.) – 200 кг цвят; 100 кг корен;
- 4.) Трън кисел (*Berberies vulgaris* L.) – 0 кг. плод
- 5.) Лазаркиня, еньовче ароматно (*Galium odoratum* (L) Scop.) – 500 кг стрък;
- 6.) Лудо биле, старо биле (*Atropa belladonna* L.) – 400 кг лист; 100 кг корен;
- 7.) Ранилист лечебен (*Betonica officinalis* L.) -200 кг стрък; 100 кг корен
- 8.) Решетка безстъблена (*Carlina acanthifolia* All) – 200 кг корен;
- 9.) Катраника, пелин бял (*Artemisia alba* Turra) – 0 кг
- 10.) Тлъстика лютива, жълто прозориче (*Sedum acre* L.) – 50 кг стрък;
- 11.) Шاپиче (*Alchemilla vulgaris compleh*) – 0 кг стрък

Изцяло забранени за добив в цялата страна лечебни растения със заповедта на Министъра на околната среда и водите са :

- Бенедиктински трън, пресечка (*Cnicus benedictus* L.)
- Волски език (*Phyllitis scolopendrium* (L.) Newm.)
- Горицвет, пролетен (*Adonis vernalis* L.)
- Дилянка лечебна, валериана (*Valeriana officinalis* L.)
- Залист бодлив (*Ruscus aculeatus* L.)
- Изтравниче, страшниче (*Asp I e nium t r i c h o m a n e s* L.)
- Ислански лишей (*Cetraria islandica* (L.) Ach.)
- Исоп лечебен (*Hys s opus ffi cinalis* L. s sp. aris tatus) - Какула едроцветна (*Salvia tomentosa* Mill.)
- Копитник (*Asarum europaeum* L.)
- Мечо грозде (*Arctostaphyllos uva-ursi* (L.) Spreng)
- Момина сълза (*Convallaria majalis* L.)
- Оман бял (*Inula helenium* L.)
- Папаронка жълта, жълт мак (*Glaucium flavum* Crantz)
- Пелин сантонинов (*Artemis ia s antonicum* L.)
- Пирински (мурсалски алибушки)чай (*Sideritis scardica* Grisb.)
- Пищялка панчичева (*Angelica pancici* Vand);
- Плаун бухалковиден (*Lycopodium clavatum* L.);
- Риган бял (*Origanum vulgare* L. Ssp. Hirtum(Link) Ietswaart)
- Ружа лечебна (*Althaea officinalis* L.);
- Салеп (*Orchis* sp. diversa);
- Смил жълт (*Helichrysum arenarium* (L.) Moech.);
- Хуперция иглолистна, плаун обикновен (*Hup erzia inundata* (L.) B ernh: L. s elago);
- Цистозира (*Cystoseira barbata* (Good et Vood) Ag.)

Със Закона за лечебни растения се урежда управлението на дейностите по опазване и устойчиво ползване на лечебните растения, включително събирането и изкупуването на

получаваните от тях билки, за което са поставени конкретни изисквания при събирането на билките:

1. Извършва се от находища, в които лечебните растения не са подложени на отрицателното въздействие на естествени или предизвикани от човешка дейност фактори;
2. Обект на събиране са само растителните части, които се използват като билки;
3. Събирането се извършва при подходящи атмосферни условия с оглед получаването на качествени билки;
4. Не се допуска увреждане на находищата в резултат на дейността;
5. Не се събират билки в замърсени с тежки метали, пестициди, други химически или минерални вещества, животински или битови отпадъци райони;
6. Събирането се извършва след издаване на разрешително за ползване съгласно чл. 21, ал. 2 от Закона за лечебните растения
7. Не се допуска попадане на чужди примеси, в т.ч. камъни, пръст, органични замърсители;
8. Не се допуска контакт на събраните свежи билки с почвата;
9. Съдовете, използвани при събиране на билки, се поддържат чисти и се съхраняват на места, недостъпни за домашни животни, гризачи, птици;
10. Транспортните средства, с които се превозват свежите билки, се поддържат чисти, сухи и при нужда се застилат или покриват.

Ежегодно експерти от РИОСВ-Пловдив, както и от Общинска администрация извършват проверки на регистрираните билкозаготвителни пунктове на територията на Община Асеновград за спазване на гореописаните изисквания. Съгласно отчети на Община Асеновград, през 2017г в Община Асеновград е издаден 1 бр. разрешително за ползване на лечебни растения. Не са постъпили заявления за издаване на удостоверения за култивирано отглеждане на лечебни растения.

До момента нито на национално ниво, нито на местно са правени проучвания на ресурсите от лечебни растения. Точна количествена оценка за ресурсите от популациите на лечебните растения на територията на ДГС „Асеновград“ не може да се даде, поради липса на изготвена методика за наблюдението и оценката им. Точните количества и местообитания на определените видове билки не могат да се определят, тъй като не е правено обследване на районите в България. Единствения ориентир за това са местните билкари, които ежегодно добиват билки от обследвани от тях местности

Необходимо е да се разработи приблизителна оценка на ресурса лечебни растения от земи- общинска собственост, както и оценка на ресурсите на национално ниво.

Тъй като обследването на ресурсите би отнело много време и финансов ресурс, който Общината не може да отдели е добре да се направи приблизителна оценка като се

използват данни от местните билкари, както и кметовете и кметските наместници по населените места.

Съгласно чл. 50, ал. 3 от ЗЛР като Приложение №3 е разработен раздел „лечебни растения“, представляващ неделима част от Общинската програма за опазване на околната среда.

IV.2.6. ШУМ

IV.2.6.1. Въздействие на шума върху човека

Шумът и шумовото “замърсяване” на околната среда представляват един от големите екологични проблеми на нашето време. От физична гледна точка шумът представлява звук, състоящ се от тонове, чиито честоти и интензитет имат случаен характер. От хигиенна гледна точка шум е всеки звук, който действа неблагоприятно върху здравето, нарушава отдиha, смущава контакта на човека с околната среда.

Шумът е един от основните физични фактори с неблагоприятно въздействие върху населението и водещ до акустичен дискомфорт в околната среда особено в големите градове. Вредното въздействие зависи от вида му и пораждащите го условия. Не случайно законодателството в областта на защита от шума в околната среда урежда проблемите, свързани с разработването на мерки за избягване, предотвратяване и намаляване на вредното въздействие на шума, целящи чрез тяхното осъществяване защита на човешкото здраве и околната среда, както и осигуряване на качество на живот на населението.

Развитието на промишленото производство, интензивното развитие на пътническите, товарните и въздушните транспортни средства и масовият градски транспорт са източници на шум. Шумът оказва въздействие при хората върху:

- централната нервна система – преумора, смущения в психиката и паметта, главоболие, нарушен сън, увреждане на слуха, раздразнителност, смущения в цветоусещането, нарушения при оценката на разстояния;
- вегетативната нервна система - усилен съдов тонус, циркулаторни прояви;
- сърдечно-съдовата система - повишено кръвно налягане, нарушен сърдечен ритъм;
- дихателната система – ускорено и повърхностно дишане;
- храносмилателната система - забавено преминаване на храната през храносмилателните органи, различни по вид и степен увреждания на стомаха;
- ендокринната система – промени в количеството на кръвната захар, повишаване на основната обмяна, задържане на вода в организма;
- слуха – при над 80 dB настъпва невъзвратно увреждане на слуховия анализатор, а при над 120 dB – пълна глухота, която понякога настъпва изведнъж.

Действащ като стресов фактор, шумът атакува почти всички органи и системи. Индивидуално оценено, въздействието на шума най-често оказва влияние като: предизвиква раздразнение, главоболие, пречи на съня и почивката, затруднява възприемането на речта, пречи на умствената работа.

Във връзка с изискванията на Закон за защита от шума в околната среда (ДВ., бр. 74/2005 г; изм. ДВ бр. 12 от 3 февруари 2017г.) Министерът на околната среда и водите, Директорите на РИОСВ или упълномощени от тях длъжностни лица осъществяват превантивен, текущ и последващ контрол върху инсталациите и съоръженията от промишлеността, включително за категориите промишлени дейности по приложения № 4 към чл. 117 от Закона за опазване на околната среда. Същият закон регламентира компетенциите на държавните органи както следва:

- Министерта на здравеопазването организира извършването на измерването, управлението и контрола на шума в околната среда, предизвикан от локални източници на шум. На регионално ниво контролът се извършва от РЗИ (РЗИ Пловдив).
- Министерта на околната среда и водите организира извършването на измерването, оценката, управлението и контрола на шума излъчван от промишлените инсталации и съоръжения. На регионално ниво контролът се извършва от РИОСВ (РИОСВ- Пловдив.)
- Министерта на вътрешните работи, чрез определени от него служби осъществява контрол върху пътните превозни средства, движещи се по пътищата, по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда.
- Кметовете на общини или упълномощени от тях длъжностни лица упражняват контрол за спазване на правилата и нормите за изпълнение на строежите, по отношение на шума излъчван по време на строителството, организират и регулират движението на автомобилния транспорт в населените места с оглед намаляване на шумовите нива до допустимите норми.

В РИОСВ Пловдив, приоритетно се проверяват промишлени източници, емитери на шум в околната среда, разположени в жилищни зони или в близост до тях, с цел избягване, предотвратяване или намаляване на шумовото натоварване в урбанизираните територии. Контролните и собствени измервания се извършват от акредитирани лаборатории, като се спазват изискванията на *„Методика за определяне на обща звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне нивото на шум в мястото на въздействие”*, утвърдена със Заповед № РД-613/ 08.08.2012 год. на Министерта на околната среда и водите. Промислени инсталации с издадени Комплексни разрешителни, попадащи в обхвата на Приложение № 4 към чл.117 от Закона за опазване на околната среда, са задължени да провеждат собствен мониторинг, веднъж на две последователни календарни години и да докладват резултатите от проведените измервания пред РИОСВ – Пловдив, съгласно поставените им условия.

IV.2.6.2. Източници на шум

Основните източници на шум в община Асеновград са свързани с вътрешноградския и транзитно преминаващ автомобилен транспорт. Натоварени от движението на превозни средства са по-голямата част от улиците и булевардите в града и входно изходните направления (Пловдив, Смолян, Кърджали). Въздействие оказват различните дейности на населението – работилници, търговски обекти и др.

От 1996г., РЗИ – Пловдив не извършва мониторинг на шум в определените територии и зони на гр. Асеновград.

Контролните измервания на шума по отношение на промишлените източници на територията на РИОСВ Пловдив се извършват по предварително изготвен годишен график за 2017 г., който е съгласуван с Регионална лаборатория – Пловдив към ИАОС – София, като неразделна част от Годишния план за контролната дейност на РИОСВ – Пловдив. В графика са включени промишлени инсталации и съоръжения, които се намират в близост до зони и територии с нормирани стойности на нивата на шум (жилищни зони, зони за учебна дейност, зони за лечебни заведения и др). За територията на Община Асеновград, големите промишлени източници на шум са разположени в съществуващи индустриални зони, на достатъчно разстояние най-близко разположените населени места.

На територията на общината производствените източници на шум предоставят собствени периодични измервания на шумовите емисии. През последните години резултатите от СПИ за шум в околната среда от дейностите, извършвани от трите предприятия с издадени комплексни разрешителни на територията на Община Асеновград (*Калцид АД, гр. Асеновград, Регионален център за обезвреждане на твърди битови отпадъци I-ви етап за общините – Асеновград, Лъки, Садово, Куклен и Лъки и ЕТ „Андип 92 – Андрей Павлов – АНДРЕАНА ПАВЛОВА“*) са в съответствие с изискванията, заложи в комплексните им разрешителни (съгласно последно публикуваните годишни доклади на операторите).

IV.2.6.2.1. Източници на шум от транспорт

С най-голям дял за шумово замърсяване в общината заема автотранспорта. За неговото повишаване роля играе увеличаващият се брой МПС, състоянието на пътната мрежа и нейната пропускателна способност. За транспортния шумов поток е характерна флукуалност, периодичност и променлива интензивност.

Нивото на автотранспортния шум е в пряка зависимост от интензивността на движението, скоростта и структурата на транспортния поток, пропускателната способност на пътните артерии, възрастта на автомобилния парк, вида и качеството на пътната настилка, ситуационното и нивелетно разположение на пътя и характера на терена встрани от него. Основният шумов фон се създава от автомобилите –

леки,товарни и тези на междградския транспорт. През последните години в резултат на масовия внос на автомобили предимно “втора употреба” автомобилният парк е основно подменен. Въпреки, че повечето от автомобилите са втора употреба, нивото на излъчвания от тях шум е значително по-ниско от използваните преди това, но същевременно техният брой се увеличава интензивно. На територията на община Асеновград е развит както железопътният, така и автомобилният транспорт. Пътническият железопътен транспорт обслужва главно пътници по направление Асеновград - Пловдив и обратно, предимно работещи в Областния център.

През територията на Община Асеновград преминават два второкласни републикански пътя (път II-86 Пловдив - Асеновград – Смолян и път II-58 Асеновград – Червен), както и два третокласни републикански пътя (път III-667 Асеновград – Козаново и път III-804 Асеновград – Болярци). Поради липса на обходни пътища, всички те преминават през територията на Асеновград и имат значителен принос за трафика през града. Освен това, в Община Асеновград има 10 общински пътища, за които обаче липсват каквито и да са данни за интензивността на трафика.

Промяната на относителната интензивност на движение по часове в денонощието по път III-667 за 2016 г. е показана на фиг.IV.2.6.2.1 Тези коефициенти дават възможност да се определи интензивността на движение във всеки час от денонощието и съответно шумовото натоварване по път III-667. От фигурата се вижда, че пиковите часове със засилен автомобилен трафик са рано сутрин в периода от 08:00 до 11:00ч. и късно следобяд след 18 ч.

По отношение на общинската пътна мрежа най-натоварени са участъците: ул. „Васил Левски“, бул. „България“, бул. „6ти септември“ и ул. „Иван Асен II“. При движение със скорост 40 км/час в населени места обикновено възникващите шумови нива са в диапазона около 64 dB/A/. Движението по общинската пътна мрежа се извършва в светлата част на денонощието, основно в интервала 07:00 – 19:00 часа и е свързано с началото и края на работния ден. Сред основните проблеми на пътната мрежа на местно ниво, се открояват незадоволителното състояние и качествени характеристики на голяма част от общинските пътища, които се нуждаят от рехабилитация и ремонтни дейности.

ФИГУРА № .IV.2.6.2.1

IV.2.6.2.2. Източници на шум от битов характер

На второ място по отношение на източниците на шум са локалните източници от битов характер – строителни и ремонтни дейности, товаро-разтоварни работи, сметоизвозване, игри на деца (училища, детски градини, детски площадки) и др. Следващият по значение фактор, който влияе върху акустичната среда на града е шума, излъчван от заведенията за обществено хранене, увеселителните заведения, различните сервиси и авторемонтни работилници, разположени в непосредствена близост до жилищни сгради.

С най-висока интензивност, шумът се проявява в централната градска част, основно през работно време и делнични дни. В зависимост от разглеждания район битовия шум има различно значение. В централната градска част, където са съсредоточени повечето обществени и увеселителни заведения шумът е с по-висока интензивност. В крайните жилищни квартали битовия шум е с по-високи нива в извънработно време, но те са сравнително ниски по отношение на централната част.

Шумът, породен от строителни дейности е характерен за районите в които се извършва строителство. Към настоящия момент значителни интензивни строителни мероприятия в общината не се осъществяват и поради това не се генерира сериозен строителен шум. Освен това този вид шум е ограничен по време (предимно в светлата част на денонощието) и е с невисок интензитет.

IV.2.6.2.3. Индустриален шум

Шумът от производствените дейности заема трето място. В голямата си част производствените дейности в община Асеновград са обособени в промишлените зони и/или са извън границите на населените места. Проблем биха могли да създават малки производствени предприятия, разположени в близост до жилищни сгради.

На територията на община Асеновград три оператора през последните години са извършвали собствен периодичен мониторинг на шума. Това са Калцид АД, гр. Асеновград, Регионален център за обезвреждане на твърди битови отпадъци I-ви етап за общините – Асеновград, Лъки, Садово, Куклен и Лъки и ЕТ „Андип 92 – Андрей Павлов – АНДРЕАНА ПАВЛОВА. Тези обекти имат издадени комплексни разрешителни (КР), както следва: „Калцид АД“ гр. Асеновград с площадка в ПЗ „Север,, (с три промишлени инсталации – „Инсталация за производство на вар и варови продукти“, „Инсталация за производство на калциев карбид“ и „Инсталация за производство на ацетилен“. Притежава КР №82-Н1-ИН-А0/2015 г.), ЕТ „Андип 92 – Андрей Павлов – Андреана Павлова“ – площадка м. „Чалтика, гр. Асеновград (Инсталация за интензивно отглеждане на птици – птицеферма за кокошки носачки с капацитет до 300 000 места за кокошки носачки. Притежава КР №316-Н1-И0-А0/2014 г.) и „Регионален център за обезвреждане на твърди битови отпадъци – I етап“ на общините Асеновград, Първомай, Садово, Куклен и Лъки“. Притежава КР №451-НО/2013 г.).

В КР на операторите е включено и условие за периодичен собствен мониторинг на шумовите емисии. В представените в ИАОС годишни доклади за ОС и за трите обекта се декларира отсъствие на несъответствия; дейностите, извършвани на производствените площадки на тези обекти, не превишават граничните нива на шум, заложиени в условията на комплексните разрешителни.

Като цяло за промишленото шумово въздействие почти не може да се говори, тъй като намалява своя дял в общото шумово натоварване, поради намаляващото производство в общината и концентрирането му в промишлени зони.

IV.2.6.2.4. Анализ на причините за нивото на акустично натоварване на средата

За територията на община Асеновград може да се направи изводът, че акустичната обстановка на територията на общината не се различава от типичната за урбанизираните зони. Нивата на акустичното натоварване зависят предимно от следните фактори:

- Степен на моторизация и вид на транспортните средства - нарастването на броя транспортни средства води предимно до нарастване на шумовото ниво в жилищни квартали с по-ниска интензивност на движение, от ниво под хигиенната норма до ниво равно на нея или малко по-високо. Нарастването на автомобилното движение по ПУМ (първостепенната улична мрежа), в резултат на нарастване броя на транспортните средства, от определен момент на насищане (при нива по-високи от допустимите) влияе в по-малка степен върху нарастването на нивата на шумовото натоварване. Нарастването на броя амортизирани автомобили води до повишаване на шумовото ниво;
- Вид и състояние на пътните настилки по уличната мрежа (първостепенната улична мрежа – ПУМ), брой ленти и платна за движение, наличие/отсъствие на разделителна ивица - състоянието и видът на уличната мрежа са от съществено значение за нивата на транспортния шум. Многолентовото движение, отделянето на платната с разделителна ивица, асфалтовото покритие,

сравнително доброто състояние на платната и естествено големите разстояния до прилежащите застройки са предпоставка за по-добрите акустични условия.

- Застроителни характеристики на средата – вид на застрояката (едностранна/двустранна), разположение спрямо платното (успoredно/перпендикулярно на оста), сключена, индивидуална в обособени парцели и т.н.-прилежащата на уличната мрежа изграденост също има съществено влияние върху разпространението на шума в дълбочина на жилищните квартали. Сключената по протежение на ПУМ застрояка пречатства разпространението на шума, поемайки върху себе си високите шумови натоварвания. Обратно – несклучената застрояка, разположена напречно на ПУМ, многократно отразява уличния шум, пропускайки го в дълбочината на кварталните пространства. По този начин се получават различни ситуации по отношение на засегнатите територии и население от евентуален наднормен шум.
- Шумопоглътящи пояси и ограждения до пътните артерии и жилищните райони. Изграждането на такива съоръжения се отразява благоприятно на акустичната среда в населените места.

IV.2.6.2.5 Химикали и управление на риска от големи аварии

Управлението на химичните вещества и смеси е свързано с намаляване на риска за здравето на хората и околната среда и предотвратяване на последиците при големи промишлени аварии на обекти с опасни химични вещества и смеси.

Прилагането и спазването на законодателството в областта на управлението на опасните химикали е гаранция за постигане на:

- съответствие с основните цели на националната политика по опазване на околната среда;
- намаляване и предотвратяване на риска за човешкото здраве и околната среда;
- свободно движение на стоки и сигурност за потребителя.

Съгласно данни с информация от публичния регистър на предприятията с висок и нисък рисков потенциал и съгласно чл. 111, ал. 1, т.6 от ЗООС на територията на община Асеновград са класифицирани следните обекти:

- „Производство на калциев карбид, ацетилен, вар и варови разтвори“ с оператор „Калцид“ АД, гр. Асеновград. Предприятието е класифицирано с висок рисков потенциал с Решение № 210-А0/2017 от 08.09.2017г.

Възможните причини за възникване на големи аварии в предприятието са свързани с изтичане/разсипване/изпускане на опасни химични вещества и произтичащите от това последици. Опасностите се крият в изпускане на калциев карбамид в околното пространство – закритите складове или цеха. Калциевият карбид не е запалимо или взривоопасно химично вещество. Единствено на комбинация на пробив с наличие на вода в мястото на изпускане на опасни химични вещества е възможно да се образува силно запалим газ (ацетилен). Оператора е разработил вътрешен аварийен план,

съгласно чл. 35 от ЗЗБ и Приложение №5 т.ІІ от *Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни химични вещества* и за ограничаване на последиците от тях.

- Складова база за петролни продукти, течни горива и газ пропан-бутан в гр. Асеновград, кв. Горни Воден с предназначение приемане, съхранение и експедиция на втечен газ – пропан-бутан и дизелово гориво с оператор „Газтрейд“ АД, гр. София. Предприятието е класифицирано с висок рисков потенциал с Решение №137-А1/2017г.

Възможни опасности от възникване на аварии в предприятието са свързани с изтичане на опасни химични вещества и последвалите от това събития. Най-голяма опасност от възникването на голяма авария съществува при изтичане и запалване на цялото количество пропан-бутан в подвижния състав на съоръженията /авто и ж.п цистерни, тръбопроводи и 2 бр. надземни резервоара за пропан-бутан/. Потенциалните критични събития и причини, които ги предизвикват и които могат да се проявят следва да се обединят в следните две групи:

- Експлоатационни причини;
- Външни причини;

Оператора е разработил вътрешен аварийен план, съгласно Приложение №5 към чл. 14 и чл. 18, ал. 1 от *Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни химични вещества* и за ограничаване на последиците от тях.

Изводи и препоръки за развитие:

- Акустичната обстановка на територията на общината не се различава от типичната за урбанизираните зони. С най-голям дялово отношение за шумово замърсяване в общината заема автотранспорта, следван от шумът породен от битов характер и производствения шум.
- Основните мерки, които следва да предприеме общината с цел минимизиране на шумовите нива са свързани с оптимизиране на градския трафик, изграждане на велоалеи и изграждане на зелени защитни зони;

IV.2.7. ЗЕЛЕНА ПЛОЩИ

Неотменен компонент при създаването на здравословна жизнена среда в градовете е изграждането на тяхната зелена система. Тя включва дървесната и храстовата растителност на крайпътните градски магистрали, градски градини, скверове и цветни фигури. Отделните зелени площи, в различните части на населеното място, се свързват в единна зелена система, която обхваща целия град. Тя от своя страна има определено естетическо и климатично въздействие в рамките на населеното място. Зелените площи имат изключително важно значение за осигуряване на места за отдих и развлечения на

населението, подобряване на градския климат, намаляване на шума, запрашеността и на вредните газове в атмосферата.

IV.2.7.1. Зелени площи в населените места

Зелената система на гр. Асеновград е неразделна част от плановото му решение и обемно-пространствено изграждане. Тя въздейства пряко за подобряване на условията за обитаване и труд и ограничава негативните санитарно-хигиенни фактори - шум, замърсена атмосфера, електромагнитни и радиационни излъчвания, подобрява температурния баланс, микроклимата и други.

Зелената система на гр. Асеновград обхваща изградените зелени площи в централната градска част, градските паркове, линейното озеленяване по комуникационните транспортни артерии, охранителните зелени пояси покрай промишлените предприятия и др. Като част от зелената система на община Асеновград в настоящият анализ са разгледани зелените площи за обществено ползване, улично и междублоково озеленяване.

1.) Зелени площи за широко обществено ползване

Част от зелената система на гр. Асеновград са площите за широко обществено ползване, респективно парковете, градините и скверовете. Те са общо десет на брой в западната част на града (на запад от р. Асеница). Тяхното структуриране в градската среда, за съжаление не е равномерно. Зелените площи за широко обществено ползване имат мозаечна структура и не са обособени в единна зелена система. Състоянието на парковете, като цяло е незадоволително и има още много какво да се желае.

Алейната мрежа в гр. Асеновград възлиза на 12 913 кв.м., а тревните площи възлизат на 32 669 кв.м. Иглолистните дървета възлизат на 113 бр., широколистните на 619 бр., а живият плет е 127 м². Сезонните цветя в общината са 24,5 м².

За територията на гр. Асеновград са картотекирани следните зелени площи за обществено ползване:

ТАБЛИЦА №IV.2.7.1.1

№	Парк/градина	Местоположение	Елементи	Количество
1	Градина Лятно кино	гр. Асеновград, между ул. "Стара планина" и р. Асеница, кв. 66	Тревни площи	18075 м ²
			Цветни площи	-
			Иглолистни дървета	17 бр.
			Широколистни дървета	166 бр.
			Храстова растителност	679 бр.
			Жив плет	69 м ²
2	Ниска градина	гр. Асеновград, между	Тревни площи	3770 м ²

		ул."Съединение" и р.Асеница, кв.82	Цветни площи	20 м ²
			Иглолистни дървета	37 бр.
			Широколистни дървета	133 бр.
			Храстова растителност	118 бр
			Жив плет	-
3	Градина „Цар Освободител“	гр.Асеновград, между ул."Цар Освободител", ул."Илинден" и ул."Атанас Свещаров", кв.62	Тревни площи	3517 м ²
			Цветни площи	-
			Иглолистни дървета	26 бр.
			Широколистни дървета	47бр.
			Храстова растителност	2 бр.
			Жив плет	58 м ²
4	сквер "Мандрата"	гр.Асеновград, граничи с ул."Съединение"	Тревни площи	3517 м ²
			Цветни площи	-
			Иглолистни дървета	26 бр.
			Широколистни дървета	47 бр.
			Храстова растителност	2 бр.
			Жив плет	58 м ²
5	Гарова градина	гр.Асеновград, граничи с ул."Васил Левски" и ЖП гарата	Тревни площи	571 м ²
			Цветни площи	-
			Иглолистни дървета	6 бр.
			Широколистни дървета	84 бр.
			Храстова растителност	35 бр.
			Жив плет	-
6	сквер "Банята"	гр.Асеновград, между ул."Васил Левски", ул."Борислав" и бул."България"	Тревни площи	1870 м ²
			Цветни площи	-
			Иглолистни дървета	2 бр.
			Широколистни дървета	103 бр.
			Храстова растителност	63 бр.
			Жив плет	-
7	Площад "България"	гр.Асеновград, между ул."Марица" и ул."Стара планина"	Тревни площи	436 м ²
			Цветни площи	4,5 м ²
			Иглолистни дървета	1 бр.
			Широколистни	14 бр.

			дървета	
			Храстова растителност	1 бр.
			Жив плет	-
8	Площад "Възраждане"	гр.Асеновград, между ул."Павел Костов", ул."Чепино" и ул."Булаир", кв.122	Тревни площи	390 м ²
			Цветни площи	-
			Иглолистни дървета	2 бр.
			Широколистни дървета	17 бр.
			Храстова растителност	-
			Жив плет	-
9	сквер "Ген. Дандевил"	гр.Асеновград, между ул."6-ти януари", ул."Бреголница", кв.85	Тревни площи	1270 м ²
			Цветни площи	-
			Иглолистни дървета	6 бр.
			Широколистни дървета	26 бр.
			Храстова растителност	-
			Жив плет	-
10	сквер "Свобода"	гр.Асеновград, между ул."Гоце Делчев", ул."Хаджи Димитър", "Свобода" и бул."България", кв.72	Тревни площи	1530 м ²
			Цветни площи	-
			Иглолистни дървета	10 бр.
			Широколистни дървета	23 бр.
			Храстова растителност	43 бр.
			Жив плет	-

Дълготрайната декоративна дървесна растителност в Общината се нуждае от санитарни мероприятия – изчистване на изсъхналите клони, санитарни сечи, премахване на самонастанилата се растителност. Има нужда и от засаждане на нова дървесна и храстова растителност, която не бива да се вкарва механично, без проект и строго съблюдаване на видовият състав подходящ за микроклимата на района.

Основният извод е за един задълбочен анализ на съществуващото положение и поетапно проектиране за една основна реконструкция на парковите площи в гр.Асеновград.

2.) Улично озеленяване

Част от зелената система на гр.Асеновград е уличното озеленяване. То не влиза в баланса на зелената система, тъй като не е част от зелените площи за широко обществено ползване, но има огромно значение от екологична гледна точка.

В община Асеновград са паспортизирани общо 73 улици с различна степен на наситеност от декоративна растителност. Видовият състав е доста разнообразен, което говори за “Инцидентни акции” в посока улично озеленяване.

Паспортизирани са 2082 бр. широколистни дървета и 1183 бр. иглолистни дървета, 927 бр. храсти и 540 м² жив плет. Тревните ивици по улиците са с обща площ от 19 928 м².

3.) Междублоково озеленяване

Съществена част от зелената система на гр.Асеновград са междублоковите пространства. Макар, че в структурата на града на запад от р.Асеница, комплексното жилищно обитаване е слабо застъпено, с изключение на кв.Запад, то има своята съществена роля в цялостния естетически облик на града и не на последно място в екологичната карта на гр.Асеновград.

Комплексните жилищни пространства в кв.Запад за съжаление са много слабо благоустроени. Наблюдава се силна инициативност от страна на живущите в района. Със свои средства и материали на много места те частично са благоустроили околното пространство. Паспортизирани са 90 207 кв.м. тревни площи и всички те се нуждаят от реконструкция и интензивна поддръжка след това. Паспортизираните иглолистните дървета са 38 бр., а широколистните - 849 бр. Храстовата растителност възлиза на 478 бр., а живият плет е 27 м’

Изводи и препоръки за развитие:

- Основните фактори, които имат въздействие върху общата площ и качество на зелените площи в общината са в следствие на урбанизация на града, която води до намаляване на общите зелени площи;
- Като цяло парковете и градините за широко обществено ползване в общината са недостатъчно като площ на човек от населението;
- Строителството на жилищни квартали в по-ново време е довело до намаляване на естествените зелени пространства;
- През последните няколко десетилетия в парковете на територията на гр. Асеновград не е извършвана рекултивация на зелени площи и презатревяване.

IV.3. ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ

IV.3.1. Развитие на отделните отрасли в общината

Особеностите на икономическото развитие на община Асеновград следва да се разглеждат като резултат от влиянието на редица фактори от природно, социално и демографско естество. Сред най-важните фактори, оказващи влияние върху състоянието на икономиката, се открояват особеностите на природноресурсния потенциал, демографските процеси /количествени и качествени показатели/,

изградеността на различни видове инфраструктура, наследените производствени традиции на населението и др.

На територията на община Асеновград развиват дейност предприятия от почти всички отрасли на икономиката. Общината е специализирана в няколко индустриални направления, които се основават главно на използването на местната суровинна база.

- **Химическа промишленост** - преработка на пластмасови отпадъци, главно с вносна суровина; производство на калциев карбид, калциев карбонат, метални опаковки; преработка на пластмаси. В близост до Асеновград е Комбинатът за цветни метали. Предприятието е най-голямото на Балканския полуостров за обработка на оловно-цинков концентрат и производство на цветни метали.
- **Лека промишленост** - включва производството на конфекция, булчински рокли, мебелно производство и дървообработване.
- **Хранително-вкусовата промишленост** е приоритетен отрасъл в региона.
- **Строителство** – в процес на реализация са множество инфраструктурни проекти. На територията на общината развиват своята дейност няколко строителни фирми, които работят на национално и международно ниво.
- **Дървообработващата промишленост** в региона работи предимно с местна дървесина.

Обликът на общинската икономика дават микропредприятията и малките предприятия, които заедно представляват 99,24 на сто от всички регистрирани предприятия.

През последните години най-голям е броя на фирмите, които са ангажирани с търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети. На второ място е преработващата промишленост. На следващо място е хотелиерството и ресторантьорството. Добре са представени още: строителството, транспорта, складирането и пощите, както и професионалните дейности и научните изследвания. Не е малък и броя на предприятията в хуманното здравеопазване и социалната работа.

В непосредствена близост до северната граница на община Асеновград и самия град Асеновград (съответно на 3650 m от кв. „Долни Воден“ и на 5100 m от жк „Запад“, са ситиурани две големи промишлени предприятия – „КЦМ“ АД (крупно металургично предприятие с три обособени производства: „Обособено цинково производство“, „Обособено оловно производство“ и „Обособено производство на благородни метали и сплави“. Притежава КР №1.НЗ-ИО-А0/2017 г.) и „АГРИЯ“ АД (химическо предприятие за синтез на дитиокарбамати и аминиране на органични киселини. Притежава КР №23-НО-ИО-А3/2017 г.).

Най-висок ръст на реализираните приходи в общината през последните няколко години е преработващата промишленост и в търговията, ремонта на автомобили и мотоциклети. Спад в реализираните приходи от предприятията се отбелязват от отраслите: създаване

и разпространение на информация и творчески продукти, далекосъобщения, образование, култура, спорт и развлечения.

Важна характеристика за предприятията от общинската икономика са регистрираните печалби и загуби. Прави впечатление, че в най-развитите отрасли са регистрират не само най-големите печалби, но и най-големите загуби, което говори за една доста динамична разнопосочна ситуация за отделните предприятия в различните сектори.

За отбелязване е, че при хотелиерството и ресторантьорството размера на загубите надвишава печалбите, което показва, че макар този сектор да е регистриран с разрастващ се бизнес през последните години, все пак е доста рисков и възвращаемостта на инвестициите става бавно. Освен това не всички хотели и ресторанти се задържат успешно на пазара. Или с други думи този сектор е все още в процес на пазарно утвърждаване, което води до изхвърляне на неконкурентноспособните обекти и бавно утвърждаване на новите.

Общинската икономика се характеризира в голяма степен от отчитането на показателите за броя и вида на регистрираните предприятия в зависимост от броя на заетия персонал. Съгласно данни от общинския план за развитие на община Асеновград през 2012 г. са регистрирани общо 2932 броя предприятия в т.ч.:

- микропредприятия с персонал до 9 заети - 2714 броя, или 92,56 на сто от всички предприятия;
- малки предприятия с персонал от 10-49 заети са регистрирани 196 броя, или 6,68 на сто от всички;
- средни, междинна група и големи предприятия са заети общо 22 броя или 0,75% на сто от всички предприятия.

Обликът на общинската икономика дават микропредприятията и малките предприятия, които заедно представляват 99,24 на сто от всички регистрирани предприятия. През всичките години най-голям е броят на фирмите, които са ангажирани с търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети. На второ място е преработващата промишленост, на следващо място е хотелиерството и ресторантьорството. Може да се отбележи, че хотелите и ресторантите в общината през последните години са се увеличили. Това е сериозен показател, който говори за активното развитие на туризма, който от своя страна води до необходимостта от откриване на подходящи места за нощувки, настаняване и осигуряване на храна за гостите на общината.

Добре са представени още: строителството, транспорта, складирането и пощите, както и професионалните дейности и научните изследвания. Не е малък и броят на предприятията в хуманното здравеопазване и социалната работа.

Ръст бележи и посещаемостта на местните природни и културно-исторически забележителности, на едnodневните туристически посещения, както и на пакетите туристически продукти. Съгласно данни на националния туристически регистър към

Министерство на туризма, за 2017г. в община Асеновград са регистрирани 20 675 места за настаняване. Туристите и гостите на общината достигат над 150 хил. души годишно. В последните години динамично се развива и СПА туризма, обусловен от наличието на минерални извори в Нареченски бани и възможности за ползване на лечебно-здравни процедури в изградената балнеолечебна инфраструктура.

IV.3.2. Състояние на инфраструктурата

IV.3.2.1. Транспортна инфраструктура

Нормалното функциониране на общината като единен механизъм е тясно свързано с изградените транспортни мрежи и видовете транспорт използван на територията ѝ. Географското разположение на Община Асеновград съдейства за доброто ѝ включване в националната транспортна мрежа. Транспортната система в Общината се състои от републикански, общински и местни пътища и железопътен транспорт. Пътната мрежа на територията на Община Асеновград не е в добро състояние, но има достъп до всички населени места. Разстоянията от Общинския център до всички села на територията на Общината са посочени в Таблица № IV.3.2.1.1

ТАБЛИЦА № IV.3.2.1.1

№	Населено място	Разстояние от гр. Асеновград	N	Населено място	Разстояние от гр. Асеновград
1.	кв. Горни Воден	6	16.	с. Лененово	25
2.	кв. Долни Воден	5	17.	с. Лясково	10
3.	с. Бачково	7,8	18.	с. Мостово	29
4.	с. Боянци	7,4	19.	с. Мулдава	7
5.	с. Бор	35	20.	с. Нар. бани	24
6.	с. Врата	28	21.	кв. Наречен	18
7.	с. Горнослав	14	22.	с. Новаково	25
8.	с. Долнослав	13	23.	с. Нови извор	20
9.	с. Добростан	28	24.	с. Орешец	22
10.	с. Жълт камък	43	25.	с. Стоево	13
11.	с. Златовръх	13	26.	с. Сини връх	30
12.	с. Избеглии	14	27.	с. Тополово	17
13.	с. Козаново	9	28.	с. Три могили	44
14.	с. Конуш	18	29.	с. Узуново	45
15.	с. Косово	29	30.	с. Червен	10

Източник: Общински план за развитие

През територията на Община Асеновград преминават и два второкласни републикански пътя (път II-86 Пловдив - Асеновград – Смолян и път II-58 Асеновград

– Червен), както и два третокласни републикански пътя (път III-667 Асеновград – Козаново и път III-804 Асеновград – Болярци). Поради липса на обходни пътища, всички те преминават през територията на Асеновград и имат значителен принос за трафика през града. Освен това, в Община Асеновград има 10 общински пътища, за които обаче липсват каквито и да са данни за интензивността на трафика.

Уличната мрежа на Асеновград е с обща дължина около 105 km. О тях около 94 km са с трайна настилка (асфалт, бетон, паваж), с трошенокаменна настилка около 6 km, и без настилка около 5 km. Състоянието на улиците с трайна настилка може да се оцени като добро. За състоянието на носещите улици в ЦГЧ може да се даде незадоволителна оценка. Подобна е констатацията и за състоянието на тротоарите в много части на града, а на някои места такива липсват.

За изминалата 2017г., общинска администрация Асеновград, е извършила асфалтиране, баластриране, подмяна на нови тротоарни настилки, реконструкция и обновяване на уличната мрежа, обхващайки територията на община Асеновград. Подробна информация за извършените ремонти през изтеклата година е дадено в следващата таблица. (Таблица №.3.2.1.2):

ТАБЛИЦА №.3.2.1.2

№	Участък	Извършени дейности
1	ул. "Асенова крепост" гр. Асеновград	Подмяна на тротоарна настилка и асфалтиране
2	ул. "Баба Тонка" Асеновград	Асфалтиране и подмяна тротоарна настилка
3	ул. "Крали Марко" Асеновград	Асфалтиране и подмяна тротоарна настилка
4	ул. "Бачо Киро" Асеновград	Асфалтиране и подмяна тротоарна настилка
5	ул. "Св. Петка" с. Мулдава II етап	Основен ремонт
6	ул. "Св. Петка" с. Тополово	Направа на тротоари
7	ул. "Стадиона" с. Избеглии	Отводняване и асфалтиране
8	ул. "Първи май" - от Кърджалийския път до Стопански двор с. Тополово	Асфалтиране на част от ул. "Първи май"
9	ул. "Ангел войвода" с. Лясково	Основен ремонт
10	ул. "Градешница" Асеновград	Асфалтиране и ремонт на тротоари
11	ул. "Сливов дол" Асеновград	Асфалтиране и подмяна на бордюри и тротоарна настилка
12	Ул. "Първа" с. Жълт камък	пътни ивици
13	ул. "Двадесет и осма" с. Нови извор	Асфалтиране и направа на тротоарна настилка
14	от ул. "Кн. Евдокия" Асеновград - от СОУ "Кирил и Методий" до ул. "Шипка"	Асфалтиране и подмяна на тротоарна настилка
15	ул. "Родолюбие" Асеновград	Асфалтиране и ремонт тротоари

16	ул. "Къпина" Д. Воден	Асфалтиране
17	ул. "Напредък" Г. Воден	Подмяна на тротоарна настилка
18	ул. "Св. Костадин", с. Долнослав	Основен ремонт
19	ул. "Харманите", кв. Горни Воден	Канализация и баластриране
20	ул. "Рила", с. Конуш	Основен ремонт
21	ул. "Васил Левски" №7	Основен ремонт

Източник: Община Асеновград

Общественият транспорт - градски и междуселищен, се извършва от частни фирми и се възлага чрез обществена поръчка. Маршрутната дължина на градските линии е 57 километра, а на линиите в рамките на Общината - 636 километра. Дължината на всички маршрутни линии е 950 километра.

Състоянието на автомобилния парк, както на пътническия, така и на товарния не е в добро.

През Община Асеновград преминава и отсечка на железопътна линия №16 - Крумово - Асеновград. По железопътната линия се извършва пътнически и товарен транспорт. Пътническият железопътен транспорт обслужва главно пътници по направлението Асеновград - Пловдив и обратно, предимно работещи в Областния център. С оглед подобряване качеството на железопътния транспорт е нужна подмяна на вагонния парк и внедряване на допълнителна механизация.

IV.3.2.1. Водоснабдителна и канализационна инфраструктура

Водоснабдителните мрежи в Общината изпълняват жизненоважни функции за населението, производството и за други дейности свързани с комплексното обслужване. Поради тези причини общинското ръководство полага особени грижи за развитието, поддържането и разширяването на водоснабдителната система. Основната функция на тази система е да удовлетвори нуждите на жителите на Общината от вода.

Дължината на изградените съществуващи водопроводи възлиза на 203,8 км, съставлявайки 74% от дължината на цялата улична мрежа на всички населени места.

По отношение на водоснабдителната инфраструктура проблем се явява броят на аварии на територията на Община Асеновград, който е сравнително висок. Основният физически проблем е свързан с лошото състояние на тръбопроводите, което води до големи загуби на вода. Изключително амортизираните етернитови тръби създават предпоставки за чести аварии, както в междуселищните проводи, така и в селищните водопроводни мрежи, които са изградени основно през 60-те години на миналия век.

Канализационната мрежа на община Асеновград се обслужва от „ВиК Пловдив” ЕООД. Към настоящият момент канализационна система за отвеждане на отпадъчните води има изградена само в гр. Асеновград. Съществуващата канализационна система е от смесен тип, като степента на изграденост е 79.3%. Независимо, че този процент е по-високо с около 10 пункта в сравнение с останалите населени места в Областта, в селата

на община Асеновград все още няма изградена такава. В перспектива се предвижда канализация да бъде изградена във всички населени места в Общината. В най-малките селища Нови извор, Добростан, Орешец, Мостово, Три могили, Горнослав и Лясково, общината не предвижда изграждане на канализационни мрежи.

През последните години по проект за рехабилитация на водоснабдителната и канализационната мрежа с изграждане на ПСОВ за гр. Асеновград, е изградена над 90% от заложената в проекта водоснабдителна и канализационна мрежа и Пречиствателна станция за отпадни води и е извърши ремонт на улици и тротоарни настилки по трасетата на преминаващата ВиК инфраструктура както следва:

ТАБЛИЦА № IV.3.2.1.1

№	Участък		Изпълнени дейности
1	Гл. клон I- ЛОТ 500	ул. "Цар Иван Асен II"; ул. "Речна" ; ул. „Георги Бенковски“; ул. „Винарска“; ул. „Абоба“; ул. „Речна“; ул. ”3-ти март”	Изпълнена канализация – 457 м. Изпълнен водопровод – 185 м. Асфалтови настилки – 1294 кв.м. Тротоарни настилки – 159 кв.м.
2	Гл. клон II - ЛОТ 600	ул. „Съединение“; ул. "Стара планина"; ул. „Георги Данчов“; ул. „Воденска“ ул. „Марица“; ул. „Капитан Петко Войвода“ ; ул. „Брегалница“; ул. ” Копринарска“; ул. „Атанас Свещаров“;	Изпълнена канализация – 1253 м. Изпълнен водопровод – 350 м. Асфалтови настилки – 6260 кв.м. Тротоарни настилки – 365 кв.м.
3	Гл. клон III - ЛОТ 400	Горни Воден-Долни Воден и част от главен колектор IV)	Изпълнена канализация – 1084 м.
4	Гл. клон IV - ЛОТ 300 и ЛОТ 400	ул. "Стоян Джамсъзов"; ул. "Безименна"; бул. "България";	Изпълнена канализация – 1654 м. Изпълнен водопровод – 880 м. Асфалтови настилки – 6131 кв.м.
5	Гл. клон V - ЛОТ 300 и ЛОТ 900	бул. "България"; терен извън регулация;	Изпълнена канализация – 3238 м. Асфалтови настилки – 2548 кв.м.
6	Гл. клон VIII - ЛОТ 700	ул. "Възрожденци"; бул. "България"	Изпълнена канализация – 1447 м. Изпълнен водопровод – 1354 м. Асфалтови настилки – 11294 кв.м. Тротоарни настилки – 50 кв.м.
7	Гл. клон IX - ЛОТ 800	ул. "Васил Петлешков"; ул. "Христо Смирненски"; ул. Баба Тонка"; ул. "Хан Крум" ул. "Мануш Войвода"; ул. „Елин Пелин“; ул. „Васил Петлешков“; ул. „Бачо Киро“; ул. „Христо	Изпълнена канализация – 2250 м. Изпълнен водопровод – 1483 м. Асфалтови настилки – 6827 кв.м. Тротоарни настилки – 497 кв.м.

		Смирненски” ; ул.”Хан Крум” ул. „Градешница”; ул. „Марин Дринов”; ул. „Хан Крум”; ул. „Генерал Колев”; ул. „Тутракан”; ул. „Садовска”; ул. „Цар Асен II”; ул. „Мир”; ул. „Атанас Мишев”	
8	Гл. клон X - ЛОТ 550	ул. „Оборище”; ул. „Авксентий Велешки”; ул. „Стефан Караджа”; ул. „Първомайска”; ул. „Хан Аспарух”; ул. „Александър II” ул. „Стою Шишков” ул. „Княз Борис I	Изпълнена канализация – 1107 м. Изпълнен водопровод – 899 м. Асфалтови настилки – 8588 кв.м. Тротоарни настилки – 866 кв.м.
9	Лот 100; Лот 200; Лот 500 и Лот 600	Околовръстно шосе ; ул.”Александър Стамболийски”; ул. „Захари Стоянов”; ул. „Васил Левски”; ул. „Индустриална” ; ул. „Иларион Макариополски”; ул.”Речна”	Изпълнена канализация- 9205 м. Изпълнен водопровод - 2451 м. Асфалтови настилки - 57 000 кв.м.

Източник: Община Асеновград

IV.3.2.2. Енергийна инфраструктура

Важен елемент на техническата инфраструктура на всяка община са енергийните мрежи и системи, с които се осигурява необходимата енергия.

Електроснабдяването в Община Асеновград се осъществява от ЕВН. Всички населени места са електрифицирани с изградени трафопостове и разпределителни мрежи. Общата трансформирана мощност в трафопостовите в селищата на Община Асеновград е достатъчна, за да поеме съществуващите товари. В част от населените места електропреносните мрежи са физически и морално остарели.

За 2017г. в община Асеновград са изградени нови обекти, от енергийната инфраструктура както следва :

- Направа осветление на пътеката между Винзавода и СПТУ „Цар Иван Асен II”;
- Направа улично осветление по ул.”Цар Иван Асен II” (в участъка от ул.”Миньор” до края на ул.”Цар Иван Асен II”);
- Направа улично осветление по ул.”Къпина” кв.Д.Воден;
- Направа улично осветление по ул.”Христо Анастасов” кв. Д.Воден /от ул.”Еделвайс” до ул.”Бор”;
- Направа улично осветление от Бялата воденица до ул. "В.Петлешков" Асеновград;
- Направа улично осветление около бл.24 и бл.25 кв. Баделема Асеновград;

Сред основните проблеми по отношение на енергийната инфраструктура се открояват морално остарелите съоръжения, аварията и др. Поради това е необходимо предприемане на действия, насочени към отстраняване на проблемите, оказващи неблагоприятно влияние върху качеството на предоставяните услуги. Сред основните проблеми, характеризиращи състоянието на енергийната инфраструктура на територията на общината, се откроява високия дял на енергията, произвеждана от твърди горива. Това неефективно от екологична гледна точка производство, налага необходимостта от приоритетното предприемане на мерки, насочени към оптимизиране на енергопотреблението, въвеждане на енергоефективни технологии и създаване на условия, стимулиращи производството на енергия от възобновяеми енергийни източници. Основният дял в консумацията на електрическа енергия на територията на общината, се дължи на битовите абонати, като през последните години не се отчитат резки промени в консумацията на електроенергия, но се наблюдава увеличаване в дела на обществения сектор

IV.3.2.3. Комуникационна инфраструктура

Комуникационната инфраструктура включва телефонните, телеграфните, факсовите, телексните и други устройства и услуги за предаване и приемане на информация. Развитието и качеството на връзките в Общината са на сравнително добро равнище.

На територията на Общината е изграден и е в експлоатация оптичен кабел Пловдив – Асеновград.

Всички населени места в Общината са телефонизирани и имат достъп до интернет услуги.

Покритие на територията на цялата община имат и всички мобилни мрежи.

Изводи и препоръки за развитие:

- На територията на община Асеновград е добре развита пътната инфраструктура с обществен транспорт до всички населени места;
- Наличие на водоснабдяване във всички населени места в общината;
- Проблеми към настоящият момент се явяват лошото състояние на тръбопроводите и липсата на канализация в селищната мрежа на общината.

IV.4. ФИНАНСОВИ ФАКТОРИ

IV.4.1. Икономически инструменти

Икономическите инструменти, които се използват за целите на екологичната политика включват стимули за ефективно използване на ресурсите, за подпомагане екологосъобразни дейности и практики и за ограничаване използването на производствени средства и технологии с вредно въздействие върху околната среда.

Основните принципи на които се базират икономическите инструменти за опазване на околната среда, са:

- Предотвратяване и превантивност – предотвратяването на замърсявания и превантивните мерки за недопускане на увреждане на околната среда са свързани с по-ниски разходи за обществото в сравнение с мерките по почистване и възстановяване на околната среда;
- „Потребителят плаща“ – всеки, който употребява природни ресурси, следва да заплаща реалната цена за тях и да покрие разходите за възстановяването им;
- „Замърсителят плаща“ и „Разширена отговорност на производителя“ – всеки, който образува или допринася за образуването на отпадъци или замърсяване на околната среда, трябва да покрие пълните разходи за третиране на отпадъците по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве.

Съществуващите икономически инструменти, залежали в законодателството и осигуряващи приходи за общинския бюджет, които впоследствие могат да се използват за финансиране на дейности по опазване на околната среда, са посочени в таблицата подолу:

ТАБЛИЦА № IV.4.1.1.1

Нормативен документ	Икономически инструмент	Приходи/разходи на общинския бюджет, основание
Закон за опазване на околната среда (ЗООС)	Санкции за увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми	Приходи от санкции по чл. 65 от Закона, разходи на основание чл. 74
Закон за управление на отпадъците (ЗУО)	Обезпечение по чл. 60, натрупаните средства са за финансиране закриване на клетки и следексплоатационни грижи на площадката на депото. Отчисленията по чл. 64 за намаляване депонираните отпадъци. Натрупаните общински средства се използват от общините за финансиране съоръжения за рециклиране и оползотворяване на отпадъците.	Обезпеченията и отчисленията са компонент на такса битови отпадъци, съгласно чл. 66 ал. Т. 3 от Закона за местните данъци и такси
Закон за лечебни растения (ЗЛР)	Такси за ползване на лечебни растения от земи, гори и територии общинска	Приходи от такси по чл. 24, ал. 2 от Закона Разходи по чл. 25, ал. 2 от

	собственост Финансиране дейности по поддържане и възстановяване на лечебни растения.	Закона
Общински наредби	Глоби за нарушаване на изискванията на наредбите – шум, чистота и др.	-

IV.4.2. Общински бюджет

Приходната част на общинският бюджет се състои от собствени приходи, субсидии от Републиканския бюджет, трансфери от Републиканския бюджет и др.

Бюджетните взаимоотношения между Държавния бюджет и общинските бюджети се определят със Закона за държавния бюджет на Република България. За всяка бюджетна година средствата се предоставят под формата на субсидии – обща допълваща, обща изравнителна, целева субсидия за капиталови разходи и други целеви трансфери.

Всяка от субсидиите е предназначена за финансиране на отделни дейности. Общата изравнителна субсидия е за финансиране на местни дейности- издръжка ОБА, ЦДГ и други.

Целевите трансфери по бюджета на общината са за обезпечаване на някои бюджетни дейности – снегочистване на четвъртокласна пътна мрежа, основен ремонт на четвъртокласна пътна мрежа и за програмите по времена заетост. Част от тях не се включват в първоначалната рамка на бюджета.

Годишния бюджет на община Асеновград е в порядъка от 32 мил. лв. годишно, като приблизително около 25% се изразходват за дейности по околна среда, отпадъци и битово комунално стопанство.

Приходите и разходите за дейности по управление на отпадъци и дейност „чистота“ през последните няколко години са представени на таблица IV.4.2.1

ТАБЛИЦА № IV.4.2.1

Приходи за управление на отпадъците на Община Асеновград	
година	Отчет на приходите по §27-07 "Такса за битови отпадъци" (лв.)
2012	2 434 554
2013	2 600 622
2014	2 471 563
2015	2 807 458
2016	2 945 120
Разходи за управление на отпадъците на Община Асеновград	

година	Отчет на разходите за дейност "Чистота" (лв.)	Отчет на разходите на ОП "ТДБСО" (лв.)	Отчет -общо (лв.)
2012	2 528 004	2 132 196	4 660 200
2013	2 346 196	673 978	3 020 174
2014	2 090 734	379 968	2 470 702
2015	1 962 367	829 657	2 792 024
2016	2 096 021	724 797	2 820 818

Приходите в общинския бюджет от ТБО се определят за покриване на разходите за дейности по управление на отпадъците и обезпечения по чл. 60 и отчисления по чл. 64 от Закона за управление на отпадъците. Дейностите БКС и околна среда се финансират основно от данъчни приходи на общинския бюджет.

Други два основни източника на финансиране на проекти в областта на околната среда са Предприятието за управление на дейности по опазване на околната среда /ПУДООС/ и Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г.

ПУДООС финансира проекти в областта на:

- Управление на отпадъците;
- Изграждане на пречиствателни станции за отпадни води и канализационни мрежи;
- Опазване чистотата на въздуха;
- Биоразнообразие;

Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020г. финансира основно проекти свързани със:

- Инсталации за третиране и оползотворяване на отпадъци – Община Асеновград е бенефициент и има сключен договор по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG16M2OP002-2.006 «Втора комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостираща инсталация и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци» по приоритетна ос 2 на ОПОС 2014-2020 г.»;
- Разработване/актуализация на общински програми за качеството на атмосферния въздух - Община Асеновград е бенефициент и има сключен договор за „Изготвяне на общинската програма за качество на атмосферния въздух в изпълнение на проект „Актуализация на общинска програма за намаляване нивата на замърсителите и достигане на установените норми в атмосферния въздух в община Асеновград по ОП „Околна среда 2014-2020г.“

IV.5. ДЕМОГРАФСКИ ФАКТОРИ

IV.5.1. Население на община Асеновград

Демографската ситуация в община Асеновград е резултат от действието на фактори и влияния, които от една страна са характерни за Р България, а от друга специфични за територията на общината, обусловени от географското положение, историко-културно, социално-икономическо и демографско развитие. Особеностите на географското положение на територията спрямо важни пътни артерии и големи градове в страната оказват пряко въздействие върху характера на демографските тенденции. Това оказва влияние най-вече върху състоянието на различните видове структури на населението и върху неговите миграционни нагласи и поведение. Съществено влияние оказват раждаемостта и смъртността, миграцията, полово-възрастовата, етническа, религиозна и образователна структури на населението. Те влияят на формирането на човешките ресурси в общината, както в количествено, така и в качествено отношение.

Текущата демографска ситуация в общината се характеризира с продължаващо намаляване и застаряване на населението и задържащо се високо равнище на общата смъртност. В резултат на демографските и емиграционните процеси в края на 2017 г. изчисленото постоянно население на община Асеновград е 61 334 лица, или малко над 9,15% от населението на област Пловдив. В общинския център град Асеновград в края на 2017 г. живеят общо 49 042 лица, а останалото население в размер на 12 292 души живеят в 28 села.

Към 2017 г. населението на Област Пловдив и Община Асеновград е представено в таблица № IV.5.1.1, а населението по населени места и пол в таблица № IV.5.1.2

ТАБЛИЦА № IV.5.1.1

Население на Област Пловдив и Община Асеновград по населени места и пол към 31.12.2017г.

	Общо			В градове			В села		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Област Пловдив	669 796	322 158	347 638	505 310	241 147	264 163	164 486	81 011	83 475
Община Асеновград	61 334	29 573	31 761	49 042	23 565	25 477	12 292	6 008	6 284

Източник: НСИ, 2018г

ТАБЛИЦА № IV.5.2

№	населено място	мъже	жени	общо
1	Асеновград	23565	25477	49042
2	с. Бачково	144	167	311
3	с. Бор	8	4	12
4	с. Боянци	740	786	1526
5	с. Врата	10	11	21

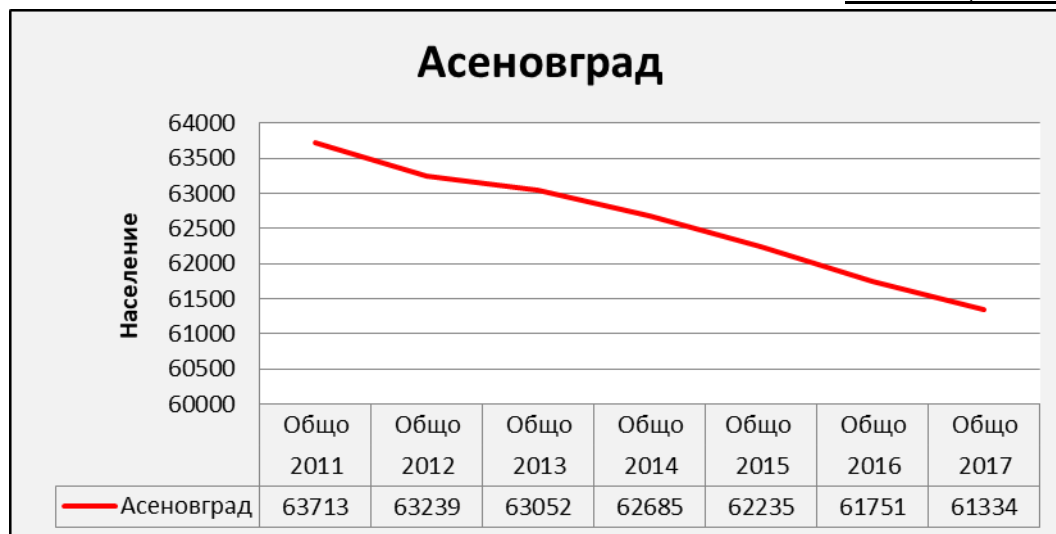
6	с. Сини връх	7	4	11
7	с. Горнослав	44	45	89
8	с. Долнослав	134	128	268
9	с. Добростан	17	23	40
10	с. Жълт камък	46	47	93
11	с. Златовръх	250	260	510
12	с. Избеглии	393	422	815
13	с. Козаново	277	302	579
14	с. Конуш	314	334	648
15	с. Леново	152	164	316
16	с. Лясково	15	15	30
17	с. Мостово	21	29	50
18	с. Мулдава	672	698	1370
19	с. Нареченски бани	319	335	654
20	с. Новаково	160	178	338
21	с. Нови извор	145	137	282
22	с. Орешец	19	22	41
23	с. Патриарх Евтимово	156	171	327
24	с. Стоево	322	323	645
25	с. Тополово	1258	1293	2551
26	с. Три могили	18	12	30
27	с. Узуново	5	5	10
28	с. Червен	103	102	105

Източник: Инфостат НСИ, 2018

Община Асеновград се състои от 28 населени места в т.ч. общинския център гр. Асеновград, кв. Долни Воден, кв. Горни Воден. В резултат на наблюдаваното цялостно негативно демографско развитие на национално ниво, демографската ситуация в общината може да се определи като неблагоприятна. Направената констатация се свързва с тенденцията на обезлюдяване на някои от населените места в община Асеновград, както и с влошаване стойностите на показателите, характеризиращи протичащите демографски процеси.

Броя на населението на общината намалява, което е породено от общата тенденция за страната (таблица №IV.5.1.3). Това намаление е един от основните неблагоприятни фактори за бъдещото му развитие. То ще доведе до ограничаването на работната сила и възпроизводствения потенциал.

ТАБЛИЦА № IV.5.1.3

Източник: НСИ (Динамика на прирастна на населението в община Асеновград за периода 2011-2017г.)

IV.5.2. Раждаемост

Раждаемостта е един от основните показатели, които характеризират динамиката на населението в даден район. Най-често раждаемостта се определя като брой родени деца за определен период от време (1 календарна година) или чрез коефициент на раждаемост. Коефициентът на раждаемост е отношението между броя на живородените деца и средногодишното население през същата година.

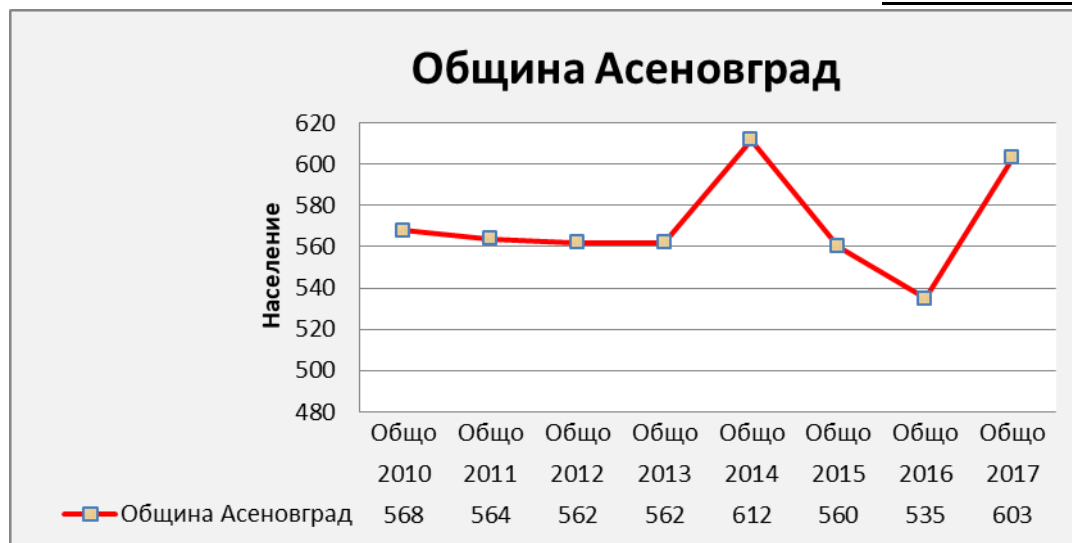
Съгласно данни от НСИ в област Пловдив, коефициентът на раждаемост е 9.6 ‰. В национален аспект най-висока е раждаемостта в областите - Сливен с 12.5 ‰, София с 10.3 ‰ и Пловдив с 9,6 ‰.

За община Асеновград, през 2017г. броя на живородените деца в община Асеновград е 603 в сравнение с предходната година, когато броя на живородените деца е бил 535. Стойностите на раждаемостта в общината варират през различните години, като най-високи са през 2014 г. – 612 живородени деца (Таблица №IV.5.2.1 и Фигура IV.5.2.1).

ТАБЛИЦА №IV.5.2.1

Брой живородени деца							
2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
568	564	562	562	612	560	535	603

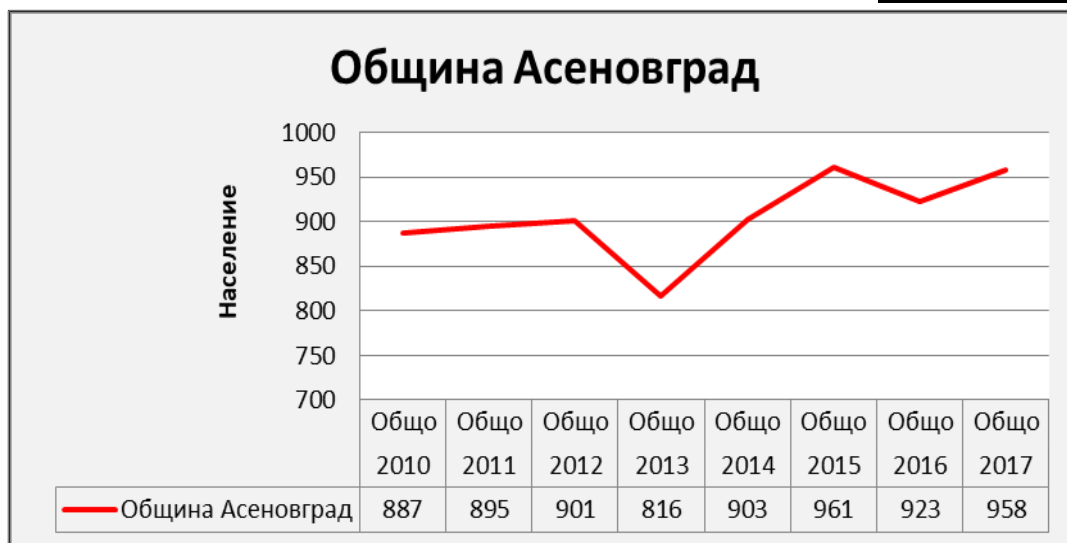
Източник: НСИ, 2018г.

ФИГУРА № IV.5.2.1

Ниските стойности на раждаемостта през различните години са в следствие от влошената възрастова структура на населението, ниските доходи, несигурността в икономически план и т.н. При натискът от професионално развитие, амбицията за изграждане на кариера и постигане на високи доходи възпират раждаемостта в общината.

IV.5.3. Смърност

Смъртността е както биологичен, така и социално обусловен процес. Динамиката ѝ е повлияна от промените в условията за живот на населението, състоянието на възрастовата и половата му структура, екологичната обстановка и множество други фактори. За територия на Община Асеновград равнището на смъртността е с високи стойности за периода 2010 - 2017 год. (фигура №IV.5.3.1)

ФИГУРА № IV.5.3.1

Върху демографската структура в Община Асеновград, влияят процесите на стареене, характеризиращи се с ниска раждаемост и висока обща смъртност. Причините за високата смъртност както в общината, така и в страната като цяло е, че голяма част от населението което влизат в трудоспособна възраст, всяка година намалява в съотношение с населението излизащо от тази възраст. Наблюдава се непрекъсната тенденция на застаряване на населението, като към края на 2017г преобладаващото население в област Пловдив е между 65-69 години.

IV.5.4. Миграция на населението

Отрицателният естествен прираст е резултат от бързото намаляване на раждаемостта и поддържането на високо равнище на смъртност. Той в най-голяма степен пряко се отразява върху намаляването на броя на населението не само в страната, но и за територията на община Асеновград. От 1989г. до 2017 г. България има непрекъснат отрицателен естествен прираст.

За периода 2010-2017 г. в общината също е характерен отрицателен естествен прираст, като единствено през 2013г., коефициентът на естествен прираст е с най-благоприятна положителна стойност (таблица №IV 5.4.1.).

ТАБЛИЦА №IV 5.4.1.

2010г	2011г	2012г	2013г	2014г	2015г	2016г	2017г
Механичен прираст							
общо	общо	общо	общо	общо	общо	общо	общо
-256	-44	-135	67	-76	-49	-96	-62

Източник: НСИ, Инфостат 2018г.

Според данните от НСИ, отразяващи механичното движение на населението през 2017

г. са се изселили 742 души, а са се заселили 804 души. За периода 2010-2017г., най-много изселили се лица – 1244 се наблюдават през 2010 г., най-много заселили се лица отново се наблюдава през 2010г.– 988 души. Анализът на периода 2010-2017 г. показва относително равномерно разпределени параметри при формирането на отрицателното механично движение, като единствено през 2013 г. то е с положителен знак, когато броят на изселените е по-нисък от този на заселените.

Най-често посочваните причини за миграциите според изследване на НСИ са: по семейни причини, трудова реализация, по-добри условия за живот и предоставяне на по-добри възможности за развитие на децата.

IV.5.5. Заболеваемост на населението

Съгласно доклади на Регионална здравна инспекция Пловдив основните болести сред населението на област Пловдив са тези на органите на кръвообращението, чийто интензитет е 953.9 на сто хиляди души от населението при 935.7 ‰ през 2015 г. Болестите на органите на кръвообращението са водеща причина за смърт и в страната с интензитет 988.5 ‰. Относителният дял на болестите на органите за кръвообращение от всички причини за умиряния в Пловдивска област е 65.3%. На второ място са умирянията от новообразувания с интензитет 295.6 на сто хиляди от населението и относителен дял 20.2% при 18.4% за предишната година. За страната този показател е 242.6 на 100 000 население, а относителният дял е 16.1%. В структурата на причините за смърт следват: болестите на храносмилателната система с относителен дял 3.9%; външните причини за заболяемост и смъртност; симптомите, признаците и отклоненията от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде; и пр.

Регистрираните заболявания според обръщаемостта за медицинска помощ към лечебните заведения в Пловдивска област през 2016 г. са 1 898.0 случая на 1 000 души от населението.

В нозологичната структура на болестността водещи са болестите на дихателната система, които представляват 455.5 случая на 1 000 души (24.0%), следвани от болестите на органите на кръвообращението – 426.4 случая на х. д. (22.5%). През последните години в Пловдивска област не се наблюдава динамика в болестността и регистрираните новооткрити заболявания, които през 2016 г. са 937.1‰.

Регистрираните онкоболни в областта през 2016г. година са 34 025 души. Болестността през 2016 г. е повишена със 126.7 ‰ спрямо 2015 г. и е много над средната за България – 4 036.0 ‰.

IV.5.6. Възрастова структура на населението

Възрастовата структура на населението е от особена важност, защото е повлияна от естественото възпроизводство на населението и има отношение към трудовите ресурси.

Съчетанието на отрицателен естествен и механичен прираст в община Асеновград води до неблагоприятни изменения във възрастовата структура на населението и стеснява възпроизводствените му възможности.

Съгласно информация от НСИ към 2017г. под трудоспособна възраст в общината са 8885, в трудоспособна възраст са 37 162 души, а над трудоспособна възраст са 15 287 души (Таблица № IV.5.6.1).

ТАБЛИЦА № IV.5.6.1

Население на община Асеновград и град Асеновград под, във и над трудоспособна възраст към 31.12.2017г.

Възрастови групи	общо			в т.ч. градовете		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
общо	61 334	29 573	31 761	49 042	23 565	25 477
Под трудоспособна възраст	8 885	4 543	4 342	7 411	3 821	3 590
В трудоспособна възраст	37 162	19 294	17 868	30 338	15 546	14 792
Над трудоспособна възраст	15 287	5 736	9 551	11 293	4 198	7 095

Източник: НСИ, 2018г

За сравнение през 2010г. населението под трудоспособна възраст в общината възлиза на 9 357 души, което съставлява 14.6% от общия брой на населението. В трудоспособна възраст са 40 099 души или 62 % от населението. И 15 191 души са над трудоспособна възраст, което се равнява на 23.5% от населението.

Най-голям относителен дял във възрастовата структура на населението за 2017г. заемат лицата в трудоспособна възраст между 30-59 години. Възрастните на 60 и повече години представляват 25% от населението, а децата и младежите до 29 години – 14.5% от населението.

Изводи и препоръки за развитие:

- Тенденциите в развитието на населението на Общината са свързани с намаляване на общия му брой, както в града, така и в селата, застаряване на населението, намаляване на темповете на раждаемост и смъртност и увеличаване на отрицателното миграционно салдо;

IV.6. СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ

IV.6.1. Средно-годишен доход на човек от населението

За целите на настоящият анализ са използвани статистически данни на НСИ за доходите на домакинствата и съответно за населението в отделните области на страната. Според тези данни в страната се генерират доходи около 35 млрд. годишно., а

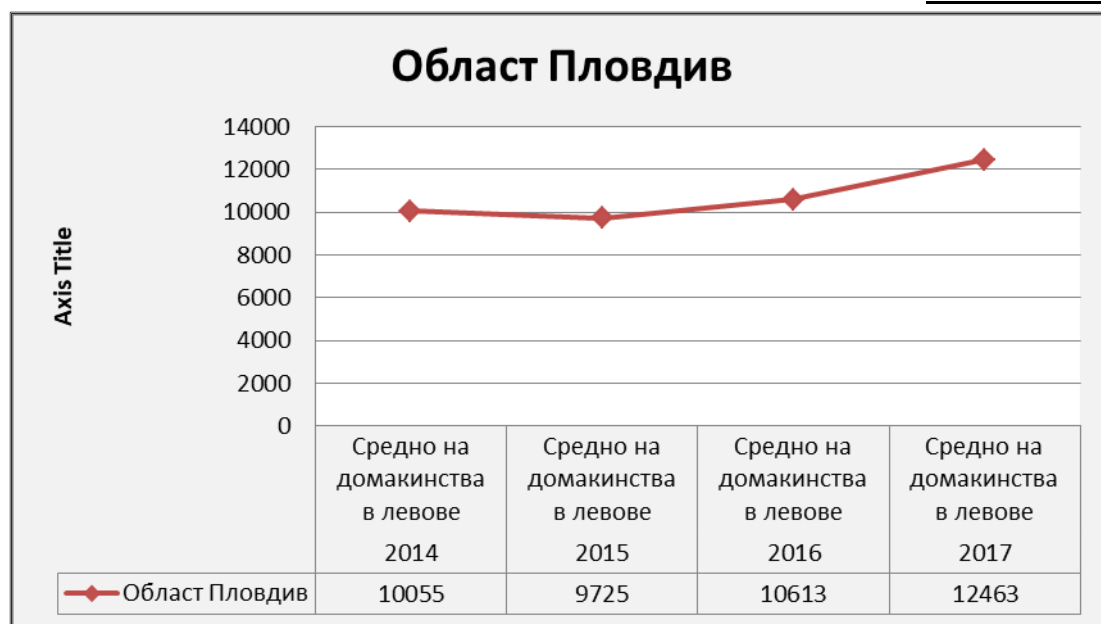
регионалната разбивка показва тежестта на всяка една от областите в България. Огромната тежест се пада на столицата София, където се генерират над приблизително 9 млрд. лв. доходи годишно. След София се нареждат други два големи центъра – областите Пловдив и Варна, след което областите Бургас и Стара Загора.

За област Пловдив общия годишен доход, средно на домакинство в левове за периода 2014-2017г. по данни на НСИ е представено в следващата таблица. IV.6.1.1. и фигура IV.6.1.1.

ТАБЛИЦА. IV.6.1.1.

2014	2015	2016	2017
Средно на домакинство в левове	Средно на домакинство в левове	Средно на домакинство в левове	Средно на домакинство в левове
10 055 лв	9 725 лв.	10 613 лв.	12 463лв.

Източник: НСИ

ФИГУРА IV.6.1.1.

Видно от таблица. IV.6.1.1. и фигура IV.6.1.1, средните годишни приходи на домакинствата в Пловдивска област за последните 4 години бележат тенденция за нарастване.

Брутният общ годишен доход, средно на лице от населението в област Пловдив в левове за 2017г. се равнява на 4854 лв., което представлява увеличение с 536 лв., спрямо брутният общ годишен доход на лице от населението през 2016г. – 4318 лв.

Работната заплата средно на лице от населението в област Пловдив през 2017г. е 2971 лв, а през 2016г. – 2513 лв.

Доходите от пенсии средно на лице в левове за 2016г. са 1405 лв, а за 2017г. – 1415 лв.

Данните за промяната на нивото на средния доход на глава от населението в българските области показва преимуществото на големите икономически центрове.

Нарастващите средни доходи и положителния механичен прираст през годините, предполагат утвърждаването на Пловдив като инвестиционен и икономически център.

IV.6.2. Трудова заетост

Съгласно данни от Дирекция „Бюро по труда“ – Асеновград, икономически активните лица в община Асеновград към април 2018г. наброяват 26 791 души. Регистрираните безработни са 1522 души, а степента на безработица 5.68%.

Понятието работна сила е съставено от лицата на 15 и повече години, които работят и предлагат труда си на трудовия пазар. Работната сила от своя страна включва заети и безработни, при което тя е идентична с икономически активното население.

В следващата таблица е представена информация за икономически активни и неактивни лица в община Асеновград, по данни от Дирекция "Бюро по труда" – Асеновград към април 2018г.:

ТАБЛИЦА № IV.6.2.1

№	Показател	Мярка	Асеновград
1	Регистрирани безработни	брой	1522
2	Регистрирани заети	брой	7
3	Регистрирани учащи се	брой	0
4	Регистрирани пенсионери	брой	15
5	Общо	брой	26791
6	Равнище на безработица	%	5.68

Източник: ДБТ- Асеновград

Информация за броя на безработните лица и равнището на безработица в община Асеновград по данни от Дирекция „Бюро по труда“ – Асеновград към април 2018г. е дадено в следващата таблица IV.6.2.2

ТАБЛИЦА № IV.6.2.2

№	Показател	брой
1	Брой регистрирани лица	1522
2	Мъже	635
3	Жени	887
4	Равнище на безработица	5.68

Източник: ДБТ- Асеновград

Жените в община Асеновград, продължават да са по-голямата част от безработните. Макар и да е намалял дялът на безработните жени, те запазват по-високият си относителен дял спрямо безработните мъже, което показва, че безработицата сред жените е по-голяма.

Най-голям относителен дял във възрастовата структура на безработицата в община Асеновград имат лицата над 50-годишна възраст. Представителите на тази възрастова група трудно могат да си намерят работа, поради опасенията на бизнеса за проблеми произтичащи от високата възраст на работниците.

Младите хора в общината между 20 и 30 години са 249 души от безработните. Най-малък относителен дял във възрастовата структура на безработицата заемат младежите до 19 години. Необходимо е общината да предприеме мерки за подобряване на квалификацията и преквалификацията на безработните младежи с цел по-добрата им трудова реализация в бъдеще. Да иницира активни контакти с местните предприемачи за правилното професионално ориентиране и професионална подготовка на младите хора според нуждите на пазара и бизнеса.

В структурата на регистрираните безработни в бюро по труда в община Асеновград с работническа професия са регистрирани 354 души, специалисти 345 и без квалификация 822. С висше образование са регистрирани 227 души, със средно 592 души, с основно образование 251 и с начално и по-ниско образование 452 души.

Лицата с намалена трудоспособност в общината са 116 души. Новорегистрираните безработни от началото на 2018г. са 163 души, а постъпилите на работа 157. Коефициентът между новорегистрираните безработни и постъпилите на работа т.е. съотношение входящ/изходящ поток е 64.23%.

Продължително безработните (с регистрация над 1 г.) през последните години непрекъснато нараства, като за началото на 2018г. те наброяват 442 души. Тази тенденция на непрекъснато увеличаваща се група на трайно безработните е тревожна, тъй като нейните представители не само са без приходи от трудова дейност, но за дългия период на безработица успяват да се депрофесионализират и остават в голяма степен социално изолирани.

От началото на 2018г. заявените работни места в Дирекция “бюро по труда” – Асеновград са 198, в т.ч. 8 от тях за работници, 13 места за специалисти и 177 без специалност.

Започналите работа чрез посредничество на Дирекция “Бюро по труда” са 157 души, на първичен трудов договор са 103 души, по мерки за насърчаване на заетостта са 3 души и по програми за временна заетост – 7 души.

Безработните лица започнали обучение са 52 души, а безработните лица завършили обучение са 15 души.

Необходимо е в общината да бъдат предприети действия по отношение на намаляване на безработицата, като тука следва да бъдат реализирани следните две основни направления - превантивни (обучение на безработни и засти) и защитни - мерки, насърчаващи работодателите да наемат на работа лица в неравностойно положение. От голямо значение са превантивните действия, които целят хората, останали без работа, да не изпаднат в състояние на трайна безработица и оттам - до необходимостта от социално подпомагане. Важно условие за подобряване на качеството на упражнявания труд е повишаването на пригодността на работната сила за заетост чрез усъвършенстване на нейната квалификация и привеждането ѝ в съответствие с изменящите се изисквания на търсенето на труд в икономика, основана на знанията. Това ще доведе до повишаване на потенциала ѝ и ще създаде трайни предпоставки за устойчив икономически растеж.

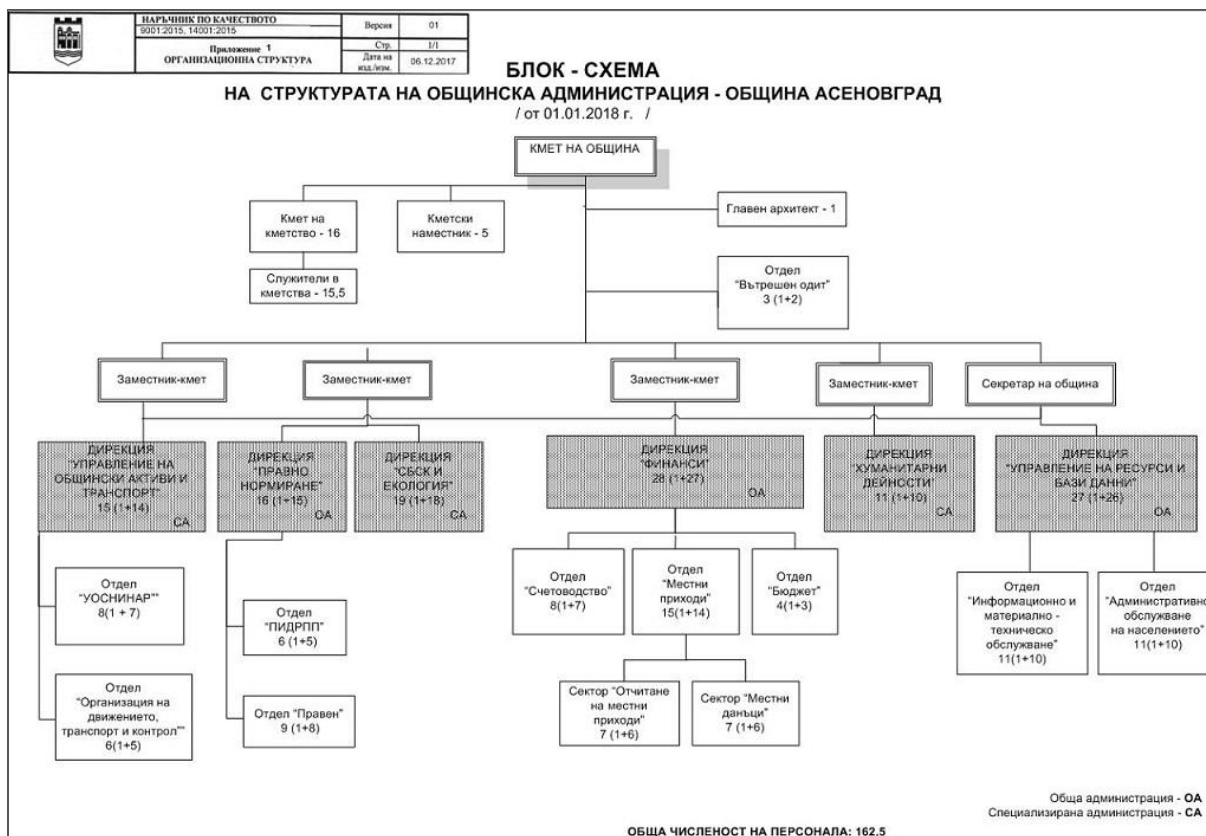
IV.7. УПРАВЛЕНЧЕСКИ ФАКТОРИ

IV.7.1. Отговорности и задачи

Общото ръководство и контролът на дейностите в общината се осъществява от кмет, който е едноличен орган на изпълнителната власт. При осъществяване на дейността си, той се допитва до заместник кметове, кметски наместници, главен архитект и отдел „вътрешен одит“. На пряко подчинение на кмета на общината е вътрешен одит, чиято задача е да идентифицира и оценява рисковете в общината, както и адекватността на системата за финансово управление и контрол.

Към 2018г. общинската структура на община Асеновград е със следният състав;

- Кмет на община Асеновград;
- Кмет на кметство;
- Кметски наместници;
- Главен архитект;
- Отдел вътрешен одит;
- Заместник кметове;

Администрацията на общината е организирана в шест дирекции, в които са обособени девет отдела както следва:

1.) Специализирана Администрация

- Дирекция „**Управление на общинските активи и транспорт**“;
 - Одел „Организация на движението, транспорт и контрол“,
 - Отдел „Управление на общинска собственост и нежилищни имоти, надзор, актуване и разпореждане“
- Дирекция „**Строителство, благоустрояване, строителен контрол и екология**“
- Дирекция „**Хуманитарни дейности**“

2.) Общинска Администрация

- Дирекция „**Правно нормиране**“
 - Отдел „Правен“
 - Отдел „Планиране на инвестиционни дейности, разработка на програми и проекти“
- Дирекция „**Финанси**“
 - Отдел „Счетоводство“;
 - Отдел „Местни приходи“;
 - Отдел „Бюджет“

- Дирекция „Управление на ресурсите и база данни“
 - Отдел „Информационно и материално-техническо обслужване“;
 - Отдел „Административно обслужване на населението“

Дирекция „Строителство, благоустрояване, строителен контрол и екология“ осъществява следните функции:

- Издаване на заповед за изземване на имот;
- Удостоверение за идентичност на урегулиран поземлен имот;
- Издаване на разрешения за поставяне на преместваеми обекти;
- Издаване на разрешения за строеж в поземлени имоти в горски територии без промяна на предназначението;
- Издаване на разрешение за изработване на подробни устройствени планове;
- Изготвяне на справки на заинтересувани лица относно изменения на устройствени планове и схеми;
- Допускане изработване на проекти за изменение на подробни устройствени планове;
- Издаване на скица-виза за проучване и проектиране;
- Съгласуване на идейни инвестиционни проекти;
- Разглеждане и одобряване на инвестиционни проекти, по които се издава разрешение за строеж;
- Одобряване на проект – заснемане на извършен разрешен строеж, когато одобрените инвестиционни проекти са изгубени;
- Издаване на разрешение за строеж;
- Издаване на разрешение за разкопаване на улични и тротоарни настилки и вътрешно квартални пространства/ за строежи с влязло в сила разрешително за строеж/
- Издаване на разрешения за строеж без одобряване на инвестиционни проекти;
- Разрешаване на изработване на комплексни проекти за инвестиционна инициатива;
- Презаверяване на разрешение за строеж, което е изгубило действието си поради изтичане на срока;
- Допускане на изменения в одобрен инвестиционен проект;
- Осъществяване на контрол по строителство при откриване на строителна площадка и определяне на строителната линия и ниво на строежа;
- Приемане и удостоверяване предаването на екзекутивни документи;
- Регистриране и въвеждане на строежи в експлоатация, издаване на удостоверения за въвеждане в експлоатация за видове строежи от IV и V категория;
- Издаване на констативни протоколи и удостоверения за степен на завършеност на строежи;
- Издаване на заповед за учредяване право на преминаване на чужди поземлени имоти;
- Издаване на заповед за осигуряване достъп до недвижими имоти;

- Освидетелстване на сгради и издаване на заповед за премахване /поправяне или заздравяване/ на строежи негодни за използване или застрашени от самосрутване;
- Издаване на удостоверения, че обособените дялове или части отговарят на одобрени за това инвестиционни проекти за извършване на делба;
- Издаване на удостоверение за търпимост на строеж;
- Включване на земеделски земи в границите на урбанизираните територии;
- Вписване в регистъра на технически паспорт на строеж;
- Издаване на скица за недвижим имот;
- Издаване на удостоверения и скица относно имоти, подлежащи на възстановяване, находящи се в границите на урбанизираните територии;
- Одобряване на протокол за утвърждаване на размера и границите на терени за рекултивация;
- Одобряване на инвестиционен проект за съдебна делба с ЕСУТ;
- Удостоверение за административен адрес на поземлен имот;
- Учредяване на еднократно право на прокарване и/или преминаване на съоръжения на техническата инфраструктура през имот – общинска собственост;
- Предварително съгласуване за прокарване на съоръжения на техническата инфраструктура;
- Одобряване на подробен устройствен план
- Проверка за спазване определената линия за застрояване, заснемане и нанасяне на мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура;
- Проверка за установяване на съответствието на строеж с издадени строителни книжа и за това, че ПУП е приложен по отношение на застрояването
- Презаверяване на скица, от издаването на която са изтегли 6 месеца;
- Вписване на сдружения на собствениците в общинския регистър;
- Издаване на удостоверение за факти и обстоятелства по териториално и селищно устройство;
- Спраки от кадастъра;
- Издаване на разрешение за поставяне на рекламno-информационни елементи;
- Издаване на разрешение за специално ползване чрез експлоатация на рекламno съоръжение в обхвата на пътя и обслужващите зони;
- Одобряване на План за управление на строителни отпадъци и/или План за безопасност и здраве;
- Издаване на предписание за насочване на битови строителни отпадъци;
- Издаване на удостоверение за собственост на земеделска земя от емлячен регистър;
- Регистрация на собствениците на пчели и пчелни семейства
- Измерване, кубичане и маркиране на дървесина, добита извън горския фонд;
- Издаване на разрешения за отсичане и изкореняване до 5 дървета и до 1 дка лозя в селскостопански земи.

- Заверка на анкетни формуляри към анкетна карта за регистрация на земеделски производители в областта дирекция „Земеделие“;
- Издаване на разрешително за ползване на лечебни растения;
- Издаване на удостоверения за билки от култивирани лечебни растения;
- Издаване на разрешително за достъп до горски територии;
- Издаване на разрешение за преместване на растителност;
- Експертна оценка на дървесина и храстова растителност;
- Съгласуване на инвестиционни проекти на сгради и съоръжения на техническата инфраструктура по отношение на предвидените мероприятия за благоустрояване с оглед на функционалното предназначение и правилната им експлоатация;
- Издаване на разрешение за отсичане на над 5 /пет/ броя дървета и на лозя на над 1 дка;
- Издаване на превозен билет за транспортиране на добита дървесина извън горските територии;
- Заверяване на преписи от документи и копия от планове и документи към тях;
- Промяна на предназначението на земеделските земи и включване в строителните граници на населените места;
- Издаване на заверен препис от решения на Общинския експертен съвет
- Издаване на разрешение за специално ползване на пътя чрез изграждане на търговски крайпътен обект и пътни връзки към него;
- Издаване на разрешение за специално ползване на пътя чрез експлоатация на търговски крайпътен обект и пътни връзки към него;
- Издаване на разрешение за специално ползване на пътя чрез изграждане на нови и ремонт на съществуващи поземлени имоти и надземни линейни или отделно състоящи съоръжения в обхвата на пътя.

Състава на Общинска администрация Асеновград е окомплектован с достатъчно на брой опитни специалисти и експерти в различни области, които могат да сформират екипи и да обезпечат самостоятелното управление на различни проектите.

Основните цели на общинската администрация, свързани с прилагането на политики по качество и околна среда са следните:

- Удовлетворяване изискванията на гражданите и оптимизиране на процеса на предоставяне на услуги на гражданите с цел осигуряване на адекватност, навременност, отчетност, надеждност, стремеж към качество и професионална етика при предоставянето на услуги;
- Спазване на нормативните изисквания към качеството на административните услуги и въздействието върху околната среда. Недопускане просрочване на нормативните срокове в изпълнение на служебни преписки по административно обслужване на гражданите и бизнеса;

- Непрекъснато подобряване на административните услуги чрез разработване и внедряване на нови и/или внасяне на непрекъснати целенасочени подобрения в процесите на системата за управление на качеството и околната среда.
- Осигуряване на адекватни мерки и повишаване на нивото на удовлетвореност на гражданите от предлаганите услуги, базирани на анализи на предложенията и сигналите, от местната общност при насърчаване на гражданското участие в управлението;
- Подобряване на координацията между институциите, партньорство с бизнеса и гражданското общество за създаване на повече и по-добри възможности и осигуряване на улеснени, интегрирани и комплексни услуги, привличайки интереса на инвеститорите чрез оптимизирани административни процедури;
- Повишаване инициативността и мотивацията на общинската администрация за изпълнение на целите и политиката по качеството и околната среда. Подобряване на условията и процесите в общинската администрация за адекватното и пълно приложение на изискванията на нормативната база, регламентиращи предоставянето на административните услуги;
- Провеждане на политика за предотвратяване на замърсяванията на околната среда

Община Асеновград обръща специално внимание на екологичното образование на населението и повишаване ролята на обществеността при решаване на екологичните проблеми. Екологичното образование, като основен инструмент за развитие и обогатяване на ценностната система на обществото акцентира върху проблемите, свързани с околната среда. Дългосрочната цел на този съществен дял от политиката за околна среда на общината, е да се развие екологичната култура на гражданите от различните възрастови групи на територията на Община Асеновград. С това да стартира систематичен процес за получаване на знания и умения, ценностни ориентации на местното население в областта на околната среда и активна дейност за нейното опазване и подобряване. Общинската администрация като главен инициатор на този род дейности осъществява работата с обществеността в няколко групи дейности, които са насочени към:

- навременно информиране на гражданите относно проблемите на околната среда (замърсяването на въздуха, проблеми с битовите и строителни отпадъци на територията на общината, цялостно състоянието на околната среда);
- повишаване на общественото съзнание чрез получаване на екологично образование;

IV.7.2. Сътрудничество

IV.7.2.1. Обмен на информация и сътрудничество с регионални органи на централни ведомства от компетенциите, на които са въпроси по опазване на околната среда

Контролната дейност на територията на общината се извършва от определените със Заповеди на кмета длъжностни лица, чиито компетенции са съгласно нормативната уредба. Упълномощените длъжностни лица водят превантивна политика за недопускане на големи отклонения от правилната организация на дейностите по опазване на околната среда.

Отчетността е основен елемент на документирането и систематизирането на събраната информация за състоянието на компонентите и факторите на околната среда. Следвайки йерархичната схема на документиране, е необходимо всички физически и юридически лица, които извършват дейности, оказващи въздействие върху околната среда, да разработват и предоставят на общината нормативно указаната документация. Отчети, както и други документи, все още не се подават от всички причинители на замърсяване, което води до непълноти в събираната информация.

Съвременната нормативна уредба дава възможност да се изгради една цялостна система за документиране. Спазването на разпоредбите на специализираните наредби ще осигури основната част от документирането на системата за опазване на околната среда. Регионалните органи на централни ведомства, с които общината сътрудничи по въпросите за опазване на околната среда и които оказват контрол по всички извършвани дейности са:

- Регионална инспекция по околна среда РИОСВ – Пловдив;
- Басейнова дирекция за управление на водите „Източнобеломорски район“ – БДИБР;
- Регионална здравна инспекция РЗИ –Пловдив;

IV.7.2.2. Сътрудничество в разглежданата област със съседни общини

На този етап община Асеновград работи съвместно с останалите общини от областта, предимно по проблемите, свързани с управлението на ТБО. Община Асеновград участва като партньор в Регионален център за управление на отпадъците „Асеновград“, в който участват още общините Първомай, Садово, Лъки и Куклен.

Община Асеновград осъществява добро взаимодействие с НПО с интереси към екологичните проблеми. При реализирането на проектите активно участие взимат граждани, ученици, еко-клубове, фирми и др.

IV.7.2.3 Услуги предоставяне от общината и на територията на общината, свързани с опазване на околната среда – обхват на дейност и статут

Третиране на отпадъци - в Община Асеновград, обхванатото население от системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване е 100%. Сметосъбирането и сметоизвозването за отпадъците, генерирани от граждани, физически и юридически лица обхваща гр. Асеновград и кв. Горни и Долни Воден, както и всички населени места от територията на общината и се извършва от „КМД“ ЕООД, съгласно договор от 18.06.2015г. между „КМД“ ЕООД и Община Асеновград за срок от 5 години.

Поддържане на зелени площи – съгласно данни от сайта на община Асеновград, Общината има подписа договор за озеленяване със софийската фирма „Жиро-М“ ЕООД. Естеството на работа, включва сезонни дейности като премахване на дървесни дънери и засаждане на нови дръвчета. Договорът се изпълнява чрез възлагане на текущи и планирани дейности по озеленяване и поддръжка.

Водоснабдяване, канализация и пречистване на отпадъчни води - ВиК услугите се осъществяват от „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Пловдив. Дружеството обслужва населените места на територията на община Асеновград. Във всяка община са организирани клонове, където се извършват експлоатацията и техническото обслужване, отчитането на водомерите и събирането на таксите.

Учрежденията, обществените организации, държавните, общинските или частни фирми, домсъветите на етажните собственици и гражданите имат задължения по отношение опазване на околната среда, за ежедневно почистване и поддържане чистотата в ползваните от тях сгради, дворове и прилежащите им територии.

IV.7.2.3 Общински наредби

На територията на Община Асеновград действащите наредби, свързани с опазването на околната среда са *Нареба за опазване и поддържане на обществения ред, чистотата, строителството и околната среда на територията на Община Асеновград* (приета с Решение № 641/26.10.2016 г. на Общински съвет – Асеновград, изменена с Решение № 988/14.06.2017 г.), *Наредба за управление на отпадъците, поддържане и опазване на чистотата на територията на Община Асеновград* /на основание чл. 22 от Закона за управление на отпадъците/, *Наредба за условията и реда за издаване на разрешително за водовземане, управление и ползване на находищата на минерална вода на територията на община Асеновград* (приета с Решение № 1088/ 27.09.2017 г. на ОбС), *Наредба за изграждане, стопанисване и опазване на зелената система в община Асеновград* (приета с Решение № 323 от 10.09.2008 г. на ОбС) и *Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на права и услуги на територията на общината.*(приета с решение № 344/27.04.2016 год., изм. и доп. с реш. № 718/21.12.2016 г., изм. и доп. с реш. № 792/22.02.2017 г., изм. с реш. № 1026/05.07.2017

год., изм. и доп. с реш. № 1335/28.03.2018г. на ОбС, изм. и доп. с решение № 1425/16.05.2018 г., изм. и доп. с решение № 1475/13.06.2018 г., изм. и доп. с решение № 1476/13.06.2018 г.)

- Наредба за опазване и поддържане на обществения ред, чистотата, строителството и околната среда на територията на Община Асеновград

Наредбата урежда обществените отношения, свързани с осигуряването, опазването и поддържането на обществения ред, чистотата, строителството и околната среда, както и създаване на условия за спокойствие, труд и отдых на гражданите на територията на Община Асеновград.

Разпоредбите на наредба са задължителни за всички лица, които живеят постоянно или временно пребивават на територията на Община Асеновград; Собствениците, ползвателите и наемателите на жилищни сгради; Управителите на етажната собственост, по отношение на предназначенията за общо ползване части на сгради и прилежащите терени; Управителите и представляващите търговски дружества, едноличните търговци, предприятията, учрежденията, организациите, юридическите лица с нестопанска цел, а така също и лицата, развиващи търговска дейност на територията на Община Асеновград, както и ръководствата на търговски дружества, предприятия, учреждения, организации, юридически и физически лица, ползващи територии в промишлените зони.

- Наредба за управление на отпадъците, поддържане и опазване на чистотата на територията на Община Асеновград

Наредба урежда условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битовите отпадъци, (вкл. опасни битови отпадъци), строителни отпадъци, биоотпадъци, масово разпространени отпадъци, отпадъци от черни и цветни метали /ОЦЧМ /, разделно събрани отпадъци.

Наредбата урежда правата и задълженията на общинската администрация и на лицата, при чиято дейност се образуват и/или третира отпадъци, във връзка с ежедневното поддържане и опазване на чистотата на местата за обществено ползване, сградите, дворовете и прилежащите територии.

Определя вида на административните нарушения, които могат да бъдат извършени и размера на глобите/санкциите, на които подлежат в тази връзка физическите и юридическите лица.

- Наредба за условията и реда за издаване на разрешително за водовземане, управление и ползване на находищата на минерална вода на територията на община Асеновград

С наредбата се определя редът и условията за издаване на разрешителни за водовземане на минерална вода от община Асеновград от находища за минерална вода - публична общинска собственост, находище на минерална вода „Асеновград”, област Пловдив водоизточници на минерална вода сондажи № 1, № 3, № 5, № 6 - публична общинска собственост, находище на минерална вода „Леново”, село Леново, община Асеновград област Пловдив водоизточници на минерална вода сондажи № 12 и № 16.

Наредбата определя редът на извършване на услуга на водопренос/водоподаване на минерална вода по водопроводите за минерална вода – общинска собственост. И учредяване сервитутни права и право на прокарване на водопроводи за минерална вода – собственост на държавата и юридически лица през имоти публична и частна общинска собственост;

- ***Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на права и услуги на територията на общината.***

Наредбата се одобрява от общински съвет Асеновград на основание Закона за местните данъци и такси. Тази наредба урежда реда и начина за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги (в т.ч. такса за битови отпадъци), предоставяни на физически и юридически лица на територията на община Асеновград. Глава II, Раздел I от Наредбата касае такса за битови отпадъци, която се заплаща за услугите по събиране, извозване и обезвреждане в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване. Размерът на таксата се определя за всяка услуга поотделно - сметосъбиране и сметоизвозване; обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения.

Контрола по спазване на наредбите е възложен на определени със заповед на кмета на общината, длъжностни лица.

IV.7.2.4 Информиране на обществеността

Повишената осведоменост е важен елемент за осмисляне на местните екологични проблеми от страна на обществеността и обуславя адекватни и отговорни действия за подобряване на околната среда. В община Асеновград периодичното предоставяне на информация се осъществява посредством:

- Информационно табло в община Асеновград;
- Публикации в медии;
- Обществени обсъждания;
- Екологични кампани;
- Информиране на обществото относно резултати от проведен мониторинг за състоянието на околната среда.

V. СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ /SWOT АНАЛИЗ/

Един от основните етапи в стратегическото планиране е “анализът на средата”. SWOT представлява акроним на вътрешните за общината силни страни (Strengths) и слаби страни (Weaknesses) и външните за общината възможности (Opportunities) и заплахи (Threats). Обектът на стратегически анализ се разглежда откъм неговите „силни“ и „слаби“ страни. Средата в която функционира обекта на стратегически анализ се дефинира на „възможности“ и „заплахи“.

- **Възможности:** Възможностите представляват най-благоприятните елементи на външната среда на общината. Това са благоприятни за общината потенцици, от които тя се възползва или би могла да се възползва;
- **Заплахи:** Заплахите са най-неблагоприятните сегменти на външната среда за общината. Те поставят най-големи бариери пред настоящото или бъдещото (желаното) състояние на общината;
- **Силни страни:** Силните страни са ресурс, умение или друго преимущество, което притежава общината. Силната страна е отличителна компетенция, която дава сравнително предимство на общината;
- **Слаби страни:** Слабите страни представляват ограниченията или недостига на ресурси, умения и способности, които сериозно възпрепятстват развитието на общината.

Между четирите квадранта съществуват определени зависимости. Връзката между възможностите и силните страни дава представа за лостовете на развитие. Връзката между слабите страни и заплахите формира основните проблеми на развитие. Връзката между силните страни и заплахите определя рисковете на развитие, а връзката между слабите страни и възможностите извежда ограниченията на развитие.

След осъществяване на количествен и качествен анализ на общината /анализ на средата/, се оформя съдържанието на квадрантите на SWOT таблица. От изведените характеристики на обекта и обкръжаващата средата се избират най-важните, които се вписват в съответните квадранти. Този етап съдържа голяма доза творчество, но се опира на направения анализ в предишният етап. В същото време елемент на творчество и интуиция е избора на правилния квадрант за идентифицирания фактор. Практиката показва, че за много от идентифицираните тенденции и фактори стои въпроса в кой от квадрантите да бъде поставен. До голяма степен това зависи и от самата формулировка. Например, наличието на свободна работна сила може да е силна страна, докато високата безработица да е слаба страна; възможността да се развият трудоемки производства да е възможност, а високият процент на трайно безработни да е заплаха. В реалният живот съществуват множество взаимовръзки, които се явяват причини и следствия в зависимост от гледната точка, от целите на анализа и т.н. Поради тази причина едно и също явление може да се разглежда в различни негови проявления.

Най-благоприятната стратегическа позиция е агресивната стратегия. Всеки обект на анализ се стреми да заеме максимална площ в квадранта между силните страни и възможностите. Тази позиция е най-благоприятна и стратегията на развитие трябва да е построена така, че заеманата в нея площ само да се увеличава. Стратегията на развитие, която се определя между слабите страни и възможностите може да се нарече концентрираща, защото тя е насочена към използване на съществуващите благоприятни условия за развитие чрез намаляване на слабите страни. Стратегията на развитие, която се определя между слабите страни и заплахите може да се нарече защитна, е най-неблагоприятна. Организацията, попаднала в тази позиция трябва да търси възможност за оцеляване и след това да се опита да премине в някой от другите квадранти. Диверсификационната стратегия се определя между силните страни и заплахите. Основната посока на стратегическо развитие при нея е насочена към намаляване или ограничаване на заплахите и при едновременно укрепване на силните страни.

При използване на цялата налична информация за съществуващото положение и тенденциите по компоненти на околната среда са изведени следните основни аспекти на силните и слабите страни на общината по отношение на опазване на околната среда, както и на възможностите и заплахите от страна на средата, които са представени в следната таблица (таблица №V.1).

ТАБЛИЦА №V.1

СИЛНИ СТРАНИ (STRENGTHS)	ВЪЗМОЖНОСТИ (OPPORTUNITIES)
✓ Добро стратегическо географско положение - през територия на общината преминава важните транспортни коридори: Пловдив – Смолян – Златоград - Гърция	✓ Усъвършенстване на административния капацитет чрез проектно финансиране.
	✓ Използване на финансовите инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с опазване на околната среда и осигуряване на финансиране за инвестиции по: ОПОС, ПУДООС и др.
	✓ Въвеждане и използване на материални стимули/санкции при спазването/неспазването на нормативната уредба.
✓ Добре балансирана икономика и добре развита транспортна и комуникационна мрежа.	✓ Прилагане на целенасочени мерки и стимули за предотвратяване образуването на отпадъци и насърчаване разделното им събиране.
	✓ Формиране на екологосъобразно поведение и навици сред населението особено сред подрастващите
✓ Изградена зелена система в ЦГЧ, улично озеленяване, наличие на паркове и градини, наличие на зелени площи.	✓ Доизграждане на водоснабдителна и канализационна мрежа с изграждане на ПСОВ за гр. Асеновград
	✓ Благоустрояване и озеленяване на

	междублокови пространства
	✓ Изграждане на велоалеи
✓ Сравнително съхранена околна среда и липса на крупни индустриални замърсители.	✓ Реконструкция и основен ремонт на улици и булеварди
	✓ Използване на възобновяеми енергийни източници и въвеждане на енергоспестяващи технологии в общинската инфраструктура, вкл. и със средства на ЕС
✓ Наличие на достатъчно водни ресурси и осигурено водоснабдяване на всички населени места в общината.	✓ Ограничаване на разпространението на атмосферните замърсители чрез изолиране на строителните площадки, бетонови възли.
	✓ Разширяване, доизграждане и основен ремонт на инженерната инфраструктура
✓ Наличие на благоприятен климат и наличие на почвени ресурси, позволяващи развитието на земеделие.	✓ Наличие на институционална рамка за участие на индустрията в опазването на околната среда.
✓ Приети са и се изпълняват необходимите стратегически документи и местна нормативна база в областта на Управление на отпадъците, Опазване на ОС и КАВ.	✓ Широка институционална рамка за информиране и участие на обществеността във вземането на решения по въпросите на околната среда.
✓ В етап на реализиране на проект за рехабилитация на водоснабдителната и канализационната мрежа с изграждане на ПСОВ за гр. Асеновград.	
✓ Цялостното население е обхванато от системата за сметосъбиране и сметоизвозване.	
✓ Функциониране на Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Асеновград, Садово, Лъки, Куклен и Първомай.	
✓ Изпълнени са нормативни изисквания по разделно събиране на отпадъци и е въведена система за разделно събиране на отпадъци от опаковки	
✓ Значителен горски фонд с добра репродуктивност, разнообразни функции и добро стопанисване.	

✓ Богато биологично разнообразие, висок процент на площите заети от защитени територии и защитени зони.	
✓ Добре подготвена общинска администрация – качествено обслужване на населението – подготовка и реализация на проекти за подобряване на ОС.	
✓ Наличие на добре подготвени технически кадри и ресурси и по-ниски нива на безработица в сравнение със средните за страната.	
✓ Организиран контрол по спазването на законовите изисквания по опазване на околната среда и управление на отпадъците на общинско ниво.	
✓ Добро партньорство с институции по отношение опазване на околната среда.	
СЛАБИ (WEAKNESSES)	ЗАПЛАХИ (THREATS)
✓ Непълното използване на туристическия потенциал в общината.	✓ Финансова необезпеченост на инвестиционни регионални програми.
✓ Състоянието на парковете в общината, като цяло е незадоволително	
✓ Остаряла канализационна система в гр. Асеновград и липсваща такава в останалите населени места на общината.	✓ Високи разходи по прилагане на екологичното законодателство
✓ Ниска енергийна ефективност на сградния фонд	✓ Забавяне на реализация на инфраструктурни проекти
✓ Влошено качество на КАВ, поради експлоатация на остарял автомобилен парк и битово отопление.	✓ Продължителна тенденция за внос на стари автомобили;
	✓ Поддържане на високи нива на ФПЧ в атмосферния въздух.
✓ Високи нива на ФПЧ в атмосферния въздух	✓ Завишаване дела на транспорта като замърсител на атмосферния въздух, почвите и водите.
✓ Лошо състояние на част от пътната настилка.	✓ Лошо фитосанирано състояние на дървесната растителност в Централната градска част и междублокови пространства
✓ Недостатъчна активност на населението в разделното събиране на отпадъци.	✓ Липса на управленчески решения за решаване проблемите,
✓ Системата за разделно събиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки дава незадоволителни резултати.	✓ Недостатъчна информираност на гражданите за нормативните изисквания
✓ Периодично наличие на нерегламентирани замърсявания и сметища	✓ Повишаване на разходите за управление на отпадъците и промяна в начина на изчисляване, което може да доведе до значително повишаване на такса БО,

	социална непоносимост и намаляване на събираемостта.
✓ Липса на систематизирана и актуална информация за състоянието на околната среда да подпомага взимането на решения за подобряване на ООС и УО, както и на публичен достъп до нея.	
✓ Формиране на отрицателен естествен и механичен прираст.	
✓ Недостатъчна обществена ангажираност на жителите на общината по екологични проблеми;	

Най силна и най-реалистична е връзката между слабите страни и възможностите. Те определят ограниченията на развитие на общината. Стратегията на развитие, която определя тази връзка може да се нарече концентрираща, защото тя е насочена към използване на съществуващите благоприятни условия за развитие чрез намаляване на слабите страни на общината. Основните задачи, върху които трябва, според нас, да се концентрира управлението на общината са:

- ✓ Използване на финансовите инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с инфраструктурата на общината, опазването на околната среда и повишаване потенциала на общината;
- ✓ Завършване и реализиране на проекти свързани с управлението на отпадъците;
- ✓ Оптимизиране на водоснабдителните системи в малките населени места

VI. ВИЗИЯ НА ОБЩИНАТА

При формулиране визията на Община Асеновград за подобряване състоянието на околната среда на територията на общината са взети под внимание предимствата, които общината има в регионален и национален аспект, както и нагласите на обществото за бъдещото ѝ състояние в дългосрочен план.

Процесът на планиране на общинско ниво търси баланса между различните аспекти на развитието (екологичен, териториален, икономически и социален) и между различните териториални общности, институции и социални групи. Общинската програма за опазване на околната среда се явява един от основните инструменти за защита и опазване на наличните природни ресурси, запазване на постиженията, където ги има, и подобряване на екологичното състояние в областите, където е необходимо, като е съобразена със сферите на компетенция и възможностите на Община Асеновград.

Стратегическата част на Програмата следва да се разглежда като динамична част, която има възможност да бъде допълвана и актуализирана съобразно промени в приоритетите на общината, в националното законодателство и други елементи на обкръжаващата среда, оказващи влияние върху протичащите процеси в общината. Програмата е съобразена с основните цели на политиката за опазване на околната среда в Европейския съюз, както и с основните стратегически и планови документи на национално ниво и имащи отношение към опазването и съхранението на околната среда.

Община Асеновград е динамично развиваща се териториална единица, с икономика и инфраструктура, повлияни и съобразени със стратегическото и географско положение, природен потенциал и сравнителните предимства на общинската територия. Общината е привлекателно място за живот със сравнително добре съхранена природа и хармонична среда за обитаване.

Визията за опазване на околната среда на община Асеновград е реалната мечта на всеки жител на общината да живее сред чиста околна среда, с просперираща икономика, с работещи предприятия с екологични производства, произвеждащи екологично чисти продукти.

Общинското ръководство на община Асеновград работи сериозно за подобряване на икономическото, битово-социалното, културното и демографско състояние на жителите на града. Всички тези дейности са пряко или косвено свързани и с решаването на проблемите на околната среда. Общината предоставя информация за предприеманите действия, предстоящи проекти, организира обществени обсъждания на важните за общината и населението проекти, мероприятия и решения свързани с развитието на града и околната среда.

Визията описва перспективите за развитие на общината в близките 10 години. Тя дава общата представа за характеристиките на общината в контекста на концепцията за устойчиво развитие. Крайният резултат и изводите направени от анализите за визия са ориентирани към различните сфери на развитие на местно ниво.

Общото виждане и очакване за развитие на община Асеновград в рамките на следващите 10 години може да се формулира като:

ОБЩИНА АСЕНОВГРАД – чиста околна среда, здравословен начин на живот с условия за пълнощенен труд и активен отдих.

Така формулираната визия отразява виждането за развитие на общината съобразено с наличния природен потенциал при отчитане на интересите на местното население. Визията на Общината може да се постигне чрез формулирането на адекватни цели и съответстващи на тях мерки за съхраняване и подобряване на състоянието на околната среда.

VII. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

С програмата се цели да се фокусират управленските процеси и да се даде рамката за използването на наличните ресурси по такъв начин, че Община Асеновград да успее да запази и надгради постигнатото до момента и в същото време да създаде и развива конкурентни предимства от потенциала си.

С оглед определянето на конкретните мерки за опазване и възстановяване на околната среда на базата на съществуващото състояние и очакваното развитие на икономиката и инфраструктурата в общината и с оглед на определената визия, главната стратегическата цел за периода 2018-2027 г. може да бъде определена по следния начин.

ГЕНЕРАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ: *”Поддържане и подобряване на качеството на живот на населението в общината, чрез осигуряване на здравословна и благоприятна околна среда и запазване на богатото природно наследство, чрез устойчиво управление на околната среда”.*

С оглед на поставената стратегическа цел Общинската програма за опазване на околната среда на община Асеновград за периода 2018-2027 г. определя следните приоритети:

ПРИОРИТЕТ №1: *Съхраняване на природните ресурси и подобряване на екологичните показатели на територията на общината.*

ПРИОРИТЕТ №2: *Подобряване на състоянието и развитието на инфраструктурата, свързана с опазване на околната среда;*

ПРИОРИТЕТ №3 *Повишаване на институционалния капацитет и обществената ангажираност в опазването на околната среда.*

За да бъдат постигнати така определената генерална стратегическа цел са идентифицирани специфични цели, към които да бъдат насочени усилията на общинската политика за опазване на околната среда и за устойчиво и балансирано развитие.

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ КЪМ ПРИОРИТЕТ №1:

- **Специфична цел №1:** Контрол върху качеството на въздуха;
- **Специфична цел №2:** Контрол върху качеството на водите;
- **Специфична цел №3:** Опазване на качеството на земите и почвите;
- **Специфична цел №4:** Предотвратяване на риска от замърсяване с отпадъци
- **Специфична цел №5:** Поддържане и развитие на зелените площи;

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ КЪМ ПРИОРИТЕТ №2:

- **Специфична цел №1:** Подобряване качеството на въздуха;

- **Специфична цел №2:** Подобряване на инфраструктурата за управление на отпадъците
- **Специфична цел №3:** Развитие на системата за управление качеството на водите;
- **Специфична цел №4:** Опазване и поддържане на биоразнообразието;

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ КЪМ ПРИОРИТЕТ №3:

- **Специфична цел №1:** Повишаване на институционалния капацитет на общината;
- **Специфична цел №2:** Повишаване на обществената информираност и ангажираност.

Така формулираните специфични цели акцентират върху усилията на Общината, насочени към запазване, подобряване и възстановяване на природната среда и развитие на екологичната инфраструктура, водещи до подобряване качеството на живот на населението, привличането на повече туристи и повишаване на възможностите за инвестиции в общинската икономиката.

Планът за действие към настоящата Програма представя необходимите мерки, средства, източниците на финансиране и отговорностите институции, свързани с реализиране на определените приоритети и мерки за тяхното постигане, представен в следващата таблица.

VIII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

№	Специфична цел	Дейности/мярка	Средства	Източник на финансиране	Срок за изпълнение	Отговорни институции	Индикатор за изпълнение
ПРИОРИТЕТ 1 - СЪХРАНЕНИЕ НА ПРИРОДНИТЕ РЕСУРСИ И ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНИТЕ ПОКЗАТЕЛИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА							
1.	Контрол върху качеството на въздуха	Изпълнение на мерки, заложи в Общинската Програмата (и нейната Актуализация) за намаляване нивата на замърсяване с фини прахови частици (ФПЧ ₁₀) и кадмий (Cd) и достигане на установените норми в атмосферния въздух на територията на Община Асеновград;	Съгласно стойности в програмата	Общински бюджет, Европейски фондове и други международни и национални финансиращи структури	2018-2027г.	Община Асеновград	Ежегоден отчет по изпълнение на програмата
		Провеждане на инф. кампания сред населението за приноса на възглицата към замърсяването на атмосферния въздух в приземния въздушен слой.	Прогнозно 5000 лв. на кампания	Общински бюджет	2018-2027г.	Община Асеновград	Бр. проведени кампании
		Системно през цялата година машинно миене на основната улична мрежа на града.	0,20лв./кв.м - прогнозно	Общински бюджет	2018-2027г.	Община Асеновград	брой и кв.м измити улици
		Ремонт, обновяване и повишаване на енергийната ефективност на обществени и частни сгради.	Съгласно проект (прогнозна	Общински бюджет, Европейски фондове	2018-2027г.	Община Асеновград	Бр. реновирани/санирани

			единична цена от 115лв/кв.м)				сгради
		Актуализация на общинска програма за качеството на атмосферния въздух.	Съгласно проект /прогнозна стойност 120 000 лв/	Общински бюджет, Европейски фондове	след 2024г.	Община Асеновград, Изпълнител по ЗОП	-
2	Контрол върху качеството на водите	Ежегодно възлагане на машинно и ръчно почистване на речни корита, дерета и отводнителни канали.	Съгласно проект	Общински бюджет	2018-2027г.	Община Асеновград	Кв.м почиствена площ
		Периодично изследване качеството на водата на включените в регистъра местни водоизточници	Съгласно проект	Общински бюджет	2018-2027г.	Община Асеновград, РЗИ-Пловдив	Протоколи от измерване
		Преглед на санитарно-охранителните зони на основните водоизточници.	-	Общински бюджет, Структурни фондове на ЕС	Постоянен	ВиК –Пловдив, Община Асеновград	Състояние на СОЗ
		Ежегоден контрол на състоянието на всички язовири на територията на община Асеновград	-	Общински бюджет	Постоянен	Община Асеновград, БДИБР	-
3	Опазване на качеството на земите и почвите	Възстановяване на почвеното плодородие на установените нарушени терени; почистване и	Съгласно проект /прогнозна	Общински бюджет, МОСВ, МЗХ	Постоянен	Община Асеновград, ДГС	кв.м почистени и рекултивиран

		рекултивация на нарушени терени.	стойност 30 000 лв./			„Асеновград“	и площи
		Съдействие при планиране и реализиране на мероприятия за борба с почвената ерозия и замърсяване на почвите.	Съгласно проект	Общински бюджет, Структурни фондове на ЕС	Постоянен	Община Асеновград, РИОСВ, МОСВ	-
4	Предотвратяване на риска от замърсяване с отпадъци	Идентифициране, описване и почистване на всички ключови места, къде е възможно локално замърсяване с отпадъци.	Служебен ангажимент на община Асеновград	Общински бюджет	Постоянен	Община Асеновград	кв.м. почистени терени и площи
		Увеличаване броя на контейнерите за общ битов отпадък	Служебен ангажимент на община Асеновград	Общински бюджет	2018-2027г.	Община Асеновград	бр. закупени контейнери
		Увеличаване броя на служебните лица, имащи статут на контролни органи и правомощия за съставяне на актове за административни нарушения.	-	Общински бюджет	2018-2027г.	Община Асеновград	бр. назначени служители
		Оптимизиране на системата за разделно събиране на отпадъци, чрез разместване на съдовете, добавяне на нови, увеличаване на точките и др.	Служебен ангажимент на община Асеновград	Общински бюджет	2018-2027г.	Община Асеновград	бр. добавени нови контейнери
		Организиране на кампании и конкурси с цел популяризиране и насърчаване на населението към разделното събиране и изхвърляне	Прогнозно 5000 лв. на кампания	Общински бюджет	2018-2027г.	Община Асеновград	Бр. проведени кампании

		на отпадъци.					
		Ежегодно оптимизиране на графици и схеми за събирането и транспортирането на отпадъци.	Служебен ангажимент на община Асеновград	-	2018-2027г.	Община Асеновград	Съставени графици
		Ежегодна подмяна на амортизираните съдове за събиране на ТБО	Служебен ангажимент на община Асеновград	Общински бюджет	Постоянен	Община Асеновград	Бр. подменени съдове за ТБО
5	Поддържане на зелените площи	Благоустрояване и озеленяване на карйпътни и междублокови пространства и редовни мероприятия по поддържане и развитие на зелената система на населените места.	съгласно проект и при прогнозна стойност 1135лв/дка	Общински бюджет, Европейски фондове	Постоянен	Община Асеновград	кв.м озеленени площи
		Поддържане на съществуващите зелени площи и изграждане на нови паркове и градини	Съгласно проект	Общински бюджет,	Постоянен	Община Асеновград	кв.м метра озеленени площи
		Ежегодна оценка на състоянието на дърветата по главните улици, булеварди, паркове и градини с голяма посещаемост от граждани	-	Общински бюджет,	Постоянен	Община Асеновград	Изготвени оценки, бр. дървета
		Изграждане на (изцяло или частично) на поне един квартален парк.	Съгласно инвестиционен проект	Общински бюджет, ОПРР 2014-2020	2018-2027г.	Община Асеновград	кв.м по видове площи и тип на строителство

							то
ПРИОРИТЕТ №2 - ПОДОБРЯВАНЕ НА СЪСТОЯНИЕТО И РАЗВИТИЕТО НА ИНФРАСТРУКТУРАТА, СВЪРЗАНА С ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА							
1	Подобряване качеството на въздуха	Изпълнение на инвестиционни мерки в Актуализация на общинската програма за намаляване нивата на замърсяване с фини прахови частици (ФПЧ ₁₀) и кадмий (Cd) и достигане на установените норми в атмосферния въздух (2019-2024г.)	съгласно проект	Общински бюджет, Европейски фондове и други международни и национални финансиращи структури ОПОС 2014-2020г.	2018-2027г.	Община Асеновград	Ежегоден отчет по изпълнение на програмата
		Рехабилитация и реконструкция на улична мрежа с цел снижаване на праховите емисии	Служебен ангажимет на община Асеновград	Общински бюджет, Европейски фондове	2018-2027г.	Община Асеновград	кв.м по видове площи и тип на строителството
		Ежедневно миене на основната пътна мрежа на града и особено улиците, по които се движи обществен транспорт и бул. „България“, ул. 6-ти Януари“, ул. Цар Иван Асен II“, ул. Христо Ботев“, ул. „Васил Левски“ и ул. „Индустриална“ – според състоянието им и метеорологичните условия.	Служебен ангажимет на община Асеновград 0,20лв./кв.м - прогнозно	Общински бюджет	Постоянен	Община Асеновград	брой и кв.м измити улици
		Ускорена рехабилитация на	Служебен	Общински бюджет,	2018-2027г.	Община	кв.м по

		уличните настилки и тротоарите на всички преки улици на бул. „България“, ул. „6-ти Януари“ и ул. цар Иван Шишман“, разположени от по-високата им страна	ангажимет на община Асеновград	Европейски фондове и други международни и национални финансиращи структури		Асеновград	видове площи и тип на строителството. СГК на ФПЧ ₁₀
		Закупуване на автобуси от градския транспорт, които да отговарят на стандарт за вредни емисии ЕВРО 6 и 20% от тях да са на газ и/или електро-и хибридни автобуси.	Служебен ангажимент на Община Благоевград	Общински бюджет, Европейски фондове и други международни и национални финансиращи структури	2018-2027г.	Община Асеновград	Брой и тип на закупени МПС.
		Изграждане на велоалеи	Съгласно проект	Общински бюджет, Европейски фондове и други международни и национални финансиращи структури	2018-2027г.	Община Асеновград	бр. изградени велоалеи, кв. м. изградени велоалеи
2	Екологосъобразно управление на отпадъците	Изпълнение на мерките, заложи в Общинската програма за управление на отпадъците 2016-2020г.;	Съгласно стойности в програмата	Общински бюджет, Европейски фондове и други международни и национални финансиращи структури	2018-2027г.	Община Асеновград	Ежегоден отчет на изпълнение към програмата

		Изпълнение на инвестиционни мерки в ОПУО за изграждане на инсталация за компостиране и предварително третиране.	Съгласно инвестиционен проект	Общински бюджет, ОПОС 2014-2020г.	2018-2027г.	Община Асеновград	
		Закупуване на нова техника за сметосъбиране на ТБО.	Служебен ангажимент на община Асеновград	Общински бюджет	2018-2027г.	Община Асеновград	Бр. закупена техника, вид на закупена техника
		Въвеждане на мобилни центрове/площадки за безвъзмездно предване на разделно събрани отпадъци от домакинства.	Съгласно инвестиционен проект Прогнозна стойност 100 000 лв	Общински бюджет, Европейски фондове и други международни и национални финансиращи структури	2018-2027г.	Община Асеновград	
3	Развитие на системата за управление качеството на водите;	Почистване на речни корита и водосбори извън и в урбанизираните места	Съгласно инвестиционен проект Прогнозна стойност 100 000 лв	Общински бюджет, Европейски фондове и други международни и национални финансиращи структури	2018-2027г.	Община Асеновград	Почистени речни корита и водосбори
		Реализиране на проект за рехабилитация на водоснабдителната и канализационната мрежа с изграждане на ПСОВ за гр. Асеновград, България	Съгласно инвестиционен проект	Общински бюджет, Европейски фондове и други международни и национални финансиращи структури	2018-2027г.	Община Асеновград	-

				структури			
		Изграждане на канализационна мрежа за населените места на община Асеновград	Съгласно инвестиционен проект	Общински бюджет, Европейски фондове и други международни и национални	2018-2027г.	Община Асеновград	Кв.м. изградена канализация мрежа
		Поетапна подмяна на водопроводна мрежа в гр. Асеновград и селата	Съгласно проект	Общински бюджет, Европейски фондове	2018-2027г.	Община Асеновград	кв.м подменена водопроводна мрежа
		Реализация на „Проект за рехабилитация на водоснабдителната и канализационната мрежа с изграждане на ПСОВ за гр. Асеновград, България“	Съгласно Проект	Общински бюджет, ОПОС 2014-2020г.	2018-2027г.	Община Асеновград	Кв.м. изградена канализация мрежа
4	Опазване на биоразнообразието	Осигуряване на възможности за подаване на сигнали от граждани свързани с нарушения на защитените зони, сигнали за бедстващи животни и птици на територията на общината, както и за подаване на предложения за развитието и опазването на биоразнообразието.	Съгласно проект	Общински бюджет, Европейски фондове	2018-2027г.	Община Асеновград	Бр. сигнали, подадени по електронен път или др. възможен начин
		Изготвяне на годишни справки за издадените разрешителни за добив на лечебни растения	Служебен ангажимент на община Асеновград	-	Ежегодно	Община Асеновград	бр. справки

ПРИОРИТЕТ №3 - ПОВИШАВАНЕ НА ИНСТИТУЦИОНАЛНИЯ КАПАЦИТЕТ И ОБЩЕСТВЕНАТА АНГАЖИРАНОСТ В ОПАЗВАНЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА.

1	Повишаване на институционалния капацитет на общината;	Създаване и поддържане на информационна система и база данни за състоянието на компонентите на околната среда	-	Общински бюджет	2018-2027г.	Община Асеновград	-
		Обучение и повишаване на капацитета на служителите на общинска администрация за прилагане на екологичното законодателство	Прогнозено 2000 лв	Общински бюджет	2018-2027г.	Община Асеновград	бр. обучения
		Своевременна актуализация и допълване на общинските наредби и програми с отношение към опазване на околната среда	-	Общински бюджет	2018-2027г.	Община Асеновград	актуал. Общински наредби
2	Повишаване на обществената информираност и ангажираност.	Създаване на електронен бюлетин на интернет страницата на общината и информационни табла с актуална информация за състоянието на околната среда.	-	Общински бюджет	2018-2027г.	Община Асеновград, РИОСВ	създаден електронен бюлетин
		Провеждане на „Дни на екологията“ в гр. Асеновград и на други инициативи за отбелязване на световни и международни дни, свързани с опазването на околната среда.	Прогнозна стойност 15 000 лв.	Общински бюджет, спонсори	2018-2027г	Община Асеновград, РИОСВ, НПО	бр. проведени кампанни
		Взаимодействие с НПО, действащи в областта на опазване на околната	Прогнозна стойност	Общински бюджет,	2018-2027г	Община Асеновград,	бр. организирани

		среда, за засилване участието на населението в система за разделно събиране на отпадъци.	15 000 лв.			НПО	кампанни, осъществени дейности и др.
--	--	--	------------	--	--	-----	--------------------------------------

IX. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

IX.1. Мониторинг, контрол, оценка и актуализация на общинската програма за опазване на околната среда

За да бъдат реализирани поставените с програмата задачи и постигнати заложените в нея цели е нужно предложените действия на Общината по опазване на околната среда да бъдат еднакво добре приети от Общинския съвет, общинското ръководство и съответните секторни специалисти. Изпълнението на конкретните мерки и дейности, които водят до постигане на планираните цели и действия, са задължение на Дирекция „Строителство, благоустрояване, строителен контрол и екология“.

В съответствие с изискванията на чл. 79, ал. 5 от Закона за опазване на околната среда Кметът на Общината ежегодно внася в общинския съвет отчет за изпълнението на програмата, а при необходимост – и предложения за нейното допълване и актуализиране. На това основание и във връзка с чл. 52, ал. 9 от ЗУО с настоящата програма се предлага отчетът да се изготвя и внася в Общинския съвет до 31 март всяка година заедно с информацията за изпълнението на Общинската програма за управление на отпадъците през предходната календарна година. Екземпляр от двата отчета се представя за информация и в РИОСВ Пловдив.

Наблюдението и оценката на ОПООС ще се извършва с оглед постигането на ефективност и ефикасност от изпълнението ѝ. Предметът на наблюдение включва изпълнението на целите и приоритетите на Програмата, организацията и методите на изпълнение, прилагани от съответните административни структури, организациите и юридическите лица, участващи в изпълнението им. Наблюдението, както и изпълнението на програмата е отговорност на Кмета на Общината и дирекция „Строителство, благоустрояване, строителен контрол и екология“. В процеса на наблюдение Общинската администрация осигурява спазването на принципите за партньорство, публичност и прозрачност. Наблюдението е важен елемент, който позволява да се засили или намали активността в конкретна насока, да се предприемат коригиращи действия, ако напредъкът е неудовлетворителен или ако условията се изменят.

IX.2. Контрол по изпълнение на програмата

Контролът върху изпълнението на Общинската програма за опазване на околната среда се извършва от Общинския съвет на Община Асеновград. Кметът представя пред Общинския съвет всяка година отчет за изпълнението на програмата, който се предоставя и на РИОСВ-Пловдив.

IX.3. Актуализация на програмата

Настоящата програма за опазване на околната среда на община Асеновград е отворен документ и подлежи на усъвършенстване, допълване и актуализация. При настъпила

промяна в нормативната база или поради други причини се подготвя актуализация на програмата.

Подобна актуализация е необходима при съществена промяна в приоритетите на общината, съществени изменения в съществуващите условия, промяна в нормативната уредба по опазване на околната среда.

IX.4. Информация на РИОСВ и обществеността за изпълнение на програмата

Програмата за опазване на околната среда е достъпен документ за компетентните органи (РИОСВ Пловдив и МОСВ) и обществеността, чрез интернет страницата на община Асеновград, за да могат всички заинтересовани да имат достъп до него, вкл. да дават своите мнения и предложения.

X. СПИСЪК НА ПУБЛИКАЦИИТЕ, ДОКУМЕНТИТЕ, ПРОУЧВАНИЯТА И Т.Н., ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ПРОГРАМАТА.

1. Закон за опазване на околната среда (ДВ, бр. 91/25.09.2002г., посл. изм. и доп., ДВ бр.12/03.02.2017г.);
2. Закон за чистотата на атмосферния въздух (ДВ. бр. 45 от 28.05.1996г., посл. изм., и доп. ДВ бр. 12 от 03.02.2017г.);
3. Закон за управление на отпадъците /ЗУО/ (обн. ДВ бр. 53 от 13 юли 2012г., изм. и доп. бр. 53 от 26 юни 2018г.)
4. Закон за водите /ЗВ/ (обн. ДВ, бр. 67 от 27.07.1999г. изм. и доп. бр.55 от 3 юли 2018г.)
5. Закон за почвите /зп/ (обн. ДВ, бр. 89 от 06.11.2007г., изм. ДВ, бр. 58 от 18 юли 2017г.)
6. Закон за лечебните растения /злр/ (Обн. ДВ, бр. 29 от 07.04.2000 г, изм. и доп. ДВ бр.96 от 1 декември 2017г.)
7. Закон за защитени територии /ззт/ (Обн. ДВ. бр. 133 от 11.11.1998г., изм. и доп. ДВ бр.96 от 1 декември 2017г.)
8. Закон за биологичното разнообразие /збр/ (Обн. ДВ. Бр.77 от 9.08.2002г., изм. и доп. ДВ бр. 76 от 19.09.2017г.);
9. Областна стратегия за развитие на област Пловдив 2014-2020г.
10. Общински план за развитие 2014-2020г.
11. Доклад за състоянието на околната среда на РИОСВ Пловдив – 2015г., 2016г, 2017г.
12. Доклади за състоянието на качеството на атмосферния въздух в контролираната от РИОСВ Пловдив територия по отношение на ФПЧ10 и ФПЧ2,5 (зимни и летни) - 2017г.;
13. Програма за намаляване нивата на замърсяване с фини прахови частици /ФПЧ10/ и Кадмий (Cd) и достигане на установените норми и достигане на установените норми в атмосферния въздух за периода 2016-2019г.
14. Актуализация на Програма за намаляване нивата на замърсяване с фини прахови частици /ФПЧ10/ и Кадмий (Cd) и достигане на установените норми и достигане на установените норми в атмосферния въздух за периода 2020-2024г.
15. Данни за ФПЧ₁₀ и Cd в ПМ „Кметство – кв. Долни Воден“

16. Общинска програма за управление на отпадъците 2014-2020г.
17. Ст. Велев, Климатично райониране. В: География на България. Физическа и социално-икономическа география (ред.И.Копралев и др.), София, 2002
18. Климатичен справочник, РБ, БАН, томове I-V
19. План за управление речните басейни ПУРБ на ИБР 2016-2021г.
20. План за управление на риска от наводнения ПУРН на ИБРЗ 2016-2021г.
21. Доклади и анализи – РЗИ Пловдив.